PAMĚTNÍ KNIHA

Pamětní kniha obce Lužné

II. díl.

Kranych Rudolf
člen obecní rady a
pokladník obce.

Gemeinde Luschnau
Bez. Rakonitz
okr. Rakovník
Obec Lužná

Frant. Hudec,
starosta obce.

Josef Malecký
předseda
-míst. spolku zemědělství a lesnictví.

Dle zákonného ustanovení o obecních pamětních knihách (zákon č. 80 z r. 1920) podepisuji se do této pamětní knihy co letopisec (kronikář).

Jsem rodákem obce Lužné a vedení pamětní knihy svěřeno mi bylo řádnou schůzí obecního zastupitelstva ze dne 9. září 1938 —. Zaměstnání moje jest v rakovnické šamotové továrně jako dělník a posléze jako dozorce těžké firmy.

Miluji svoji rodnou obec i kraj, s úctou hodnotím práci našich předků pro nás a naši Lužnou a proto jest mi ctí do této knihy psáti.

Antonín Laun.

V Lužné, dne 15. února 1944.

Úvodem.

Počínaje psáti tuto druhou pamětní knihu obce Lužné, dlužno připomenouti následující:

První pamětní kniha obce Lužné datuje se od roku 1836 a poslední záznam jest do roku 1940.

Následkem změněných poměrů bylo nutno všechny pamětní knihy všech obcí odevzdati okresům a byly pak do Prahy do zemských desek.

Odevzdání první pamětní knihy obce Lužné stalo se dne 31. října roku 1940.

Pro krátkost doby nebylo možno učiniti některé nejdůležitější výňatky týkající se naší obce.

Obec Lužná.

Lužná byla v dávnověku osadou hajných, kteří měli na starosti hlídati rozlehlé lesy královské. Při osedlých drželo až do roku 1656 po láně polností, z nichž žádných platů neodvozovali, jen zastávali povinnosti hajenské. Jejich lány slula hajnové.

Král Jan, r. 1325 vysazuje Lužnou právem zákupním, přidělil osadníkům mnoho dědin ode vsi Řevničova, něco od Lišan (Hlavačov). Byly jim odměřeny 24 lány. Z těch přikázány 2 svobodné lány rychtáři, 2 ke dvoru manskému, 1 k zaduši a 5 lánů bylo ponecháno hajným. Zbývajících 14 lánů přiděleno 10 osedlým, kteří platili na ospy 43 strychy žita a 64 strychy ovsa. Při tom král nařídil, aby ze dvou lánů dávali do komory královské o vánocích po dvou zajících. V listě z r. 1348 dalo služebnost se nazývá propůjčkou (lénem) králů českých a ještě r. 1552 byla zapsána mezi služebnosti manské. V XVII. století z lánu rychtářského místo dvou zajíců dávali 4 kapouny.

Petr Holý, v letech 1520–1528 hejtman křivoklátský, zle hospodařil na lesích. Jeho nástupce Albrecht z Vřesovic žaloval české komoře, že při úřadě lužen-ském je mnoho lesů porubáno. Holý namluvil

úředníkům, že má majestát od krále Ludvíka na 9 kop provazců lesa v úřadě luženském; smýtil nejlepší lesy a dříví prodal Strašeckým a Řevničovským. O vysazení lesů se nikdo nestaral. (Ještě r. 1576 žalováno, že mýto luženské při hrbech stojí holé). Luženští praví, že mají spravedlnost k svým potřebám lesy roubati, kdy chtějí. Úředníci proti nim zakročili zostra. Soused Jan Liška, byv r. 1559 přistižen při prodeji kradeného dříví, obával se ztráty hrdla, proto raději utekl z gruntu.

Pro týž delikt byl r. 1570 odsouzen k smrti rychtář Havel. Hejtman Žďárský oznámil České komoře, že na panství je 14 krčem, pro které jeden pivovar na hradě nestačí; začal proto stavěti pivovar a sladovnu v Lužné, ale pro odpor Rakovnických musil stavbu přerušiti. Prosil pány rady, aby zakročili u arciknížete Ferdinanda.

Když Strašečtí r. 1563 pohořeli, arcikníže poručil hejtmanovi, aby krčmáři z Řevničova, Hředel, Mutějovic, Vesuchyně, Lišan a Lužné brali pivo jen ve Strašecím, aby město zase přišlo k pozdvižení.

Roku 1617 stěžovali si Luženští, že musí často dodávati povozy s dřívím do Prahy, jejich pole hynou a proto ospy dávati nemohou. Komora změnila jim ospy na plat peněžitý; za strych žita platili 40, za oves 20 grošů.

V květnu r. 1630 zle řádil ve vsi pluk Trčkův. Lesmistr Elsnic stěžoval si r. 1631, že vlčí obora jest velice zpustošena, vlci nemohou se do tenat honiti a na zvěři dělají velikou škodu. Česká komora poručila hejtmanovi, aby oboru hned spravil. Hajným při oboře byl Václav Kvakrle.

Ve zprávě hejtmanově stojí r. 1634, že v Lužné je 5 statků pustých a 1 úplně spálený. Roku 1651 byli ve vsi 53 katolíci a 4 nekatolíci. Dva dvory panské v tom zahrnuty nejsou, bylo v nich 19 katolíků.

Vdova Eva Lidmila Tamfeldová se společníkem Jáchymem Abendmayerem r. 1684 prodala rychtu luženskou s příslušenstvím a 6 lány dědin Swarzenberkovi, držiteli Křivoklátska. Hejtman Klaner dědiny rozdělil, postavil 6 stavení, která postoupil 6 sedlákům robotným. Tito sluli Jakub Kraj, Václav Veselý, Jan Jiří Alter, Jan Kovář, Václav Krejčí a Matěj Truksa.

Za války třicetileté byl nedostatek obilí, proto peněžní platy byly převedeny na ospy. Roku 1654 stěžovali si osadníci, že ospy dávati nemohou. Mnoho rolí jest od let zarostlých lesem, není dobytka, zvěř na obilí jim škodí, prve robotovali po 2 dnech ve žních a při síji, nyní musí konati vše, co se jim poručí. Česká komora převedla ospy zase na plat peněžitý, jen do vůle vrchnosti.

Od rozlehlého polesí luženského byly r. 1690 odděleny některé ochoze pro nově zřízená polesí na Hané a na Brejli.

Od r. 1778 robotovalo 16 potažných sedláků po 3 dnech v týdnu, k tomu v létě po 2 dnech ručně, 15 chalupníků po 3 dnech v týdnu, 9 domkářů po 6 dnech do roka.

Jména tratí: Blatný dolík, Čekalvody, Čihadlo, Čistý potok, na Dlouhých, Haškova kláda, Hlavačov, Královský rybník, na Krátkých, Lísa, Louštín, Louček, Luh, Mlíčnice, Obora, Radlice, na Skřivánkách, na Suchých, Vrchová, Na Kluku, Panina zahrádka a j.

Kostel sv. Barbory.

V naší obci jest kostel zasvěcený sv. Barboře, který byl farním již v první polovici čtrnáctého století. Posledním farářem katolickým byl Adalbert, který r. 1427 odešel do Pístova (u Teplé) a jiný zaň uveden nebyl. Dlouho nemáme žádných zpráv o zdejší faře. Teprve r. 1518 rakovnická měštka Dorota Havlíková odkázala luženskému knězi 5 β a Havel Sloup z Rakovníka r. 1536 koupil dědinu od Václava kněze z Lužné.

To byli kněží husitští, proto mluví se o kněžích, ne o farářích. Po té byl zdejší kostel přidělen děkanům rakovnickým. V popise z r. 1651 čte se, že od starodávna jednou v roce přisluhuje v Lužné děkan rakovnický. Platí se mu za mši 1 zl. 30 kr. a oběd, každý soused dává mu sýrec, slove letník. K záduší mají 32 krávy, z nich ℔ jde plat 8 β; z najatých dědin zádušních sousedé platí 2 β 3 kr., z luk 56 gr., z jednoho gruntu platí se 2 β 54 gr. Dluhů mezi lidem je 654 β. Jinší vesnice k záduší nenáleží.

Od r. 1661 přisluhoval tu farář strašecký, od r. 1674 zase děkan rakovnický. Ve zprávě tohoto psáno jest, že dochází do Lužné 2–3 do roka; za mši dostává 1 zl. 30 krejcarů, za koledu od každého sedláka po 3 krejcarech, o velikonocích celkem 40 vajec, o posvícení 18 koláčů. Krav zádušních je 37, z chalupy Engelberta Hory platí se 42 groše, hajný Matouš Jiruš platí z chalupy

záduší 2 ß 54 gr. Na věži je 1 zvon, na věžičce zvonek.

V letech 1675–1677 byl zdejší kostel pod správou rakovnických karmelitánů (páter Vojtěch), pak zase pod správou děkana rakovnického a od r. 1707 přidělen faráři mutějovskému, který zapsal, že při kostele bývaly plnomocné odpustky v den sv. Barbory.

Polí úrodná 20 sbrychů, zarostlých je 41 sbrych, louky 4, lesa 12 měřic. Hajný Jiruš platí z kostelní chalupy 3 zl. 23 krejcary, panna Alena Horová 49 krejcarů. V kostele je oltář, stříbrný kalich a 1 zvon.

Valdštejn dal r. 1697 prolomiti okna, 1698 opatřil nový kryt, štít a obezdil hřbitov kolem kostela, r. 1709 koupil zvon za 232 zlatých.

V letech 1750–1758 byl kostel přestavěn a opatřen lokalistou, který byl r. 1863 povýšen na faráře.

V první pamětní knize jest obšírnější výklad a popis naší obce. Protože není známo bude-li první pamětní kniha naší obci opět vrácena, učinil jsem stručný výtah z knihy „Dějiny Rakovníka" od V. Kočby z r. 1936.

Nejsem povolán k tomu, abych činil zápisy o nynějších světodějných událostech, nýbrž mojí povinností jest v pravdě zaznamenati veškeré události týkající se naší obce. Jen v některých řádcích mohu se zmíniti o událostech Velké Doby historicky velmi významné, ve které právě žijeme.

Jako důležité záznamy v první pamětní knize jsou: Požár horní části obce v r. 1869. – Dle starých pamětníků požár byl založen a shořely téměř všechna stavení ve vsi kolem kostela (Vrázovo náměstí). K hasení velkého požáru dostavily se hasičské sbory z okolí a též až z Prahy. Podpora postiženým byla poskytnuta okolními obcemi v penězích a naturáliích. Tehdejší císař pán František Josef I. věnoval 1000 zl. a starý císař pán 400 zlatých. (~~František I.~~ Ferdinand).

V tom roku co byla polovina naší obce zničena požárem, stavěna byla buštěhradská železnice, nyní státní dráha.

V roce 1863 ~~1868~~ přivezeny byly z Prahy od mistra Všelky do místního kostela varhany. Pro tyto varhany jeli z naší obce 3 povozy. Tehdejší kronikář zaznamenal, že široko daleko nebylo tak krásných varhan výborného zvuku jako v místním kostele.

V roce 1862 ~~1860~~ založen byl rybník v dolní části obce na „Vhradě" nyní Komenského ulice.

Rok 1941

Nový Rok 1941. Silvestrovská noc byla ve znamení šaneční zábav, které po delší přestávce byly opět povoleny, ale pouze do 2. hod. v noci. Obvyklé humoristické večírky nebyly uspořádány žádné. Návštěva v hostincích značná vzhledem k tomu, že se již více než půl roku nešančilo.
S veselou myslí a novými nadějemi na lepší budoucnost se občanstvo naše probouzelo do Nového roku. Po celou noc z 31. prosince 1940 na 1. leden 1941 padal sníh a severní vítr tvořil velké závěje. Sněhu napadlo přes 30 cm výšky. Škody v lesích následkem spousty sněhu nebyly, neb země byla dostatečně zamrzlá. Za to byly poruchy v dopravě na drahách a silnicích, takže bylo nutno sníh na některých místech hrabí odstraniti. Rovněž na cestách a silnicích bylo nutno sněhovými pluhy učiniti opatření, aby občanstvo za svým povoláním mohlo nerušeně pokračovati.

Všeobecná pracovní povinnost: Vzhledem k nenadálým sněhovým spoustám, nařídilo ministerstvo vnitra všeobecnou pracovní povinnost pro odstraňování sněhu na nejdůležitějších místech.

Smluvní výkrm vepřů: Za podpory vlády Protektorátu a součinnosti úřadů provádí výsadní společnost pro obchod dobytkem „Přispolžku" smluvního výkrmu vepřů. Účelem této akce jest především zajistiti zásobování obyvatelstva Protektorátu vepřovým sádlem a masem. Výkrmce, který se akce zúčastní, zavazuje se vykrmiti a dodati na předem určený a regulovaný trh v době od 3. února do 30. dubna 1941 určitý počet vepřů, dokrmený na váhu nad 100 kg. Každému smluvnímu chovateli bude přiděleno 250 kg. jadrných krmiv za sníženou cenu a 7 kg. bílkovinné směsi za plnou cenu. Do smluvního výkrmu může chovatel přihlásiti jen polovinu vepřů, které vykrmuje, aby tak zůstalo zajištěno místní zásobování vepřovým masem.
Z naší obce na tuto akci se nepřihlásil žádný chovatel vepřového dobytka.

Nejvyšší ceny ovoce a zeleniny v lednu: Nejvyšší úřad cenový vyhlásil pro období od 5.–25. ledna tyto nejvyšší ceny ovoce a zeleniny: 1 kg. jablek 9 K 90 h., méněčenné odrůdy 6·90 K., 1 kg hrušek rovněž 9·90 K, méněčenné odrůdy 6·90 K., 1 kg. bílého zelí 1 K 70 h, 1 kg mrkve bez natě 1 K 50 h., 1 kg. celerových hlíz bez natě 4 K 20 h., 1 kg česneku 10 K, 1 kg tuřínu 90 hal., 1 kg kapusty 8 K 50 h., 1 kg. křenu o průměru nad 3 cm 13 K 20 h., o průměru nad 2 cm, 9 K 90 h.

Plesy v lednu: Dne 11. ledna pořádán byl první ples Vlastenecko-dobročinné obce baráčníků „Loužek". Ples byl rozdělen do dvou hostinců a sice: u Polívků tančili starší a u Konopásků mládež. Vstupné bylo zvýšeno na 8 K za osobu. Návštěva v obou hostincích byla značná. — Dne 18. ledna konán I. ples horníků u Konopásků za velké účasti přítomných. V ten samý den konán u Polívků ples S. K. Sparta Lužná, též za obstojné účasti přítomných. — 25. ledna konán ples „Kamarádů", (tenisový klub) u Konopásků. Účast byla vzhledem k předcházejícím plesům slabá.

Soupis slepic nosnic pro rok 1941 –: 28. ledna byl proveden soupis slepic nosnic pro tento rok. Mnoho drobných chovatelů pro nepatrný příděl krmiv vzdalo se chovu slepic vůbec, zvláště ti, kteří nevlastní ani malý kus pole. Proto počet slepic oproti roku loňskému jest menší.

Obec Lužná
Bez. Rakovník
okr. Rakovník
Gemeinde Luschna

Příděl krmiv: Koncem měsíce ledna bylo přiděleno naší obci celkem 2 metráky otrub. Tento nepatrný příděl byl rozdělen pouze těm chovatelům drobného zvířectva, kteří nemají svá pole.

Hockeyový zápas a krasobruslařky: V neděli dne 12. ledna sehrán byl na místním rybníce hockeyový zápas A. C. Sparta Lužná s mužstvem z Tuchlovic. Po zápase předváděly dvě krasobruslařky z Prahy své umění. Této pěkné podívané přihlíželo četné obecenstvo. Při zápase hockeyovém a krasobruslařských produkcích účinkovala reprodukovaná hudba.

Kontigentace obilí a prohlídky u občanů: Nařízením příslušných úřadů jsou zemědělci naší obce povinni odvésti druhou část kontigentu obilí. Ti zemědělci a domkáři, kteří tak dosud neučinili, byli z prvu na obecním úřadě upozorněni na dodávkovou povinnost, později vyslána vyšetřující komise složená z místních občanů, která současně prováděla domovní prohlídku. V některých případech nalezené obilí a mouka byla sepsána a v takových domácnostech byly odebrány potravinové lístky na určitou dobu.

Tajné dodávky mouky místním občanům: V této době slabých přídělů všech druhů potravin, dovážel jakýsi přespolní obchodník pšeničnou mouku mezi své odběratele. U jedné místní občanky ponechal dotyčný obchodník pytel pšeničné mouky, která byla rozprodávána à 12 K za 1 kg. – Též zmíněný obchodník vybral peníze na mouku předem a jelikož dlouho nic nepřivezl, učinila na něho jedna zákazníce trestní oznámení na četnické stanici. Celá záležitost stala se předmětem úředního vyšetřování.

Únor: Únor počíná plískanicemi a blátem. Později mrzne a též padá sníh.

Plesy v únoru: 1. února ples hasičů u Konopásků i u Polívků. Účast v obou místnostech značná. U Konopásků hrála jazz hudba pro mladé. U Polívků tančili starší občané při hudbě smyčcové. — 8. února ples lesních dělníků u Konopásků za velké účasti. – 15. února ples hudebníků u Konopásků. Účast velká. Na tomto plese účinkovaly dvě kapely hudebníků — místní jazz hudba a dechová hudba z Rakovníka.

Zdražení kuřiva: Počínaje 1. únorem jest opětně zdraženo kuřivo. Poslední dobou projevuje se nedostatek některých druhů tabákových výrobků, zejména doutníky a dýmkový tabák.

Omezení v osobní dopravě na drahách: Z úsporných důvodů správa Protektorátních drah zrušila jistý počet osobních vlaků. Ze stanice Lužná – Lišany do 20 února t. r. jezdilo denně ku Praze 8 osobních vlaků. Nyní po nové úpravě jich budou jezditi pouze 4 vlaky denně. Rovněž počet vlaků z Prahy do stanice Lužná – Lišany, Rakovníka a Milostína jest též omezen a jezdí pouze 4 vlaky denně.

Přípravy pro jarní práce: Nařízením Oberlandrata v Kladně prostřednictvím okresních úřadů jsou zemědělci upozorněni, aby pro jarní práce v zemědělství bylo vše řádně připraveno. Od loňského roku mnoho polí nebylo zoráno, proto jakmile to počasí dovolí, jest nutno pozemky přeorati a pro sázení a setí připraviti. Hospodářské stroje musí býti uvedeny do pořádku. Jen tak možno docíliti při úspěšně zahájené výrobní bitvě nejlepších výsledků ku prospěchu nás všech.

Konec masopustu: Poslední sobotu masopustní t.j. dne 22. února byla taneční zábava za slabé účasti mládeže.
Masopustní úterý jest 25. února. Letos o tento den nebylo tanečních zábav vůbec. Po masopustní období byly plesy každou sobotu. Některou sobotu byly plesy dva. Všechny byly velmi dobře navštíveny, mimo poslední masopustní sobotu. To byla účast nejmenší.

Otázka stavby obec. činžovních domů: Vzhledem k tomu, že občané horější části obce (Vrázova nám.) jsou proti zamýšlenému zastavění horější části Vrázova nám., kde měly býti postaveny dva obecní činžovní domy, uvažují obecní činitelé o zakoupení stavebních pozemků na Mlíčnicích a sice: pozemky od Jos. Maleckého, Vác. Hamouze a Ant. Konopáska. Stavba obecních činžovních domů jest pro velký nedostatek bytů v naší obci velmi nutná. Dle úsudku mnohých občanů byl by vzhled krásného a velkého Vrázova náměstí rušen, na což byly upozorněny i vyšší úřady. Z hospodářské stránky obce byla by za místa pro stavbu ušetřena značná částka peněz, když na pozemcích, které obec hodlá od zmíněných zemědělců koupiti, bude stavba včetně místa mnohem dražší. Při rozumném uvážení ať protestujících či jiných občanů, bude v dohledné době přece ku stavbě přikročeno a bude radostí všeho občanstva, že obec vlastníti bude dva pěkné činžovní domy a celé Vrázovo náměstí bude od staveb uchráněno.

Neštěstí chalupníka: V ranních hodinách mezi 3.–4. hod. na neděli dne 2. března zřítila se zeď domku čp. 152 patřící občanu Antonínu Dudáčkovi v Havlíčkově ulici. Sřícenou zdí se sesula se střecha a strop nad světnicí, kde matka jmenovaného občana bydlela na výměnku se synem a dcerou. Již z večera bylo obyvateli světničky pozorováno, že jest zdivo v pohybu. K ránu pak se strop zřítil současně se zdí i částí střechy. Na štěstí nebyl ve světnici nikdo zraněn. Sousedé pomáhali odklízeti trosky zdí.

Jarní polní práce: Pro velké vlhko v polích není možno orati a pole připravovati pro jarní práce. Orá se jen ve vyschlých půdách a ve vyšších polohách. Někteří rolníci již v první polovině března ~~již~~ zasili na Skřivánkách a Čihadlech, kde jest půda vyschlejší.

Druhé výročí zřízení Protektorátu: Dne 15. března jest tomu již dva roky co zřízen byl Protektorát Čechy a Morava. Tento den se normálně pracovalo, pouze na školách se nevyučovalo a zaměstnání se dostal zastavilo pouze k vyslechnutí přednášky o 15. březnu. Nařízeno vyvěšení vlajek říšských i protektorátních. Skoro na všech chalupách vlály prapory říšské a protektorátní. Byl to pohled nezvyklý, neb cosi podobného v naší obci ještě nikdy nebylo. Velká byla poptávka po látkách na bylo prapory. Ženy opatřovaly látky na bylo prapory i ze vzdálenějších míst. Vlajková výzdoba domů trvala ještě 16. března kdy říše oslavovala Den hrdinů.

Blýskání: Dne 16. března mezi 8–9 hod. večerní (dle nového času) bylo viděti blýskání na západě, které trvalo pouze několik minut. O tento úkaz byl mezi občanstvem velký zájem.

Josefské taneční zábavy: V sobotu dne 15. března byla v hostinci u Konopáských taneční zábava Josefská a 22. března u Polívků. Zábava u Konopáských byla dosti navštívena, u Polívků účast slabá.

Návštěvy přespolních zábav: Poslední dobou mládež naší obce ve velkém počtu zúčastňuje se (~~mládež naší obce~~) tanečních zábav (čajů) v Lišanech, které se tam konají v lidovém domě skoro každou neděli. Mnozí chodí na zábavou též do Rakovníka.

Veřejná schůze občanstva: Dne 16. března v neděli konána byla veřejná schůze občanstva, na které se mluvilo ohledně poddolování naší obce následkem rozšíření uhelné těžby na nové šachtě v Lounku. Občanstvo bylo na toto skutečnost upozorněno.

Povětrnost v březnu: Počátek března byl deštivý, sníh dosud jest, ale jen v lesích a v polích, kde byly značné závěje. V druhém týdnu se dostavují ranní mrazíky a přes den pak jest krásné, jarní počasí. Po druhé polovině měsíce krásné počasí bylo, ale střídá se s podmračenými dny a větrem. Poslední týden v březnu deštivo a chladno.

Zakoupení pozemků pro stavbu dvou obec. činž. domů: Pro stavbu dvou obecních domů pro chudé a nebydlící zakoupena byla stavební místa na „Mlíčnicích."
Od rolníka Hamouze Václava čp. 14 zakoupena byla parcela č. 90/3 ve výměře ___ arů a zaplaceno dotyčnému obnos 15.082·80 K t. j. patnáctisíc osmdesátdvě koruny 80/100.
Od rolníka Jos. Maleckého čp. 169 zakoupena parcela č. 89/2 ve výměře ___ arů a zaplacen mu byl za tuto parcelu obnos 2/4 [illegible]

Na bylo domy vypůjčeno z rakovnické spořitelny obnos 1,076.000 Korun. – Rozpočet na oba domy činí rovněž 1,076.000 Korun.

Přelet letadel nad naší obcí: Dne 3. dubna v hodinách odpoledních přeletělo nad naší obcí 11 říšskoněmeckých letadel. Ještě v pozdních hodinách večer přeletěla říšskoněmecká letadla, která letěla od jihovýchodu k severozápadu.

Zprávy z rozhlasu o Jugoslavii: V neděli dne 6. dubna pro deštivé počasí občanstvo nepodnikalo obvyklé nedělní vycházky, ale sedělo doma u radiopřijímačů a novin. Ve zprávách se občanstvo dozvědělo o vstupu německých vojsk do Jugoslavie a a tímto dnem započala válka německo-jugoslavská.

Opětný zákaz tanečních zábav: Dne 6. dubna vydán byl všeobecný zákaz tanečních zábav pro Čechy a Moravu. Veškerá povolení zábav pozbývají platnosti a nová udělována nebudou.

Sníh a voda v dubnu: V neděli 6. dubna odpoledne počalo pršeti nepřetržitě až do pondělí 7. dubna. Po dešti počal padati sníh, který zůstával ležeti. Silný severní vítr přinášel mohutnou sněhovou metelici (chumelici). Sníh se máčel a bylo mnoho bláta. Z polí a lesů přišlo mnoho vody, takže koryto Čistého potoka nestačilo vodu pobírati. Louky podél potoka jsou pod vodou. Jiné škody nebylo, mimo vody, která vnikla do Sklepů v Palackého ulici.

Dodávka jatečného dobytka naší obcí: Dne 9. dubna dodala naše obec dvě krávy pro zásobovací účely. Krávy dodali tito občané: Suchý Karel čp. 108 a Hromych Josef. čp. 238 každý jednu krávu. Mimo to měli býti dodáni 2 vepři. Vzhledem k tomu, že jatečných vepřů v obci již není, nemohli býti dodáni.

Svátky Velikonoční: Letošní svátky Velikonoční připadly na 13.-14. dubna. Počasí bylo nevlídné a deštivé. Chladno a bláto. Teprve o druhý den Velikonoční se trochu oteplilo a silnější vítr vysušoval cesty. Sníh, který napadal 8. dubna o síle as 20 cm, do Velikonoc zmizel a zůstal pouze místy v lesích a ve stínu. Byl vydán zákaz všech tanečních zábav a jiných podniků mimo kino. O svátky nebylo ~~o svátky~~ žádných podniků, které by občanstvo mohlo navštíviti. Pouze bio „Sokol" u Polívků hrálo obvyklé představení. Rovněž bio „Pension Růžná" zahájilo po krátší přestávce opět činnost. Na Vrázově náměstí jest kolotoč, houpačky a střelnice s reprodukovanou hudbou.

V pondělí Velikonoční přeletělo nad naší obcí několik desítek říšskoněmeckých letadel. – Špatné počasí a válečné poměry byly příčinou toho, že o bylo krásné jarní svátky byla stísněná nálada. Mimo to se projevuje nedostatek vepřového a poslední dobou i hovězího masa. Proto byla letos větší poptávka po kůzlatech než-li jiná léta. Kůzlata byla prodávávána od 30–60 K.

Zastavená činnost sokolských tělocvičných jednot v Čechách a na Moravě: V neděli dne 13. dubna o Boží hod. velikonoční v hodinách odpoledních bylo činovníkům místní Sokolské tělocvičné jednoty oznámeno, že nařízením říšskoněmeckých úřadů zastavuje se činnost všem Sokolským jednotám v Protektorátě „Čechy a Morava". Veškeré spolkové knihy a majetek byly zapečetěny.

Oslava narozenin Vůdce Adolfa Hitlera: Dne 20. dubna oslaveno 52té výročí narození vůdce Adolfa Hitlera i v naší obci. Den před tím žactvo mělo na školách přednášku. V neděli pak vyvěšeny byly vlajky říšskoněmecké a protektorátní v hojném počtu. Oslava byla nařízena.

První jarní bouře: Dne 21. dubna po 5té hod. odpolední přihnala se od západu bouře. Blýskalo se a hřmělo, ale déšť byl slabý.

Úmrtí arcibiskupa Dr. Karla Kašpara: V pondělí dne 21. dubna 1941 zemřel v Praze v arcibiskupském paláci na Hradčanech arcibiskup Dr. Karel Kašpar. Za tím účelem zvoněny hrany a vyvěšeny smuteční prapory na kostelích. Arcibiskup Dr. Karel Kašpar pohřben jest v chrámu Sv. Víta na Hradčanech – ve čtvrtek dne 24. dubna 1941.

Pojmenování nového dolu v Loužku: Počátkem září roku 1938 bylo započato s hloubením nového dolu na kamenné uhlí. Pozemky – lesní parcely – zakoupeny byly od místních občanů Ant. Čečrdlého čp. 26, Antonína Pochmana čp. 36 a pí Boženy Beranové (Žákův mlýn). Majitelem nového dolu v Loužku jest „Lánsko-rakovnická kamenouhelná společnost." Uhlí se těží od r. 1939. – Docíleno hloubky 87 m. V 70ti metrech hloubky započato s těžbou uhlí a 17 m jest nádrž pro vodu. Uhlí jest dobré jakosti, ale obyvatelstvu naší obce se zatím neprodává, nýbrž dvěma nákladními auty jmenované společnosti dováží se na nádraží Lužná-Lišany, odkud pak do průmyslových podniků. — O tomto se zmiňuji proto, že podrobnější záznamy jsou v pamětní knize díl I., která byla odevzdána. Dne 6. dubna 1941 v neděli bylo veškeré osazenstvo nového dolu v Loužku auty dovezeno na Lány, kde se konala slavnost pojmenování nového dolu v Loužku. Důl dostal jméno po naší obci a jmenuje se: „Kamenouhelný důl Lužná." Horníci a pomocní dělníci byli pohoštěni a každý zaměstnanec na novém dolu obdržel jistou část peněz a to od 50 – 250 K dle toho, jakou dobu kdo již tam pracoval.

Kukačka: Letos počala kukačka kukati 30. dubna, t. j. více nežli o týden později oproti létům minulým.

I. Květen: Letošní I. Květen jest opět svátečním dnem. Manifestace a různé projevy jsou však zakázány. Též dosud trvá zákaz tanečních zábav. Počasí o tento den jest deštivé, po celý den drobný déšť a pošmurno. Občanstvo proto zůstává doma pro nedostatek jiné zábavy či vycházky v májové přírodě. Dělnictvu a všemu zaměstnanectvu vůbec jest ušlý výdělek za I. Květen placen.

Sníh v květnu: Dne 3. května napadl značný poprašek sněhu. Dopoledne roztál. Po celý den velmi chladno a sněhová chumelice. Počátek května velmi vlhký a studený a konečně se dostavil ostrý, severní vítr se sněhem.

vlhké počasí jdou stejně již opožděné jarní práce pomalu ku předu.

Stav ozimů a jařin v květnu: Žita jsou velmi nízká, namnoze špatně vzešlá. Jiná léta již v polovině května jsou žita již vymetena. Jařiny teprve vycházejí neb pro vlhké počasí nemohly býti včas zasety. Brambory ve vyšších polohách se sázejí, ale v nižších dosud velké vlhko.

Zákaz zdržování se v polích: Vyhláškou Okresního úřadu jest občanstvo upozorněno, že není dovoleno zdržovati se v polích mimo veřejných cest v době od 21. hod. več. do 6. hod. ranní. Neuposlechnutí bude přísně dle stávajících předpisů trestáno.

Stromy opožděné v květu: Následkem chladného a vlhkého počasí a pomalého růstu, stromy dosud nejsou v květu ačkoliv jest již druhá polovina května. Višňovka jiná léta květe již koncem dubna a letos rozkvetla v posledním týdnu v květnu.

Lesní požár: Dne 2. května vznikl požár lesa „na Blatech" blíže Belšanky u silnice ku Štýlovně (domku čp. 98). Na štěstí byl oheň lesními dělníky včas uhasen, takže škoda nebyla velká. Zničeno bylo asi 6 arů mladého, smrkového porostu. Příčina požáru nebyla zjištěna.

Krádež obkladaček a dlaždic v Šamotce: Dne 7. května nalezl obecní hlídač Knobloch František v obecním lese na Čihadlech větší množství obkladaček a dlaždic. Případ byl hlášen správě závodu a četnictvu. Nalezené zboží bylo nějaký čas hlídáno. Když nebylo možno pachatele zjistiti, bylo vše odvezeno zpět do továrny. Bylo nalezeno 52 krabic obkladaček à 52 kusech t. j. asi 2700 kusů a 10 m² dlaždic t. j. asi 440 kusů, vše v ceně kolem 4.000 K.

Červen: Letošní svátky svatodušní připadají na 1. – 2. června.

Svátky svatodušní: Počasí bylo velmi krásné a teplé po oba dni. Zábavních podniků nebylo, pouze biografy v místě u Polívků a na nádraží v Pensionu. Návštěvy na představeních byly slušné. Mládež i starší občané využili ponejvíce krásné pohody a hojně se procházeli v přírodě. – U Čistého rybníka bylo též rušno. Mnozí otužilci se již koupali, však více lidí se slunilo a opalovalo na slunci, které po celý květen nechtělo hřáti.

Senoseč: Vlivem krásných červnových dnů mohlo býti započato s kosením luk po 15. červnu. Krásné počasí, které trvalo 14 dní, umožnilo včas seno usušiti a skliditi. Oproti loňskému roku byla sena hojnější a pěkně usušena.

Povolení a opětný zákaz tanečních zábav: Dnem 10. června byly po delší přestávce opět taneční zábavy a koncerty povoleny. Povolení zábav nemělo však dlouhého trvání. Již 22. června 1941 jsou zase veškeré zábavy zakázány. Stalo se tak v důsledku vypuknutí války Německé říše se Sovětským Ruskem 21. června 1941. —

Soupis husí a slepic: V době od 1.–7 června proveden v naší obci soupis husí a slepic. Soupis dle sdělení úřadů jest proveden k účelům statistickým.

Nařízení o zatemnění: Nařízeno jest, že motorová vozidla a jízdní kola musí používati temněmodrých světel. Jiných světel používati není dovoleno.

Obdělání všech pozemků: Příslušnými úřady jest nařízeno, že dosud neobdělané pozemky musí býti bezpodmínečně obdělány. Jest nutné v této době učiniti všechna opatření, aby výživa lidu byla zajištěna.

Sebevražda: Dne 6. června 1941 v pátek oběsil se ve svém bytě ve vilovém domku čp. 372 (Samota u Skelné huti) občan Hornof Karel, železniční zaměstnanec. Stár byl 39 roků. Pohřben byl na místním hřbitově za velké účasti občanstva. Důvod sebevraždy byla dlouhotrvající nemoc.

Oslavy Dvořákovy: V naší obci byl uspořádán místní Osvětovou komisí dne 14. června 1941 „Dvořákův večer" na oslavu Stých narozenin našeho velkého hudebního skladatele Antonína Dvořáka. Oslavný večer konán byl u Konopásků za velké účasti občanstva. Účinkoval hudební sbor z nádraží Lužná–Lišany za vedení p. Vyskočila. Hrány byly krásné skladby Dvořákovy a Smetanovy. Též pěvecký sbor dívek přednesl několik národních písní. Nacvičen a proveden byl též Dvořákův tanec č. 8. – Hudební, pěvecký i taneční sbor provedl svůj úkol k úplné spokojenosti přítomných. Hrubý výnos tohoto večera byl 1507 korun.

Stožární akrobaté: Do naší obce zavítali dne 16. června 1941 akrobaté, kteří předváděli svoje umění na Vrázově náměstí. Zvláště akrobat „Villos" provedl několik krkolomných kousků na 30 m vysokém stožáru. Uspořádána byla dvě představení. Při představeních byla účast občanstva velká.

Nedostatek piva: V nastávajících letních měsících projevuje se i v naší obci nedostatek piva. Po vyčerpání přídělu, neobdrží hostinští po jistou dobu žádného piva. To postihuje občanstvo, které po letní namáhavé práci touží po občerstvení.

Cikáni v Lužné: Dne 3. července utábořila se na fotbalovém hřišti za Komenského ulicí pětičlenná tlupa cikánů. V této době jsou cikáni soustřeďováni a přidělováni na různé práce. Mnoho zvědavců přihlíželo na tábořiště cikánů a jejich táborový oheň. Volnost cikánů ve volné přírodě jest úřady omezována.

Mimořádný příděl cukru: (v prvém týdnu v červenci.) V těchto dnech byl rozdělován mimořádný příděl cukru na zavařeniny. Přidělováno bylo 1 kg na osobu. Naše hospodyňky příděl cukru vítají s povděkem, neb jest jím tak umožněno pro zimní měsíce připraviti hodnotné zavařeniny.

Mimořádná parna: V době od 1.–15 července byla značná vedra, která dosahovala až 38° C.

Bouře: Po parných dnech dostavila se dne 16. července prudká bouřka spojená s vydatným deštěm, který trval celé půldne. Deště bylo již velmi potřeba zejména pro pícniny, obilí a chmel.

Přerušení sběru odpadového uhlí na šachtě v Loužku: Při sběru odpadového uhlí na nové šachtě v Loužku, byla vážně zraněna jedna žena. Z těchto důvodů byl sběr odpadového uhlí na haldě zakázán. Chudí občané jsou tímto zákazem nejvíce postiženi, neb jim byla vzata možnost opatřiti sobě na zimu dostatek otopu.

Hubení krys: V červenci 1941 nařízeno Okresním úřadem v Rakovníku, aby hubeny byly krysy všude, kde se vyskytují. Tento nebezpečný hlodavec ničí nejen hodnoty hospodářského významu, ale nýbrž jest nebezpečný i lidskému zdraví rozšiřováním mnoha nemocí. Za tím účelem prostřednictvím místního drogeristy p. Václava Kratiny objednán byl jed pro vyhubení krys. Krabička jedu zvaného „Delikta" stála 8 K a musela býti prázdná odevzdána na obecním úřadě jako důkaz, že tohoto nařízení bylo uposlechnuto.

Znak V: Občanstvo naší obce bylo překvapeno zajímavou propagací. V druhém týdnu červencovém vidíme na lokomotivách vlaků, vagonech, v úřadech, ve školách, v nádražích i na silnicích vyznačeno písmeno velké V (V). Písmeno je zkratka latinského „Viktoria" = vítězství. Mimo to jsou vyvěšovány plakáty, zobrazující ruské vojáky.

Návaly v trafikách: Jest citelný nedostatek tabákových výrobků, zvláště cigaret a dýmkového tabáku. Od 20. července se denně tísní u obou trafik v Lužné zástupy mužů mladých i starých a trpělivě čekají až obdrží 4 cigarety na den a

nebo jeden balíček dýmkového tabáku na týden.

Pouť v naší obci: Letošní pouť (magdalénská) konala se v naší obci 27. července. Počasí o tuto neděli bylo velmi pěkné, slunečno a teplo. Jako jiná léta, tak i letos proudy lidí místních i přespolních procházelo obcí. Na Vrázově náměstí byly různé krámy, ponejvíce hračkářské, které byly obléhány dětmi. Houpačky a kolotoče byly přeplněny. Zájem byl též o střelnice a házení kroužků na figurky. Při tom všem vyhrávala reprodukovaná hudba.

V hostincích byl též nával, ale vzhledem k zákazu tanečních zábav se netančilo. Piva bylo málo a v hostinci čp. 134 u Pochmanů byla fronta na pivo. Mnoho piva z dovezli někteří mladíci z Lišan. V hostincích vyhrávaly harmoniky, přesto však nálada byla stíněná vzhledem k válečným poměrům, které jsou den ze dne tíživější.

Nález lidských lebek na Vrázově náměstí a 100 roků místního hřbitova v Čekalvodě: Před kostelem pod lipami na straně západní bylo o letošní pouti více houpaček a kolotočů. Při stavění těchto bylo nutno zarážeti do země kůly. Po odcestování kočujících kramářů a majitelů houpaček a kolotočů, byla zjištěna prohlubeň po zpětném vytažení kůlů. Hrající si děti vytáhly z prohlubně dvě lidské lebky. K tomuto nálezu dostavili se někteří občané a vložili lebky ~~opět~~ zpět do prohlubně (hrobky), a díra byla kameny opět ucpána. Jest příznačné, že letošním rokem rovněž o pouti magdalénské jest tomu 100 roků co jest pohřbíváno na nynějším místním hřbitově v Čekalvodě. Někteří občané usuzují, že objevením se dvou lebek na starém, bývalém hřbitově u kostela, jest obyvatelstvo obce upozorněno, aby posvátného místa bývalého pohřebiště našich předků, nebylo zneužíváno kočujícími kramáři a komedianty, kteří se svými koňmi a jinými zvířaty staré pohřebiště znečisťují. Jest mezi občany hovořeno o pietnějším uctívání starého pohřebiště kolem kostela.

Na starém hřbitově u kostela byl jako poslední pohřben jakýsi Elsnic. Nový hřbitov v Čekalvodě byl vysvěcen a dán veřejnosti v r. 1841 rovněž o pouti magdalénské.

Gemeinde Luschna Bez. Rakonitz okr. Rakovník Obec Lužná

Hrobníkem jest od dávna vždy příslušník rodiny Hégrů. Toho času jest hrobníkem Hégr Václav Jiráskova ul. čp. 275. Jeho otec, děd a praděd byli rovněž hrobníky.

Žně: V posledním týdnu červencovém počaly žně. Krásné a parné počasí se střídá s deštivými přeháňkami, takže žňové práce postupují pomaleji.

Zavedení požárních hlídek: Počínaje 28. červencem jest nařízeno, aby byly zavedeny po dobu žní požární hlídky za součinnosti hasičského sboru. Hlídky jsou stavěny v polích na různých místech. Hlídka sestává o 2 mužích a obsazovány jsou tři hlídkové směry. V době od 6.ti hod. večer do 6.ti hod. ráno hlídkují muži, kteří přijdou ze zaměstnání a od 6. hod. ráno do 6. hod. večer hlídkují muži, kteří jsou v tuto dobu doma (penzisté, domkáři, rolníci a jiní. Každá z hlídek při nástupu i při skončení služby se hlásí službu konajícím členům hasičského sboru v obecní pastušce č. 4, kde jest umístněna hasičská zbrojnice.

Mimořádné škody a krádeže v polích: Jako jiná léta, tak i letos dějí se v době žní značné škody v polích. Letošním rokem jsou však škody způsobené krádežemi zvláště velké, což dlužno přičítati válečným poměrům, kdy se projevuje citelný nedostatek všech druhů potravin.

Stavba na novém dole „Lužná" v Loužku: Na kamenouhelném dole „Lužná" v Loužku, byla postavena vysoká, jednopatrová dřevěná budova pro třídění uhlí. Též byla upravena cesta vedoucí přímo k dolu a váze.

Nevlídné počasí po dobu žní: V druhé polovině srpna dostavují se větrné mraky a přeprišky. Žně jsou zdržovány, práce v polích a při výmlatu obilí jsou zpomaleny. - Mlátící souprava skupiny domkářů a malorolníků v Lužné provádí samo výmlat obilí zemědělcům. Jiná léta vypomáhala mlátička z jiné obce. Obilí jest ještě mnoho na polích, rovněž ovsů jest ještě mnoho neposečeno ačkoliv jest již konec srpna.

Houby: Letošního roku roste málo hub. Koncem srpna teprve trochu rostly koloděje, kozáky, lišky a křemenáče. Mnoho lidí chodí na houby a tak si doplňují slabší příděly potravin.

Chmel: Chmel se počal česati 25. srpna a česání ukončeno 4. září. Následkem redukce chmelové (50%) jest letos chmele méně. Místo dvou výhonků jest veden pouze jeden.

Vyhlášení výjimečného stavu (Stanné právo): Dne 29. září vyhlášen byl výjimečný stav. Ke zvýšení přísnosti úřadů stalo se tak proto, že byly předražovány potraviny. Často i v naší obci vyvěšeny byly ruce plakáty, se jmény popravených

Dodávky brambor: Zemědělci jsou povinni dodati úhrnem ještě v září 194 q jakých bramborů. Nesplnění této povinnosti jest přísně trestáno.

Sklizeň otavy: Krásné dni v září uspíšily sušení a sklizeň otavy. Sklizeň otavy co do množství rovnala se téměř sklizni sena.

Posvícení v Lužné: Letošní posvícení bylo nehlučné. Krásné počasí po oba dni posvícenské přilákalo do naší obce mnoho návštěvníků z blízkého okolí. Zábav ani koncertů nebylo. Pouze v hostinci u Konopáských byl komik zvaný „Pepík Škopek", který před velkou návštěvou občanstva sklízel úspěchy. Piva o posvícení bylo dostatek, neb hostinští přáčel piva šetřili na posvícení. O pěknou hodinu k večeru již se piva nedostávalo. Nálada občanstva po celé posvícení byla vlivem válečných poměrů velmi vzrušená.

Hlášení vepřů: Dne 25. září bylo vyhláškami chovatelům vepřového dobytka oznámeno, že během 24 hodin musí býti hlášen veškerý vepřový dobytek. Kdo by této výzvy neuposlechl, vydává se nejpřísnějšího trestu.

Uskladnění brambor: Dne 29. září doručováno bylo zemědělcům oznámení ohledně uskladnění brambor.

Říjen: Od počátku října do 9tého bylo velmi krásné počasí. Dobývání brambor a podzimní setí provádělo se za krásné podzimní pohody. Od 9. října chladné a deštivé počasí. Ze soboty na neděli 12. října padal sníh. Byl to důsledek chladna, které se po krásných dnech dostavilo.

Úroda brambor: Vzhledem k předešlému roku byla úroda brambor dosti obilná.

Výzva k občanstvu k polírání drahoty: Občanstvo jest úřady vyzváno, aby bylo napomenuto k potírání drahoty a obchodu na černo. Přes velmi přísné zákazy přece jen předražování a obchody na černo trvají. Z denního tisku a zpráv z rozhlasu jsou občanstvu oznamovány stanným soudem vykonané rozsudky smrti nad provinilými se lidmi, kteří neuposlechli prvé výzvy úřadů a zdražování životních potřeb a jiné nepřístojnosti přísahali žalé.

Obilí do mlýna: Rozhlasem i tiskem jest občanstvo upozorněno, aby v době, kdy jest zatemění, nebylo přiváženo ani odváženo obilí do mlýna.

Stavba garáží: Na novém dole „Lužná" v Lovčku během měsíce října byly postaveny garáže pro auta.

Ruch v obci: Následkem vyhlášení výjimečného stavu i v našem kraji, jest ruch v obci značně omezen. Občanstvo jest ponejvíce doma, jen mládež po práci prochází obcí ve večerních hodinách. Navštěvují se pouze biografy, neb jiných zábav v této době není.

Odevzdávání brambor: Všichni zemědělci jsou vyzváni, aby odevzdali stanovený počet brambor. Drobní zemědělci mohou dodati brambory určené k odevzdání přímo spotřebiteli v místě. Další rolníci pak odevzdají polovinu nebo čtvrtinu svého kontingentu rovněž spotřebitelům v místě, ostatní pak se dodají hospodářskému družstvu v Rakovníku. Odevzdání brambor spotřebitelům v místě bylo provedeno v době od 20.–31. října. Pro odevzdávání brambor jest stanoveno 40 kg z jednoho aru.

Deštivé počasí pro sklizeň brambor: Deštivé počasí v druhé polovině října znemožňuje zemědělcům sklizeň brambory, podzimní setí a kmínou řepu. 25. října napadlo dosti sněhu, který se mísil a bylo mnoho bláta. Burgán a brambory jsou ještě namnoze v zemi, dosud nesklizené, a mnoho rolníků nemá ještě zaseto.

Stavba obecního činžovního domu: Vhopáním základů bylo započato pro stavbu obecních činžovních domů na Mlíčníku dne 20. října.

Sníh: Dne 31. října napadla sněhu asi 20cm. Země není dosud zamrzlá, sníh těžký a proto jsou menší škody v lesích. Škody v lesích nejsou však tak ohromné jako v roce předloňském. Dosud burgán a někde i brambory v zemi. Někteří rolníci nemají ještě zaseto.

Listopad: V prvních dnech listopadových se dokončuje dobývání brambor a burgánu. Též se dokončuje podzimní setí.

Ukončení polních prací: Pro sníh a mokro nebylo možno dříve podzimní práce ukončiti. Sníh, napadlý 31. října, držel týden a po týdnu se dostavují holomrazy.

Zabil na dole „Dominik" na Bělšanse: V listopadu se zabil neštěstím náhodou havíř Vild z berounského kraje. Pohřben byl na místním hřbitově za velké účasti občanstva.

Malomlýny zastaveny: Nařízeno jest zastavení provozu v malých mlýnech. Samozásobitele musí svoje obilí hromadně dáti semlýti do mlýna Kohoutova u Rakovníka. Obec sjedná povozy a obilí se soustředí hromadně v pytlech označených se jménem samozásobitele. Dávka obilí pro osobu samozásobitelovu jest na 1 měsíc 9½ kg. žita a 5 kg pšenice.

Prosinec: V prvém týdnu prosincovém jsou holomrazy bez sněhu. V druhém týdnu jest deštivé počasí, teplo a vlhko.

Zrušení výjimečného stavu: Dnem 1. prosince jest zrušen výjimečný stav ve všech okresích, mimo Prahu a Brno.

Opětný soupis husí a slepic: Počátkem prosince byl proveden znovu soupis husí a slepic. Dle sdělení úřadů se koná soupis pro účely statistické.

Prohlídky u zemědělců: Za asistence četnictva a zástupců říšskoněmeckých úřadů provedeny byly prohlídky u místních občanů zemědělců. Prohlídkami bylo zjištěno, že až na malé výjimky občanstvo uposlechlo výzvy a stanovené kontingenty obilí a jiných plodin odvedli sběrnám.

Počasí v prosinci: Z počátku měsíce slabší mrazíky a na to krátké deště. Počasí teplé, vítr jižní. Zemědělci dosud orají, jelikož půda není zamrznuta. Rovněž rostlinstvo namnoze roste, ku př. jíva má kočičky, které vídáme o velikonocích, na lukách pak kvete blatouch a pryskyřník. Zjev to před Vánoci velmi vzácný. Dne 17. prosince slabě počíná opět mrznouti. Celkem zima dosud velice mírná.

Upozornění majitelům radiopřijímačů: Dne 15. prosince poštovní listonoš roznášel všem majitelům radiopřijímačů upozornění v podobě malého papírového štítku s otvorem k upevnění na radiopřijímač. Na štítku jest vytisknuto: „Pamatuj, že poslouchání cizích stanic trestá se i smrtí."

Hlášení stavu osetých obilních ploch: V prosinci musí všichni zemědělci hlásiti plochy pozemků, které byly na zimu osety obilím.

Beztrestné hlášení zatajených zásob obilí: Do 15. prosince 1941 mohou všichni zemědělci přihlásiti dodatečně obilí, které bylo při soupisu letošní sklizně ať z jakéhokoliv důvodu nehlášeno nebo zatajeno. Hlášení do 15. prosince jest beztrestné. Po uplynutí stanovené lhůty budou zemědělci, kteří ani tuto výzvu neuposlechli, velmi přísně potrestáni.

Vánoční svátky: Již se zdálo, že Vánoce budou blátivé. Dne 23. prosince napadl sníh, který však ještě v týž den zmizel a způsobil mnoho bláta. O Štědrý den bylo pošmutno, silný vítr a nevlídné počasí, které trvalo ještě o Boží hod 25. prosince dopoledne za velmi silného větru, který místy trhal krytinu z budov. O Boží hod odpoledne za velkého větru se dostavila sněhová chumelice, takže záhy bylo sněhu pěkná vrstva a zůstal ležeti. O druhý vánoční svátek 26. prosince mírně umrznuto, mrazivý vítr a sněhové přeháňky. — Dne 25. prosince sehrála nově se ustavující divadelní Jednota „Tyl" divadelní představení „Manžel Putička," v místnosti hostince u Konopásků za velké účasti občanstva. Též biografy u Polívků a v Pensionu na nádraží Lužná-Lišany měli na svých představeních po oba vánoční dni návštěvu slušnou. — Překvapením o letošní Vánoční svátky bylo, že noviny vůbec žádné nevyšly, ačkoliv jiná léta o Vánocích noviny vychází o bohatém obsahu i v době válečné. — Vánoční nákupy byly slabé, přesto, že mnoho kupujících se tísnilo v obchodech. Následkem válečných poměrů nebylo mnoho věcí k dostání. Pro vánoční nákupy opatřovány jsou věci, které jest dosud možno koupiti ovšem bez zvláštního výběru.

Konec roku 1941. Letecký poplach: Ku konci měsíce mírně mrzne, slabá vrstva sněhu. — V noci na 29. prosince ke 4. hod. ráno byl letecký poplach. Sirény v továrnách houkaly na znamení poplachu.

Silvestr: Na ukončení tohoto na dějinné události bohatého roku byla uspořádána v hostinci u Polívků a na nádraží v bio Pension biografická představení. Mimo to koncertovala v hostinci u Konopásků jazz hudba. Obvyklé silvestrovské večery nebyly povoleny.

Zaměstnanost v r. 1941: Rok 1941 byl rokem velké zaměstnanosti a spíše se projevoval nedostatek pracovních sil. Platy byly upraveny. Průmyslový dělník vydělá v denním platě za jednu odpracovanou hodinu 4 K 60 h., v úkole až 8 K. — Pracovalo se 48 hod. v týdnu. V případě potřeby pracuje se i nad 48 hod. — přes čas. Za odpracované přes čas hodiny platí se 25% ve všední dni a 50% za nedělní hod. nebo sváteční.

V zemědělství se pracovní síly [illegible] méně, ale ponejvíce se u rolníků odpracuje buď práce potažitá, nebo trávní díl. Drobní zemědělci si takto vzájemně s rolníky vypomáhají.

Ceny životních potřeb: Cena 2 kg bochníku chleba je 2K 80h. Bílé pečivo (housky, rohlíky) 35 hal za kus. – Litr mléka 2K 10h. (Mléka se vydává na lístky pro dospělé 1/8 litru na den a pro děti do 6ti let 1 litr denně. Jablka jsou vydávána pouze dětem do 14 roků a osobám nemocným. Cena jablek je 9–16 za 1 kg. – Mouka pšeničná, hladká 4K 20h, pšeničná, hladká 4K 80h, žitná 4·– K. – Jeden litr piva světlého 4K 60h, litr piva černého 5K. – 1 kg. uzenin (vuřtů) 20K, salám obyčejný 30K. – Mimo piva a nápojů jest vše prodáváno na lístky.

Stav obecní knihovny: Knihovna vlastní 1015 svazků knih zábavných, z toho 135 svazků knih pro dětské oddělení. Počet čtenářů 135, z toho dětí 40. Výpůjček bylo v r. 1941 celkem 8640. – Průměrně se týdně půjčuje 270 knih.

Spolek divadel. ochotníků „Tyl": V r. 1941 založen byl spolek divadelních ochotníků „Tyl", který má dobré ochotníky a též i taneční soubor.

Moda v r. 1941: Mužská moda v r. 1941 neměla valných změn. Za to u dívek a mladších žen jsou v modě vysoké boty s plstěnými holinkami, bílé, šedé nebo hnědé, zvané „válenky". V oděvu ženském jsou v oblibě krátké, zvonové sukně. Pokrývka hlavy jest čepice různých tvarů a klobouky velkou v předu sehnutou střechou. Barva těchto jest přizpůsobena oděvům. Jinak rovněž v oděvu není velkých změn. Účes zejména u mladých dívek jest nad čelem zvýšen. Této úpravě se všeobecně říká „kohoutek".

Nouze o látky a obuv: Látka, oděvy a prádlo, vydávané na odběrní poukazy (lístky – body), jest jakosti nevalné. Zboží dobré, předválečné jakosti jest prodáváno pod rukou, nebo vyměňováno za potraviny. Cena dobrého oděvu pro muže jest 900–1500K. Horší jakost možno obdržeti od 250K výše. Boty jsou nejvíce s gumovou podrážkou a možno v roce obdržeti pouze jeden pár buď vycházkové nebo pracovní obuvi.

Úmrtí v r. 1941: V r. 1941 zemřelo v naší obci celkem 22 osob. Z toho bylo 8 dětí a 14 dospělých. Z dospělých bylo 10 mužů a 4 ženy, z dětí 3 hoši a 5 děvčat.

Čísla popisná: Letošním rokem dovršeno bylo 408 čísel domovních.

Stavby a přestavby: Stavby byly povoleny občanům: Foldovi Rud. Jungmanova ul., Drozdovi Jos. Havlíčkova ul. a Štysovi Václ. za humny u Mlíčnic., Hvězda a. Rakovnická ul., Kratina Jos., Žižkova ul. – Dudáček Ant. Havlíčkova ul. přestavba za sesutý domek. Nouzové chaty pro celoroční bydlení povoleny obč. V. Poubovi u Višňovky, Hajfler Karel, směr k Višňovce. Černý Frant. provedl přestavbu domku čp. 162 v Komenského ul.

Účetní uzávěrka za rok 1941:

Příjem: 1.) Úhrn skutečných řádných příjmů 280.045·75K
Poštovní úřad v Lužné 63.568·55 –„–
Pokladní hotovost ku dni 1/1. 1941 21.393·35 –„–
365.007·65K

Vydání: běžná. 297.107·85K
Poštovní úřad v Lužné 63.386·55 –„–
Pokladní hotovost k 1/1. 41 6.513·25 –„–
365.007·65K

2.) Účetní uzávěrka ústavu chudých:

Příjem:	Vydání:
10.935·50K	8.179·25K
hotovost k 1/1. 41. 3.823 –„–	k 31/I. 41. 6.579·25 –„–
14.758·50K	14.758·~~25~~ 50K

Chudinská podpora byla zvýšena na 60K měsíčně. Dosud bylo chudým vypláceno 20K měsíčně.

Lidová škola v Lišanech: Lidovou školu v Lišanech navštěvuje mládež z naší obce ve stáří 14–17 roků, která dosud není nijak zaměstnána. Pro lidovou školu odvádí naše obec 200K, který byl zvýšen na 250K. ročně.

Pro Lidovou školu v Lišanech připadá pro rok 1941/1942 na naši obec 610 K.

Licence kolovrátkářům odejmuty: Po mnoho let bylo viděti, kterak od vesnice ku vesnici putují kolovrátkáři (flašinetáři) s kolovrátkem (flašinetem) na zádech. Kolovrátkáři byli vesměs lidé práce neschopní – invalidé. Hrou na kolovrátek se živili. O poutích, jarmarcích i jiných příležitostech vyhrávali. Bohužel, tato tradiční a stará živnost potulných flašinetářů, byla letošním rokem zrušena a těmto lidem bylo obcemi zaopatřeno jiné živobytí. V naší obci bylo též několik zdejších občanů-invalidů, majitelů této licence. Již vymřeli a pouze jeden dosud žije. Jest to t.č. 65 letý jednoruký Tichý František. Bydlí v obecním bytě (obecní kovárna) a obcí byl ustanoven jako výpomocný polní hlídač pouze pro dobu letní. Jest mu poskytováno obcí 200 K měsíčně. Též vykonává různé pochůzky v záležitostech obecních.

Opuková zeď u Čistého rybníka: Obecním úřadem bylo zažádáno na lesní správu v polesí Lužná, aby bylo povoleno rozbourati starou, opukovou zeď a sice část směřující k Čistému rybníku. Lesní správa žádosti vyhověla a získaného kamene bude použito k opravě polních cest. – Opuková zeď jest již velmi stará a byla vystavěna za časů roboty dle ústního podání starých lidí asi v prvé půli ~~1700~~ sedmnáctého století. Zeď tato počíná u lesní správy v Lužné a končí až u Lán. Dle vyprávění chtěla prý knížata, jež byla majiteli rozsáhlých lesů, obehnati touto zdí celé svoje panství. Stavěna asi v létech 1650 – 1750.

Povolení stavby trampských chat: Obecní rada povolila stavby trampských chat a sice: Jos. Pavlíčkovi z č. 236 u Obecního (Čistého) rybníka, Krobovi Jindř. komisaři u firmy Traub v Rakovníku – v Hlavačově, Poubovi Vác. a Hajflerovi Kar. v Panině zahrádce. Dále povolena chata v Selských lesích nad Brůdkem Pražanu Domanskému Karlu.

Schválení zápůjčky pro stavbu dvou obec. domů: Obecní rada a zastupitelstvo schválilo zápůjčku 1,000.000 korun na stavbu dvou obecních činžovních domů pro chudé a nebydlící a sice u rakovnické spořitelny v Rakovníku. Ministerstvo sociální a zdravotní správy převzalo záruku hypotekární zápůjčky Protektorátu z rakovnické spořitelny prozatímně v částce na I. budově 363.000 korun a na II. budově 383.000 korun prozatímně. Převzetí záruky Protektorátu jest v rozsahu stanoveném §§ 44 podle zákona č. 65/1936 Sb.

Opatření bytů pro ~~pro~~ vystěhovalé protektorátní příslušníky: Okresní úřad v Rakovníku sděluje, že následkem rozšíření vojenského cvičiště v obvodu Brd, bude nutno vykliditi několik obcí. Část vystěhovalců bude přidělena okresu rakovnickému. Naší obci připadla povinnost opatřiti byty pro 16 rodin.

Povolení koncese stavitelské: Majiteli pily p. Antonínu Štrougalovi na nádraží Lužná – Lišany, byla povolena koncese stavitelská pro obec Lužnou.

Obecní rozpočet na r. 1942: Potřeba řádného rozpočtu pro správní rok 1942 činí: 265.726 K

celková úhrada 125.172 K

Schodek řádného rozpočtu = 140.554 K.

Návrh úhrady schodku rozpočtu řádného 125% ní k dani činžovní ze základu 6422 K, která celkem vynese 8.027 K a 350% ní k ostatním daním ze základny 37.864·90 K, která vynese 132.527 K. celkem 140.554 K.

Mimořádná potřeba rozpočtu na r. 1942:

Pro regulaci Čistého potoka	700.000 K
pro stavbu obecních domů	1,073.000 K
Celkem potřeba	1,773.000 K

Mimořádná úhrada pro správní rok 1942

Zápůjčka na regulaci Čistého potoka	200.000 K
Očekávaná subvence na regulaci potoka	500.000 K
Záruka Protektorátu pro stavbu dvou obec. domů	1,073.000
Celkem	1,773.000 Korun

Rozpočet chudých:

Celková spotřeba pro správní rok 1942 7420 K

celková úhrada 7420 K

Dávky z nápojů: Obecní rada se rozhodla stanoviti dávku z nápojů a to z vína, nápojů vínu podobných, šumivého vína, kořalky, minerálních vod umele připravených, jakož i kakaa, kávy a čaje. Dávka bude se vybírati z ceny maloobchodní a to nejméně 5% a nejvýše 10%.

Zapravení plánů na dva obecní domy: Stavební kreslič Vořišek Oldřich prostřednictvím stavitele Donáty z Rakovníka, žádá o zaprovení částky 5.200K za vypracování dvou plánů na dva obecní domy (vykolorování, skizzy a pod.), kterážto částka mu byla z obecního jmění běžného vyplacena.

Obecní knihovna: Knihovní rada v Lužné, žádá o zvýšení pravidelné roční dotace (dosud se vyplácelo 1500K ročně), která nyní nestačí. Obecní rada se proto usnesla zvýšiti dotaci z dosavadních 1500K na 2000K a to od 1. ledna 1942.

Lánsko-rakovnická kamenouhelná společnost: Lánsko-rakovnická kamenouhelná společnost v Lánech, žádá obecní úřad v Lužné o povolení stavby na č. kad. 3510-3515 a na svých vlastních pozemcích na dole „Lužná" provozní budovy, pro strojovnu, dílny, koupelny a převlékárny pro horníky. Povolení bylo komisionelním řízení uděleno.

Luschna Bez. Rakovnik okr. Rakovnik Ober Lužná

Zakoupení plemenného býka: Nařízením okresního úřadu v (Lužné) Rakovníku, zakoupen byl na aukčním trhu v Praze plemenný býk za cenu 10.000K. Tento obnos zapraví chovatelé plemenného skotu. Býka převzal rolník Antonín Konopásek, Vrárovo náměstí čp. 56. Rolník Ant. Konopásek má v opatrování již jednoho plemenného býka a placeno mu bude ročně z obou býků obnos 10.000K.

1942.

Nový rok 1942: Novoroční jitro jest krásné, jest slabá vrstva sněhu a mírně umrzlo. K ránu připadlo málo sněhu. Od jihu a jihovýchodu v hodinách odpoledních vane teplý větřík, takže sníh mizí a tvoří se náledí.

O Nový rok, který připadal na pátek, bylo v naší obci dosti ruchno. Na místním rybníce hokeyový odbor S. K. Sparty v Lužné, hostil hockeyový klub ze Želvrovic. Hráno 2:1 pro Lužnou.

V biografu u Polívků promítán film „Noční motýl" a v bio Pension na nádraží Lužná-L. „Černý korsár". V obou biografech byla návštěva velká.

V hostincích toho dne bylo možno koupiti postaček piva. V jiné dny, mnohdy i v neděli pivo není.

Sběr teplých součástí prádla pro německou armádu: Pan president Dr. Hácha pověřil vládu a Národní souručenství, aby ve dnech 5—14. ledna proveden byl sběr různých součástí teplého prádla, svetrů a rukavic. V naší obci proveden byl sběr tímto způsobem: sestaveny dvojice po dvou mužích, ponejvíce pensisté a státní zaměstnanci. V týdnu od 6—10. ledna ustanovení sběrači dům od domu navštěvovali naše občanstvo, které z větší části darovali různé součásti teplých potřeb pro německé vojsko na frontě, nejvíce však králičích kožií. Celkem bylo sebráno 420 kusů oděvů a kožií.

Odstranění přípomínek na Fr. Palackého: Okresní úřad v Rakovníku nařizuje, aby pomníky Palackého byly ihned odstraněny. Rovněž ulice pojmenované po Fr. Palackém musí býti ihned přejmenovány. V naší obci máme jednu ulici Palackého, která byla ve schůzi obecní rady dne 13. ledna 1942 přejmenována na ulici Jiráskovu.

Loutkové divadlo: Dne 19. ledna zavítalo do naší obce loutkové
V hostinci u Konopásků uspořádána celá řada představení
za dobré účasti dětí i dospělých. Občanstvo vítá v tak
vážné době velmi pěkně vybavený loutkářský podnik,
který předvádí vlastenecké, historické i jiné hry. Z nedo-
statku jiných zábav a kulturních podniků, kterých v této
době nelze mnoho uskutečniti, jest loutkářský podnik
vskutku na svém místě. – Dne 31. ledna sehrálo loutkové
divadlo hru „Paličova dcera". Toto představení sehráno
bylo pro „Národní pomoc", které odevzdán byl čistý výtěžek
346 K.

Mrazy v lednu: Kolem půli ledna dostavily se po dosud mírném po-
časí dosti silné mrazy dosahující až 29° pod nulou.
Slabá vrstva sněhu drží od Vánoc a jen nepatrný
poprašek slabou sněhovou vrstvu udržuje.

Zimních sportů na místním rybníce letos není,
neb hráz rybníka jest poškozena a led jest prolomen.
Sehrán byl pouze jeden hockeyový zápas. Mládež
aspoň na rybníce bruslí nebo sáňkuje z různých
svahů.

Sběr gramofonů, harmonik a gramofonových desek: Vyhláškou Okresního úřadu v Rakovníku jest
občanstvo vyzváno, aby pokud možno postrádatelí,
odevzdalo pro německé vojíny gramofony, harmoniky
a gramofonové desky. Tato výzva byla rázy odvolána.

Nedostatek uhlí: V keramické továrně „Rako" jest provoz částečně omezen
pro nedostatek uhlí zejména hnědého, kterého jest
nutně třeba pro výrobu plynu pro tunelové pece,
které se vytápějí plynem. Uhlí jest přidělováno v
množství omezeném, nejvíce však tak zvaná hlušina,
uhlí povrchové, které pro výrobu plynu není tak
jakostné.

Únor:

Vánoční prázdniny školní mládeže: Již od 20. prosince minulého roku jsou na všech
školách Vánoční prázdniny. Stanoveny již různé
termíny pro ukončení prázdnin a opět odvoláno
na neurčito. Děti jednou v týdnu si docházejí do
školy pro úkoly, které pak za týden přinesou
vypracované. Školní místnosti následkem nedostatku
uhlí není možno dostatečně vytápěti, proto
jest vyučování na všech školách dočasně pře-
rušeno.

Plesy v letošním masopustě: Vzhledem k mimořádným poměrům válečným není dovoleno
o letošním masopustě pořádati maškarní aneb jiné tančení
zábavy. Pouze divadelní představení a koncerty mohou se konati.
Masopustní úterý připadá letos na 17. únor – a jest úplně bez
zábav.

Divadelní představení: Místní ochotníci sehráli pro hasičský sbor dne 22. února
divadelní představení „Žorka". Hráno v neděli odpoledne i večer
v místnosti u Konopásků za četné účasti návštěvníků.

Semena zeleninová: Vzhledem k tomu, že poslední dobou jest velká nouze o ze-
leninu, zejména o cibuli, česnek a ostatní užitkovou zeleninu,
proto jest velká poptávka po semenech všech druhů zeleniny
zejména cibule a česneku k sázení.

Příděl obuvi a oděvů: Obuv jest přidělována v menším množství. Spotřebitelé za
tím účelem vyplní žádanku, která jest obecním úřadem zkou-
mána a nejpotřebnějším spotřebitelům vydán poukaz na
žádanou obuv buď pracovní, vycházkovou nebo pro domác-
nost, ponejvíce s gumovou podešví. Poukazy jsou vydávány
15. dne každého měsíce. Příděl se děje podobně i s oděvem a
prádlem. K tomu účelu jsou stále v platnosti vydané
lístky na oděv a textilie t. zv. „body".

Odvádění vajec slepičích i kachních: Loňské nařízení o odevzdávání vajec jest změněno a sice:
dříve bylo možno ponechati sobě pro 3–4 osoby od dvou slepic
vejce, od ostatních se odevzdávalo od jedné slepice 60 vajec ročně.
Dle nového nařízení se musí odevzdati od každé nosnice
65 vajec. Záběrní lístky na vejce obdrží každý chovatel slepic,
vyjma samozásobitelů na chleba, mouka a pod. Též chovatelé
většího počtu nosnic záběrní lístky na vejce neobdrží.

Březen:

Škola: Téměř tři měsíce nechodilo žactvo do školy pro nedo-
statek uhlí. Počínaje 4. březnem 1942 jest opět vyučování
na všech školách zahájeno. Vyučováno bude dle nových
směrnic. Německému jazyku vyučovati se musí 7 hodin
v týdnu a českému jazyku pouze 4 hod. v týdnu.

Soupis vepřů a telat: Nařízením Okresního úřadu v Rakovníku proveden byl dne
3. března soupis vepřů a telat. K tomuto dni napočteno
bylo v naší obci celkem 188 ks vepřů a telat 47.

Nemoce dětek: Poslední dobou bylo několik dětí z naší obce odvezeno
do rakovnické nemocnice pro onemocnění nakažlivou
nemocí – spálou.

Oslava III. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava: Oslava III. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava připadla letos na neděli. Okresní úřad nařídil, aby majitelé domů a závodů vyvěsili na 15. březen prapory říšskoněmecké a protektorátní a to od 7. hod. ráno do 8. hod. večer. Občanstvo naší obce pokud prapory mělo, bylo vyvěsilo. Jiných oslav v místě nebylo, jen v Rakovníku byla pro celý okres v Lidovém (Tylově) domě, kam obce vyslaly své zástupce. Na 15. březen jest dosud plno sněhu. Však sluníčko hřálo a sníh šál. Jelikož je ho dosud síla, ubývá jen pozvolna.

První jarní den: Dne 21. března o první jarní den bylo velmi krásně a slunce hřálo. Sníh téměř všechen rozťál a je mnoho bláta. Voda nečiní škody, ačkoliv louky kolem potoka jsou místy pod vodou.

Pokuty za neodevzdání vajec: Chovatelé slepic, kteří nesplnili řádně povinnost odevzdání patřičného množství vajec, jsou důsledně vyzváni, aby do konce března tak učinili. Po uplynutí této lhůty bude předepsána pokuta a sice 5 K z každého vejce neodevzdaného. U některých chovatelů byla by pokuta značná pro větší množství neodevzdaných vajec.

Zalesňovací práce v lesích na Křivoklátsku: Zalesňovací práce budou provedeny od konce března do května, v lesích křivoklátských a z části i ve státních lesích v katastru naší obce. Za tím účelem bylo všem lesním dělníkům a dělnicím doručeno 24. března oznámení ohledně pracovní povinnosti za účelem prací zalesňovacích.

Úprava cesty z Vrázova náměstí do Komenského ul.: Z Vrázova náměstí vedoucí cesta do Komenského ulice jest upravována kamenem až k místu „na Mlíčnicích", kde jsou již vykopány základy pro dva obecní činžovní domy, které se v příštím době staveti nebudou. Jelikož cesta jest nepravená a velmi blátivá, překročeno bylo v březnu t.r. ku dláždění této cesty kamenem. Úprava této cesty není dosud ukončena a pro odložení stavby obecních domů byla úprava cesty rovněž odložena.

Odvod koní: Dne 26. března dostavili se majitelé koní naší obce se svými koňmi k odvodní komisi do Rakovníka. Odvod byl konán pro říšskoněmeckou armádu. Z naší obce nebyl odveden ani jeden kůň.

Noční poplach: V noci z 25. na 26. března byl zkušební poplach. Zkoušeny byly sirény všech rakovnických továren. Občanstvo se polekalo, neb se domnívalo, že se stalo nějaké neštěstí.

Povolání žel. zaměstnanců do Říše: V březnu jsou povolání železniční zaměstnanci do Říše. Povolávání jsou nejprve svobodní a potom ženatí avšak bezdětní zaměstnanci.

Duben:

Omezení osobní dopravy o Velikonocích: Nařízením ministerstva dopravy, ohlašují obecní úřady občanstvu, aby o Velikonocích v době od 3.–7. dubna toliko v nejnutnějších případech bylo použito vlaku. Z jízdy vlakem po tuto dobu jsou vyloučeni svobodní, vdovci a rozlučení, kteří nesmějí použíti dělnických jízdenek. Dále jsou to zaměstnanci obchodní a různí protektorátní zaměstnanci. Ženatých však se toto nařízení nedýká.

Velikonoce: O Velikonocích sehrál nově ustavený divadelní spolek „Tyl" v hostinci u Konopásků divadelní hru „První valčík". Hráno bylo po oba dny velikonoční s velkým úspěchem a za velké návštěvy. V bio u Polívků promítán velkolepý film „Turbina" a v bio Pension „Kdyby byl táta". Návštěvy v obou biografech velké. Barvení vajec k letošní velkonoční pomlázce jest značně omezeno pro malý příděl vajec a omezený počet nosnic, kterýchž pro nedostatek krmiv nelze mnoho chovati.
Na návsi u Kostela byly dvě střelnice a dva kolotoče a tak aspoň mládež v těchto těsných dobách měla trochu radosti.

Jarní polní práce: Hned po Velikonocích počali místní zemědělci síti jařiny. Rolníkům a malozemědělcům doručovány výměry osevní plochy a obilovinového kontingentu na rok 1942/43. – Zemědělcům jest určeno jakou plochu mají osíti nebo osázeti bramborami. Současně jest určeno množství, kolik každý zemědělec má odevzdati brambor. Pěkné počasí v dubnu umožnilo včas jařiny zasíti a ostatní jarní práce ukončiti.

Přelet letadel: V noci na 14. dubna přeletělo nad naší obcí mnoho letadel rüsskoněmeckých. Občané byli velkým hukotem strojů probuzeni.

Ztráta beden s třaskavinami: Dne 13. dubna byli vyšetřováni někteří železniční zaměstnanci proto, že bylo ve vlaku ztraceno několik beden dynamitu.

Útěk dělníků z Říše: Několik železničních zaměstnanců bylo z naší obce vysláno do Německa k rüsským dvorům. Tři z nich se pokusili o návrat domů. Byli však německými orgány zadrženi a jejich rodiny byly vyslýchány.

Krádež peněz o svatbě: Majitel pily a provozník Frant. Kronych Vrážovo **naměstí** čp. 238 – se dne 18. dubna ženil. O svatbě mu bylo odcizeno asi 12.000 K. Pachatel krádeže a jeho spoluviníci byli zatčeni. Poškozenému bylo něco peněz vráceno.

Neštěstí v Šamotové továrně: Dne 29. dubna opravovali plechovou střechu na kancelářské budově v Šamotové továrně klempířský dělník Jan Šafránek a zámečník Fryml oba z Rakovníka. Pracovali při velkém větru. Vítr se opřel o plech a oba dělníci se zřítili se střechy z výše asi 5 m. Pádem na zem utrpěli oba velká zranění, kterému druhého dne klempíř Jan Šafránek podlehl.

Dva úplňky měsíce: Letošním rokem v měsíci dubnu jsou dva úplňky měsíce a sice na začátku a na konci dubna. Lidé pověrčiví o tomto úkazu mluví různé pověsti.

Konec dubna: Polní práce: Koncem dubna jest velmi studené počasí a sněhové přeháňky. Jinak duben byl dosti teplý a proto se v polích mohlo pracovati bez přerušek. Jarní práce šly proto rychle ku předu. Novinkou letošního roku jest, že zemědělci dle nařízení ministerstva lesnictví a zemědělství jsou povinni do krmné řepy sázeti mák nejméně jednu rostlinu na čtvereční metr.

Květen: Svátek práce: Letos první květen připadl na pátek. Tento den se však ve všech odvětvích v průmyslu a zemědělství normálně pracovalo. Nařízeno, aby sobota 2. května byla dnem klidu práce. Ve městech a větších místech byla pro dělnictvo uspořádána bezplatná představení v biografech. Též koncerty a fotbalové zápasy byly pro dělnictvo bezplatné. O prvním květen prošlo naší obcí mnoho rüsskoněmeckých vojáků.

Nařízení o zvláštních průkazech pro osoby narozené v letech 1917/26: Nařízeno, aby mladistvé osoby narozené v letech 1917/26 měly zvláštní průkazku o státní příslušnosti protektorátní. Za tím účelem musí se uvedené osoby nechati fotografovati z předu i se strany. Opatření toto jest učiněno z důvodů snazší kontroly příslušníků protektorátních, zejména cizinců.

Lesní požáry: Dne 7. května po 1. hod. odpol. vypukl požár v lese za Merklovkou u řevnického nádraží. Byl teplý slunný den a dosti velký vítr, který měl vliv na značné rozšíření požáru. Tento den pak byl hlášen další požár v hlavačovských lesích a v lesích u Chlumu. Dělnictvo bylo auty dopravováno k místům požárů. Požáry vznikly od lokomotiv vlaků.

Den úrazové záhrany: 8. květen jest dnem úrazové záhrany v průmyslu a zemědělství. Za tím účelem byly vydány Úrazovou pojišťovnou pro Čechy v Praze – propagační plakáty, které jsou na různých místech vyvěšeny.

Ztráta 500 ks. rozbušek: Na nové šachtě v Lowžku byla dne 9. května zjištěna krádež asi 500 ks. třaskavin (rozbušek). V důsledku toho zatčeni byli tři dozorci, kteří jsou za zpáteh rozbušek zodpovědni.

Polní práce a polaby: Příznivé počasí v květnu umožnilo včasné ukončení jarních polních prací. Polaby již možno snáze získali, neb svážení dřeva v lese se ukončuje a tím jsou polaby pro polní práce uvolněny. — Dlužno zaznamenati nesvědomitost jednoho rolníka, který chudé domkářce vdově počítal za obdělání jednoho strychu pole 950 K a ještě 2 fůry hnoje.

Počasí v květnu: Téměř celý květen bylo sucho, jen slabé nepatrné přeprše, takže rostlinstvo má opožděný růst. Teprve 30. května přišla bouře s vydatným deštěm.

Vyhlášení výjimečného stavu v celém Protektorátě: V Praze byl spáchán atentát na zastupujícího říšského protektora gen. policie Heydricha. Proto byl vyhlášen civilní výjimečný stav. Dělnictvo, které odchází za zaměstnáním před 6tou hod. ranní musí míti průkaz, jelikož od 22 hod. več. do rána do 6té hod. se nesmí nikdo zdržovati venku. Atentát se stal 27. května 1942

Červen: Červen se hlásí pravými otvy až 8. června přišla bouře s prudkým lijavcem. Veškeré okliny a pícniny potřebovaly již déště.

Přemístění zvonů: Dne 8. června 1942 sejmut byl z věže luženského kostela zvon zvaný „Poledňák". Místo něho zavěšen do věže našho kostela zvon zvaný sv. Jothard z kostela v Krupé. Zvon sv. Jothard jest asi 150 roků starý a pověst o něm vypráví, že kdysi o velkém neštěstí počal sám zvoniti. Původní zvony luženského kostela byly čtyři. Na malé věži malý zvonek zvaný „Umíráček", který velmi jasně zněl do daleka okolí a jímž se zvonila hodinka, totiž když někdo zemřel. Na velké věži pak byl „Ranňák" jako největší zvon na věži místního kostela. „Ranňák" byl v r. 1944/18 za prvé světové války sňat spolu s malým zvonkem „Slavíkem" a odevzdán válečným účelům. Zůstal pouze „Poledňák", který byl jak výše uvedeno 8. června sejmut a k nynějším válečným účelům odevzdán. Původní 4 zvony byly na věž zavěšeny v r. 1874. Na malé věži jest nový „Umíráček", věnovaný v r. 1925 rodinou Rýglovou a Mohlovou.

Prohlídky policejních přihlášek: V době od 9.–13. června jsou prohlíženy a přezkoumány policejní přihlášky všeho občanstva hlášením povinného. Místní četnictvo spolu s několika občany provedlo kontrolu policejních přihlášek a současně byly každému jednotlivci ukázány fotografické snímky věcí, které pachatelé atentátu na zastupujícího protektora generála policie Reinarda Heydricha na místě činu zanechali.

Podpisová akce Národního Souručenství: Národní souručenství spolu s protektorátními úřady uspořádalo ve dnech 14.–18. června podpisovou akci. V podpisových listinách jest vyznačen účel akce. Uvádí se, že svými podpisy občanstvo odsuzuje nerozvážné činy některých jedinců, kteří nezodpovědně zavinují v našem národě ještě větší neštěstí. Podpisová akce byla v naší obci provedena 15. června t. r. a podpisovali se muži i ženy od 15 roků. V naší obci bylo získáno 1808 podpisů. Občanstvo činilo tak z nutnosti.

Prohlídky v bytech německým vojskem: Dne 17. června t. r. přijelo do Lužné 5 nákladních aut s říšskoněmeckými vojáky, kteří prováděli bytovou prohlídku dům od domu. Zvlášť byly prohlíženy policejní přihlášky. Závad nalezeno nebylo a k žádnému zatčení občanů nedošlo.

Pracovní knížky: Vyhláškami a rozhlasem bylo občanstvo uvědoměno, že každá osoba od 15–65 roků jest povinna míti pracovní knížku. Lhůta pro opatření pracovních knížek jest stanovena do 30. června t. r.

Za tím účelem občanstvo obojího pohlaví chodilo do Rakovníka k okresnímu úřadu, kde byl denně značný nával. Aby zamezeny byly nával, přijímali přihlášky o pracovní knížku též obecní úřady.

Sena: Vlivem krásného počasí, které se dostavilo v druhé polovině června, byly louky v čas posečeny a seno dobře usušeno. Sklizeň sena dobrá.

Sucho: V červnu bylo málo dešťů, ale více pavných dní, což mělo za následek značné sucho.

Červenec: Zrušení výjimečného stavu: Zastupující Říšský protektor zrušil civilní výjimečný stav dne 3. července t. r. Trestem smrti bude však trestán každý, kdo pracovati bude proti Říši německé. Přes to naše občanstvo chová se vůči Říši pasivně.

Úroda borůvek: Letos se urodilo v našich selských lesích mnoho borůvek (černých jahod). Naše hospodyňky úrodu borůvek vítají, neb v nynější válečné době jest to značný přínos do zásobování.

Školní prázdniny: Vyučování na školách bylo letos prodlouženo do 9. července. Stalo se tak proto, že v zimních měsících bylo vyučování na několik týdnů zastaveno pro nedostatek uhlí.

Nedostatek zelené píce: Pro značné sucho jest velký nedostatek zelené píce. Chovatelům dobytka byla dána možnost opatřiti píci ve státních lesích. Podmínka však jest, že tráva bude usušena a polovina sena musí býti odevzdána státu. Musí býti složena jistá záloha, která po splnění žádaných podmínek bude vrácena.

Luschna Bez. Rakonitz okr. Rakovník Obec Lužná

Slabé deště: V prvém týdnu červencovém dostavilo se několik méně vydatných dešťů, které přece jen zaschlé obilí a pícniny ovlažily.

Oslava 70tých narozenin pres. Dr. Emila Háchy: Dne 12. července t. r. dožil se státní president Dr. Emil Hácha 70ti let. Za tím účelem byly vyvěšeny protektorátní a říšskoněmecké vlajky. Též v rozhlase a novinách bylo tohoto dne vzpomenuto. Jiných oslav nebylo, pouze ty co byly nařízené.

Stavba nových budov na dole „Lužná": V červenci a srpnu postavena byla na novém dole „Lužná" větší budova, kde budou umístněny kanceláře a koupelny. Stavba byla provedena ze struskových cihel.

Placení příspěvků pro Národní Souručenství: Vyhláškami Okresního vedení Národního Souručenství v Rakovníku bylo oznámeno, že v řadách členstva musí býti pořádek a zvláště v placení příspěvků. Placení příspěvků bylo prováděno po 3 dni v hostinci u Polívků za velkého návalu platících. Placeno bylo muži 12 K, ženy a mládež 4 K. Majetní platili příspěvky vyšší.

v Národním Souručenství se postará sám německý vládní komisař Czerny z Rakovníka. Proto ten nával.

Odvádění kontingentu hovězího a vepřového masa: Do konce měsíce července 1942 musí rolníci a drobní zemědělci od 50 arů výše odevzdati stanovený kontingent masa hovězího a vepřového.

Též v tomto měsíci proveden byl soupis dobytka pro kontingent na rok 1943.

Omezení chovu husí a kachen: Ministerstvo zemědělství a lesnictví vydalo výnos ze dne 15. července 1942. (Úřední list č. 164 ze dne 15/VII.42). Tímto výnosem se nařizuje, že chovatelé husí a kachen mohou vždy ku dni 30. září chovati jen ten počet husí a kachen, který měli 30. září 1941.

Domácnosti nebo podniky bez přirozené krmivové základny pokud chovají husy a kachny, jsou povinny nabídnouti je do 8 dnů příslušné obvodové sběrně od vydání tohoto nařízení.

Přirozená krmivová základna jest, kdo má své vlastní nebo aspoň pronajaté pozemky.

Toto opatření bylo učiněno vzhledem k velké spotřebě jadrných krmiv, kterých tímto způsobem možno použíti k výkrmu vepřů.

Pouť v naší obci: Dne 26. července byla v naší obci pouť nehlučná. Jako jiná léta, tak i letos navštívilo naší obec mnoho přespolních lidí. V hostinci u Konopásků byl „Jazz" koncert, u Polívků a na nádraží v Pensionu byla biografická představení. Ve vsi na Vrázově náměstí kolotoče, houpačky a střelnice. Všechny tyto podniky byly slušně navštíveny. Vlivem stávajících válečných poměrů jest nálada občanstva tísnivá.

Opožděné žně: Následkem chladného počasí a pomalého zrání obilí, jsou letošní žně značně zpožděny. Jiná léta počínají žně již před poutí, letos však teprve ku konci července. Dostavilo se pak pěkné počasí, které žňové práce uspíšilo.

Sbírka na pohořelé: V červenci vyhořelo na okrese rakovnickém 6 usedlostí a sice: v Ryšíně 4 a ve Skupé 2. – Za tím účelem provedena byla ve všech obcích v okrese ~~sf~~ sbírka pro postižené požárem. V naší obci provedena sbírka ve dnech od 31. července do 5. srpna. Sbírka vynesla 4.211 K. t. j. čtyřitisíce dvěstějedenáct korun.

Sucho a bída o zelenou píci: Chladným počasím a suchem neroste tráva ani jiná píce. Tráva na lukách je nízká a jetele slabé. Opatřování píce dá zvláště drobným pěstitelům mnoho starostí.

Opatřování otopu na zimu: Uhlí pro domácnost jest přidělováno v malém množství. Na jednu rodinu jest 10–15 q. Proto občané více než jindy opatřují dříví v lesích. Odpadového dříví jest v této době dostatek, neb se kácí mnoho dříví pro Říši.

Hudební výchova mládeže: V naší obci již více let působí jako učitel hudby místní varhaník Růžička Štěpán v č. 12 na Vrázově náměstí. Rovněž po více let vyučuje hudbě pan Langer Jos. z Rakovníka, který dvakrát týdně do Lužné vyučovati dochází.

Tito dva učitelé hudby vychovali již mnoho zdatných houslistů, kteří pak doplňují místní hudební kroužky.

Bouře a vedra: Po chladném počasí jsou značná vedra, která dosahují až 30–35° C. — Dne 23. srpna v noci snesla se nad naší obcí velká bouře s vydatným, ale krátkým deštěm. Vedra pak potrvala až do konce srpna.

Ukončení žní: Posledního srpna není již v polích viděti hromádky obilí a pole jsou již z větší části zorána. Po dobu žní bylo krásné počasí, které sklizeň obilí uspíšilo.

Chmel: Chmel se letos počal česati 22. srpna a 30. srpna byl již úplně sklizen. Chmel byl velmi drobný a postižen byl perenosporou více než jiná léta.

Od načesané míry placeno bylo 3·60–4 K.

Letos nebyl zájem o česání chmele, takže některým pěstitelům byla sklizeň chmele prodloužena.

Sběr klásků: Mnoho chudých lidí z naší obce chodí sbírati klásky na pozemky místních rolníků i na dvorské pozemky na Amalii a Nový Dům.

Ze dvorských pozemků jsou lidé vykazováni s poukazem, že se při sběru klásků dějí značné škody na obilí.

Sebrané klásky se doma vymlátí a získané obilí se vyměňuje za mouku, nebo se drtí na zvlášť zřízených malých šrotáčcích, což jest v této době [illegible]

To vše se děje z obavy, že v zimním období bude v této válečné době větší nouze o potraviny.

Vedra v srpnu: Měsíc srpen se vyznačil velkými vedry a suchem. Ku konci měsíce se dostavily bouře, ale bez deštů.

Ukončení žní a otavy: Žně byly za sucha a včas ukončeny. Obilí průměrně sypalo. Otava byla též za sucha sklizena, avšak sklizeň slabší.

Září:

Letecký poplach: V noci z 8. na 9. září oznamovaly sirény všech rakovnických továren, že na území Čech a Moravy podnikla cizí létadla nálet.

Houby: Pro veliké sucho tento rok nerostly houby, pouze v květnu a červnu a to jen nepatrně.

Moda: Jelikož válečné hospodářství velmi zasahuje též do oděvnictví, nejeví se mnoho novinek. U mladých dívek a žen jsou v modě krátké sukénky nad kolena. Látky v letním období jsou pestře květované. U mnoha dívek též vidíme krátké vysoko nad kolena kalhotky zvané „šortky", blůza s krátkými rukávy v různých barvách. V létě chodí mládež prostovlasá. V zimním období nosí dívky a mladé ženy válenky (valašky), klobouky v předu s ohnutým okrajem. Oděv jest již různý, neb dlouhý plášť nebo kabát oděv přikryje. Letošního léta se nosily i pro sváteční dni dřeváčky s různobarevnými svršky.

Moda u mužů nezaznamenává žádných změn. Mladí hoši v letním období nosí krátké kalhotky po kolena, košili s krátkými rukávy, polobotky a ponožky shrnuté až po kotníky. Rovněž se nosí dlouhá halena přes pas, s krátkými rukávy, barva bílá nebo modrá. Této haleně se všeobecně říká „bombajka". — Starší mužové nosí dlouhé kalhoty, též „pumpky", košile s krátkými rukávy. Nejvíce však dlouhé kalhoty, polobotky, kabát bez vesty, kravata „motýlek" nebo vázanka, klobouk v předu se shrnutým okrajem, nebo čepice. V zimě pak svetry, oděv teplejší a dlouhý zimník. Mladí i staří mužové jsou hladce vyholeni, jen málo mladých mužů ponechává malý knírek.

Posvícení: Ve dnech 20.–21. září bylo v naší obci posvícení. Jako jiná léta, tak i letos byla obvyklá promenáda obcí. Ve vsi u kostela byly kramářské boudy, kde ku prodeji byly pouze dětské hračky.

Cukrářských krámů letos nebylo. Mimo to byly též obvyklé houpačky, kolotoče a střelnice. Piva bylo ve všech místních hostincích dostatek.

Pivo jest v této válečné době slabé jakosti. U Konopásků v neděli o posvícení koncertovalo žactvo hudební školy pana Langra z Rakovníka. Návštěva byla velká. V ostatních hostincích rovněž návštěva velká, což dlužno přičísti velké návštěvě lidu z Rakovníka a blízského okolí. Vzhledem k všeobecnému zákazu, tanečních zábav, nebylo. Biografy u Polívků a na nádraží měly též velkou návštěvu.

Počasí po oba dny posvícenské bylo krásné, slunečno a dosti horko.

Smrtelný úraz při práci v lese: V polovině září jel s koňským potahem dělník Josef Bušek. Cestou lesem najel na kořeny a byl vozem přimáčknut ku stromu.

Utrpěl vážný úraz do hlavy. Byl převezen do rakovnické nemocnice, kde za 14 dní zemřel.

Zanechal po sobě vdovu se třemi nezaopatřenými dětmi. Stár byl 34 roků.

Cirkus Kludský v Rakovníku: Koncem září zavítal do Rakovníka známý velký cirkus „Kludský", který uspořádal několik představení. V neděli 4. října krásné počasí vylákalo mnoho našich občanů, zvláště pak mládeže do Rakovníka na cirkus. V cirku bylo mnoho cizokrajných zvířat. Velmi obdivován byl mohutný slon. Provedeno bylo mnoho vrcholných akrobacií.

Úroda brambor: Vlivem krásného, podzimního počasí jde vybírání brambor jakož i podzimní setí rychle ku předu. Brambory, které byly sázeny do písčité půdy, byly následkem značného sucha drobné. Jen v těžších půdách bylo brambor dosti.

Sběr starého šatstva a tkanin: Nařízením vlády provádí se v době od 1.–21. října 1942 sběr starého šatstva a tkanin. Možno odevzdati též čepice, klobouky, vesty, blůzy a pod.

Tato akce jest určena pro české dělnictvo. V naší obci byla ~~tato~~ sbírka též provedena, ale výsledek sbírky byl slabý, neb zejména chudší občané mají nepatrné oděvní zásoby již dávno vyčerpány.

Zkoušky z němec. jazyka: V říjnu t. r. byli vyzváni všichni učitelé a jiní státní zaměstnanci, aby se podrobili zkoušce z německého jazyka. Mnoho jich nevyhovělo zkušebním podmínkám a proto jím byl dán odklad na určitou dobu.

Povolání důchodců a pensistů do práce: Dne 14. října t. r. obdrželi pensisté a důchodci do 60. roků předvolání k lékařské prohlídce za účelem pracovní povinnosti. Vyjmuti jsou pensisté a invalidé nemocní.

Ti, kteří byli uznáni práce schopnými, pracují na kolejích dráhy mezi stanicemi Lužnou a Řevníčovem.

Lékařská prohlídka hochů 21.–22 letých: Za účelem nařízené pracovní povinnosti jsou předvoláni hoši narození v r. 1921–22 k lékařské prohlídce. Ti, kteří jsou uznáni schopnými, musí ihned nastoupiti práci v Říši. Všem těmto hochům bylo oznámeno, že neuposlechnutí této výzvy bude německými úřady přísně trestáno. Z naší obce se dostavilo k lékařské prohlídce 37 hochů, z nichž čtyři byli uznáni schopnými a odesláni do Říše na práci.

Pozdní houby: Následkem velkého sucha v letních měsících houby nerostly. V druhé polovině října po vydatných deštích a teplých nocí počaly růst václavky, koloděje, kozáky a křemenáče.

Ještě v listopadu byly houby nacházeny.

Listopad: Teplé dni listopadové umožňují dosud práci v polích. Ještě mnozí zemědělci sejí a orají.

Dva váleční zajatci: V neděli 8. listopadu ve večerních hodinách přišli dva neznámí muži do domku občana Jar. Gebharta v Havlíčkově ulici. Byli to uprchlí váleční zajatci ruské národnosti, kteří uprchli ze zajateckého tábora a byli již delší dobu na cestách. Případu tomuto přihlíželo mnoho občanů, kteří oba zajatce litovali. Občané jich litovali, neb byli v bědném stavu. Byli některými občany podarováni potravinami, obuví a oděvem.

Kurs němčiny: Dne 17. listopadu byl zahájen kurs němčiny. Třebaže kurs jest konán téměř zdarma, jest počet přihlášených malý. Kurs se koná v místní škole.

Počasí v listopadu: Skoro po celý listopad bylo pěkné počasí, až pak ku konci měsíce slabé mrazíky a též napadla slabá vrstva sněhu.

Prosince:

Sníh v prosinci: Počátkem prosince napadla slabá vrstva sněhu, která pokryla sníh z posledních dnů listopadových. Sníh umrzl a je ho síla 5 cm.

Soupis drůbeže: Dne 3. prosince proveden byl soupis drůbeže a domácího zvířectva pro účely statistické.

Sebevražda rolnického synka: V neděli dne 6. prosince dopoledne spáchal sebevraždu 28letý syn rolníka Josef Lajner Vrázovo náměstí čp. 65. Přeřezal si žíly na rukou a vypil jistou dávku lysolu. Byl převezen do nemocnice v Rakovníku kde ještě v týž den zemřel. Sebevraždu spáchal z nešťastné lásky. Byl to klidný a pracovitý občan.

Onemocnění dítek záškrtem: Letošního roku zejména v podzimních měsících onemocnělo 24 dětí v naší obci na záškrt. Čtyři děti ve věku 6–9 roků zemřely.

Opatření proti náledí: Obecní rada učinila opatření pro případ náledí v letošní zimě. Byl navezen popel do všech ulic a složen na více hromad. Popelem možno při náledí ulice ihned posypati.

Prohlídky u zemědělců: Dne 11.–12. prosince provedeny byly prohlídky u místních zemědělců zda bylo obilí řádně hlášeno. Kde byly zjištěny nesrovnalosti, byla učiněna opatření, aby obilí zatajené, nebo jinak nehlášené bylo odevzdáno. Až na malé výjimky, nebylo v naší obci větších případů.

Vánoce: Letošní vánoce byly bez sněhu. V noci mírně umrznuto a přes den bláto. Nákupy vánoční byly slabé, neb nebylo možno pro nedostatek zboží nakupovati. V hostinci u Polívků bylo plno návštěvníků na biografu, rovněž bio „Pension" na nádraží Lužná-Lišany bylo návštěvníky přeplněno. V hospodě u Konopásků byli potulní komedianti, takže dospělí i děti měli o vánocích o zábavu postoráno.

V prosinci bez sněhu: V prvních dnech v prosinci bylo trochu sněhu, který však brzo roztál a do konce měsíce již jiný nenapadal. Byly slabé noční mrazíky a přes den bláto. Ku konci měsíce více mrzne.

Mladí dělníci do Říše na práci: Během prosince odvedeno 11 místních občanů ve věku 20–22 roků na práci do Říše, z nichž 6 dělníků odejelo před Vánoci a ostatní po Novém roce.

Zaměstnanost v roce 1942. Zaměstnanost v roce 1942 byla dobrá jak v místních dolech tak i v šamotové továrně a lesích.

V okolních lesích se poráží dříví ve větším rozsahu, které se vyváží do Německa pro válečný průmysl. Celé hektary lesů jest ničeno dobýváním pryskyřice. Borovice jsou navrtány a připevněna nádobka na tekoucí pryskyřici.

Tyto stromy poznenáhla usychaly a byly rovněž poraženy. Tak z nařízení německých úřadů se hospodaří za této války v našich lesích.

Doly v Lužné: V kronice I. díl jest uvedeno zřízení dolů kamenouhelných v roce 1938 v Loužku a na Belšánce. V Loužku započato stěžením uhlí v r. ~~1938~~ 1939. Důl je hluboký 87 m. a pojmenován na „důl Lužná".

Na Belšánce jest nový důl hluboký asi 40 m. Těžiti kamenné uhlí se započalo v roce 1940. Důl byl pojmenován na „důl Dominik". Mimo to znovuotevřen starý důl na Belšánce.

Též se na Belšánce v bývalé elektrárně pálí dřevěné uhlí.

Tyfus: O Nový rok onemocněl tyfem 16ti letý Otto Pavlíček, z Komenského ulice čp. 111.

Taneční hodiny: Dnem 5. ledna započato s tanečními hodinami v hostinci u Konopiašků. Přihlášeno 40 hochů a též tolik dívek. Platí se 20K zápisné a 100K za celý kurs. Kurs trval po celý leden a únor. Vyučováno 2 krát v týdnu. Hudba místní jazz.

Plemenný býci: Výhláškami obecní rady bylo oznámeno, že se vyzývají zájemci pro chov plemenných býků v naší obci. Došla pouze jedna nabídka a to rolníka Antonína Konopiáska čp. 56, kterému byli býci přiděleni za obnos K 10.000 ročně.

Plemenný kanec: V obci Lužné zadán byl obecní radou plemenný kanec rolníku Večkovi Josefu čp. 25, za obnos 3000 K. ročně.

Účetní uzávěrka na r. 1941.:

1. Příjem:

Úhrn skutečného řádného příjmu: K 280.045·75
+- 63.568·55 Úhrn průběž. řád. příjmu.
-v- 21.393·35 hotovost k 1. lednu 1941.
celkem K 365.007·65

2. Vydání:

řádné K. 295.107·85
průběžné -v- 63.386·55
6.513·25
365.007·65

3. Účetní uzávěrka ústavu chudých.

Příjem:	Vydání:
K 10.935·50	K. 8.179·25
Pokl. hot. k 31/12.41 3823·—	k 31/12.41 6.577·25
K. 14.758·50	K. 14.758·50

Vybírání různých dávek: Aby byla udržena rovnováha v obecním rozpočtu, bylo nutno zvýšiti dávku ze psa na 25K, a dávku z místnosti o 100%, t. j. z obyčejné místnosti 14K., z malé provozovny 100K a z velké 200K.

Současně se zvyšuje dávka z karet na 2K za hru a hráče.

Vybírání dávek z hrobů: Obecní radou bylo dne 27. února 1942 usneseno, aby byla vybírána dávka z hrobů a sice:

Stáří zemřelého do 14. roků za 1 m² 20K na 10 roků z obyčejného hrobu. Stáří od 14 roků výše z obyčejného hrobu za 1m² 25K za 10 roků - 50K za 20 roků. Dávka z obyčejného dvojhrobu za 1m² na dobu 25 roků 100K, na dobu 50 roků 200K.

Dávka z popelnice z 1m² na 10 roků 75K, na 20 roků 150K, 25 roků 190K, 50 roků 375K.

Popelnice z 1m² na dobu trvání hřbitova 750K.

Povolení místa ku stavbě kůlny: Skupině domkářů a malorolníků v Lužné, povoleno místo v Komenského ulici pro stavbu kůlny na hospodářské stroje. Ku stavbě kůlny pro nejisté válečné poměry nedošlo.

Obecní rozpočet na rok 1943.: Celková potřeba řádná - běžná - činí:
314.724 K

úhrada řádná - běžná - činí 150.723-v-
Vybíraný schodek činí 164.001K

Návrh úhrady řádného schodku:
125% k dani činžovní (základ 6063·45 K.) jež vynese 7.579 K. — 350% k ostatním daním (základ 26.180·20K.) jež vynese 91.630 K.
zbývá neuhrazeno 64.792 K.

Na neuhrazený schodek se usnáší obecní rada podati žádost na zemský úřad v Praze, aby schodek byl uhrazen ze zemského fondu.

Žádost byla zaslána, ale zemský úřad žádosti nevyhověl a rozpočet byl zaslán zpět.

Rozpočet ústavu chudých:
Celková potřeba činí 11.900 K.
-v- úhrada -v- 11.900-v-.

Smlouva s drnomistrem: S drnomistrem Jungmanem z Rakovníka uzavřena byla smlouva na roční paušál 1300 K. za odstranění a zakopání zdechlin uhynulých hospodářských zvířat.

Přejmenování obecního strážníka: Vzhledem k nařízení okresního úřadu v Rakovníku č. j. 33.259/42 ze dne 27. února 1942 byl Huml Václav bývalý obecní strážník přejmenován obecní radou i obecním zástupitelstvem do kategorie obecních zřízenců dle zákona 103/192 b se všemi dosavadními nároky platovými i postupovými, které přísluší pragmatikálním zřízencům protektorátní správy.

Úmrtí v r. 1942: Letošního roku zemřelo celkem 32 osoby. Z toho bylo 9 dětí (4 hoši a 5 děvčat).

Z dospělých zemřelo 7 mužů 16 žen.

Celkový počet obyvatelstva v roce 1942 jest 2600 osob.

Zaměstnanost v roce 1942: Zaměstnanost byla velká. Téměř ve všech místech se projevuje nedostatek pracovních sil. Zejména v zemědělství jest citelný nedostatek pracovních sil v době polních prací.

Mnoho dělníků v naší obci odešlo z továren na kamenouhelný důl „Lužná" v Loužku a na důl „Dominik" na Belšánce.

Též letošního roku nastoupilo práci několik desítek dělníků v Žíši.

Počet čísel popisných: Letošního roku bylo v naší obci celkem 405 čísel popisných. Z toho počtu jest 18. domků s doškovou (slaměnou) krytinou. Na Vrázově náměstí jsou doškové domky čp. 5, 6, 29, 32, 33, 36, 37, 38, 39, 41, 44, 52, 54, — ~~V Rakovnické~~ v Habermanově ulici čp. 17, 21, 72, — V Rakovnické ulici čp. 19, — v Havlíčkově ul. čp. 77.

Obchody a živnosti: V roce 1942 byly v naší obci tyto obchody a živnosti: 2 prodejny konsum. družstva „Budoucnost", 4 obchody koloniální, z nichž jsou 2 pekařství, 6 hokynářství a obchody se zeleninou, 3 řeznictví, 1 papírnictví, 1 mlékárna, 1 cukrářství, hostince v obci 4 — na nádraží Lužná-Lišany 2, holiči 3, truhlářství 1, cementárna 1, klempířství 1, — kováři 2, koláři 2, povozníci 5, obuvníci 2, — prodejna obuvi a správkárna „Bata" 1, trafiky (prodej tabáku) 2 v obci a 1 na nádraží.

Mimo to jest přímo v obci 1 biograf, a 1 biograf jest na nádraží. Zrušena 1 drogerie. Krejčí jsou v obci 4.

Život v obci: Celkový život v obci letošního roku nebyl vlivem válečných poměrů rušný. Tanečních zábav nebylo vůbec, pouze biografická představení. Mládež i staří v době letní navštěvují za slunných letních dnů obecní rybník (Čistý, též „Pánovic" zvaný), naše jediné to koupaliště. V době zimní pořádány jsou hockeyové zápasy na rybníce v obci.

Pokud byl příděl piva, navštěvovali občané hostince v místě i na nádraží Lužná-Lišany.

Též kočující loutkové divadlo zavítalo do naší obce a uspořádalo několik představení pro děti i dospělé.

Politování hodný čin: V září t. r. udál se politování hodný čin v naší obci. Chudému chalupníku Pokornému v Komenského ulici čp. 217 vnikli pachatelé do jeho zahrady a do připravené nůše chtěli natrhati jablka. Chalupník však záhy zpozoroval pachatele na své zahradě a chtějíc je poznati, přiblížil se k nim. Házeli však na něho jablka se stromu, aby ho tak od pozornosti zahnali.

Případ měl soudní dohru.

Silvestr: O Silvestra nebylo zábav, pouze biografická představení, která byla hojně navštívena. V hostincích toho dne bylo sice pivo, ale v množství omezeném. Policejní hodina byla prodloužena do 2. hod. noční.

1943.

Nový rok: O Silvestrovské noci nikoho hlava nebolela, jelikož menší množství piva slabé jakosti, nepřivedlo návštěvníky hostinců do nálady.

Přáním všeho občanstva o Nový rok bylo, aby již tohoto roku dočkali jsme se žádoucího míru. O Nový rok oba biografy v místě i na nádraží, byly návštěvníky přeplněny, rovněž i hostince. Jiných zábav nebylo.

Hockeyový zápas: V neděli dne 10. ledna sehrán byl na místním rybníce hockeyový zápas lužeňské Sparty proti hockeyovému klubu z Kladna. Školenější mužstvo Kladna lehce zdolalo lužeňskou Spartu 3:0.

Odjezd dělníků na práci do říše: Počátkem tohoto měsíce odjelo několik dělníků na práci do říše. Tito dělníci byli uznáni lékařskou prohlídkou minulého roku způsobilými.

Prohlídky u zemědělců: Občanstvu naší obce bylo v ranních hodinách dne 27. ledna oznámeno, aby každý, kdo má ve svých zásobách více obilí nežli jest zákonem stanoveno, toto ihned zvážil a odevzdal nejdéle do 10. hod. dopoledne. Po této lhůtě bude přikročeno povolanými úředními orgány k domovním prohlídkám. Po této výzvě bylo odvedeno 6 metrických centů obilí. Byly vskutku u mnohých zemědělců prohlídky vykonány s výsledkem nepatrným.

Povětrnost v lednu: V lednu byly slabé mrazy a málo sněhu. V druhé polovině ledna se dostavilo teplé počasí, takže koncem měsíce jest již po sněhu. Též bylo trochu náledí, které si dosud nevyžádalo oběti, jelikož cesty byly včas dovezeným popelem posypány.

Voda na dole „Lužná": Důl Lužná v Loužku byl ku konci měsíce ledna zatopen vodou ve větším rozsahu, takže těžba uhlí musela býti do vyčerpání vody zastavena. Haviři a pomocní dělníci pracovali pouze na nutných pracech povrchových. Silná čerpadla nepřetržitě dnem i nocí vodu odčerpávala. Tento stav trval po dobu pěti týdnů.

Přihlášky kovových součástí budov: Vyhláškou okresního úřadu v Rakovníku bylo občanstvu naší obce oznámeno, že každý majitel budovy jest povinen hlásiti kovové součásti budovy z mědi, bronzu nebo mosazi. To se týká i hromosvodů.

Sběr těchto kovů jest pro válečné účely.

30. leden: Německo oslavuje dne 30. ledna 1943 deset roků nacionálně socialistického režimu. Od velkých oslav bylo upuštěno. V protektorátě Čechy a Morava byly zaměstnancům zdarma dány lístky na biograf.

Dělnictvo mělo možnost zdarma navštíviti biografická představení, ale přesto že biograf byl zdarma, nebylo velkého zájmu o německé i jiné filmy, které propagují nespravedlnosti vůči malým národům.

Únor:

Pracovní povinnost do říše: V první polovině měsíce února nastoupilo na pracovní povinnost do říše asi čtyřicet dělníků a úředníků většinou ze Šamotové továrny.

Povinnost k sebeobraně: Vyhláškou okresního úřadu v Rakovníku oznámeno bylo občanstvu, že povinnosti k sebeobraně podléhají všechny osoby od 15-70 roků, které nejsou nemocny, nebo jinak zaměstnány.

Přednášky: Dne 16. února 1943 uspořádány byly přednášky s tímto pořadem:
1.) úkol ženy v domácnosti.
Přednášela odborná uč. Krausová z Rakovníka.
2.) jak předejíti nakažlivým nemocem.
Přednášel m.u.dr. Sergej Ugniveňko místní lékař.
Přednášky konány v budově měšťanské školy za četné účasti občanstva, zejména žen.

Zastavená činnost biografů: Ku počtě padlých vojínů německé armády nařízeno, aby v době od 3.–6. února t.r. zastavena byla činnost biografů, divadel a koncertů. Povolena byla představení spadající do rámce smutečních oslav.

Povětrnost v únoru: Po celý únor bylo bez sněhu, převážně jasné počasí, v noci mrazy 5° — 7° C. Přes den krásně, teplo, takže teplota v únoru dosáhla až 20° na slunci a ve stínu až 12° tepla. Kvete jíva a podběl. Podobné počasí v únoru nebylo již po mnoho let.

Březen:
Osobní záznamy: Při výdeji potravinových lístků dne 2. března, musí míti občanstvo vyplněny osobní záznam o ~~věci~~ včleňování do pracovní povinnosti. Týká se to mužů od 15–65 roků, u žen od 17-45roků.
U naší obci tyto listy byly vyplněny předem a před vydáním potravinových lístků odevzdány.

Vyplnění lístů pro daň ze mzdy: Do 4. března t.r. musí každý dělník a dělnice, úřednictvo a ostatní zaměstnanci vyplniti daňový list ze mzdy počínaje hrubým příjmem od 150K týdně výše.

Povinné setí maku: Zemědělci byli vyzváni, aby se shromáždili v hostinci u Polívků. Účel shromáždění byl ten, aby každý zemědělec 2% své orné půdy osil makem. Nařízení ~~bylo~~ dle přípisu Okresního úřadu jest nutné, jelikož maku se používá k výrobě oleje pro umělé tuky. Opatření toto jest prý pro zásobování obyvatelstva umělými tuky.

Svátek Josefů: Přesto, že dosud poměry válečné trvají, bylo v předvečer svátku sv. Josefa aspoň trochu veselo. Slyšeti bylo na několika místech v obci vyhrávati „Standrle" na počest Josefům a Josefkám. Hudba sestávala z harmoniky, nebo harmonika a housle.

Výroba dřevěných hraček a domácí potřeb: V měsíci březnu zřízena byla v domě Fran. Kronycha na Vrázově náměstí čp. 238. výroba hraček a potřeb pro domácnost. Firma jest povolena na jméno místního občana Václava Pouby. Podnik finančně založil jistý občan p. Červený z Kněževse. Prozatím jest zaměstnáno v podniku 5 žen a 6 mužů. Objednávek je dosti, a jsou již vyřizovány. Někdy je nutno čekati na přídělí prken a jiného řeziva. Vedlně podniku jsou též dva stroje.
Za necelý rok byla tato firma zlikvidována.

Povětrnost v březnu: Po celý březen (i v únoru) bylo krásné jarní počasí. Teplota až 20° C. - V noci však byly dosti silné mrazy. Bylo vykonáno mnoho prací v polích.
Ku konci měsíce dostavily se deštové přeháňky.

Znovu zavedení letního času: Dnem 29. března z neděle na pondělí posunuty ručičky hodin o jednu hodinu ku předu, což bylo provedeno mezi 2–3 hod. ranní.

Duben:
Vyjmutí krátkých vln z radiopřijímačů: Aby bylo znemožněno ~~pou~~ poslouchání cizích stanic, bylo německými úřady nařízeno vyjmutí krátkých vln z radiopřijímačů. Za tím účelem stanoveno na 6. dubna t.r., že každý majitel radiopřijímače se musí se svým strojem dostaviti do hostince u Polívků, kde budou krátké vlny vyjmuty. Neuposlechnutí tohoto nařízení trestají německé úřady káznicí.

První jarní bouře: Dne 16. dubna v odpoledních hodinách přišla menší bouře s krátkým deštěm. Deště bylo již velmi potřeba, neb v lednu, únoru i březnu nebylo deště ani sněhu.

Lesní požáry: V neděli 18. dubna t.r. vznikly lesní požáry v Hlavačově u Rudy a blíže ředvničovského nádraží. Za tím účelem bylo nařízeno místním občanům, též i z okolí, aby se co nejdříve dostavili k místům požáru. Z Rakovníka přijelo ku pomoci vládní vojsko. Bylo slunečno, teplo a silný vítr. Dík velkému počtu pracovních sil, byly požáry brzo zdolány.

Kukačka: V našem kraji se letos ozvala kukačka dne 21. dubna t.r.

Třešně v květu: Třešně jsou již od poloviny dubna t.r. v květu. Stromy jsou květem obaleny. Jsou však obavy, aby ranní mrazíky květy nezničily. Již po mnoho let nebyly stromy tak záhy a bohatě rozkvetlé jako letos.

Jarní práce v polích: Vlivem krásného počasí jsou polní práce v plném proudu. Jarní setba jest již krásně vzešlá, sázejí se brambory, mák a krmná řepa.

Velikonoce: Letošní Velikonoce připadají na 25.-26. dubna. Počasí bylo sice krásné, ale chladné. Poměry válečné nedovolují, aby byly jiné zábavy, proto zůstává pouze při biografech a kopané. V obou biografech jak u Polívků, tak na nádraží v Pensionu byla všechna biografická představení přeplněna. Rovněž sehrány dva fotbalové zápasy. Též o Velikonocích byli pohřbeni dva místní občané a sice: František Pochman, železniční zřízenec v.v. zemřel ve stáří 57 roků a pohřben byl o Bílou sobotu. Václav Kratina, drogerista, zemřel o Velký Pátek ve věku 41 roků. Převezen byl do Prahy ku zpopelnění. Jiných událostí o letošních Velikonocích nebylo.

Menší dávka kuřiva: Přídavkové lístky na kuřivo pro dělnictvo byly odebrány. Na tyto lístky bylo možno odebrati 15 cigaret týdně. Rovněž zmenšen byl řádný příděl cigaret ze 40 na 35 ks. týdně.

Pro náruživé kuřáky jest to příděl nepostačující. Proto se dějí různé výměny. Za mouku, cukr, chleba a jiné věci. Platí se velmi mnoho za cigarety – 2–5 K – i více za jedinou cigaretu.

Nemocní a hradečenský bylinář: V obci Hradečně u Kladna jest bylinář Jan Mikuliček, ku kterému se sjíždějí lidé z daleka okolí. Bylinář rozpoznává vnitřní nemoce dle přinesené moče. V některých případech, i vážných, má jeho léčení značný úspěch.

Z naší obce již mnoho lidí použilo jeho pomoci a dle (bylinných) bylinných přípravků a rady bylináře nalezli v nemoci ulehčení, případně uzdravení.

Květen: Letošní 1. květen připadal na sobotu. Uten den byl klid práce, jen v zemědělství se pracovalo zejména se sázely brambory.

Zábav nebylo, pouze fotbalové zápasy. Též byla uspořádána biografická představení pro zaměstnance zdarma. Účast na těchto představeních byla slabá.

Z pátku na sobotu bylo místními mládky postaveno v obci na různých místech několik břízek (májek) ozdobených papírovými stuhami. Patrně bylo úmyslem mládků připomenouti, kterak dříve se oslavoval 1. máj, a stavění májí. V pozdních večerních hodinách a při hudbě před chalupami kde byla děvčata se postavily břízky, před hostincem pak velká máj smrková. Smrk byl celý zbaven kůry a ponechána koruna, která byla ozdobena stuhami a kde byly zavěšeny uzeniny a různé cukrovinky. Odvážní mládci po hladkém kmeni vysokého smrku vyšplhali se až do koruny a zavěšené věci obdrželi odměnou.

Byla to krásná, staročeská tradice, na kterou se bohužel již zapomíná.

Nálet: Na 14. května mezi 1–2 hod. v noci, proveden byl nálet anglo-amerických letadel nad Plání a jinými místy v Čechách. Byla jasná noc a z naší obce bylo velmi dobře pozorovati a slyšeti průběh náletu a protiletecké obrany. Občanstvo této noci pozorovalo světlovací rakety, dělostřelbu a hučení motorů.

Počasí v květnu: Po celý květen bylo suché a chladné počasí. Noční mrazíky nadělaly mnoho škody na rozkvetlých stromech. Ku konci května dostavil se menší déšť.

Červen: Počátkem měsíce se dostavily vydatné deště, kterých po velkém suchu bylo velmi potřeba.

Zřízení školky pro děti: Od 15. června t. r. zřízena jest školka pro děti od 2–6 roků. Školka jest prozatím v hostinci u obč. Václava Pechmana čp. 134.

Po ukončení školního roku přemístěna bude do budovy místní školy. Přijímání jsou děti rodičů, kteří jsou oba po celý den zaměstnáni.

Přihlášeno jest 20. dětí.

Snížená dávka masa: Počínaje 50. zásobovacím obdobím t. j. od 31. května do 24. června t. r. snížena jest dávka masa z 35 dkg na 25 dkg za jeden týden. Místo toho jest přidáno 10 dkg ječné mouky na osobu a týden.

Svátky svatodušní: Těživé válečné poměry nedovolují, aby svátky svatodušní byly skutečnými svátky. Občanstvo jest ve stálém napětí a v tísnivé náladě. Přesto, že bylo pěkné počasí, nebyly pořádány žádné větší produkce, pouze biografická představení v místě a na nádraží. Též sehrán jeden fotbalový (zápas.) zápas.

Mimo to hudební škola p. Josefa Langra z Rakovníka uspořádala v pondělí (velikonoční) svatodušní dne 14. června t. r. o 2 hod. odpol. v místnosti u Konopásků žákovský koncert.

Účast byla značná.

Červen 1943 Počátkem června dostavily se vydatné deště, kterými vše po předchozím suchu ožilo.

Senoseč: Louky se počaly kositi 15. června ihned po svátcích svatodušních. Následkem velkého sucha v jarních měsících byla sklizeň sena mnohem menší nežli minulý rok. Tráva byla řídká a nízká. Po vydatných deštích, které trvaly do 15. června, bylo možno sena za pěkného počasí dobře usušiti a sklidíti.

Červenec:

Ruští zajatci v selských lesích: Dne 1. července v dopoledních hodinách oznámila jistá výměnkářka, že v selských lesích při trhání jahod spatřila tři neznámé muže, kteří mluvili ruskou řečí. Četnická stanice po předchozím upozornění tyto muže zatkla. Bylo zjištěno, že jsou to uprchlí zajatci ruské národnosti. Pro nesnesitelnou týrzeň a hlad byli nuceni zajatecký tábor opustiti.

Svod kor: Okresním úřadem v Rakovníku nařízeno, aby všichni majitelé kor dostavili se na Vrázovo náměstí a kory předvedli za účelem zjištění dobytých kor z dojnic.

Svod kor se konal v pátek dopoledne dne 16. července 1943 před obecním úřadem na Vrázově náměstí. Předvedeno bylo přes 800 kor. Byla to nezvyklá podívaná. Občanstvo bylo doporučeno, aby k lepšímu chovu ponechávány byly kory bezrohé, bílé. Ostatní se mají z chovu vyřaditi. K radosti občanů byla celá tato kozí historie fotografována.

Povinný soupis husí: Dne 21. července proveden byl soupis husí. Soupis byl úřadem nařízen proto, aby bylo možno kontrolovati dodávku husí pro veřejné zásobování zásobování.

Počátek žní: Letošní žně započaty dne 21. července t. r. Počasí jest nestálé, přesto, že jsou časté přeprášky není dostatečná vláha a je dosud značné sucho.

Nynější vzhled naší obce a život vní za této války:

Naše obec toho času čítá 408 čísel popisných, a rozdělena jest na tyto části:

Ulice Komenského počíná čísly 83 a 131 a končí číslem 392 a 397.

Ulice Rakovnická počíná čísly 67 a 50 a končí 348 a 312.

Ulice Havlíčkova počíná čísly 76-73 a končí 387 a nouzovým domkem Karla Malečka.

Ulice Palackého počíná čísly 188 a 222, končí 275 a 332.

Ulice Jungmanova počíná číslem 296 a končí číslem 324.

Ulice Habermanova počíná čís. 72 a 364, končí čís. 15–58.

Tyršova ulice (nádražní) počíná č. 1–238, končí číslem 306 a 303.

Náměstí Vrázovo počíná od Habermanovy ulice a celá náves až k čís. 38 a 39 směr k Čekalvodě.

Husovo náměstí jest prostranství s čísly popisnými 66, 69, 76, 50 a 53.

Samoty: Belšánka s dolem „Dominik" (kamenné uhlí), Štýlovna čp. 98 (Domek), Tři Stoly čp. 99, Krásná Dolina, vila Moravia (šamotka) čp. 136, Skelná huť čp. 102, Lesní správa, Merklovka, bývalé výletní místo, knížecí hájovna blíže nádraží Lužná-Lišany, strážní domky při dráze, dvě samoty na Čihadlech, hostinec „na Cikánce" a několik domků „na Cikánce."

Důl „Lužná" (v Loužku), chalupa obč. Stránského (drůbežárna) v Hlavačově, Zaspalova pila blíže Belšánky, Hůla Antonín, drůbežárna pod Chvojinkou, dále chalupy V. Pouby a Karla Hajflera, v Panině zahrádce.

Život v naší obci jest v této válce velmi omezený. Není zábav a není v současné době ani tolik životních potřeb co jest nutno k uhájení holých životů. Peněz jest ovšem dosti, za které se nemůže koupiti to, čeho

Gemeinde Luschna Bez. Rakonitz okr. Rakovník Obec Lužná

se přídělovým hospodařením nedostává. Lidé pěstují výměnný obchod, to jest, že za potraviny možno obdržeti boty, prádlo a jiné potřeby.

V letním období večer se vysedává na návsi na lavičkách pod kaštany, nebo před domky. Mládež ve volných chvílích pěstuje sport na hřišti „na Ohradě" za Komenského ulicí. Též se v létě navštěvuje hojně koupaliště v Čistém (Pánovic) rybníce.

V zimě ožijí kluziště a též jest větší návštěva v obou biografech.

Pouť: Magdalénská pouť letošního roku připadla na neděli dne 25. července. Velmi krásná, parná neděle přilákala do naší obce mnoho lidí z Rakovníka a obcí okolních. Na Vrázově náměstí jako jiná léta bylo opět několik podniků jako: kolotoče houpačky, cirkus a několik hračkářských krámů. Krámy s cukrovinkami vůbec nebyly. V hostincích je málo piva a návštěvníků mnoho.

Biografy v místě i na nádraží uspořádaly svoje obvyklá představení za dobré účasti občanstva. Též sehrán na hřišti fotbalový zápas.

Soupis husí: V červenci proveden opět byl soupis husí za účelem odevzdání do sběren drůbeže. Na kontingent musí býti naší obcí odvedeno 490 husí, a 60 kachen a 3 krůty. Uvedený počet rozvržen byl na jednotlivé pěstitele dle počtu husí a sice nejmenší dodávka 1 a největší 7 husí.

Srpen:

Velká vedra: Koncem července a počátkem srpna byla velká vedra dosahující ve stínu 35° C a na slunci 45° až 50°. — Žně jsou v plném proudu a obilí všechno téměř stejně dozrálo. Posečené obilí možno ihned mlátiti, neb stávajícími vedry bylo usušeno na stojato.

Provádí se výmlat obilí na Vrázově náměstí. Po ukončení výmlatu drobným zemědělcům, mlátí se po stodolách rolníkům i domkářům.

Fronty na pivo: Následkem velkých veder, pokud je příděl piva v týdnu, tvoří se zástupy lidí u hostinců, které pivo v týdnu mají, a trpělivě čekají až na každého dojde. Pivo jest slabé jakosti a ještě malý příděl do místních hostinců.

Česání chmele: Chmel se počal česati 20. srpna t.r. a celkem sklizeň chmele trvala asi 5 dní, tedy ne celý týden. Jakost chmele výborná a sklizeň dobrá.

Sklizeň otavy: Krásné počasí, které trvalo po celý srpen až na několik slabých dešťů, umožnilo též sklizeň otavy. Počátkem září je otava sklizena. Na lukách se pasou kozy, husy a hovězí dobytek.

Září:

V prvé polovině září krásné, teplé počasí. Někteří zemědělci již sejí ozimy.

Posvícení: Již páté posvícení prožíváme ve válečné době. Jest neveselé, neb zábav není. Piva o posvícení bylo dosti, však jakosti nevalné.

Ochotnický spolek „Tyl" sehrál v hostinci u Konopásků po oba posvícenské dni divadelní hru „Šťastní otcové." Návštěva velká a úspěch též. V hostinci u Polívků bylo biografické představení též za velké účasti občanstva.

Kuratorium pro výchovu mládeže uspořádalo sportovní den. Zúčastněna byla mládež i z okolních vesnic a z Rakovníka. Při míčových hrách a tělocviku vyhrávala místní dechová hudba. Občanstvo obdivovalo borce, kteří prováděli vrcholné ~~cvik~~ cviky na nářadí.

O pěknou hodinku se normálně pracovalo. Jen občanstvo, které nebylo vázáno pracovní povinností, navštívilo hřbitov a mládež pak večer uspořádala tradiční průvod obcí se slunečnicemi. Místo hudební kapely vyhrávala v průvodu pouze harmonika a kytára.

V hostincích pak za velké účasti mladých i starých občanů toto neslavné posvícení ukončeno s povzdechem, že snad za rok bude již lepší.

Říjen:

Sklizeň bramborů: Za velmi krásného počasí provádí se dobývání brambor. Úroda bramborů jest velmi slabá. Během prvého týdne v říjnu jest dobývání ukončeno. Též krásné počasí umožňuje i ostatní podzimní práce.

V polovině října jest již vše zaseto.

Letní čas zrušen: Dnem 4. října opět zaveden starý, normální čas. V noci na 4. října od 2–3 hod. posunuty ručičky hodin o jednu hodinu zpět.

Změna v zásobování bramborami: Vzhledem k tomu, že letošního roku se urodilo velmi málo bramborů, byla dávka pro spotřebitele snížena ze 150 kg na 75 kg na jednu osobu. Dávka chleba byla oproti tomu zvýšena o 300 gramů. – Obilí se urodilo letos více než-li léta minulá.

Odvod koní: Dne 9. října konán byl v Rakovníku odvod koní. Z naší obce předvedeno bylo 32 koní, z nichž bylo odvedeno pro německou armádu 7 koní.

Odevzdání husí: Ve čtvrtek dne 14. října byl proveden v naší obci sběr husí, kachen a krůt. Na kontingent mělo býti odevzdáno 490 husí, 60 kachen a 3 krůty. Tento počet však dodržen nebyl, neb bylo hlášeno mnoho husí uhynulých, proto stanovený kontingent nemohl býti splněn.

Povětrnost v říjnu: Po celý říjen velmi krásné počasí. Přes den teplo a slunečno, v noci mlhy a ku konci měsíce šedé noční mrazíky.

Listopad:

Sběr starého šatstva a obuvi: V době od 1. – 15. listopadu proveden byl v Čechách a na Moravě povinný sběr starého šatstva, hadrů a obuvi. Obyvatelstvo jest vyzváno, aby pokud to je možné, byly obnošené šaty odevzdány.

V každé obci jsou určeny osoby, které sběr šatstva provádí. Sebraného šatstva a obuvi bude použito pro pracující dělnictvo. Sběr v naší obci proveden byl dne 1. – 7. listopadu s výsledkem méně uspokojivým. Občanstvo následkem nedostatku látek a obuvi, používá vše až do úplného roztrhání, proto výsledek sběru jest slabý!

Kulturní činnost: Divadelní spolek „Tyl" sehrál v neděli dne 14. listopadu v hostinci u Konopásku divadelní hru „Prodaný dědeček." Hráno odpoledne i večer za velké účasti občanstva.

Kabaretní večer: V neděli dne 21. listopadu uspořádala jakási cizí společnost v hostinci „u Konopásků" kabaretní večer. Sál byl přeplněn diváky. Program však neuspokojil. Mnoho diváků o přestávku opustilo představení.

Při tak podřadném představení vybíráno bylo vstupné na sedadlo 15-K a k stání 12.-K.

Dodatečný sběr husí: Dne 22. listopadu byli vyzváni chovatelé husí, kteří dosud povinnou dodávku neučinili, aby tohoto dne patřičný počet husí odvedli. Na tuto výzvu odevzdán jen malý počet husí. Chovatelé mají již jen husy chovné.

Prosinec:

První sníh: V prvém týdnu prosincovém jsou menší mrazy a napadlo málo sněhu.

Místní ochotníci v Rakovníku: Místní ochotníci sehráli dne 2. prosince v Rakovníku (Tylův dům) divadelní hru „Prodaný dědeček."

Tak jako v Lužné, bylo toto divadlo i v Rakovníku sehráno s velkým úspěchem.

Taneční hodiny: Začátkem prosince zahájen byl v hostinci u Konopásku kurs tanečních hodin pro mládež.

Koncert: Sportovní klub Sparta Lužná uspořádal v první neděli v prosinci koncert. Účinkovala místní dechová hudba. Účast na koncertě byla slabá.

Úmrtí: Dne 12. prosince večer zemřel místní občan Josef Bidrman, Komenského ulice čp. 198 - železniční zaměstnanec ve výslužbě. Stáří byl 52 roků. Zesnulý byl zakladatelem místní Dělnické tělocvičné jednoty. Jako cvičitel vychoval mnoho zdatných borců.

Po řadu let působil též jako obecný hudebník. Též byl mnoho let v obecním zastupitelstvu. Radou i skutkem pomáhal svým spoluobčanům. Účast na jeho pohřbu byla velká.

Vánoce: Předvánoční ruch byl letos velmi slabý. Nebylo vhodných věcí na vánočních trzích ani v obchodech. Panuje výměnný obchod.

O Zdi rod napadlo trochu sněhu a mírně mrzne. O druhý vánoční den nastala obleva. V hostinci u Konopásků sehrál divadelní spolek „Tyl" divadelní hru „Havlova budka č. 15" s dobrým úspěchem i návštěvou. Rovněž biografy u Polívků a na nádraží v Pensionu byly návštěvníky přeplněny. Sportovní klub S. K. Sparta sehrál 25. prosince dopoledne hokejový zápas.

31. prosince: Tento rok byl pro náš národ velkým utrpením. Nejistota, zabíjení občanů a zákrka denně jsou oznamovány v tisku i rozhlase písněmi českých lidí.

Ani kabaretní silvestrovský večer neměl tak pěkný a veselý průběh. U Polívků a na nádraží byla biografická představení. Účast na všech těchto podnicích byla průměrná.

Úmrtí v r. 1943: V roce 1943 zemřelo osob dospělých 21 - dětí 7 - z toho bylo u dospělých 11 mužů a 10 žen, u dětí 3 hoši a 4 dívky. Celkem zemřelo 28 osob. Narodilo se celkem 53 dětí, z nichž 2 zemřely.

Dle náboženství se narodilo 20 dětí římsko-katol., 18 dětí československé církve, 15 dětí bez vyznání.

Body pro dospělé: Na body pro oděv a textilie není dovoleno pro dospělé prozatím oděv vydávati; pouze na body dětské od 1 - 14 roků.

1944

Nový rok: Slabý sněhový poprašek a mírně umrzlo. Nový rok jest vítán s tou nadějí, že v něm budou jíž ukončeny válečné spory.

Letadlo nad naší obcí a světelné rakety: Dne 3. ledna ráno k 6té hod. letělo letadlo směrem k Rakovníku od východu na západ. Pouštělo světelné rakety a lidé jdoucí do práce byli zářením letadla překvapeni.

Byla velká tma a raketami byl náš kraj ozářen.

Tresty za špatné zatemnění: Přes předchozí napomenutí občanstva není dodržován rozkaz řádného zatemňování, které vlivem dosud trvajících válečných poměrů trvá dále a spíše se přiostřuje.

Bylo proto zákrokem vrchního čet. strážmistra Procházky pokutováno několik občanů obnosy 150 — 250 K za špatné zatemnění.

Mládež ročníku 1924: V prvém týdnu lednovém byly doručovány pracovním ústavem v Rakovníku mládeži ročníku 1924 obojího pohlaví povolávací lístky. Každý příjemce povolávacího lístku musel se dostaviti na pracovní úřad v Rakovníku za účelem zařazení do pracovní služby do různých míst v Německu.

Jen malý počet příslušníků ročníku 1924 byl následkem choroby osvobozen.

Všichni, kteří byli uznáni schopnými, musí vyjeti až brzdou k pracovní službě zvlášť vyzváni. Rodiče mají velkou starost o své děti, neb poslední dobou jsou četná města v Německu bombardována.

Úmrtí: Dne 17. ledna zemřel místní rolník Antonín Konopásek, usedlost na Vrázově náměstí č. 56.

Zesnulý byl po jedno období prvním náměstkem za stranu agrární. Byl uvědomělým rolníkem.

Upozornění obyvatelstvu: Vyhláškami i rozhlasem bylo obyvatelstvo dne 15. ledna upozorněno, že angličtí a američtí letci shazovali baterie pro elektrické kapesní svítilny. Tyto baterie jsou nebezpečné tím, že vsunutím do svítilny vybuchnou.

Kdo bylo baterie nalezne, má o nálezu ihned uvědomiti policii, nebo četnickou stanici.

Rozmary letošní zimy: Leden jest bez sněhu, počasí spíše teplé, mírné noční mrazíky. Mrazí rolníci v lednu orají. Jsou též kočičky na jívách.

Letecký poplach: Po poledni dne 24. ledna byl sirénami rakovnických továren oznámen letecký poplach. Dělnictvo továren po dobu poplachu prodlelo v továrních krytech.

Únor 1944.

Přistání ruského německého letadla: Dne 4. února nouzově přistálo letadlo rusko-německé branné moci na Lejkovce za lesní správou. Letadlo bylo poškozeno a z části zabořeno do rozbláceného pole.

Pilot zraněn nebyl.

Sníh a mrazy: 6. — 7. února napadlo dosti sněhu a mírně mrzne. Silný vítr tvoří závěje. Do poloviny února padal sníh téměř každý den.

Zakoupení pozemků na rozšíření hřbitova: Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 11. února 1944 usneseno zakoupiti pozemky od rolníka Pluchlého Františka čp. 2. a domkáře Antonína Najberta čp. 106.

Zakoupených pozemků použito bude na rozšíření hřbitova.

Od p. Pluchlého zakoupeno 9·86 arů za 524 K.
od p. Najberta zakoupeno arů.
Za 1 m² placeno 4·50 K.

Odevzdání brambor: Loňského roku (1943) urodilo se velmi málo brambor následkem velkého sucha. Proto byla snížena samozásobitelská dávka o 26kg ze 200kg na 1 osobu. Současně bylo sníženo 2 q ze 20 q na 1 ha semenových brambor. Sázeti se bude místo 20 q pouze 18 q na 1 ha a rozdíl 2 q rovněž se musí odvezdati. Snížená dávka pro samozásobitele a rozdíl 2 q nezapočítávají se do povinné dodávky brambor.

Brambory musí býti způsobilé pro spotřebu obyvatelstva.

Masopustní úterý: 22. února jest masopustní úterý. Zábavy a maškarní reje vůbec letos nebyly vzhledem k dosud trvajícím válečným poměrům.

Letecký poplach: 23. února byl sirénami rakovnických továren oznámen letecký poplach o 13 hod. odpol. Dělnictva zůstala v protileteckých krytech do 14.15 hod. načež byl poplach odvolán.

Mrazy v únoru: 24. února byl mráz 18° C pod nulou. Sněhu jest síla. Napadal 16.-17. února a stávajícími mrazy se udržel do konce února.

Divadlo: V sobotu 26. února a v neděli 27. února sehrál ochotnický spolek „Tyl" v hostinci u Konopáků divadelní hru od Al. Jiráska „Vojnarka." Návštěva po oba dni velká.

Hra měla značný úspěch, proto se za týden opakovala.

29 únor. Letos máme přestupný rok t. j. únor má 29 dní.

Tento poslední den v únoru stal se na dole Lužná smrtelný úraz dělníka.

Při práci tesařské spadl se střechy a utrpěl vážné zranění jemuž v rakovnické nemocnici podlehl. Stář byl 24 roků a pocházel z některé z okolních obcí. (Obec a jméno není zjištěno).

Březen 1944.

Letecký poplach: 4/III. O 14. hod. odpoledne oznamovaly tovární sirény letecký poplach, který trval 1/2 hod.

Přednáška: Dne 12. března byla konána v hostinci u Polívků přednáška, na které promluvil na thema „Češi a bolševismus" profesor Ubich z Rakovníka. Občanstvo bylo sezváno z nařízení okresního úřadu a přednášky se zúčastnilo na 200 občanů.

Přednášející neprojevil sebemenší sympatie ujařmenému národu, ale zato velmi chválil Němce a německou rasu. O Češích pravil, že jsou nordická rasa.

Po přednášce zvolal a nadšením pravé ruky zdravil „heil Hitler". Jak byl překvapen, když přítomní jako jeden muž a jednotně myšlení nikdo se nezval, pozdrav neopětoval a přednášejícího ignoroval.

5 roků protektorátu: Dne 15. března bylo tomu 5 roků co byl zřízen protektorát Čechy a Morava. Tento den bylo nařízeno vyvěšení říšskoněmeckých a protektorátních vlajek. Vlajky byly vyvěšeny pouze na veřejných budovách. Pracovalo se normálně jen v novinách a rozhlase bylo o tomto dni mluveno.

Chovné kozy: Chovné kozy bílé a bezrohé jsou dle nařízení nejlepší, proto jest chovatelům nařízeno, aby byly pro chov opatřovány kozy bílé a bezrohé. Kozy jiných odrůd nutno z chovu vyřaditi.

První jarní den: Po celý den t. j. 21. března byly velké sněhové přeháňky s prudkým větrem. Sníh místy, zejména v lesích drží dosud ve velké síle. Každý den v březnu sníh padá.

Chladným počasím a častým sněžením jest jaro opožděno.

Divadlo pro zaměstnance Šamotky: Dne 23. března ve čtvrtek sehráno bylo v hostinci u Konopásků divadelní představení „Za ranního kuropění". Divadlo sehráli zaměstnanci Šamotky. Při divadle účinkovala závodní hudba dechová. Lístky do divadla byly rozdány zaměstnancům Šamotky zdarma. Veškeré výlohy hradila Šamotka.

Vzdušný balon: Dne 23. března mezi 8–9. hod. ranní letěl vzdušný balon směrem severozápadním velmi nízko nad Rakovníkem a k Novému Domu. V této době byla porucha elektrického vedení. Všechny továrny na rakovníku pokud jsou připojeny na hlavní elektrickou síť, byly po celý den bez proudu.

Nerozumný čin školních dětí: V neděli dne 19. března vniklo několik hochů do chaty Karla Domanského z Prahy. Jmenovaný majitel v chatě přebývá přechodně a proto věci životně důležité ponechává v chatě. Hoši vše v místnostech přeházeli, cukr a jiné věci pobrali. Králíky vypustili z kotců. Majitel chaty odhaduje si škodu na 7000 Kč. Hoši byli vyšetřováni.

Gemeinde Luschna Bez. Rakonitz okr. Rakovník Obec Lužná

Hubení krys a potkanů: Dne 27. března provedla jistá firma z Prahy hubení krys a potkanů. V usedlostech rolníků i domkářů byla zřízenci firmy Šebek Jos., Praha XIII. dána návnada, za kterou majitel domku nebo usedlosti zapravil 10 Kč.

Duben: Dne 1.–2. dubna napadal sníh o síle 10 cm. a ještě 3. dubna držel a pak náhle roztal a zůstalo jen bláto.

Příděl tučného masa vepřového: V 61. zásobovacím období od 3. dubna vydává se místo sádla a másla mleté maso vepřové.

Nový uhelný rok: Počátkem dubna počíná se nový uhelný rok 1944/45. Směrnice pro uhelné hospodářství jsou tytéž jako roku minulého. Opatření pro výdej uhlí jsou však přísnější.

Kukačka: Letošního roku se ozvala kukačka již 16. dubna.

Krásné počasí: Od druhého týdne v dubnu jest velmi krásné počasí, které umožňuje pracovati v polích na jarních prací.

Velikonoce: Velikonoční svátky letošního roku připadly na 9.–10. dubna. Počasí bylo velmi krásné po oba dni. Zábav jiných nebylo, pouze biografická představení u Polívků a v pensionu na nádraží. (Jiných.) Nálada následkem dosud trvajících válečných poměrů velmi stísněná.

Narozeniny Ad. Hitlera: 20. dubna bylo nařízeno okresním úřadem v Rakovníku, aby byly vyvěšeny vlajky protektorátní a říšskoněmecké na počest narozenin Ad. Hitlera. Občanstvo vlajky nevyvěsilo, pouze na školách a veřejných budovách. Ve školách byly proslovy a v továrnách koncerty.

Tento den byly zejména německé úřady zaneprázdněny svátkem svého vůdce Ad. Hitlera, proto mnoho občanů mohlo poslouchati Moskvu a Londýn, ovšem při velké opatrnosti.

Cirkus Aleš: Do naší obce zavítal velký cirkus Aleš dne 22. dubna. Do tíživých poměrů válečných jest to v naší obci událost, kterou občané rádi přijímají. Uspořádána byla čtyři představení za velké účasti občanstva. Cirkus byl dobře vybaven a vlastní mnoho koní, dravé zvěře a dva dvouhrbé velbloudy, které občané zvláště obdivovali. Občanstvo výpravou a pořadem bylo plně spokojeno.

Květen:

Oslavy I. května: První květen připadl letos na pondělí. Byl svátkem práce. Všeobecný klid na školách, v průmyslu i v zemědělství. V neděli 30. dubna bylo otevření hřiště „A. C. Rako" v Šamotové továrně. Sehrán fotbalový zápas a lehká atletika. V hostinci u Polívků a na nádraží v Pensionu jsou biografická představení. V předvečer I. května byl v pensionu na nádraží koncert. Počasí chladné a k večeru deštivé.

Den mládeže: Kuratorium pro výchovu mládeže uspořádalo v neděli dne 7. května den mládeže. Ráno o ½ 8 hod. byl (den) průvod s hudbou po vsi a na Tyršovo cvičiště, kde konány závody mládeže. Na Vrázově náměstí byla postavena velká máj a malé březové májky kolem. Pod májí koncertovala hudba zaměstnanců šamotové továrny. Den mládeže byl ukončen o 12. hod. poledne.

Soupis husí: Tento měsíc proveden byl soupis husí. Jako loňského roku tak i letos jest stanoveno od 1 husy odevzdati dvě.

Sběr příspěvků Nár. Souručenství: Během května byly vybírány příspěvky do Národního Souručenství pro rok 1944. Muži od 18 roků platí 15 K, ženy od 18 roků 5 K. Majetnější občané platí příspěvky vyšší. Příspěvků jest používáno ku podpoře žen a dětí vězněných občanů. Podpory jsou vyplaceny s velkým ziskem pro místní činovníky národního Souručenství.

Noční mrazy: V první půli května bylo několik nočních mrazů. Škody na ovocném stromoví nebyly, neb stromy nejsou dosud v plna v květu. Velká chladna zavinila opoždění růst obilí, trav a jiných rostlin.

Letecký poplach: Dne 15. května proveden byl anglickými a americkými letadly nálet na Most v českém pohraničí (t. č. Sudety). Střelba z děl a výbuchy pum byly slyšitelné i v naší obci. Sirény všech rakovnických továren oznamovaly počátek i konec náletu. Obyvatelstvo továren odebralo se do závodních krytů nebo do blízkých lesů.

Zákaz zdržování se v polích: Vydán byl zákaz, aby v době od 21.–6. hod. ráno se nikdo nezdržoval ~~doma~~ v polích. Rovněž trhání trávy v polích jest zakázáno. Kdo má písemné potvrzení majitele pozemků, může trávu trhati. Též sběr suchých větví v lesích jest až na malé polehčující výjimky zakázán.

14 dní číslo: V druhé polovině května jest nařízeno 14 dní číslo. Obyvatelstvo měst a venkova jest upozorněno, aby ve svých příbytcích, hudovách a dvorech byla vzorná čistota.

Odjezd vládního vojska z Rakovníka: Dne 24. května odjelo vládní vojsko z Rakovníka na nové působiště na hranicích Protektorátu. Služební povinnost vládního vojska byla rozšířena i mimo protektorát. Vládní vojska často procházela se svojí hudbou naší obcí.

Svátky Svatodušní: Po oba Svatodušní dni bylo velmi krásné počasí. V neděli o bží hod o 2. hod. odpol. byl sirénami továren oznamován nálet. V pondělí po poledni oznámen byl opět nálet. O Svátky sehrána byla v hostinci u Konopáštů divadelní hra „Na letní pasece". Návštěva byla velká. V hostincích bylo pivo pouze v neděli o bží hod až od 3 hod. V pondělí již pivo nebylo vůbec. Biografy u Polívků a v pensionu na nádraží měly též svoje představení za slušné návštěvy občanstva. Též mnoho občanstva bylo na vycházce u Čísleho (obecního) rybníka. Též se mnoho návštěvníků již koupalo, neb byl krásný, slunný a parný den.

Poslední den v květnu: Poslední den květnový se snesla nad naší obcí bouře s vydatným deštěm. Před tím bylo několik parných dní, proto déšť byl již žádoucí.

Červen 1944.

1. červen: Velká bouře: V odpoledních hodinách snesla se nad naším krajem (prudká) velká bouře s dlouhotrvajícím deštěm. Bylo mnoho vody, která místy poškodila pole. Občanu Ledvinkovi, Vrázovo náměstí čp. 57 zabil hrom krávu v chlévě. Maso ze zabité krávy bylo rozprodáno občanům na lístky.

Též následkem velké bouře bylo přerušeno elektrické vedení, které bylo až v pozdních hodinách večerních obnoveno.

Výzva majitelům odstředivek: Dne 3. června musí všichni majitelé odstředivek a beček odevzdati na obecním úřadě součásti těchto pomůcek pro výrobu másla, aby tak bylo znemožněno vyrábění másla a stávající mléčné hospodářství nesmí býti rušeno.

Prohlídky u občanů: Dne 8.-9.-10. června prováděna byla v naší obci prohlídka u občanů. Hledány byly nehlášené husy, slepice, kozy, vepře a j. Prohlídka byla prováděna německými úřady. Mnoho občanů bylo pokutováno. Některým občanům se podařilo drůbež ukrýti před slídivými zraky Němců.

Počasí v červnu a pdní práce: V červnu často prší a jsou bouřky. Dne 15. června v odpoledních hodinách přihnala se bouře s krupobitím, které však mnoho škody nenadělalo.

Častými dešti není možno seno usušiti. Plečkování a oorání brambor není možno pro velké ~~vlhko~~ vlhko prováděti.

Houby: Vlhko a teplé počasí umožňuje růst hub, což v dnešní svízelné situaci zásobovací jest vítaným přírůstkem do chudých kuchyní.

Opětné prohlídky: Dne 22. června byla u několika občanů provedena domovní prohlídka, která trvala po několik dní. Občané, kteří měli nějaké zásoby, byli značně pokutováni.

Přestavby: Během měsíce června cukrář Hejnal, který měl pronajatý krám a byt v domě č. 270 (Štysova cementárna) v Habermanově ul., přestavěl byt a krám v domě č. 188 v Rakovnické ul.

Povolení pěstování tabáku: Je umožněno kuřákům pěstovati tabák, nejvýše však 25 keřů. Proto naší občané pokud mají zahrádky pěstují tabák. Sazenice tabáku stojí u zahradníka 2 Kč. Občané, kteří nemají zahrádky, pěstují tabák též, ale v odlehlých místech v huštinách, kompostech a j.

Žertovný fotbalový zápas Obecní úřad proti A.F.K. Rako: Dne 1. července 1944 v sobotu več. o 6. hod. sehrán byl fotbalový (zápis) zápas starých pánů proti Obecnímu úřadu Lužná.

Mužstvo Šamotky A.F.K. Rako hrálo opravdově, kdežto mužstvo Obecního úřadu Lužná zápas nebralo vážně.

Sanitní službu obstaral místní lékař M.U. Dr. Ugnivěnko, který měl svůj krytý sanitní vůz s nosítkami. Rozhodčím byl školník Hudec Rudolf, který byl vyzbrojen velkým budíkem, místo soudcovské píšťaly měl trumpetu. Uborován byl dle mody před sto léty. Zápasu přihlíželo četné občanstvo, které mělo o zábavu postaráno.

Táboření: V neděli dne 9. července tábořilo na louce v Lišnicích blíže nádraží asi 50 německých výrostků, příslušníků Hitlerovy mládeže (Hitlerjugend). Jejich klackovitým chováním způsobili škodu na lukách jichž majiteli jsou občané Houda Jaroslav a Pele Václav.

Sběr obuvi: Od 1.-15. července provádí se v naší obci sběr obnošené obuvi pro české dělnictvo. Obuvi jest již velmi málo, zvláště u pracujícího dělnictva. Příděly jsou nepatrné.

Opravy obuvi v závodech: Aby byla možná rychlejší oprava bot, odevzdává se obuv pro správkárny přímo v závodech.

Úroda černých jahod: Letošního roku urodilo se velmi mnoho černých jahod v našich lesích. Při velkém nedostatku tuků, jest sběr černých jahod vítaným doplňkem pro naše chudé kuchyně.

Přelet amerických létadel. Dne 21. července o 11^{15} hod do 1^{15} hod. přeletělo nad naší obcí 47 anglo-amerických létadel (čtyřmotorových bombardérů). Sirény továren rakovnických a lokomotivy na dráze oznamovaly poplach (nálet). Osazenstvo továren opustilo závody a uchýlilo se do blízských lesů a pozorovalo desítky létadel, která letěla ve veliké výši. O 1^{15} hod. odpol byl konec náletu.

Fotbalový zápas: V pátek dne 21. července sehrán byl žertovný zápas místní obecní úřad proti A. F. K. Rakošamotová továrna. Zápas byl veden humorně. Přihlíželo mnoho občanstva. Hráno nerozhodně 1/4.

Pouť: Letošní pouť byla 23. července. Tento den bylo počasí dopoledne deštivé, odpoledne se pak vyjasnilo a bylo krásně. Krásné počasí přilákalo do naší obce mnoho návštěvníků z blízského okolí. Na Vrázově náměstí u kostela bylo několik (záp.) zábavních podniků a sice: houpačky, kolotoč, střelnice, cirkus a několik krámařských bud, kde byly ku prodeji jen špendlíky, hračky a obrázky. Cukrovinky a jiné zboží vázané válečným hospodářstvím, nebylo možno koupiti. V hostincích bylo piva dostatek. U Konopásků koncertovala místní Jazz hudba. Návštěva v biografech a hostincích byla velká.

Žně: Následkem častých dešťů a opožděného zrání nastaly žně až ku konci měsíci. (zpožděné více jak o 14 tní)

Zákaz sběru lesních plodin: Od 15. července do 10. září jest zakázáno lesním úřadem v Křivoklátě vstup do lesů jakož i sběr hub a lesních plodin. Občanstvo tento zákaz velmi těžce nese, neb jsou postiženy nejvíce chudé vrstvy lidu, které v této vážné době má v lesích částečnou obživu. Občanstvo namítá, že by lesní úřady mohly býti shovívavější ve vydávání podobných zákazů v době, kdy lesní plodiny jsou pro výživu obyvatelstva nejvzácnější.

Srpen Žně. Následkem častých dešťů, započaly žně teprve v prvém týdnu srpnovém. Pšenice a ječmeny sekají se po 15tém srpnu. Mlácení obilí provádí se prozatím u rolníků, neb mlátící souprava byla dána do opravy do Rakovníka. Po opravě mlátičky bylo započato s výmlatem obilí teprve v třetím týdnu srpnovém.

Úschova poštovních schránek: Dne 14. srpna sejmuty a uschovány byly všechny poštovní schránky na dopisy. Ponechána byla jedna poštovní schránka na budově poštovního úřadu a v Jiráskově ulici. Stalo se tak v důsledku omezení balíkové a listovní pošty.

Krásné počasí a vedra: Po 15tém srpnu dostavilo se velmi krásné počasí a vedra až +35°V. Opožděné žně bylo možno v čas ukončiti.

Sklizeň chmele: Česání chmele bylo započato 25. srpna. Chmel jest hojný. Jest málo lidí pro sklizeň chmele. Pracovním úřadem v Rakovníku bylo vypraveno mimo starších čísáčů též 24 školních dětí do Kolešovic. Rodiče dětí nechtěli děti do zněmčeného území pustiti s poukazem, že místní rolníci rovněž potřebují síly pro česání chmele. Na protest rodičů i místních pěstitelů chmele nebyl vzat pracovním úřadem v Rakovníku zřetel.

Vrcholení válečných událostí: Zdá se, že v posledních měsících tohoto roku stupňují se válečné události, takže možno očekávati ukončení II. Světové války ještě v tomto roce.

Hlášení žen 45-50 letých do zaměstnání: Vyhláškou pracovního úřadu v Kladně jest oznámeno, že ženy do 50ti let stáří jsou povinny hlásiti se u pracovního úřadu v Rakovníku za účelem pracovního nasazení.

Dostatek piva o žních: O žních jest dostatek piva. Proti loňskému roku jest příděl piva mnohem větší. Jakost piva je velmi slabá (3°).

Září: Povětrnost: Počátkem září jest deštivé počasí. Dne 3. září v noci byla velká bouře s prudkým větrem. Byly škody na ovocném stromoví a též i na hospodářských i obytných budovách.

Sklizeň otavy: Pro deštivé počasí nebylo možno včas otavu skliditi. Až v druhém týdnu nastalo krásné počasí, které potrvalo téměř až do konce září, proto během několika dní byla otava sklizena.

Posvícení: Krásné počasí přilákalo do naší obce mnoho návštěvníků z blízského okolí zejména z Rakovníka a Lišan. Zábavy žádné nebyly, pouze známý harmonikář Blahník koncertoval v hostinci u Konopásků. Biograf na nádraží i v obci konal své obvyklé představení. Na Masarykově náměstí pouze několik hračkářských krámů, střelnice a koletoč. Mnoho občanstva procházelo obcí. O pěknou hodinu občanstvo navštívilo na místním hřbitově své zemřelé. Pro tísnivé poměry válečné byla též slabá posvícenská nálada.

Kontingent hovězího dobytka: Během září bylo odevzdáno místními hospodáři 11 krav pro veřejné zásobování masem.

Nálety anglo-amerických letadel: Dne 11.–12.–13. září vždy v hodinách dopoledních zazněl poplašný signál všech rakovnických továren. Na obloze bylo viděti ve veliké výšce anglo-americká létadla, která shazovala prázdné papírové krabice od čokolády a staniolové papíry, které děti sbíraly. V Kladně a okolí byly shazovány bomby různých kalibrů. V Poldině huti zabito bylo několik osob a pobořeny některé tovární objekty.

Další nálet: V sobotu dne 23. září 1944 od 12³⁰ — 14 hod. byl velký nálet, který jako obvykle oznámily sirený všech rakovnických továren. Nad naší obcí přelétlo mnoho anglo-amerických létadel. Létadla vypouštěla mlhovinu, aby znemožnila cíl pro německé protiletecké dělostřelectvo. U Dlouhé meze, Hlavačově a ve Skelné Huti byly shozeny nádrže (barelly) od benzínu. Mnoho zvědavců se na nádrže šlo dívati. Směrem severozápadním bylo slyšeti dunění dopadajících bomb.

Houby: V druhé polovině měsíce září roste hojně hub, které jsou vítaným přínosem pro chudé a špatně zásobované domácnosti.

Snížení dávek chleba a cigaret: V září byla snížena dávka chleba o 200 gr. t. j. na měsíc 5800 gr. na 1 osobu. Dávka cigaret snížena z dosavadních 35 na 25 cigaret týdně.

Podzimní práce: Úroda brambor. Vlivem krásného podzimku jsou již polní práce podzimní v plném proudu. Vybírají se brambory, kterých jest letos úroda velmi dobrá. Rovněž setí podzimního obilí pokračuje dobře.

Ovoce: Úroda ovoce letošního roku jest veliká. Volný prodej ovoce jest však zakázán. Přesto mnozí občané opatřují ovoce ze vzdálených míst, až od Loun. Švestky stojí až 25 K, jablka až 16 K. V obci naší úroda ovoce jest nepatrná.

Říjen 1944: Z prvu krásné, později vlhké počasí. V posledním týdnu v říjnu skoro denně déšť.

Provazolezci: Do naší obce zavítali akrobaté-provazolezci Šmíd-Willos. Na Vrázově náměstí postaven stožár 35 m vysoký, na němž prováděli akrobaté svoje krkolomné umění. Po laně provazolezci předvedli skvělé výkony. Mnoho diváků sleduje výkony akrobatů s velkým zájmem a za napiatého ticha.

Taneční zábavy na černo: Již tři roky trvá zákaz tanečních zábav. Tento stav postihl nejvíce naší mládež, která však přišla na to, že možno si i na černo zatančit. Utvořen hudební sbor a v hostinci u Konopásků aspoň chvíli se tančí.

Originelní nápad byl, že se na černo tančilo při rozhlasové hudbě ve statku rolníka Jana Pochmana, Vrázovo náměstí čp. 42.

K zábavám „na černo" docházeli též uprchlí zajatci a partyzáni z okolních lesů.

za taneční parket sloužila sýpka, na které se oslavilo mnohé „německé vítězství", které Němci v poslední době na západě a zejména však na východě utrpěli.

První letecké bomby na území naší obce: V pondělí dne 16. října 1944 o 11^{15} hod. dopol. zazněly sirény všech rakovnických továren na letecký poplach. Brzy po ohlášení náletu přilétala anglo-americká létadla ve velkém množství. Mezi Lužnou a Rakovníkem byl letecký souboj německého létadla s létadlem americkým. Německý letoun byl zasažen palubním dělem létadla amerického a byl nucen přistáti v polích za Rakovníkem.

Brzy na to zasvištěly první bomby nad lesy nad Merklovkou. Byly shozeny 4 bomby blíže Merklovky kolem trati. Škoda nebyla žádná. Letecký poplach trval plné 2 hodiny. Občanstvo sledovalo z krytů nálet. Též mnoho lidí vybíhalo ze svých příbytků do polí a lesů.

Gemeinde Luschna Bez. Rakonitz okr. Rakovník Obec Lužná

Shazování letáků anglo-americkými letci: V pátek 20. října po poledni přelétlo několik desítek anglických a amerických létadel nad naším krajem. Shazovány byly letáky v německé řeči tištěné. Bylo úřady nařízeno, aby školní mládež letáky sbírala a odevzdala je na četnické stanici v Lužné. Rozšiřování obsahu letáků bylo zakázáno pod trestem smrti.

Požár: Dne 26. října ve čtvrtek vypukl požár na dvorku domkáře Karla Suchýho čp. 108 v Rakovnické ulici. Požár zavinily děti, které si hrály se sirkami kde byla uložena sláma po výmlatu obilí. Škoda velká nebyla, neb požár byl včas uhašen. Shořelo málo slámy a stodola byla ohněm nepatrně poškozena.

Kontingent drůbeže: Dnem 20. října 1944 jsou chovatelé husí, kachen a krůt vyzváni, aby sběrnám drůbeže odevzdali stanovený kontingent drůbeže. U husí se odevzdávají od jedné chovné husy dvě. Husy určené k odevzdání nesmí býti oškubané a musí míti nejméně 4 kg váhy.

Kontingent nebyl splněn.

Listopad: Zákaz chovu drobného zvířectva: Okresním úřadem v Rakovníku byl zakázán chov drobného zvířectva těm chovatelům, kteří nesplnili minimální počet mléčných jednotek (400). Tito drobní zemědělci nesmí chovati husy, slepice, kozy, kachny a králíky. Kozy a králíky mohou chovatelé prodati nebo spotřebovati ve své domácnosti.

Husy a slepice musí nabídnouti sběrně drůbeže.

Povětrnost: Listopad počíná častými dešti a značným vlhkem. Dne 10. listopadu napadl první sníh o síle vrstvy asi 5 cm, který se po dva dny udržel. Je mokro a bláto. Někteří zemědělci ještě v prvém týdnu listopadovém seli ozimní obilí.

Němečtí vystěhovalci v naší obci: Dne 5. listopadu 1944 bylo Okresním úřadem v Rakovníku nařízeno, aby rolníci a domkáři slamou naplnili slamníky, které jim byly dodány. Některým přiděleno 10, 15 až 25 slamníků. Celkem bylo tento den naplněno po usedlostech 220 slamníků. Zároveň nařízeno, aby místní škola byla ihned celá uvolněna pro německé vystěhovalce, kteří opustili území, kde nyní jest válečná fronta.

Obyvatelé naší obce příliš vřele transport Němců o počtu 300 osob neuvítali. Transport dojel do Lužné 7. listopadu 1944. –

Žactvo bylo vyučováno v místních hostincích: u Konopásků čp. 118, u Polívků čp. 184, u Pochmanů čp. 134. – To jsou učebny pro žactvo obecné školy. Žactvo školy měšťanské docházelo do Lišan. – Další transporty přistěhovalců následují. – Občané tvrdí, že jsou to počátky konců ....!

Němci v Lužné: Dne 22. listopadu odjel transport Němců z Lužné do Slaného za účelem odvšivení. Ku konci listopadu se opět vrátili.

Prosinec: **Onemocnění včel:** Počátkem prosince bylo hlášeno povolanými úřady, že v rakovnickém okrese objevena byla nemoc včelstev zvaná „roztoč".

Místní včelaři ještě před upozorněním úřadů již nemoc včel pozorovali.

V důsledku toho bylo učiněno opatření do okruhu 5 km, aby nemoc nebyla rozšiřována.

Polní práce a povětrnost: Jelikož v prvé půli prosince byly jen slabé mrazíky, zemědělci dosud pracují v polích. Po 15. prosinci dostavily se větší mrazy; též napadla slabá vrstva sněhu, který během dne zmizel.

Vánoce: Letošní Vánoce jsou bez sněhu. Za to jsou mrazy o síle až 18° C pod nulou.

Štědrý den připadl na neděli 24. prosince. 25. prosince byly v naší obci dva pohřby a sice: Konopásková Marie, bývalá hostinská, nejstarší občanka v obci, stará 90 roků. Dále zemřela místní trafikantka Hornová Marie ve stáří 55 roků.

Sportovní klub Sparta Lužná sehrál po oba vánoční dny hockeyový zápas na místním rybníce, který v posledních dnech dostatečně zamrzl.

Mládež obojího pohlaví po celý den až dlouho do večera prožívá radosti zimních sportů.

V biografu u Polívků a v pensionu na nádraží Lužná-Lišany konána biografická představení za velké účasti občanstva.

Dlouhotrvající válkou jsou Vánoce velmi chudé.

Letecký poplach o Vánocích: Dne 25. prosince 1944 o Boží hod mezi 11.–12. hod. polední přeletělo nad naší obcí několik set anglo-amerických létadel.

Byl mrazivý den a úplně jasná obloha. Létadla vypouštěla umělou mlhovinu, takže modrá obloha byla mlhovinou z části zastřena. Obyvatelstvo naší obce sledovalo pozorně hučící létadla. Přelet létadel trval přes půl hodiny.

Zkušení občané odhadovali dle směru letu a dunění svržených bomb, že nálet byl na průmyslová města v severozápadních Čechách.

Moda v r. 1944: Moda v tomto roce nezaznamenala valných změn, neb v šestém roce války není možné oblékati se dle mody. Švadleny a krejčí přešívají ze starých obleků nové.

Ženy, zejména mladé dívky nosí do práce dlouhé kalhoty a kabáty dle mužského vzoru. Jest již velká nouze o oděv i obuv. Prováděn byl v letních měsících sběr oděvů a obuvi.

Sběr byl rozdělován po továrnách, kde bylo aspoň z části nejpotřebnějším ~~oděv~~ umožněno oděv si zakoupiti. Obuv byla přidělena horníkům.

Narození a úmrtí: V roce 1944 narodilo se dětí celkem 8 bez vyznání. Z toho hochů 6 dívek 2

římskokatol.: hochů dívek

českomoravské: –"– –"–

V tomtéž roce zemřelo celkem 30 osob, mužů 9 žen 13, děti: hochů 3. dívek 5.

Konec roku 1944: V tomto roce zejména ku konci tohoto roku bylo zřejmé, že válečná tragedie vrcholí. Němci jsouce vědomi svých neúspěchů, stupňují nenávist vůči obyvatelstvu české i slovenské národnosti. V důsledku toho občanstvo naší obce zcela klidně, v předtuše velkých událostí navštívilo místní hostince i biografy. Bezlak každý ví, že příští Silvestr bude již radostnější. Popíjelo se do půlnoci pivo slabé jakosti. Večírky a taneční zábavy dosud nejsou povolovány.

9
1
4
5

Rok 1945

Poněvadž právě uplynulý rok zaznamenal mnoho událostí dalekosáhlého významu, můžeme věřiti, že hrozná válka bude letošním rokem ukončena.

Silvestrovskou noc občanstvo neprobdělo v hostincích při různých zábavách jako léta předválečná, proto posíleno vydatným spánkem, vstupuje se svěžím rozumem do Nového Roku.

O Nový Rok byla v biografech na nádraží a u Poláčků (byla) předáváno za velké účasti občanstva.

Na místním rybníce sehrán byl hockeyový zápas s mužstvem Nesuchyně, který Lužná prohrála 4:0.

Počasí bylo chladné, slabá vrstva sněhu a přes den mrzne. Účast na hockeyovém zápase byla proto slabá.

Zákopové práce: Zemědělci, živnostníci, učňové i průmysloví dělníci do 45 roků jsou povoláni na Moravu na kopání zákopů. Z naší obce bylo povoláno 10 mužů.

Sběr přikrývek: Od 1.—8. ledna prováděn jest sběr přikrývek pro muže, povolané na zákopové práce. Sběr provedlo žactvo místních škol, ale nebyla pokrývka žádná darována.

Sřícené letadlo: Dne 12. ledna o 10 30 hod. večer, sřítilo se říšskoněmecké letadlo, které spadlo blíže Nesuchyně. Pilot seskočil padákem u Šamotové továrny. Četnictvo a hasiči spolu s říšskými vojáky pátrali v polích a lesích po dalších mužích posádky.

Není známo zda byli všichni nalezeni.

Nálet: Dne 16. ledna v úterý kolem 10. hod. (dopoledne) večerní byl nálet většího rozsahu na říšskoněmecké území a Sudety.

Zřetelně bylo slyšeti dopadající bomby a střílení protiletecké obrany. Na severní straně bylo viděti mnoho seskupených padákových světel a záblesky protilétadlových děl. Nálet trval asi hodinu.

Občanstvo tento výjev pozorovalo v obavách, neb případné bombardování našeho kraje by utrpení válečné jen zvyšovalo, zejména nyní, kdy mrzne a jest spousta sněhu.

Prázdniny školní mládeže: Vánoční prázdniny školní mládeže byly prodlouženy na neurčito. Stalo se tak z úsporných opatření v uhelném hospodářství a pak mnoho učitelstva bylo povoláno na válečně důležité práce.

Žactvo si dochází jednou týdně pro domácí úkoly.

Pád létadla: Dne 23. ledna v úterý odpoledne o 16. hod. spadlo na území naší obce říšskoněmecké létadlo, které zůstalo nepoškozeno a letec též vyvázl bez úrazu.

Létadlo se zřítilo v polích, směrem k Šamotové továrně. Místní četnictvo muselo po celý týden letadlo hlídati.

Sběr lžic: 29. ledna přijel do místní školy transport Němců evakuovaných z válečného pásma. Bylo nařízeno pro tyto Němce sbírati po místních domácnostech lžíce. Sběr lžic provedla školní mládež 26. ledna s výsledkem nepatrným.

Muži na zákopy a koňské potahy na práce k Plzni: Dne 20. ledna v sobotu odjelo asi 10 mužů na zákopové práce na Moravu. Ten samý den jeli 4 koňské potahy z naší obce na lesní práce k Plzni.

Únor 1945.

Nedostatek holičího mýdla: U některých holičů v Rakovníku jest od zákazníků požadováno mýdlo ku holení, též i utěrka. u místních holičů prozatím tomu tak není

Řezání dříví pro dřevoplyn: Dle nařízení Okresního úřadu v Rakovníku, musí majitelé lesů nařezati na drobno dříví pro auta na dřevoplyn. Majitelé lesů do 5 ha dodají 1/2 m^3 rozřezaného a rozštípaného dříví a majitelé přes 5 ha odevzdají 1 m^3 tohoto dříví.

Letecký poplach: V noci dne 13. února sirény všech rakovnických továren oznamovaly přílet anglo-amerických letadel, které přelétly nad naší obcí ve velikém množství.

Večer 14. února mezi 21.–22. hod. a v noci od 12½ – 1½ hod. velký nálet. Hučení mnoha set letadel nebralo konce. Slyšeti bylo dunění svržených bomb a též byly velké záblesky na obloze.

Výzva k darování obilí: Občanstvo bylo dne 13. února vyzváno, aby každý kdo vlastní sebemenší pozemek, dal nejméně 3 kg obilí. Naše obec tímto způsobem má dodati 40 q obilí. Občané dávají dle pozemku 3, 5, 10, 15 až 20 kg obilí. celkový výsledek této akce není znám.

Únor bez sněhu: Téměř po celý únor jest bez sněhu. Bylo bláta dost, až ku konci měsíce byly větrem vysušené cesty.

Duha v únoru: Dne 11. února o 15³⁰ hod. (neděle) objevila se na východě krásná duha.

Omezení výroby v Šamotové továrně: Následkem nedostatku uhlí, omezuje se výroba stavební keramiky v Šamotové továrně. Zvětšila se výroba misek, pohárků a hrnků. Dělnictvo jest přikazováno na různé práce po továrně. Mnoho dělnictva opouští továrnu. Asi 20 zaměstnanců odjelo 12. února na zákopy na Moravu.

Sběr oděvů a obuvi: V době od 19. února do 4. března jest prováděn sběr oděvů a obuvi pro české dělnictvo v průmyslu a zemědělství. Též část sběru má býti poskytnuta dělnictvu, které jest vysláno na zákopové práce. Sbírka jest prováděna (prováděna) pod heslem: „Národ svým dělníkům".

Dlouhotrvající válkou jest občanstvo vyčerpáno, proto sběr oděvů byl velmi slabý.

Dočasné ubytování Němců v obci: Dne 28. února přišel do Lužné transport evakuovaných Němců z Horního Slezska. Celkem tento transport čítá 372 lidí a 88 koní.

Tito lidé byli ubytováni v hostincích a část ve škole. Koně byli ustájeni u rolníků. Asi po 4 dnech transport odcestoval a 4. března v něděli přišel druhý avšak menší transport, který po opravě vozů a chování koní odjel dále do Judet.

Kontingent v mlečných jednotkách: Kontingenty (dodávky) masa se splňují v mlečných jednotkách. (Základ = jednotka).

1.) v mléce: = 1 mléčná jednotka = 1 libr mléka.
2.) v mase hovězím: = 5 -"- -"- = 1 kg masa
3.) vepřové maso: 6 -"- -"- = 1 kg -"-.
4.) Olejniny (mák, řepka, hořčice) 1 kg = 5 mlečných jednotek.

Od 50 arů výše jest každý povinen odevzdávati stanovený kontingent.
Na 1 ha pozemků = 1000 mlečných jednotek.
Malí zemědělci mohou svůj kontingent odevzdávati výhradně v mléce.

Potravinové lístky: Potravinové lístky byly prodlouženy ze 4 na 5 týdnů. Dávky potravin jsou tímto způsobem značně omezeny).

Březen 1945.

Sníh v březnu: V prvém týdnu v březnu byl silný vítr, též napadl sníh o síle asi 10 cm, který rychle se měnil ve vodu.

Hloubkoví letci: Anglo-američtí hloubkový letci poškodili dne 3. března v Rakovníku na nádraží lokomotivu. Jeden železničář byl letce zraněn do obličeje. Vlak měl jeti z Rakovníka do Raky o 11 hod. Nehodou byl zdržen asi o 1 hod.

Neštěstí při náletě: V úterý dne 6. března ojedinělý letec svrhl několik pum směrem k luženeskému nádraží. Místo nádraží zasažen byl na plno nouzový domek tesaře Friedla.

Friedl, jeho manželka Antonie a 15-letý syn byli ihned zabiti. Jejich dcera Jaroslava byla převezena do rakovnické nemocnice v naději, že bude zachována při životě. Výsledku se za několik týdnů uzdravila.

Nouzový domek neštastné rodiny byl pumou rozmetán.

Pohřeb ubohých obětí náletu konal se v sobotu dne 10. března z lišanské márnice do Nového Strašecí. K pohřbení lužné občanstvo zúčastnilo se pohřbu.

Výbuch pumy časované: Dne 7. března po 9-té hod. večer vybuchla puma na okraji lesa u luk na lišnicích blíže nádraží a hotelu „Pension".

Neštěstí se nestalo žádné, pouze stromy v lese v okolí výbuchu byly značně poškozeny, takže musely býti zpracovány. Puma byla časovaná.

Snížení dávek potravin: Počínaje 74 zásobovacím obdobím jest snížena dávka chleba na 4 kg na měsíc, rovněž dávka masa snížena o 5 dkg na týden. Cukr též jest snížen. Spotřebitelé jsou tímto snížením dávek velmi rozrpčeni, ale dovolání žádné není, neb se poukazuje na válečné poměry.

Transport ruských zajatců:

V úterý dne 13. března v poledne přiváděny byli ruští váleční zajatci přes Lišany na nádraží Lužná-Lišany. Zajatců bylo několik set. Občané naší obce sebrali pro ně 2 povozy chleba a ženy navařily polévku a vše bylo ruským zajatcům na nádraží podáváno. Též z Lišan a nádraží sebráno bylo dosti chleba.

Zajatci byli velmi hladoví a bylo zřejmo, že jsou za poskytnutí chleba a polévky velmi vděčni. Zajatci byli očekáváni již den před tím, ale jejich příchod byl opožděn. Obuv a oděv zajatců byl v ubohém stavu. V hodinách odpoledních odjeli vlakem směrem k Chomůtovu za doprovodu německých žoldnérů.

Následující den pro další zajatce byl sebrán jeden povoz chleba.

Ruští zajatci v Lužné:

V sobotu dne 17. března k poledni přiveden byl transport asi 700 zajatců do naší obce. Naše hospodyňky ihned se daly do vaření polévek a pečení bílého pečiva. Zajatci byli poděleni tak, že byli úplně spokojeni. Naši občané co mohli, Rusům přinesli, pokrmy, součásti obleků, obuv a jiné věci. Rusové zase dětem darovali různé, v zajetí vyrobené hračky na památku.

Ubytováni byli v budově cementárny Václava Štyse, u rolníka Vlčka St. čp. 1, u rolníka Stuchlýho frant. čp. 2, u Konopásků čp. 56, a v hostinci u Konopásků. Zástupy lidí přicházely podarovati a podívati se na své slovanské bratry, kteří byli v zuboženém stavu. Oděv a obuv velmi chatrné.

Rusové zpívali známou ruskou píseň „Volga - Volga“.....

Němečtí vojáci, kteří Ruské zajatce hlídali, pouštěli ~~ty~~ obce, kteří zajatcům nosili pokrmy nebo jiné věci. Někteří byli vlídní, jiní zase urputní a zajatce i bili. Občany vyháněli ~~od zajatců~~ a zajatce a nehorázně ~~je~~ tloukli. Zvláště na nádraží Lužná-Lišany byli zajatci velmi týráni.

Aby němečtí strážci zajatců byli k zajatcům i občanstvu vlídnější, vzali si je někteří občané na oběd. Podarovali je též a ještě jim připoměli, aby zajatce nebili.

Toto opatření neminulo se účinkem. Rázem celá akce se zajatci probíhala mírněji, bez rušivých příhod.

V neděli dopoledne opět nosilo občanstvo zajatcům kávu, chléb a pečivo a pod. Během dopoledne byli zajatci seřazeni a odváděni na luženské nádraží. Občanstvo ve velkém počtu přišlo se se zajatci rozloučiti. Ještě během cesty dostávali cigarety, chléb a jiné věci.

O 1^{15} hod. odjeli vlakem nákladním do Sudet. Aby mohli aspoň někteří zajatci se pohodlně umýti a najísti, požádal starosta obce Hudec František velitele stráže, aby vyslal několik zajatců pro slámu. Bylo posláno 10 zajatců, kteří při té příležitosti se oholili, umyli a řádně najedli.

V neděli ráno Němci zjistili, že z ubytovny u St. Vlčka čp. 1 utekli 2 zajatci. Ze statku u Konopásků čp. 56 utekl rovněž jeden zajatec.

Hloubkoví letci:

Dne 31. března o Bílou sobotu o 15. hod. odpoledne přiletěli 4 anglo-američtí hloubkoví letci, kteří dvakráte ~~po sobě~~ zaútočili nad nádražím Lužná-Lišany a střelbou z palubních zbraní poškodili na nádraží lokomotivu. Zraněn nebyl nikdo.

Tancování na černo:

Vzhledem k tomu, že mládež nemá jiných zábav a taneční zábavy jsou zakázány, rozhodla se skupina mladíků konati (taneční) taneční zábavy „na černo" proti zákazu. Za tím účelem byla vyhlédnuta místnost ve sklatku Jana Pechmana, Vrázovo náměstí čp. 42. Jest to prostorná sýpka, kde byl přijímač. Zde se tančilo veselé do pozdních hodin nočních za slušné účasti mládežě. K tanečním zábavám „na černo" docházeli též partyzáni z okolních lesů.

Duben 1945

Svátky velikonoční: Dne 1.—2. dubna jsou svátky Velikonoční. (V pondělí) V neděli o půl hod Velikonoční kolem 14. hod. odpoledne přiletěli dva hloubkoví letci. Svrhli ve vzdálenějším okolí 3 pumy.

Od nádraží Lužná-Lišany směrem ke Krupé střílelo na vlak z palubních zbraní. Byl zasažen strážní domek, kde v bytě bylo střelami poškozeno bytové zařízení. Zraněn však nebyl nikdo.

V Lužné a na nádraží v Pensionu konána biografická představení. Mimo to odbor házené místních dívek sehrál přátelský zápas s odborem dívčí házené „Rako" ze Šamotové továrny. Výsledek tohoto zápasu byl 3:3

Počasí tento (červen) den bylo chladné, podmračné a silný vítr.

O pondělí Velikonoční bylo biografické představení pouze u Polívků. Sparta Lužná sehrála přátelský zápas fotbalový proti S.K. Rako-Šamotka. Hrano 5:1 pro Lužnou. Jiných zábav nebylo. Počasí opět podmračné se silným větrem. V odpoledních hodinách sirény okolních továren oznamovaly nálet.

Jarní práce: Práce v polích, setí, orání a jiné jde rychle kupředu, neb počasí jest krásné. Přes den slunečno, v noci však jsou slabší mrazíky.

Příjezd německého pracovního vlaku: Do stanice Lužná-Lišany přijel dne 10. dubna německý pracovní vlak, který se v místě zdrží nějaký čas. Mužstvo pracovního vlaku opravuje lokomotivy a železniční vozy poškozené hloubkovými letci.

Třešně v květu: V první polovině dubna jsou již třešně v květu. jsou však noční mrazíky, které květu škodí.

Opět hloubkoví letci: Dne 12/4. Mezi 18.—19. hod. večer (letní čas) přeletěli anglo-američtí letci nad naší obcí. Nad Rakovníkem na nádraží střílelo na vlak, kde byl střelou zraněn do ruky místní občan Antonín Ledvinka z Komenského ulice čp. 103.

Další hloubkoví letci napadli na lišanské silnici u Červených mlýna" pod Hlavačovem. nákladní auto bylo poškozeno a 3 osoby zraněny, z nichž jedna zemřela.

Hloubkový letci a ranní nálet: Dne 17. dubna o 3^30 hod. ráno byl okolními sirénami oznámen poplach. Na jihu, východě a severovýchodě bylo mnoho padákových světel. Mnoho letadel přeletělo nad naší obcí. Lidé vyšlí z domů a obdivovali záplavu světel a sledovali hukot stále přiletějících letadel.

Mezi 9.—10. hod. dopoledne kroužilo několik hloubkových letců nad naší obcí. Na nádraží Lužná-Lišany poškodili 5 lokomotiv a topičskou budovu. Zabit byl jeden muž maďarské národnosti a několik osob bylo raněno.

Toho času jsou na nádraží Lužná-Lišany maďaři a němečtí vojáci ubytováni v pracovním vlaku. Přesto, že jsou to vojáci a zejména ti němečtí, způsobili velkou paniku. Schovávali se před hloubkovými letci pod železniční vagony.

Blízkost fronty: Jest zřetelněji slyšeti dělostřelba z fronty od západu a severozápadu. Že se české kraje stávají poznenáhla válečným pásmem jest zřejmo z toho, že denně vidíme po silnicích a přes naší obec projížděti transporty říšskoněmeckých vojsk. Též nálety jsou časté a ve dne i za noci přeletá nad naším krajem mnoho anglo-amerických letadel.

Denně útočí američtí hloubkoví letci na lokomotivy, nádraží, auta a pod.

Lidé z obavy blížící se fronty kopají úkryty pro šatstvo, potraviny a jiný majetek.

Napětí denně vzrůstá.

Opevňovací práce: Dne 23. dubna bylo v naší obci započato s opevňovacími pracemi. V ulici Jiráskově, Rakovnické a Vrážově náměstí jsou kopány jámy pro přetrhady. Opevňovací práce se konají proto, že válka zasáhla už i kraje Čech a Moravy.

Útok hloubkových letců: V hodinách dopoledních podnikli anglo-američtí letci hloubkové opět útok na nádraží Lužná-Lišany. Poškozeny byly tři lokomotivy a zraněni čtyři němečtí vojáci. Blízko obce v okolí Vyšňovky shozili letci prázdnou nádrž na benzin.

Hospodaření se železem: Válečné hospodářství zasáhlo hlavně obchod železářský. Všechny předměty pro domácnost vyrábějící se ze železa, jsou vázané na odběrní známky. Též kováři obdrží velmi omezený příděl železa pro opravu hospodářských strojů. Pro kování koní obdrží místní dva kováři každý 5 kg. železa na čtvrt roku.

Jarní polní práce: Koncem dubna jest již téměř všechna polní práce hotova. Brambory jsou též zasázené. Práce byly uspíšeny jednak krásným počasím v dubnu a vrcholnými událostmi válečnými.

První květen 1945.

Letošní 1. květen: První květen jest letos dnem svátečním. V továrnách a dolech se pracuje jen na nutných pracích a v zemědělství se dokončuje sázení brambor.

Zábav žádných nebylo, pouze biografické představení v místě a na nádraží Lužná-Lišany.

Během dopoledne roznesla se naší obcí zpráva, že vojska generála Vlasova se přiblížila do Krupé a Mutějovic, Hředel a Krušovic. Na nádraží Lužná-Lišany dojeli o 8. hod. večer. Vojáci Vlasovci v Krupé a Krušovicích rozdávali občanstvu různé věci jako: prádlo, látky, jízdní kola a jiné. Mnoho občanů z naší obce se šlo podívati do Krupé a na nádraží Lužná-Lišany. Zboží, které Vlasovci obyvatelstvu rozdávali, bylo zabaveno německému vojsku. Němečtí vojáci byli Vlasovci odzbrojováni, někde použito i zbraní.

Tři auta Vlasovců toho večera obsadila nádraží Lužná-Lišany. Vlasovci byli dobře vyzbrojeni.

Prvního května konán odvod koní pro zkomírající německou armádu.

V předvečer Prvního května mládenci v naší obci postavili před obydlí svobodných děvčat březové májky.

Sensační zpráva o vůdci Hitlerovi: Prvního května večer o 22.30 hod. byla rozhlasem oznámena zvláštní zpráva, že vůdce německých nacistů Adolf Hitler prý padl v boji v Berlíně, sevřen jsa na malý okruh a bránil prý se do poslední chvíle.

Kolem smrti Hitlerovi a jeho ženy jest mnoho dohadů a zvěstí. Padl? Zemřel? Utekl? Ať jest to jakkoliv, (prohlašuje) již válku! prohrál

Sníh v květnu: V noci na středu dne 2. května napadal sníh o síle 5 cm. Sněhová pokrývka během dopoledne zmizela.

Střelba na nádraží Lužná-Žišany: 2. května 1945: Vlakem od Prahy v hodinách odpoledních přijela silnější skupina ozbrojených německých vojáků. Vojáci Vlasovci při odzbrojování Němců použili zbraní, jelikož Němci nechtěli zbraně odevzdati a počali na Vlasovce střílet. Při tom přestřelce byli zastřeleni dva němečtí vojáci a jeden důstojník Vlasovec.

Zastřelení vojáci němečtí byli dopraveni povozem do Lužné a v márnici na místním hřbitově uloženi. Vlasovci svého důstojníka, který byl rovněž při přestřelce zastřelen, pohřbili někde v lese za lužeňským nádražím.

Dne 3. května Němci své zastřelené vojáky dopravili do Rakovníka, kde byli na tamějším hřbitově pohřbeni.

V obci se tvoří hloučky občanstva. Jde se vstříc k vrcholným událostem. Němečtí vojáci jsou dále i civilním obyvatelstvem odzbrojováni. Někteří dobrovolně odhazují zbraně. Z Rakovníka jsou zprávy, že tamní občanstvo jest rovněž v ulicích a očekává dnů příštích, které budou historické a věčné.

Německé vojsko v Rakovníku v odpoledních hodinách vyzvalo obyvatelstvo města, aby o 6. hod. večer bylo doma, jinak bude prý použito zbraně.

Ruští vojáci "Vlasovci": Dne 3. května ve čtvrtek od 10. hod. dopoledne do 1. hod. odpoledne pochodovalo naší obcí vojsko generála Vlasova. Vojsko bylo oděno v uniformu německých vojáků.

Procházející „Vlasovci" byli dobře vyzbrojeni puškami, samopaly, kulomety a celými řadami různých ráží. Obrněná vozba jela jiným směrem. „Vlasovci" byli většinou opilí.

Vlasovci pochodovali směrem k Belšánce, Novému Domu, zběžní ku Praze.

V továrnách se málo pracuje, dělnictvo jest ponejvíce doma. Též na Belšánce a na dole Lužná se málo pracuje.

Německé vojsko v Rakovníku a Šamotce mělo pohotovost. V šamotové továrně byla před vchodem do závodu postavena dvě děla, která byla zamaskována.

Hloubkové letci: Dne 4. května k poledni a po 1. hod. odpoledne útočili anglo-američtí hloubkaři na nádraží Lužná-Žišany. Bylo zasaženo několik vozů, v nichž byly kyslíkové bomby, fermežová barva a jiné hořlaviny.

Dlouho bylo mnoho kouře v nádraží z ohňů hořících barev.

Sběhové němečtí ruští zajatci: V lesích kolem Lužné jest mnoho německých vojáků, kteří odhodili zbraně. Prosí o potraviny, kterých od nikoho neobdrží.

Ruští zajatci jsou zvání našim občanstvem k umytí, k nasycení a pokud možné, též k oblečení, neb jsou ve stavu zubožením.

Občan Lisý František Komenského ul. čp. 113 pozval si těchto ruských zajatců a party-zánů asi 15, kteří se vykoupali a nasytili.

Navštívili též místní biograf a zú-častňovali se klidek s našimi občany.

Občan Pelcman Antonín ul. 28. října čp. 323 přechovával jednoho ruského zajatce po několik měsíců. Živil ho a mimo to ho informoval o poměrech, které se nyní utvářejí. Též jiní občané podporovali a živili své Rusy. Již jest veřejné, že se velmi rychle dostavuje žádoucí ukon-čení války. Cizí hlavice již se mnohou bezstarostně chystají.

5. Květen 1945.

Památný, smutný den. V dopoledních hodinách roznesla se zpráva o nastávajícím konci války. Dělnictvo v tento den nastoupilo práci v dolech i v továrnách. Pracovalo se však pouze do 10 hod. dopoledne. Po vyrozumění všeho osazenstva šlo se na nádvoří továren a vztyčovány byly československé vlajky a před německými okupanty se manifestovalo pro Československou republiku. Němci v šamotové továrně ubytovaní, stáli v plné výzbroji proti shromážděnému dělnictvu.

V Rakovníku a ve všech městech občanstvo, zejména dělnictvo demonstrativně se postavilo proti Němcům. Kolem 12. hod. poledni bylo rozhlasem z Prahy voláno o pomoc. „Pomozte, S.S. a S.A. nás vraždí"!....

Mnoho mladých i starších občanů tvořilo ozbrojené sbory. Z naší obce též někteří mladíci odjeli auty na pomoc Praze.

Povstáním českého lidu přestal existovati Protektorát Čechy a Morava.

Nastalo velké rozptýlení nad brutalnostmi Němců. Počaly působiti revoluční výbory. Byli vyzbrojeni bývalí vojáci a dělnictvo. Honány jsou hlídky po lesích. Zbraní bylo z prvu velmi málo. Pokud v naší obci byly zbraně, ozbrojeni jimi hoši a ihned nastoupili službu. Němcům, kteří byli chyceni, byly zbraně odebírány. Tak se pozvolna počaly zbraně shromažďovati.

Jak se v naší Lužné připravoval odboj proti okupantům.

Illegalita:

Bývalý Starosta obce Lužné František Hudec složil slib jako illegální pracovník skupiny illegálního hnutí na Rakovnicku, jehož okresním vedoucím byl ing. Toms z Rakovníka. Do této skupiny se přihlásil též Václav Huml — obecní účetník v Lužné a Karel Augusta, strojmistr z nádraží Lužná-Lišany. Augusta měl v příhodné chvíli převzíti železniční dopravu ve stanici. V podzemí spolupracovali též lajemník Macák z Rakovníka, okresní kejtman Dr. Bartoš z Rakovníka a Tvrz, účetník nemocenské pokladny v Rakovníku. Toms docházel do Lužné a radil se nenápadně v polích, nebo v bytě se zdejšími účastníky podzemí.

V r. 1944 Toms zatčen Gestapem a uvězněn v koncentračním táboře v Německu, odkud illegálními pracovníky osvobozen a dopraven na Slovensko, odkud se nevrátil.

V r. 1945 vyšly příkazy pro illegální skupiny, aby byly připraveny prozatímní národní výbory. V bytě starosty obce Hudce Františka, sestaven prozatímní národní výbor revoluční dne 5. května 1945 a to: Pešta František, č.110, předseda, Hudec František čp. 87, Kronych Rud. čp. 355, Vachtl Stanislav čp. 248, Kříž Ant. č. 28, Hora Miloslav odb. učitel č. 228, Houda Jar. č. 232, Huml Václav obecní účetník čp. 4, Augusta Karel, strojmistr č. 180, Žyka Václav, č. 311, Vlček Jos. č. 146, Kozák Josef, č. 144, Špička Václav, č. 10, Pokorný Frant., čp. 101 — celkem 14 členů.

Ustavení revolučního národního výboru ohlášeno v obci vyhláškami. Občanstvo tvořilo houfy a u vyhlášek se živě mluvilo o tvořící se nové Československé republice.

Místní illegální komunistická organisace v Lužné:

Místní illegální organisace komunistická v Lužné, byla založena 10. října 1940. Z počátku měla jen 5 členů. V roce 1942 stoupl počet členů na 8, - 1943 na 9 - a v r. 1944 - 45 - do 5. - V. na 12 členů.

Zakládajícími členy byli: Pešta Frant., z Lužné, čp. 206, — Vlček Josef, č. 146, - Kubínek Jos., č. 133, — Šimek Jan, č. 389 a Douša Jaromír, č. 222, všichni z Lužné. Postupně přistoupili: Zaspal Josef, č. 310, - Pavlíček Josef, č. 377, Houda Jar. č. 232, — Slégl Vil, č. 222, - Pešta Vladimír č. 206 všichni z Lužné a Černohorský Mir. z Rakovníka.

Důvěrníkem, místním politickým vedoucím byl člen tajné služby Pešta Frant., člen ústředního národního výboru „Střed". Náčelníkem tajné služby „Střed" byl Korzakov. Okresním vedoucím byl Bedřich Janeček z Rakovníka a tvořil spojku mezi Rakovníkem a Čelákovicemi. Pokladníkem byl zelenka František z Ryšína, technickým pracovníkem Václav Truksa z Rakovníka. Zpravodajská služba Pešta František z Lužné, Fürst Frant. z Rakovníka, Hubatý František z Lubné.

Sídlo okresního vedoucího bylo v Ryšíně u Rakovníka. Činnost organisace byla rozsáhlá, ač byla často Jestřabem rušena.

Výdor ostražitosti členů byl dne 3. - I. - 1943 zatčen člen Bedřich Janeček z Rakovníka, narozený 1. - II. - 1911, zaměstnaný v Čelákovicích. Z počátku byl vězněn v Terezíně, pak zavlečen do Německa a 3. - VII. 1944 popraven sekerou v Berlíně.

Činnost z počátku omezována jen na uvědomování pracujících v místě na podkladě daných možností. Pomocí illegální komunistické organisace naší, zachráněna celá řada ruských zajatců, kteří v letech 1942 - 45 prchali ze zajateckých táborů v Německu. Za ochrany temna a blízkých lesů byla jim poskytována hmotná pomoc.

V r. 1942 byl zastřelen v okruhu našeho působiště Josef Staněk z Rostok u Křivoklátu na základě poznámek, které byly nalezeny u Frant. Mikeše z Loun. Tento příslušník zahraniční letecké eskadry seskočil padákem na prostor osady Požáry v blízkosti obce Nový Dům, aby konal zpravodajskou službu. Zradou byl obklíčen četnictvem a zastřelen. Jeho druhům podařilo se bez zranění prchnouti. Jejich (byly) rodiny byly hmotně podporovány.

V r. 1944 na jaře byl zatčen Václav Truksa z Rakovníka a vězněn v Německu.

V polovině (března) června 1945 navázala naše skupina na padákový desant prvního ukrajinského oddílu. Velitelem byl komisař Nikolaj Smirov, dále zde byl major Alexej, poručík Litvinenko, kapitán Novakapek, poručík Nikolajev a telegrafistka Makarová.

Byla provedena celá řada akcí, které uváděly nacisty v rozpaky.

Skupina illegálních komunistů vybrala 20.000 K, které byly částečně použity ku zmírnění bídy zatčených spoluobčanů.

Dne 5. května se zúčastnili členové illegální skupiny aktivně se zbraní v ruce v boji proti okupantům.

Václav Špička:

Illegální pracovník Václav Špička z Lužné, byl 17.-V.-1940 zatčen Gestapem, odvezen do Hladna, pak na Pangrác, do Drážďan, do káznice ve Waldheimu v Německu a posledně do Rossweinu v Německu. Dne 22. dubna 1945 se vrátil domů.

Vyličení jeho práce v illegalitě:
Po rozpuštění komunistické strany čsl.r. 1938 vstoupil jsem do illegality s některými spolucbčany. První schůzka byla u mne v bytě. Účastnili se jí: Šíma Rudolf z Lužné, (Rakovník) Lev Václav z Lužné, Žižka Václav z Lužné, a Sajler z Loun, který byl sekretářem K.S.Č. v Rakovníku. Naším úkolem bylo připraviti sebe a pokud možno širší veřejnost k velkému boji proti okupantům, kteří stále vyhrožovali a jimž reakční vláda zaprodala náš stát.

Koncem r. 1939 jsme přistoupili k vydávání illegálního časopisu pod vedením krajské illegální K.S.Č. „Rudé právo." Mimo to vydávalo okresní vedení K.S.Č. v Rakovníku časopis „Pravda". V okresním vedení byli Ota Klička, Václav Dykast, Markinovský Josef a Porcal Karel. Později byli přibráni Hornof Václav, Pokorný Front. a Furdaj Michal.

Mým úkolem bylo tvořiti t.zv. buňky ze všech správně myslících vlastenců pod vedením K.S.Č. To se mi podařilo za pomoci Václava Dykasta.

O poledni hodině jsem zavolal do prázdné pece soudruhy mající zájem o illegální práci a Dykast je uvedl o nutnosti a správnosti boje proti okupantům.

V peci byla taková tma, že nikdo nemohl druhého rozpoznati, aniž by mohl vědeti, kdo k nim mluvil.

Leitner František, který byl spojkou mezi mnou a okresním vedením, přinesl prvních 50 výtisků časopisu. Později tento úkol vykonával Hornof Václav, který založil illegální buňku o 9 členech.

Časopis „Pravda" a jiné časopisy přinášel z určených míst Furdaj Michal a předával je mně. Já jsem časopisy rozdělával: Šímovi Karlu 15 výtisků „Pravdy", do Hředel 20 kusů, dál Belšánce 15 kusů, chemická továrna na Belšánce 10 kusů, Pokorný František 10 kusů, Žižka Václav 10 kusů, Děkoj 20-25 kusů „Pravdy".

Po zatčení Furdaje jsem přinesl ještě jednkráte časopis „Pravda", který jsem vyzvedl u vrátného hotelu Šnajdr v Rakovníku a to 100 kusů. Na schůzce s Kličkou v lese nad Šamotkou jsme uznali, že je nejlépe přenášeti illegální noviny a materiál jen v noci a uschovávati jej ve smrkové houštině u hřiště nad Šamotkou - v plechové krabici v díře zamaskované mechem. Tam donášel soudruh Trnka Karel illegální páteriál. Tiskoviny se pořizovaly na různých místech, posledně u soudr. Majera „Na Spravedlnosti".

K tvorbě tiskovin illegálních vydatně pomáhala soudr. Anežka Janotová různými zprávami a soudruzi materiálními a peněžními dary. Po mém zatčení bylo místo v lese vyznačeno a les hlídán rakovnickými četníky, aby byl chycen ten, kdo přijde pro letáky. Soudruh Michal Šebo z Lužné pronikl v noci četnickými hlídkami, vyzvedl všechen materiál v lesíku ukrytý a přenesl jej do lesíka u Oprámu pod Šamotkou. My zatčení, kteří jsme byli stále vyslýchání stran illegální činnosti s časopisů, zůstali jsme němi a tak jsme znemožnili zlikvidování illeg. činnosti K.S.Č.

Toto vše zhodnotili soudruzi, kteří zůstali na svobodě a mohli se dále věnovati

(~~Leitner F.~~) v boji proti všem, kteří to s
C.S.R. nemysleli dobře.

Vzdávám díky všem, kteří se starali o moji
rodinu po dobu mého věznění peněžitými
podporami. Byli to zejména Jos. Hamouz, odb.
učitel v Lužné, Jos. Klašil, ředitel družstva
Budoucnost, Jos. Šíma, Ulman Ant., Huml V.,
Elznic Jar., Pokorný Fran., Houda Jar., obecní
úřad. v Lužné a jiní.

Pokud vyprávění Špičky Václava.

Národní výbor přejímá moc.

Dne 5. května 1945 o 20. hod. se konala
první schůze Revolučního národního
výboru v Lužné, v místnosti obecního úřadu. (č.p. 83)

Přítomni byli tito členové národního
výboru:

Pešta František,
Hudec František,
Huml Václav,
Houda Jaroslav,
Žáka Václav,
Augusta Karel,
Špička Václav,
Vlček Josef,
Kříž Ant. čp. 28.
Hova Miloslav,
Kronych Rudolf,
Vachtl Stanislav,
Pokorný František,
Kozák Josef.

Celkem přítomno bylo 14 členů. Schůzi
předsedal Pešta František, který všem pří-
tomným přečetl přísně důvěrnou listinu,
a pokyny další práce v revolučním

hnutí, které zaslal Zemský národní výbor
v Praze, jako nejvyšší orgán revolučního
hnutí v Čechách a na Moravě.

Předseda zdůraznil účel poslání Národního
výboru v obci a žádal, aby každý plnil své
povinnosti poctivě a svědomitě jako řádný
Čech. – Schůze byla o 21. hod. večer ukončena
s provoláním zdaru do další práce pro
svobodnou Československou Republiku.

Činnost v době revoluce.

Místní národní výbor ve své schůzi ze dne
5. května pověřil nadporučíka žen. Václava
Tvroba, poručíka dělostřelectva Stanislava Launa,
poručíka letectva Václava Bulanta a desátníka
Josefa Aichingra bezpečnostní a pořádkovou
službou v obci Lužné.

Byly stavěny 4 stráže u vchodu do
obce, dvě o síle 1–9 a dvě 1–6, kromě pohoto-
vosti 1–8. – Největší potíže byly v nedostatku
zbraní a střeliva. Kromě toho jevil se v
neděli a v pondělí nedostatek mužů,
kteří v sobotu nastoupili do čet v Rakovníku.

Žádáno proto o posilu do Rakovníka
k obsazení silnice Lužná – Ruda. (Četa
poručíka Vacka).

V neděli ráno provedeny zátarasy (50 mužů)
na silnici Lužná – Ruda, u Červeného kříže
a u lesní správy.

V sobotu 5. května byly v obci jen 4 pušky,
pátou donesl Laun Josef čp. 318, jenž ji měl
ukrytou na zahradě, šestou Miroslav
Polívka. Dva armádní revolvery s náboji
dodal Aichingr Josef.

Sháněny byly zbraně na všech stranách, zvláště v Rakovníku a u p. majora Dostála na nádraží Lužná-Lišany.

Veliký dík náleží Oldřichu Krabcovi z Lužné, který jako technický úředník Stadionky, poslal do Lužné 35 pušek a 5 lehkých kulometů. Přívoz zbraní a střeliva obstarával Stys Václav cementář a Vyskočil Jan řezník. Oba dali svá nákladní auta a osobně zbraně i střelivo do Lužné dováželi z obrovského skladiště zbraní a nábojů v Hříškově na Lounsku.

Byly zesíleny stráže a utvořena četa pod velením poručíka Buranta, která učinila průzkum zdejšího okolí v prostoru silnice Nový Dům – nádraží Řevničov-Louštín.

U řevničovského nádraží navázáno spojení se skupinou partyzánů z Rudy. Úkolem bylo pochytati rozprchlé Němce po našich lesích. Všechny zadržené osoby byly ihned eskortovány do Rakovníka.

Za krátkého působení hlídek bylo v lesích zadrženo 18 osob, mezi nimi Kraus a Burger z kladenské kriminální německé policie.

Hlídce Jaroslav Kvěť a Josef Šíma se protivil německý voják a chtěl Kvěťa srazit z můstku u První skalky v lese blíže Belšánky. Němec chtěl Kvěťa shoditi přes zábradlí můstku do potoka. Druhý člen hlídky Šíma Josef, pomohl Kvěťovi tím, že pažbou pušky Němce udeřil do hlavy. Při této šarvátce byl i Kvěť raněn do hlavy. Němec byl (ubit) zastřelen a v lese zakopán.

Včerný dne 8. května při dovozu munice ze Hříškova, udála se nehoda při vyhládání pancéřových pěstí z auta. Šofér Kříž Karel byl raněn vybuchnuvší pancéřovou pěstí a po převozu do Rakovnické nemocnice zemřel. Byl ženat a otcem jednoho dítka.

Zajištěni byli: Jílek Fran., Kaisler, Rožánek a vrchní strážmistr Procházka z příkazu Národního výboru. Majetek Ing. Sedláka na nádraží Lužná-Lišany byl zajištěn a zavedena národní správa.

Dne 9. května byl nepopsatelný jásot mezi občanstvem.

První Ruský tank v Rakovníku.

Ve středu dne 9. května roznesla se zpráva, že v Rakovníku jest již vojsko Rudé armády. Tato zpráva došla o 10. hod. dopol.

Mladí i staří utíkali do Rakovníka uvítat své slovanské bratry. Na náměstí před radnicí stál již první tank, který byl hustě obsazen vojíny Rudé armády. Na tanku byli nejen vojíni, nýbrž i mnoho dětí, které se s ruskými vojíny záhy spřátelily.

Den byl velmi krásný, slunečno a teplo. Přijížděly další oddíly Rudé armády. Upřímné, opálení vojíni jsou srdeční a veselí. Před budovou obchodní akademie s rakovnickými děvčaty tančili. Jásot nebral konce.

Dětem a dívkám rozdávali čokoládu a jiné věci, mužům pak cigarety a doutníky. Přítomností Rudé Armády zavládl pocit bezpečnosti.

Rudá armáda v obci Lužné.

Dne 9. května 1945 v odpoledních hodinách projížděla první auta Rudé armády naší obcí. Asi 100 mužů a několik aut zůstalo v naší obci přechodně ubytováno.

Děti, ženy, mužové ať mladí nebo staří, přišli uvítati vojáky Rudé armády mávajíce a volajíce: „ať žije Rudá armáda, ať žije generalisimus Stalin."

Na uvítanou koncertovala na Vrázově náměstí místní hudba. Rusové rozdali dětem mnoho cukrovinek, mužům cigarety a i mnoho jiných věcí mezi občanstvo rozdali. – Radost a jásot nebraly konce.

Přesto, že ještě jest slyšeti střelba a zbytky německé armády v některých místech svádí beznadějný boj, naše občanstvo se plně věnovalo naším Slovanským bratrům Rusům.

Byli ubytováni v místní škole. Též u občanů v soukromých bytech. Dlouho do noci bylo slyšeti zpěv a jásot.

Druhý den přijely oddíly další, rovněž občanstvem byly srdečně uvítány. A další oddíly utábořily se v blízkých lesích, kde konaly též hlídky. Ještě někde se objeví nějaký ten SS Němec, který jest ihned zneškodněn.

Oddíly Rudé armády zaujmuly své posice v lesích a tím jest dotírání německých tlup znemožněno.

14. května večer přijel do naší obce větší počet vozby přísunné. Ruští vojáci a naše občanstvo žijí spolu v nejlepším přátelství.

Je radostno se dívati na vojíny Rudé armády brzo ráno, kdy poklusem utíkají ze svých stanovišť v lesích a v potoce u fotbalového hřiště se myjí. Z lesů se ozývá zpěv vojáků.

Nejveseleji bývá večer, kdy naše mládež ruským vojákům zpívá naše národní písně, prochází obcí, nebo sedí na lávkách pod kaštany.

Rusové též zpívají a se zájmem naslouchají naším písním. Zpěv a družná zábava ozývá se dlouho do májové noci prosycené vůní šeříku.....

Díky Rudé armádě.

Občané hovořící s ruskými vojíny, projevují jim vděčnost a díky za naše osvobození od německých okupantů, trýznících po 6 roků náš národ jak v koncentračních táborech, tak na popravištích, ve vesničkách i městech.

Národ si oddychl a jest vázán neskonalými díky Rudé armádě a maršálu Stalinovi.

Zvonění na ukončení války.

Dne 12. května ráno od 7.–8. hod. ~~ráno~~ bylo zvoněno na všech kostelích v Republice Československé na ukončení války šestileté.

Ruský válečný film.

Dne 13. května promítán byl v biografu u Polívků ruský válečný film. Zájem o tento film byl velký, neb návštěva byla ohromná.

Ruské ženy v Rudé armádě.

Naše občanstvo obdivovalo ruské ženy, které slouží jako vojíni v Rudé armádě. Mnohé z nich byly též vyznamenány

Pohřeb ruského vojína:

Den 14. května 1945.

Dnes měl na místním hřbitově pohřeb Ruský vojín, který za tragických okolností zahynul.

Červeně natřená rakev vezena byla autem a doprovázena čestnou četou vojínů Rudé armády a četným občanstvem.

Fotbalový zápas:

Dne 14. května sehrán byl fotbalový zápas Sparty Lužná proti Rudé armádě.

Přátelský zápas byl hrán na hřišti Sparty Lužná. Začátek byl o 7. hod. večer.

Výsledek zápasu byl 8:6 pro Spartu Lužnou. Zápasu přihlíželo mnoho vojínů Rudé armády a četné občanstvo.

Den matek: V neděli dne 13. května byl den matek, první v nové Republice.

Děti a odrostlá mládež prodávala jabloňové kvítky. Vybraný obnos byl odevzdán pro Lidické dětky.

Povolání pěti ročníků: Ráno dne 13. května vyvěšeny jsou vyhlášky ohledně mobilisace ročníků 1913 – 1917.

Odpoledne se utvořil velký průvod mobilisovaných pěti ročníků, které doprovázela hudba a četné obecenstvo.

Na první výzvu se dostavilo do Rakovnických kasáren tolik vojáků, že značná část se jich musela vrátiti do svých domovů.

Vojenskou službu nastoupí až na zvláštní výzvu.

Všeobecné připomínky k domácímu odboji:

Dlužno připomenouti, že mnoho našich občanů a občanek dle možnosti pracovali ve prospěch domácího odboje.

Zejména horníci na dole Belšánka přicházeli do styku s partyzány a uprchlými Ruskými zajatci, kterým poskytovali jídlo, případně součásti oděvů.

Bývalý starosta obce Hudec František, Huml Václav obecní úředník a Douša Jaromír takřka denně docházeli ve večerních hodinách do Chvojinky směr k Belšánce, aby poskytli chleba a jiné pokrmy uprchlým ruským zajatcům.

Tito zajatci měli v lesích v polesí „Haná" upravený bunkr hluboko pod zemí, kde přes den byli v bezpečí a za tmy si chodili ku svým hostitelům pro jídlo.

Rovněž ženy, které chodily do lesa na dříví, nosily uprchlým ruským zajatcům chleba a jiné pečivo.

Učitel Laun Stanislav, který se téměř po jednoročním věznění v německých žalářích vrátil, byl přikázán na lesní práce. Tam se seznámil s ruskými uprchlými zajatci a mimo jídla, které jim nosil je informoval o německých okupantech.

Zámečník Sajner Jiří v Lužné čp. 295 záhy po obsazení Čech a Moravy německým vojskem, kolportoval časopis illegálního hnutí „V boj."

Jediná Němci trpěná česká organisace „Národní Souručenství" nevyvíjela žádnou činnost a stala se organisací, která podporovala rodiny zatčených a věznených spoluobčanů.

U školníka Hudece Rudolfa se poslouchal rozhlas, zvláště zakázané stanice „Londýn – Moskva". – Říkalo se, že se poslouchá Kroměříž, (rozuměj kromě-říš – mimo říši).

Klegalita Oldřicha Krabce:

Oldřich Krabec nar. 10. září 1913 v Lužné u Rakovníka absolvent průmyslové školy strojnické v Kladně, stal se vedoucím zbrojního oddělení v továrně „Stadion" v Rakovníku ~~v r. 1943~~.

V roce 1937 – 1940 byl zaměstnán jako rýsovač ve Škodových závodech v Plzni. Odtud musel odejíti pro protiněmeckou činnost.

Po zkoušce dospělosti byl úřadem práce v Kladně přidělen do továrny „Stadion" jako technická síla.

Oldřich Krabec uvádí:

Do továrny „Stadion" mne přijímal disponent Šimek, který mne předvedl k řediteli Němci Kleissnerovi. Předem jsem byl upozorněn, že Kleissner si přeje zdraviti zdviženou pravicí. Odpověděl jsem, že jsem tak nikdy nezdravil a ani nyní tak zdraviti nebudu.

Sotva jsem ve výrobě dne 2. května 1944 nastoupil jako provozní asistent, byl jsem předvoláván častěji k vůli rozbitým strojům k Němci Ebertovi. Musel jsem dokazovati, že stroje nebyly úmyslně poškozovány. Též jsem byl předvolán k vůli zaměstnancům, kteří měli býti potrestáni. Často se mi podařilo prokázati jejich nevinu. Bylo to ovšem velmi těžké, neb mnohdy sabotáž ve zbrojní výrobě byla velmi nápadná.

Těžce jsem nesl, že někteří lidé abnormálně zvyšovali výrobu hlavní, za což dostávali premie.

Ve výrobě hlavní byli též odborníci Němci z Braunšviku a Magdeburku. Těmto Němcům byly součástky na strojích povolovány, aby též nezvyšovali výrobu. Na vystruhovacím stroji pracoval Němec Wilke, kterému jsem

podstrkával ohnuté výstružníky. Když Němec Wilke udělal 9 zmetkových hlavní, hlásil Němci Bastiánovi, zástupci od Heeresabnahmestelle (j voják), že jsem mu dal rozkaz, aby pracoval dále na rozbitém stroji. Bastián na mne křičel, že jsem saboter, a že jsem měl býti jako takový už dávno zavřen. Po té mne předvedl jinému Němci kapitánovi Hochhurtovi, který byl v továrně jako inspektor. Dokazoval jsem, že stroj jest v pořádku, ale že jest vinen Němec, který používá ohnuté výstružníky.

Musel jsem skutečně dokázati, že stroj jest v pořádku tím, že jsem vystruhoval jednu hlaveň, ovšem s rovným výstružníkem.

Byl jsem Němci nenáviděn, že jsem byl zastáncem českých lidí a že jsem se nesnažil mluviti německy.

V prosinci 1944 na mé místo nastupuje Němec Eggenberger a já byl přeložen na montáž pušek a kulometů.

O svém tvrzení vedu svědky Miroslava Karnolda, mistra Hellebranda, mistra Kotka, A. Bláhu, Václava Krauze, A. Trakslovou a Věru Vokáčovou, zaměstnanci hlavňové výroby továrny „Stadion".

V montáži pušek i kulometů to šlo velmi pomalu z důvodů, že byl nedostatek pouzder závěrů a zaměstnanci měli malý zájem o práci, takže Němci mohli do 5. května 1945 odvézti jen 603 kulometů.

Výroba byla sabotována, příchod součástek od kontroly k montáži byl brzděn p. Trnkou.

Byla provedena asi třikráte inventura součástek vždy tak, že některé součástky chybí. Hlavně to byly podavače, kterých jsem asi 400 kusů uschoval ve svém stole.–

Mistru Zákravskému jsem řekl, aby

zaměstnance zapracoval, ale pušky nemontoval, což odůvodníme tím, že zaměstnanci nejsou ještě zapracováni a potřebné nástroje, že ještě nemáme připraveny.

Tímto opatřením jsem oddálil montáž a odvezení pušek Němci a umožnil zmontování velkého množství pušek ve dnech národního odboje. Bylo zmontováno od 5. května do 9. května celkem 8.076 pušek K98K.

Před 5. květnem docházelo do továrny „Stadion" jen 6 zaměstnanců. Němec ing. Richter se mne vyptával kde jsou ostatní zaměstnanci.

Oznámil jsem mu, že zaměstnanci jsou většinou přespolní a vlaky, že jsou napadávány hloubkovým letci, nebo že vůbec nejezdí. Dále jsem mu vymlouval ten důvod, že zaměstnanci dojíždějící od Kněževse, jsou napadáni Hitlerovou mládeží.

Dne 5. května kdy Němci již byli u konce a národ proti okupantům povstal, oznámil jsem na návozní rakovnické radnice, že máme v kasárnách zmontováno 2500 pušek, a že můžeme pokračovati ihned v montážích, ale aby místní rozhlas zavolal všechny zaměstnance kasáren do práce.

Zařídil jsem vše potřebné, aby montáž dalších pušek postupovala rychle ku předu.

Na to jsem ihned odjel na kole do Lužné, kde jsem se přihlásil jako voják na obecním úřadě.

Toto zpráva o mé činnosti a svých spolupracovníků ve zbrojním oddělení při továrně „Stadion" jsem podal „Posádkovému velitelství v Rakovníku".

Pan president Dr. E. Beneš: Dne 16. května ve středu 1945 v hodinách odpoledních přijel pan president Dr. E. Beneš do Prahy. Po šesti letech okupace vrací se ten, který s ostatními emigranty pracovali pro náš národ za hranicemi.

K uvítání pana presidenta dostavilo se mnoho občanstva z naší obce do Prahy. Uvítání bylo slavné; celý národ v duchu vítal svého presidenta.

Poměr Ruského rublu k naší Kč.: Poměr rublu k československé koruně upraven byl 1:5·50 – t. j.: jeden rubl stojí 5·50 Kčs.

Vlajkaři a zrádci: Veřejnost rakovnická i z Lužné a okolí neopomene při každé příležitosti navštíviti pracoviště, kde pod dozorem Revoluční gardy musí pracovati vlajkaři a zrádci československého národa.

Němec Kaizler: Dne 18. května chycen byl známý Němec Kaizler z nádraží Lužná Lišany. Utekl až do Chomútova, kam pro něho jeli lužanští občané autem Václava Šlyse, cementáře v Lužné. Udal mnoho českých lidí. Byl dopraven do Rakovníka.

Krupobití: Dne 19. května v úterý přišlo náhle krupobití, které však mnoho škody nenadělalo. Před krupobitím v době od 7 – 18. května byla vedra. Krupobitím postiženo bylo ovocné stromoví. Prudká voda na některých místech rozervala pole a zaplavila louky. Po bouři a krupobití byl delší drobný déšť, kterého bylo již velmi potřeba na vypráhlá pole.

Výměna jateřního dobytka: Vojíni Rudé armády velmi ochotně vyměňují jateřní krávy místním občanům. Někteří občané již si krávy vyměnili k oboustranné spokojenosti.

Svátky Svatodušní: Svátky svatodušní jsou v neděli dne 20. května. Počasí dopoledne bylo deštivé, až v odpoledních hodinách se částečně vyjasnilo. Občanstvo odpoledne konalo vycházky do májové přírody, neb v hostincích jiva a zábav dosud není.

Večer byl v biografu u Polívků promítán film Rudé armády, které jsou promítány skoro každý den. Vstupné není, návštěvníci mohou ruské filmy shlédnouti zdarma. Návštěvy jsou hojné.

Pondělí Svatodušní: V pondělí svatodušní 21. května sehrán byl fotbalový zápas Sparta Lužná proti Rudé armádě. Výsledek byl 6:3 pro Spartu Lužná.

Nehoda Ruského tanku: Z nádraží Lužná-Lišany směrem k Rakovníku projížděl těžký tank Rudé armády. V blízkosti nádražní budovy přebrhlo se posuvné pásmo. Mužstvo tanku v jedné hodině závaru odstranilo z tanku velkou rychlostí ujížděl za svým cílem. Nehodě přihlíželo četné občanstvo.

Opětné školní vyučování: Dne 23. května ve středu počíná se opět normálně vyučovati. Prozatím se vyučuje v pobočných třídách u Jelínků, Pochmanů a Suchých.

V budově místní školy jsou dosud ubytováni vojíni Rudé armády.

Vlajkaři: Dne 23. května byli k vyšetřování dopraveni tři místní vlajkaři: Žižka Jos., čp. 392, Nový Fr., Tyršova ul., a Šimek Fr. č.p. 389. Všichni byli po výslechu propuštěni.

Návrat z koncentračního tábora: Před čtyřmi léty zatčen a Němci odvlečen do vězení, později do koncentračního tábora místní občan Hornof Václav čp. 190 ul. Dr. E. Beneše. Po porážce Němců a vyhnání jich z naší republiky, vrátil se občan Hornof Václav po mnohém ubytování domů.

Z obce Lužné umučeni nebo věznění byli tito občané:

Konopásek František, poplukovník čsl. armády, narozen dne r. 1891 - povoláním učitel byl stát r. 1942 v Berlíně po dvouletém věznění. Byl zatčen r. 1940.

Suchý Josef, horník, narozen byl věznění od V koncentračním táboře byl umučen.

Knot Rudolf, dělník, narozen dne byl věznění od V koncentračním táboře byl umučen.

Janoušek František, ředitel měšťanské školy v Rakovníku, narozen byl věznění od V koncentračním táboře byl umučen.

Hrabě, Beneš, Říčička, všichni důlní dozorci byli pro zkrátka rozbušek (500ks) zatčeni a umučeni v koncentračním táboře. Jmenovaní byli zaměstnáni na dole Lužná a nebyli příslušníky naší obce.

Hornof Václav, dělník věznění od

Bušek Alois, -"- -"- -"-

Špička Václav -"- -"- -"-

Laun Stanislav, odb. učitel 7/I. 1943 - 15/3. 1944

Brož František, horník

Jirman Josef, dělník

Bylo obětí běsnícího německého nacismu bolestno nám i budoucím zářným příkladem, kterak naši občané v dobách největší poroby a útisku byli ochotni přinášeli pro národ a republiku by nejtěžší oběti. Budiž jim věčná a nezapomenutelná!

Žádosti zemědělců do polvraničí: Vyhláškami Okresního národního výboru bylo oznámeno, že jest možnost hlásiti se do polvraničí. Přihlásivším budou přiděleny usedlosti po vysídlených Němcích.

Přihlásilo se již několik místních zemědělců, kteří ovšem musí vyhověti kladeným podmínkám.

Přihlášky do státních služeb: Mladým lidem se naskytla příležitost pro získání zaměstnání ve státních službách v území Československé republiky dříve obývané Němci.

Fotbalový zápas Rudé armády proti Spartě Luxná: V neděli dne 27. května schrán byl fotbalový zápas s vojíny Rudé armády proti místní Sparte Luxná.

Zápas skončil nerozhodně 4:4. Zápasu přihlíželo mnoho vojínů Rudé armády a místní občanstvo.

Taneční zábava: V hostinci u Polívků uspořádána byla místními mládenci taneční zábava. Účast byla velká, neb to byla po dlouhé době první taneční zábava, která byla konána veřejně, nikoliv „na černo", jako v době okupace. Přítomno bylo mnoho Ruských vojínů.

Krásné večery májové:

Májové večery jsou letošního roku velmi krásné. Z lesů, kde jsou ležením vojíni Rudé armády, ozývá se dlouho do noci zpěv.

V obci jest též veselo. Mládež spolu s Ruskými vojíny v přátelských rozhovorech tráví krásné večery. Nebýt Ruských vojínů, rázem bylo by v naší obci smutno, neboť občanstvo si již přivyklo na bylo dobré hochy.

Nejeden Ruský vojín zdobí svojí hrudě kyticí květů a růží věnovanými místními děvčaty, která ráda s nimi besedují, neb si již navzájem rozumí. A jak by jim nerozuměla, vždyť jsou to naši Slovanští bratři.

Oslava narozenin pana presidenta Dr. E. Beneše.

Dnes 28. května dožívá se pan president Dr. E. Beneš 61 roků. Jeho narozenin bylo vzpomenuto ve školách, rozhlase a nově se tvořící československé armády.

Není jediného upřímného Čecha, který by dnešního dne nevzpomněl na našeho milovaného presidenta, který v osudném období šesti let neúnavně pracoval za hranicemi pro osvobození svého národa z poroby německých okupantů.

Defilé Rudé armády:

Dne 29. května 1945 v ústrý odpoledne dostavil se k přehlídce oddílů Rudé armády generál-plukovník. Na rozsáhlé seči na Belšánce při hudbě pochodovaly ve vzorném pořádku oddíl za oddílem. Bylo radostno dívati se na vzrostlé a zdravé vojíny Rudé armády. K defilé přihlíželo mnoho občanstva, nejvíce však horníků z dolu „Belšánka".

Tovární sirény opět znějí: Po době šesti let odmlčely se sirény všech rakovnických továren. Oznamovaly pouze poplachy při náletech.

Nyní opět zvou osazenstva továren do práce.

Zatemnění: Vzhledem k ukončení války, zatemnění se stává bezpředmětným. Nebylo sice obyvatelstvu oznámeno zrušení zatemnění, není však činěno námitek při nezatemněných oknech.

Ustavující schůze strany komunistické: Dne 29. května v úterý o 7. hod. več. konána byla v hostinci u Polívků ustavující schůze strany komunistické. Strana komunistická byla illegálně založena v okupaci. Zvolen byl výkonný výbor a projednány otázky, týkající se hospodářského života v naší obci.

Účast na této schůzi byla velká.

Další politické strany?: Československou vládou povoleny jsou čtyři politické strany:

1. Komunistická strana Československa
2. Sociálně demokratická strana
3. Národně socialistická strana.
4. Čsl. strana lidová.

Komunistická strana Československa získala již značný počet přihlášek.

Bouře s krupobitím: 29/V Kolem 18. hod. večerní snesla se nad naší obcí velká bouře spojená s menším krupobitím.

Po bouři následoval vydatný, drobný déšť.

Škody nebyly žádné, jen listí na stromech bylo částečně potrháno.

Film Rudé armády: Večer dne 30. května o 9. hod. večer měl býti promítán na Vrázově náměstí Ruský film „Rodná země". Pro nepříznivé a deštivé počasí promítán byl film v biografu u Polívků.

Film uspokojil a účast byla velká.

Odchod Rudé armády: Dne 31. května ve čtvrtek nastoupily oddíly Rudé armády, aby z naší obce odešly na jiné místo.

V odpoledních hodinách vojska z lesů a obce pochodovala směrem k Rakovníku. Občanstvo ve velkém počtu se šlo na svážiště rozloučiti s vojíny Rudé armády. Některá místní děvčátka se těžko loučila se svými vojíny, se kterými po dobu pobytu v naší obci navázala známost. Smutno je v obci po odchodu Rudé armády. Občanstvo lituje jejich odchodu.

Někteří občané šli do lesů v místa, kde byla ubytována Rudá armáda a posbírali mnoho různých věcí, které sami vojíni zanechali. Jsou to též věci vojenské, proto pozáskové velitelství v Rakovníku vyzývá všechny, kdož se zúčastnili sběru pohozených věcí, aby tyto neprodleně odevzdali Národnímu výboru v Lužné. Jedná se též o 3 sudy benzinu, kovadlinu, pivní sudy a jiné věci.

Červen 1945.

Nové oddíly Rudé armády: Po odjezdu prvních oddílů Rudé armády, přijely do naší obce oddíly jiné. V místní škole jest vojenský lazaret oddílů Rudé armády. – Na nádraží Lužná-Lišany jsou oddíly zásobovací, pekárny a jiné.

V Sedlákově Pensionu a biografu jsou též zřízeny ubytovny pro vojsko Rudé armády.

Zatčení: Ing. Dr. Šedlák, majitel Pensionu a biografu na nádraží Lužná-Lišany, byl zatčen pro spolupráci s Němci, kterým uschovával ve své vile jejich cenné věci.

Zatčen byl v prvém týdnu v červnu a za nedlouho propuštěn.

Převoz Němců na práce: Dne 7. června o 20. hod. večer přijela do naší obce dvě nákladní auta, která byla plně obsazena Němci, ponejvíce ženami.

Jsou určeny na zemědělské práce do okolních obcí. V naší obci byli Němci přes noc ubytováni u Ant. Čečrdleho Vrážovo nám. čp. 26. Druhý den byli odvezeni na místo určení.

Koncert dětí: V neděli dne 10. června byl uspořádán koncert místních žáků hudební školy p. Langra. – Koncert se konal v hostinci u Poláků za četné účasti občanstva i vojínů Rudé armády, kteří hudební výkony malých hudebníků obdivovali.

Pouť do Lidic: Dne 10. června byla v Lidicích smuteční slavnost ku poctě mučedníků lidických, kteří byli německými zhovadilci postřeleni. Celkem bylo v Lidicích zavražděno 184 mužů od 15. roků.

Zavraždění a vyhlazení občanstva nešťastných Lidic bylo Němci provedeno dne 10. června 1942.

Tohoto třetího výročí vzpomenuto již v osvobozené republice. Z Rakovníka vypraven byl zvláštní vlak. – Z naší obce zúčastnilo se smuteční slavnosti mnoho občanstva.

U památníku mezi mučedníků Lidických byl přítomen též pan president Dr. E. Beneš.

Hovězí dobytek Rudé armády: U státním lese na Merklovce jest v ohradě soustředěno velké množství hovězího dobytka. Toto velké stádo jest určeno pro zásobování Rudé armády masem.

Sousedská pomoc: Povozníku Pavlíčkovi Josefu ulice Dr. E. Beneše čp. 190 – uhynul kůň. Jmenovaný povozník nemá tolik prostředků, aby v dnešní době mohl koupiti koně jiného. Proto sousedé uspořádali v obci sbírku, která vynesla slušnou částku a byla postiženému odevzdána a tak mu bylo umožněno zakoupiti koně jiného.

Jest to vzorný příklad vzájemné sousedské pomoci.

Odchod oddílů Rudé armády: Dne 11. června 1945 odjeli všichni vojíni Rudé armády z naší obce. Zůstaly dosud některé oddíly na nádraží Lužná-Lišany.

Naše občanstvo si vojíny Rudé armády tak oblíbilo, že vojíni z nového působiště navštěvují rádi naši obec a rodiny u nichž byli ubytováni.

Senosečˇ: Letos se počaly louky kositi v prvém týdnu červnovém. Sušení však se zdrželo každodenními dešti, které trvaly do půl měsíce. Sena jest proti loňskému roku méně.

Tábořeníˇ oddílů Rudé armády: Oddíly Rudé armády byly ubytovány v lesích katastru naší obce. Byla následkem táboření způsobena nevyhnutelná škoda v lesích a někde i na lukách.

Občanstvo chápe, že tyto škody jsou velmi nepatrné oproti obětem, které přinesla Rudá armáda pro osvobození našeho národa z útrap jež nám po 6 roků napáchali Němci.

Přejmenování ulic: Vyhláškou místního Národního výboru ze dne 16. června 1945 se jmenuje Vrázovo náměstí náměstím Masarykovým, ulice Habermanova jest nyní ulicí Dr. E. Beneše, rovněž ulice Rakovnická patří nyní do ulice Dr. E. Beneše. Jiráskova ul. přejmenována na ulici Stalinovou, Nádražní ulice na ulici kapitána Jaroše, hrdiny Sovětského svazu. Ulice Komenského, Havlíčkova a Žižkova se nemění.

Češi na nová působiště v pohraničí: Následkem změněných poměrů, obsazuje se pohraničí, dosud obývané Němci. Z naší obce již mnoho mladších občanů státních a soukromých zaměstnanců, zemědělců a jiných povolání nalezlo nové působiště. Do pohraničí stěhují se celé rodiny.

Veřejná schůze občanstva: Dne 13. června konána byla veřejná schůze občanstva za účelem volby nového místního Národního výboru. Projednány různé záležitosti obecní, ale volba nového místního Národního výboru se nekonala a odložena na dobu pozdější.

Sjednocení tělovýchovy: Tělocvičná organisace "Sokol," Děl. tělocvičná jednota a federace proletářské tělovýchovy se soustředily v jednotnou tělovýchovnou složku pod názvem „Sokol."

Starostou Sokola zvolen Brož František, náčelníkem Konopásek Alex, místonáčelník Tichman Ladislav, pokladníkem Vachtl Josef, jednatelem Šebek Vilém, vzdělavatelem Augusta Karel.

Koncert ve prospěch Lidic: Dne 24. června o 19. hod. večer byl uspořádán koncert v Pensionu na nádraží Lužná - Lišany. Koncert byl konán ve prospěch Němci vyvražděné a zničené obce Lidic.

Účinkovala hudba hudebního kroužku z nádraží Lužná - Lišany. Účast na koncertě byla velká.

Výbuchy: Po několik dní vždy ve večerních hodinách jsou z blízkého okolí slyšeti ojedinělé výbuchy. Jsou ničeny různé náboje a pancéřové pěsti, které byly Rudou armádou v lesích po různu ponechány.

Chladné počasí: V posledních dnech červnových se velmi citelně ochladilo a jest deštivé počasí.

Červenec 1945.

Sbírka pro úpravu hrobu vojína Rudé armády: Na veřejné schůzi občanstva, konané dne 28. června v hostinci „u Bílého", podal občan Brož Josef, Komenského ul. čp. 207 - návrh, aby hrob vojína Rudé armády, který jest na místním hřbitově pohřben, byl náležitě upraven a postaven pomník.

Návrh byl jednomyslně (přijmut) přijat a provedena byla za tím účelem sbírka, která vynesla 21.384 Kčs. a provedena byla v prvém vydání červencovém.

Schůze zemědělců: Dne 4. července konána byla schůze zemědělců organisací místní skupiny malorolnického a domkářského sdružení, Domoviny a agrární zemědělské organisace.

Z těchto zemědělských organisacích utvořena místní skupina jednotného svazu českých zemědělců. Přihlásilo se 42 členů.

Němci v našich lesích: Někteří občané pozorovali ve státních lesích u Červeného kříže a v Radlici, že z lesů od Řevničova přeběhli na katastr naší obce tři němečtí vojáci. Za tím účelem asi 30 občanů ozbrojených vojenskými puškami prohledalo 1. července v neděli odpoledne selské a státní lesy na území katastru naší obce.

Němci polapeni nebyli. Přešli na území jiné obce. Okolní obce o tomto případu byly vyrozuměny.

Oslava 5.–6. července: V den svátku Cyrila a Metoděje dne 5. července se nepracovalo, neb to byl svátek státní. Rovněž 6. července o svátku M. J. Husa se nikde nepracovalo. Jiných oslav o tyto dva svátky nebylo, pouze večer zapálena byla v Čekalvodě hranice.

Občanstvo očekávalo, že bude aspoň nějaký proslov, ale skutku zůstalo jen při (zapál) zapálení hranice.

Slavnost mládeže: V neděli dne 8. července 1945 uspořádal Národní tělovýchovný výbor sportovní závody. Dopoledne sehrán byl zápas v házené, odpoledne závody v běhu.

Na Masarykově náměstí hrála hudba z Rakovníka. – O významu národní tělovýchovy promluvil Alex. Konopásek, a o tělovýchově zdravotní Dr. Šergej Ugriněnko.

Při sportovních závodech jakož i při koncertě byla účast občanstva průměrná. Rovněž počasí bylo obstojné.

Večer byla pořádána taneční zábava, na které účinkoval místní hudební kroužek.

Pivo toho dne nebylo vůbec.

Zatmění slunce: Dne 9. července odpoledne o 15 hod. 8 min. letního času byl počátek zatmění slunce. Střed zatmění o 16. hod. 20 min. Zbytek slunce ze sluneční desky zmizel úplně o 17 hod. 25 min.

V středu zatemnění bylo zastíněno 67% slunečního povrchu. Vzácný úkaz pozorovalo mnoho občanstva.

Počátek žní: Po patnáctém červenci byly započaty žně. Skoro do půli měsíce bývalo deštivé počasí, načež se dostavila vedra a sucho.

Obilí rychle dozrávalo.

Nedostatek pracovních sil: Následkem přesídlení mnoha občanstva i s rodinami do pohraničí, jest nedostatek pracovních sil v době žní zvláště citelný.

Vzájemnou sousedskou pomocí nejno pozvolna zdolávali žňové práce.

Na dole Lužná jest rovněž nedostatek pracovních sil. Denně dochází četa zajištěných osob (vojáků) na důl Lužná pracovati. Též jest na dole zaměstnáno několik Maďarů a později Němců. Tyto osoby jsou na dole Lužná též ubytovány.

Šamotová továrna má rovněž velký nedostatek pracovních sil. Ze Šamotové továrny odešlo zvláště mnoho zaměstnanců do pohraničí.

Pouť magdalenská: Magdalenská pouť připadla letos na 22. července. Svaz české mládeže uspořádal divadelní o předsavení. Divadelní a pěvecký spolek z Rakovníka sehrál Smetanovu operu „Prodaná nevěsta“, která byla sehrána s velkým úspěchem.

Herci a hudba provedli svůj úkol dokonale. Divadlo sehráno bylo v lese za lesní správou.

V půli hry se však přihnala bouře s prudkým lijákem, takže občanstvo i účinkující museli se ukrýti do stodoly a kůlen při lesní správě.

Divadlo bylo na půl hodiny přerušeno. Po bouřce a dešti bylo vždi-vadle pokračováno.

Účast na divadle velká. Též byl přítomen ministr dopravy armádní generál Hasal rodák z blízkých Lašovic. Návštěvníků odhadováno na 3.000.

Obvyklý ruch poutový byl letos větší mezi vlečeh okupace.

Večer konána taneční zábava u Konopásků i Políviků. Tančeno bylo u Konopásků při karbidovém světle a u Políviků při slabém svíčkovém osvětlení. Piva bylo o pouti dostatek.

Odpolední větrnou smrští a bouří přerušen byl elektrický proud. Též silná větrná smršť shodila sochu sv. Václava u Rakovníka.

Sbírka na Lidice: Ve dnech 20. – 25. července 1945 provedena byla sbírka na zničenou a Němci vyvražděnou obec Lidice.

Sbírka vynesla v obci Lužné a na části nádraží Lužná-Lišany celkem 26.500 Kčs.

Naši zemědělci: V obci Lužné obhospodařují naši zemědělci 559 ha orné půdy. Na tuto plochu jest v naší obci pro práce potřebí 26 koňských, 38 kravských a 4 volské potahy.

Výmlat obilí: Dne 27. července započato s výmlatem obilí na volném místě na Masarykově náměstí. Mimo to se provádí výmlat obilí pro drobné zemědělce ve stálku

rolníka Václava Pechmana čp. 74, u rolníka Alex. Konopáska čp. 56 a u Vlčka St. čp. 1.

Hlášení odevzdané píce pro koně Rudé armády: Za pobytu Rudé armády v okolí naší obce byla některým zemědělcům buď spasena nebo posečena tráva na lukách, nebo jetele a vojtěšky.

Učiněn byl soupis postižených zemědělců, kterým bude poskytnuta náhrada, nebo budou osvobozeni od povinné dodávky píce.

Stará kronika vrácena opět obci Lužné: V denním tisku bylo oznámeno, že obecní kroniky, které byly za okupace odejmuty, jsou zachráněny.

Dne 28. července 1945 byla stará obecní kronika neporušena místním kronikářem z archivu země české opět převezena.

Biograf na nádraží Lužná-Lišany: Po delší přestávce promítán byl opět film v bio Pension na nádraží Lužná-Lišany.

Promítnut byl ruský film „Malachovská mohyla". Mimo to v radiožurnále byl promítnut krátký film „Boje na barikádách 5.–9. května v Praze".

Zájem občanstva o tento film byl velký.

Jeslový útulek pro děti: V červenci t. r. zřízen byl okresní péčí o mládež jeslový útulek pro děti do 6ti let. Útulek nachází se v místní škole, kde jsou umístněny děti rodičů, kteří pracují v zemědělství.

Zřízením útulku pro děti jest aspoň částečně zmírněn nedostatek pracovních sil v zemědělství.

O děti v útulku pečuje odborně školená učitelka mateřské školy.

Srpen 1945.

Velká bouře a krupobití: Dne 8. srpna ve středu po 7. hod. večer, rozpoutala se krátká sice, ale prudká bouřka s krupobitím a prudkým lijákem. Potok byl rozvodněn a voda zalila louky od nouzových domků v Komenského ulici až k mostu v ulici Dr. E. Beneše.

Úbytky vod přišlo z polí. Rybník byl z části zanesen pískem. Kroupy v některých chalupách rozbily okna.

Větších škod nebylo.

Deště znemožňují žňové práce: V první polovině srpna jest vlhké a deštivé počasí, které zpomaluje dokončení žňových prací.

Veřejná schůze občanstva: Dne 14. srpna svolána byla do hostince u Polívků veřejná schůze občanstva za účelem zvolení nových členů do místního národního výboru.

Účast schůze velká.

Zástupců do místního národního výboru obdrželi:

Komunistická strana Československa - 13
Čsl. strana národně socialistická — 9
Čsl. strana sociálně demokratická - 8

Prapory a vlajky na ukončení války: Dne 15. srpna bylo rozhlasem oznámeno, že Japonsko přijalo podmínky Spojenců Anglie, Ruska a Spojených států severoamerických a na základě toho kapitulovalo.

Složením zbraní japonské armády nastává v celém světě období míru.

Za tím účelem bylo rozhlasem a tiskem oznámeno, aby vyvěšeny byly státní vlajky a prapory.

Národní dožínky: V neděli dne 19. srpna odpoledne uspořádala Vlastenecko-dobročinná obec baračníků „Loužek" spolu s jednotou českých zemědělců „Dožínkovou slavnost" pod záštitou Místního národního výboru v Lužné.

Na fotbalovém hřišti za Komenského ulicí bylo shromaždiště vozů ozdobených klestím a stuhami v národních barvách.

Též hospodářské stroje byly zařazeny do pestrého průvodu, v jehož čele bylo přes 20 jezdců a jezdkyň na koních. Mnoho účastníků průvodu šlo v národních krojích.

Velký průvod prošel Komenského ulicí, Havlíčkovou, Kolínovou, ul. Dr. E. Beneše na Masarykovo náměstí, kde před budovou obecního úřadu vyvěšena byla státní vlajka.

Zástupci místního národního výboru a zúčastněných korporací učinili proslov k této velkolepé slavnosti.

Po ukončení slavy na Masarykově náměstí uspořádána byla lidová veselice v hostinci u Konopásků a Polívků.

Česání chmele: Dne 20. srpna započato bylo s česáním chmele. Letošní chmel jest průměrný avšak dobré jakosti.

Česání chmele bylo ukončeno dne 27. srpna. Po dobu česání chmele bylo krásné a slunečné počasí.

Povodeň: V noci z 19. na 20. srpna nepříjemné přešlo. Louky jsou pod vodou, čistý potok rozvodněn. Žňové práce nejsou dosud ukončeny.

Houby: Po vydatných deštích roste hojně hub. Již po několik roků nerostlo tolik hub jako roku letošního.

Odvod branců: Dne 21. srpna byli lužeňští branci v Rakovníku u odvodu pro nově tvořící se brannou moc.

K odvodu se z naší obce dostavilo celkem 113 branců, z nichž 106 bylo odvedeno. Branci uspořádali k odvodu velkolepý průvod s hudbou.

Večer byla u Polívků i Konopásků taneční zábava za velké účasti mládeže i dospělých.

V Rakovníku položen byl věnec v parku na Losích, kde stával Masarykův pomník. Po příchodu zpět položen byl věnec k deskám padlých v první světové válce v letech 1914–18. Též položen věnec na hrob ruského vojína pohřbeného na místním hřbitově.

V Rakovníku a Lužné při té příležitosti hrány národní hymny.

Časté deště v srpnu: V měsíci srpnu jest mnoho dešťů. Je již konec měsíce a dosud jest část obilí na polích a místy ještě pšenice nejsou posečeny.

Sváženi i mlácení obilí na volném místě jest častými dešti zdržováno.

Otava: Poslední týden v srpnu t.j. od 24.–31. - jsou krásné dny. Na lukách jest živo. za krásného počasí se seče a suší otava. Sklizeň otavy jest slabá. Na některých lukách byla otava zaplavena po předešlé bouřce.

Zvýšení dávek potravin: Dosavadní dávky potravin jsou velmi nedostačující, proto ministerstvo výživy stanovilo nové dávky potravin. Každý pracující občan obdrží přídavkový lístek P.3. na šuky chleba a maso. Na těchto přídavkových lístkách jest 80 gramů vepřového sádla, 140 gramů umělých šuků a 4.400 gramů chleba a prozatím 600 gramů masa.

Přídavkový lístek P.3. obdrží i ženy, které se starají o děti do 15 let. Každý kdo přídavkový lístek P.3. poškrá, musí býti zaměstnán.

Též jest upravena jakost chleba, který jest bílý a velmi chutný. Toto opatření vítá občanstvo s povděkem, neb již stejně hrozil hlad a tím i podvýživa.

Těžení uhlí zdarma pro republiku: Osazenstvo státního majetku Bělšánka v Lužné se rozhodlo, že vytěží v neděli dne 19. srpna uhlí zdarma pro republiku.

Svoje rozhodnutí uskutečnilo na 100% a dosáhlo pěkného výsledku.

52 lidí vytěžilo celkem 89 tun uhlí, t.j. každý horník vytěžil přes půldruhé tuny.

Mimo to z rakovnických továren jsou vysílány uhelné brigády, které docilují též slušných výsledků.

Září 1945.

Docházka do místní školy: Dne 3. září nastupují žáci po delším čase opět do místní školy.

Za doby okupace byla škola obsazena německými uprchlíky a po porážce Německa ubytováni byli ve škole ruští vojáci. Škola a její zařízení bylo Němci značně poškozeno. Za okupace byla školní mládež po různých usedlostech vyučována.

Dlouholetý kovář odcestoval: V září odcestoval do pohraničí dlouholetý kovář Palice. Jmenovaný kovář pracoval v obecní kovárně plných 20 let k úplné spokojenosti občanstva.

Jako důvod k opuštění obecní kovárny se uvádí, že nevyhovuje dnešním poměrům.

VIII. výročí od smrti T. G. Masaryka: Dne 14. září rozhlasem a tiskem vzpomenuto bylo osmého výročí smrti presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka.

V naší obci nebyla provedena žádná akce pro toto smutné výročí.

Veřejná schůze občanstva: Veřejná schůze občanstva svolána byla dne 14. září 1945 do sálu hostince „u Polívků" za účelem volby delegátů pro volby do okresního zastupitelstva.

Okresní zastupitelstva rovněž systémem delegačním volí do zastupitelstva zemského.

Toto všechno jsou přípravy pro volbu Prozatímního národního Shromáždění. Jako delegáti do okresního zastupitelstva zvoleni byli:

Za Komunistickou Stranu Československa:
Pešta František – Lužná čp. 206.
Konopásek Alex. –"– čp. 56

Za Stranu českých Socialistů:
Dr. Polák Lužná čp. 192
Kronych Rudolf –"– čp. 355

Za stranu čsl. Sociálně demokratickou:
Dudáček Bohumil Lužná čp. 280.
Šíma Ladislav –"– čp. 366.

Za čsl. stranu lidovou:
Jelínek Josef Lužná čp. 48
Kříž Antonín –"– čp. 22.

Za Svaz čsl. mládeže:
Sajner Vítězslav, Lužná čp. 93
Náprstek František –"– čp. 194.

Posvícení 1945: Letošního roku připadlo posvícení na 17.–18. září. Po šesti létech okupace bylo o posvícení opět veselo. Tančilo se u Polívků (Pajerů) a u Konopásků za velké účasti domácích i přespolních účastníků.

Nával při tanečních zábavách po oba posvícenské dny byl velký. Piva bylo dosti.

Mládež se též zúčastnila fotbalového zápasu v Rakovníku, kde byl velký zájem o zápas Rakovník – Bratislava.

O pěknou hodinu (odpoledne) dopoledne zahrála hudba před školou u desek padlých místních občanů ve světové válce 1914–1918.

U desek padlých byl učiněn proslov po němž hudba vyhrávala po vsi a občanstvo opět naplnilo hostince a tančilo se do 12. hod. polední. Vstupné bylo po oba dny odpol. i večer à 20 Kčs, pouze v pondělí dopoledne se tančilo zdarma.

O pěknou hodinu o 6. hod. večer byl uspořádán tradiční průvod se slunečnicemi. Průvod za veselé nálady a s hudbou procházel ulicemi obce.

V úterý pak byla „sousedská" pouze v hostinci u Polívků (Pajerů) za slabé účasti.

Nedostatek soli: V poslední době projevuje se citelný nedostatek kuchyňské soli. Dávka soli na 1 osobu jest toho času 10 dkg. Sůl jest špatné jakosti. Tento příděl jest na měsíc.

Dosud trvají dopravní a jiné potíže zaviněné válkou, proto není možno uskutečniti plynulé zásobování solí jako bylo před touto válkou.

Rekruti: Na rozloučenou s prvními branci v osvobozené republice byla uspořádána taneční zábava dne 27. září 1945 ve čtvrtek u Konopásků. Účast průměrná.

Sklizeň brambor: Letošní sklizeň brambor jest celkem uspokojivá. Se sklizní započato v druhé polovině září. Počasí bylo krásné, až ku konci měsíce jsou časté deště, které znemožňují práci v polích.

Bio „Sokol" opět v činnosti: V sobotu dne 29. září 1945 byla opět zahájena pravidelná biografická představení. Téměř po čtyři měsíce pro různé překážky a nedostatek filmů nebylo možné představení konati.

Za pobytu oddílů Rudé armády v naší obci, bylo uspořádáno několik představení s ruskými filmy.

Junáci: Odbor junáků při svazu české mládeže, uspořádal v sobotu dne 29. září v hostinci u Konopásků ukázky svých cviků a her. Provedení bylo výborné, ale účast slabá.

Sportovní den: Svaz české mládeže v rámci Tyršových her, konali v neděli 30. září sportovní den. Sehrán byl fotbalový zápas a házená. Vítězům poskytnuty pěkné, umělecké ceny, různé sošky, výrobky rakovnické šamotky. Pro nepříznivé počasí nebylo možné počad her uskutečniti v plném rozsahu.

Večer byla uspořádána taneční zábava v hostinci u Konopásků.

Výzva k zalesnění pozemků: Dne 27 září konána byla schůze občanstva v hostinci u Polívků za účelem zalesnění méně výnosných pozemků.

Zalesnění těchto pozemků bude se postupně dle plánu provádětí.

Stavba kulturního domu v obci: V plánu povolaných obecních činitelů jest stavba kulturního domu, za tím účelem vyrozuměno bude veškeré občanstvo, aby v této připravované akci bylo nápomocno.

Zrušení letního času: Dnem 1. října 1945 zaveden jest opět starý, normální čas.

Nováčci rukují: Dne 1. října rukují první nováčci v osvobozené republice. Rukují ročníky 1921–1923 a 1917. Někteří na jeden rok a starší ročníky na pět měsíců. Celkem jest sedm ročníků narukovaných. Další ročníky rukují v roce 1946–47. –

Na rozloučenou branci uspořádali taneční zábavu v hostinci u Konopásků.

Veřejná sbírka pro postavení kulturního domu: Během měsíce října provedena byla veřejná sbírka pro stavbu kulturního domu v naší obci. Sbírku provedla národní tělesná výchova, v níž jsou soustředěny tělocvičné spolky Sokol, D.T.J. a T.J.P.T.

Kulturní dům bude sloužiti potřebám pro tělesnou výchovu a jiným kulturním podnikům.

Sbírka vynesla _____ Kčs.

Příděl vajec: Ústřední svaz pro mléko a tuky a vejce oznámil, že dočasně bude příděl vajec pouze pro děti do 6ti let a pro nemocnice.

Žákův mlýn pro delší přestávce opět v provozu: Žákův mlýn (nájemce Ostrovský) byl po čtyři roky t.j. od roku 1942 vyřazen z provozu. Ku konci října 1945 povoleno mlýti opět, ale pouze ve vázaném obilním hospodářství.

Mletí se sběru klásků: V druhé polovině října bylo povoleno semlýti obilí těm osobám, které si v době žní obilí opatřili sběrem klásků.

Na každou osobu v rodině možno semlýti 10 kg obilí, které se nezapočítává do normálního přídělu chlebovin.

Odevzdání a výměna peněz z doby protektorátu: Rozhlasem a v novinách bylo oznámeno, že bude v našem státě zavedena nová měna. Za tím účelem jest obyvatelstvo vyzváno, aby odevzdalo staré peníze do peněžních ústavů a poštovních spořitelen za účelem výměny.

Vyměněno na osobu 500 Kčs.

S penězi byl u peněžních ústavů velký nával. Staré protektorátní peníze přestávají býti dnem 1. listopadu zákonným platidlem.

Opatření, která se za účelem nové měny provádí, týká se ponejvíce osob, které různými spekulacemi v době okupace získali mnoho peněz.

Sestátnění průmyslu, bank a pojišťoven: Pan president republiky Dr. E. Beneš podepsal dne 24. října o 15.15 hodin odpoledne v Praze na Hradě dekret o znárodnění dolů a velkých průmyslových podniků.

Na území naší obce znárodněn důl „Lužná".

V Rakovníku znárodněna fa Otta, továrna na mýdlo a umělé tuky, fa Ing. Vltavský továrna strojů, fa „Stadion" továrna na kola, Rakovnický pivovar, fa Linhart továrna strojů a slévárna, Rakovnicko-poštorenské keramické závody v Rakovníku.

Osazenstva všech znárodněných podniků na rakovnickém okrese uspořádala ve svých továrnách velké projevy dne 25. října v hodinách dopoledních.

Po poledni uspořádán byl velký průvod z dolu „Lužná" a Rakovnické šamotky do Rakovníka, kde s ostatními znárodněnými podniky ~~uspořádán~~ konán byl mohutný veřejný projev. O této historické události bylo tisícům účastníků na rakovnickém náměstí promluveno rozhlasovým zařízením.

Oslava 28. Října: V předvečer oslavy 28. Října konány byly plenární schůze strany komunistické u Konopásků a čsl. sociálně demokratické strany u Špičků. Na obou schůzí vzpomenuto bylo všech obětí prvé i druhé světové války.

V neděli 28. Října konána byla místní osvětovou komisí v hostinci u Polívků hlavní oslava, při které účinkoval sbor Junáků a školní mládež. Účast občanstva byla uspokojivá.

Obec byla vyzdobena československými a ruskými prapory. Občanstvo se zájmem vyslechlo v rozhlase řeč pana presidenta Dr. E. Beneše.

První 28. Říjen v osvobozené republice byl důstojně oslaven.

Listopad 1945.

Houby v listopadu: Vlivem krásného, teplého a vlhkého počasí v listopadu rostou ještě houby. Místní houbaři nachází v pozdním podzimu hříbky, koloděje, zelenky a jiné houby. Jest to úkaz řídký, neb jiná léta již dávno houby nerostou.

Všech Svatých a památka zemřelých: První listopad, který připadl na čtvrtek, byl opět svátkem. Lidé z místa i vzdáleného okolí v hloučcích chodili na hřbitov, aby uctili památku zemřelých. Hroby byly ozdobeny věnci a květinami.

Ve dnech 1.—2. listopadu byla u hřbitovních vrat pokladna, na kterou bylo předem občanstvo upozorněno.

Výtěžek sbírky byl použit ve prospěch sirotků po popravených a umučených občanech poslední světové války.

Sbírka vynesla celkem 3270 Kčs.

Nové peníze: Od prvního listopadu jsou v oběhu nové papírové stálovky á 5.—, 10, 20, 50, 100, 500 a 1000 Kčs.

Staré peníze jsou staženy a dosud je možno vyměniti u poštovních úřadů do 15. listopadu t.r. — Vyměňováno bylo 500 Kčs na osobu. Více není dovoleno vyměniti.

Oslava 7. listopadu: Na oslavu 28. výročí ruské revoluce uspořádán byl ve středu dne 7. listopadu 1945 oslavný večer.

Účinkovala místní mládež. Zpěvy a recitace byly zdařilé a vždy odměněny bouřlivým potleskem. Účast občanstva velká. Provolána byla sláva generalissimu Stalinovi a presidentu Dr. E. Benešovi.

Projev učinili za stranu komunistickou Pešta Frant., za stranu národně social. ředitel školy Kratochvíl K., za stranu soc. dem. Hudec Frant.

17. listopad: V sobotu dne 17. listopadu měla býti konána přednáška p. ředitele školy K. Kratochvíla k 6 tému výročí povstání studentů pražských vysokých škol proti nacismu. Pro nepatrnou účast občanstva nemohla přednáška býti konána.

Otrava myší: Letošního roku vyskytlo se mnoho polních hrabošů a myší. Bylo nutno učiniti opatření pro hubení těchto škůdců.

Firma Josef Šelek z Prahy - Záběhlic provedla se svými zřízenci návštěvu všech domků a usedlostí a prodávaly obrávený chléb jako vnadidlo pro myši.

Cena sáčku byla 10 Kčs.

Dobrovolné obecní práce: V neděli dne 25. listopadu dopoledne pracovalo 20 občanů dobrovolně na úpravě stoky, vedoucí do rybníka. Položeny cementové roury. Práce byla prováděna za vedení předsedy místního národního výboru Frant. Pešty.

První sníh: Večer dne 26. listopadu napadl sníh o síle 10 cm, který však z větší části druhý den roztál. Bylo vlhko a blátivo.

Prosinec: (1945)

Pověrnost: V prvém týdnu (listopadovém) prosincovém bylo blátivo po sněhu, který napadal 26. listopadu. Jest teplé počasí. Zemědělci dosud orají a připravují pole pro jarní práce.

Někteří opozdilci dosud okopávají krmnou řepu (burgán).

Sníh: Dne 6. prosince napadla slabá vrstva sněhu, který se však máčel. Až 7.–8. prosince trochu umrzlo a připadal sníh, takže máme bílou zimu.
Mráz byl 8. prosince 10° C pod nulou.

Dokumentární film: Dne 8. prosince t. r. promítán byl v místním biografu ruský film „Osvěčim" a „Boje u Leningradu".
Ve filmu bylo přítomným poukázáno na zvěrstva, která Němci prováděli na lidech, vězněných v koncentračních táborech.

Mikulášská zábava: Místní mládež uspořádala dne 8. prosince v hostinci u Konopásků Mikulášskou zábavu spojenou se solovými výstupy a rozdáváním dárků. Účast byla velká.

Zvýšení cen životních potřeb: Od 10. prosince t. r. nastává zvýšení cen životních potřeb. Nyní se prodává 1 kg chleba za 5·– Kčs, bílé pečivo 60 hal za 1 kus, mouka pšeničná 00 1 kg 5·80 Kčs, mouka pšeničná zvláště hrubá 1 kg za 7·10 Kčs, brambory 1·65 Kčs, maso hovězí zadní 1 kg 46·– Kčs, maso vepřové bůček 1 kg 53·– Kčs, maso vepřové pečeně 1 kg 60 Kčs, maso telecí 1 kg 36·40 Kčs, maso uzené 1 kg 78·– Kčs, husa zabitá 1 kg 66·– Kčs, kapr 1 kg 40·– Kčs, salám pražský 86·– Kčs, vuřty 54·– Kčs, párky 72·– Kčs, sádlo vepřové syrové 55·– Kčs, máslo čajové 94·– Kčs, margarin 43·– Kčs, mléko plnotučné 1 litr 5·50 – Kčs, tvaroh 25·– Kčs, vejce 1 kus 3·40 Kčs, cukr kostkový 15·70 Kčs, sůl 7·– Kčs, hrách žlutý 9·– Kčs, marmeláda 33·– Kčs, sodová

voda ½ l 1·50 Kčs, zelí hlávkové 2·10 Kčs, mrkev 2·90 Kčs, cibule 5·70 Kčs, uhlí hnědé 61·40 Kčs za 1 q, kamenné uhlí 1 q 76·30 Kčs, zápalky 1 krabička 1·– Kčs, mýdlo jádrové 100 gr. 4·– Kčs, pivo 1 l 6·– Kčs, cigarety „Zora" 0·60 Kčs, Viktorky 1 Kčs za 1 kus, stříhání vlasů 10·– Kčs, holení 5·– Kčs, ondulace vodová 18·– Kčs, jízdné vlakem III. třídy osobního vlaku 20 km = 17 Kčs, noviny ve všední dny 1·– Kčs za jeden výtisk, v neděli 2·– Kčs.
Podrážky mužské s přibitím 80·– Kčs

Výzva k zemědělcům: Ve vážných chvílích, kdy se jedná o výživu národa, jsou zemědělci vyzýváni, aby plnili řádně dodávkové povinnosti. Jest mnoho zemědělců, kteří plní svědomitě své povinnosti k národu a státu, ale někteří těmto povinnostem nevyhovují. Byly vydány vyhlášky z nichž jest patrno kdo a kolik obilí odevzdal.

Německé pracovní síly: Před vánoci byl přiveden transport osmdesáti Němců, kteří byli přiděleni na práci pro místní kamenouhelný důl „Lužná", kde jsou též ubytováni a stravováni.
Němci musí nositi bílou pásku na levé paži.

Vánoce 1945: Letošní vánoce jsou bez sněhu, nemrzne a jest podmračné a mlhavé počasí. Cesty a některé ulice jsou rozblácené.
Vánoce jsou ještě chudé, neb není v obchodech tolik zboží, aby občané byli plně uspokojeni. Jest dosud nouze o textilie, obuv a pod.
Dne 25. prosince sehrála mládež z Měcholup v hostinci u Konopásků divadelní hru „Poslední muž." Hra byla sehrána ve prospěch místního hasičského sboru. Účast odpoledne slabá, večer průměrná. Rovněž biografy na nádraží a u Polívků konaly svá představení za slušné účasti občanstva.

Sportovci byli letos zklamáni, neb pro slabý a špatný led nemohl býti uskutečněn připravovaný hockeyový zápas. O druhý den vánoční jsou opět biografická představení. Též byla taneční zábava v hostinci u Konopášků za velké účasti mládeže i starších občanů.

Na prostranství před obecním úřadem postaven byl vánoční strom, pod nímž do připravené pokladničky vkládány byly dary pro oběti (kré) po nacistech.

Konec roku 1945.

O Silvestra 31. prosince uspořádán byl místními ochotníky silvestrovský večer v hostinci u Konopášků za velké účasti občanstva.

V Šamotové továrně v závodní restauraci byl uspořádán rovněž silvestrovský večer, kde bylo přítomno dosti občanstva z naší obce.

Ukončujeme tento historický rok bohatý na velké události významu světového. Hrůzy nacismu v tomto roce byly 5. května ukončeny za pomoci Rudé armády a spojeneckých vojsk.

Téměř celý prosinec bylo mlhavo a bláto, až poslední den v roce t. j. o Silvestra počalo mranouti a padal sníh.

Celkový zpětný pohled na rok 1945.

V zimních měsících byly velmi prudké nálety (nálety) na Německo. V Čechách a na Moravě byla četná města rovněž bombardována zejména v pohraničí.

Anglo-američtí hloubkoví letci byli postrachem německých vojenských transportů i leteckých sil. Byly ničeny hlavně lokomotivy, aby tak znesnadněna byla doprava po železnici.

Občanstvo se rádo dívalo na boje hloubkových letců nehledíc na nebezpečí, které při bojových akcích hrozilo. Jejich rachotivá střelba zničila mnoho lokomotiv na nádraží v Rakovníku i Lužné.

Příchodem asi 700 ruských zajatků projevilo naše občanstvo ~~odhlání~~ odhodlání podporovati své

slovanské bratry, třebaže němečtí nacisté dosud týrali bezbranné občanstvo.

V dubnu prošla naší obcí armáda Vlasovců, kteří též sváděli boje s Němci při jich odzbrojování ve stanici Lužná-Lišany. Mrtví byli na obou stranách.

Zbraně odebrané Němcům dostaly se též mezi obyvatelstvo, které v osvobozovacích dnech v květnu spolu s ruskými zajatci uprchlými od Němců, postupovalo proti zbytkům německé armády.

Prvního května roznesla se tiskem a rozhlasem zpráva, že prý padl v boji o Berlín vůdce Adolf Hitler. Mezi československým obyvatelstvem nastala všeobecná radost nad smrtí největšího válečného zločince.

Pátého května počal již otevřený boj s německými okupanty, kteří v Praze i jiných místech páchali neobyčejná zvěrstva na českých lidech. Do příchodu Rudé armády a spojeneckých vojsk se čeští mužové bili na život i na smrt s německými SS many.

Devátého května Slavná Rudá Armáda potřela a zlikvidovala Němce v Praze a všude, kde se pokusili o beznadějný odpor. Od západu anglo-americká armáda dosáhla Plzně a západních krajů naší republiky. Němečtí vojáci byli pochytáni a odváděni na shromaždiště.

Rudá armáda zaplavila naše kraje a všude byla obyvatelstvem nadšeně vítána. Do naší obce přijely první oddíly Rudé armády dne 9. května. Na Masarykově náměstí vyhrávala místní hudba našim slovanským bratrům na uvítanou. V záplavě šeříků a jiných jarních květin vojíni Rudé armády byli vítáni v naší obci. Ubytováni byli po usedlostech i u chalupníků.

Místní mládež a ruští vojíni zpívali a chodili po vsi a zpívali a tančili. Jaká to radost z novu nabyté svobody. Po okolních lesích Rudá armáda měla své tábory a konala hlídky v kraji. Občanstvo vojíny v lesích navštěvovalo. Vojíni podarovali občanstvo různými látkami, obuví a j. věci zabavené Němcům.

Za tragických okolností přišel o život jeden ruský vojín, který jest pohřben na místním hřbitově. Občanstvo sebralo mezi sebou obnos 21.384 Kčs. na postavení pomníku, aby tak uctěna byla památka na ruského vojína, který nalezl smrt v lesích na katastru naší obce.

Zemřelý ruský vojín se jmenoval Grigorij Tichonov a pocházel

V převratových dnech přišel o život místní občan šofér Kříž, který při skládání pancéřových pěstí, z nichž jedna vybuchla, byl smrtelně zraněn do břicha a za několik dní v rakovnické nemocnici zemřel. Měl slavný, ale velmi smutný pohřeb.

Po odchodu Rudé armády, která v naší obci byla ubytována po 2 měsíce, bylo v obci velmi smutno. Po lesích kolem Lužné zůstalo několik rozbitých aut a různé věci, které ruští vojíni ve svých tábořištích zanechali.

Správu obce převzal připravený již místní národní výbor v čele s místním občanem františkem Peštou, později františkem Hudecem, který byl po dobu okupace starostou obce. Jmenovaný za okupace připravoval konvoje, t.j. povozy s obilím do mlýna, aby obyvatelstvo naší obce mohlo býti aspoň částečně zásobeno, jelikož příděly za okupace byly slabé.

Po frant. Hudecovi zvolen byl předsedou místního národního výboru opět františek Pešta.

Občané naší obce tak jako v obcích jiných, v nejvážnějších chvílích našeho národa chopili se zbraní a konali po

obci a lesích hlídky.

Nebylo možno pro dějinné události udržeti chod práce v továrnách a dolech. Dělnictvo docházelo do práce ve velmi omezeném počtu. Až počátkem června se pracovalo opět normálně.

Záhy po převratových dnech jezdilo se do pohraničí hledati práci a zemědělské usedlosti. To byli lidé, kteří šli budovati a pracovati pro nově osvobozenou republiku.

Byli též lidé, kteří jezdili do pohraničí, ale nikoliv budovati a pracovati, nýbrž plniti své kufry věcmi, které Němci po útěku do Německa v pohraničí zanechali. Takovým lidem se říkalo „zlatokopové". – Mnozí lidé provozují též černý obchod. Těmto lidem se říká „šmelináři".

Nově ustavené sbory národní bezpečnosti proti „zlatokopům" i „šmelinářům" zakročovaly a přistižené předávaly soudům.

Dne 8. května 1945 v sebevražedném úmyslu se otrávili manželé Antonín a Kamila Brettschneiderovi v ul. Dr. Mir. Tyrše čp. 240.

Antonín Bretschneider působil v naší obci jako učitel obecné školy od roku 1907.

V místní kampeličce byl po léta pokladníkem.

Sebevraždu spáchali oba manželé tím, že se nadýchali plynu z koksových kamen, když před tím vypili 2 láhve vína.

Byli občanstvem podezírání ze styků s Němci. Jejich majetek byl konfiskován.

Vilku pronajal místní lékař MUDr. Sergjej Ugnivěnko. Později ji koupil.

Rok 1946.

Nový rok

O nový rok bylo umrznuto, sněhu jen slabá vrstva a trochu náledí.

Občanstvo radostněji než-li minulá léta uvítalo nový rok v naději, že bude lepší a šťastnější. Jest to přání všech lidí dobré vůle, které v tomto novém roce aspoň částečně bude splněno.

Po veselé silvestrovské noci se dělá vyspávalo, ovšem jen ti, kteří se zúčastnili silvestrovských zábav.

Mládež smutně pohlížela na led, který byl slabý a k bruslení nezpůsobilý. Ani připravovaný hockeyový zápas nemohl býti sehrán.

Mimo zábav jest mnoho hovořeno o „Dvouletce", dvouletém to pracovním plánu, jehož splněním mnozí očekávali značné zlepšení poměrů.

Přednáška o programu čsl. vlády.

Dne 9. ledna konána byla přednáška o programu čsl. vlády. Přednášel učitel Mejstřík z Rakovníka za průměrné účasti občanstva.

Velmi zajímavý výklad přednášejícího sledován byl přítomnými velmi pozorně. Přítomní občané hovoří o tom, že podobných přednášek je v naší obci větší potřeba.

Rovněž návštěva by měla býti větší.

Domácí porážky vepřů.

V letošním zimním období poráží se v domácnostech více vepřů nežli za okupace. Porážky na černo jsou velmi řídké, neb si držitelé vepřů uvědomují, že nyní vše zůstane u nás a němci již do našeho zásobování nemají co mluvit.

Porážky do 50 kg se neprovolují. Vepři přes 50 kg se mohou sice poráželi, ale musí se odevzdati nejméně 2½ kg. škvařeného sádla. Z větších kusů odvádí se 4½ kg a výše.

Obecní rozhlas.

Loňského roku na podzim uzavřena byla smlouva s firmou Zacharda v Praze o zřízení obecního rozhlasu za cenu 89000 Kčs t.j. za osmdesátdevětisíc Kčs.

Do konce ledna t.r. měl býti rozhlas zřízen.

Zaslána byla jmenované firmě záloha 30.000 Kčs. firma však požadovala o 35000 Kčs více, proto smlouva byla naší obcí zrušena a záloha 30.000 Kčs byla obci vrácena.

Strojní družstvo.

V lednu 1946 bylo ustaveno v naší obci strojní družstvo, které má za úkol opatřovati a udržovati hospodářské stroje. Družstvo čítá 60 členů, kteří složili po 100 až 200 Kčs podílu.

Strojní družstvo v Lužné jest t.č. druhé na rakovnickém okrese.

Síla sněhu.

V neděli 20. ledna odpoledne i večer padal sníh, kterého byla síla asi 20 cm. Škody v lesích nejsou neb země jest dostatečně umrznuta.

Plesy v lednu.

První ples byl pořádán dne 5. ledna 1946 v hostinci u Polívků Vlastenecko dobročinnou obcí baračnickou. Ples byl slušně navštíven.

Dne 12. ledna byl ples hasičského sboru v Lužné, který se pořádal u Konopásků i Polívků. Účast v obou sálech byla velká.

Dne 19. ledna uspořádala místní Sparta maškarní ples, který byl rovněž slušně navštíven zejména mládeží. Sál u Konopásků byl vkusně dekorován papírovou dekorací. Hudba vojenská.

Jednotný svaz českých zemědělců pořádal svůj ples u Polívků za průměrné účasti starších návštěvníků. Ples byl konán 26. ledna.

V týž den konán byl myslivecký a rybářský ples v restauraci „na Cikánce" v Hlavačově.

Vstupné na plesech bylo 20–25 Kčs.

Velký zájem o plesy jest odůvodněn tím, že po celou dobu německé okupace byly veškeré zábavy zakázány.

Únor 1946.

Pietní vzpomínka na popravené a umučené občany.

V neděli dne 10. února konána byla tělocvičnou jednotou Sokol pietní vzpomínka na popravené a umučené místní občany.

O jejich životě a práci promluvili místní občané. Podobizny všech popravených a umučených byly vystaveny v místnosti hostince u Polívků.

Jsou to tito občané:

1.) Suchý Josef horník.
2.) Nachtigal Augustin odborný učitel.
3.) Knol Rudolf dělník Šamotové továrny.
4.) Janoušek František odborný učitel.
5.) Konopásek František plukovník čsl. armády.
6.) Kinkal Antonín úředník.

Hřmění v únoru.

Dne 20. února 1946 ve středu v odpoledních hodinách byl prudký výbuch se sněhovou chumelicí. Při tělo nepohodě dvakrát silně zahřmělo.

Únorové plesy.

Sjednocené tělovýchovné spolky uspořádaly svůj ples dne 2. února v sokolu u Konopásků. Účast byla velká.

Komunistická strana Československa pořádala ples pro všechny pracující dne 9. února v hostinci u Konopásků. Účast byla velká a největší na všech letošních plesech.

Dlouhý masopust.

Letošní masopust trvá od 6. ledna do 5. března, celkem 8 neděl.

Na letošních plesech tančí naše mládež nový tanec „buggy-wuggy". Tento tanec není oblíbem.

Česká polka, valčík a jiné české tance při rytmu české hudby nachází u uvědomělé mládeže i starších stále obliby.

Pověrnost v únoru.

Počátkem února jest blátivé a deštivé počasí.

Později dostavují se slabší mrazy, velké povětří se sněhovými přeháňkami.

Sníh v únoru se udržel pouze v lesích a ve stínu.

Přejmenování ulice v Rakovníku.

Dne 22. února byla v Rakovníku přejmenována ulice u Vysoké brány na ulici Rudé armády.

Jest to ulice, kterou 9. května 1945 přijely první tanky Rudé armády v osvobozovacích akcí.

K této významné slavnosti byly pozvány i spolky a ostatní občanstvo naší obce.

Březen 1946

Sbírky místního Sokola.

V sobotu dne 2. března uspořádal místní Sokol v hostinci u Polívků Sbírky, které byly velmi slušně navštíveny.

Konec masopustu.

V úterý dne 5. března končí masopustní období. Včetně den ze statku čp. 23 u Mohlů vyjel povoz na němž byly přistrojené masky a následoval průvod maškar obcí.

Nehledě na blato, mnoho občanstva, zejména mládež doprovázela průvod obcí. Večer pak byla maškarní merenda u Polívků i Konopáských.

Po konci masopustu jsou opět pořádány čaje a jiné zábavy.

96té narozeniny presidenta Osvoboditele T.G. Masaryka.

Dne 7. března ve čtvrtek byl oslavný večer na počest 96 narozenin presidenta Osvoboditele T.G. Masaryka. Zpěv a básně ku spokojenosti přítomných provádla mládež místní školy. Účast byla velká.

Vyvěšeny byly státní vlajky a ve školách byly konány projevy před žactvem. Rozhlasem byly rovněž vysílány vzpomínky na T.G. Masaryka.

Zlepšení poválečných poměrů. Akce Unra.

Válka, která přinesla téměř celému světu mnoho zla a ukrutí, zanechala dosud neustálené poměry v zásobování obyvatelstva potravinami.

Mezinárodní společnost UNRA výdatně pomáhá při zásobování obyvatelstva naší republiky. Některé textilie možno již koupiti volně. K potravinovým lístkům jsou vydávány vždy pro jedno období body. Ve třídě 80 bodů možno koupiti různé konservy, vojenské přesnídávky, kakao, čokoláda a různé věci.

Prodej sloupů.

Sloupy, které byly do zimě zasazeny za účelem zřízení rozhlasové stanice v obci, byly veřejnou dražbou prodány občanům. Rozhlasová stanice se zatím stavěti nebude, neb smlouva byla s firmou Jachyma v Praze zrušena.

Stavební družstvo.

Dne 14. března t.r. o 7 hod. večerní konána byla v hostinci u Polívků ustavující schůze Stavebního družstva pro stavbu kulturního domu v Lužné.

Předsedou byl zvolen Vavřinovský Jan. Přihlášeno jest do této doby 142 občanů všech vrstev obyvatelstva.

Zápisné činí 100 Kčs u každého člena, na podílech upsáno na 160.000 Kčs. K tomuto obnosu přistupuje v obci provedená sbírka, která vynesla 48.000 Kčs, na darech a z různých zábav 56.000 Kčs.

Za práci vykonanou ve prospěch stavby kulturního domu, lze poděkovati jen přípravnému výboru a radě Místního národního výboru jež se uchopila iniciativního návrhu podaného členem M.N.V. Šimou Ladislavem.

Význam stavby Domu kultury z plna pochopilo i plenum místního národního výboru a přihlásilo se za člena s 10ti podíly. Jeden podíl jest 1000.- Kčs

Sebevražda.

Dne 14. března 1946 - o 1 hod. odpoledne spáchal sebevraždu oběšením skladník místní prodejny konsumního družstva Budoucnost - Antonín Ullman.

Důvod sebevraždy není znám. Skladník Antonín Ullman byl dobrým skladníkem a mezi občanstvem byl velmi oblíben.

Pohřben byl na místním hřbitově za velké účasti občanstva. Jeho práce pro konsumní družstvo „Budoucnost" jest velká. Jeho předčasné smrti želí celá družstevní veřejnost.

Svaz české mládeže.

Příslušníci svazu české mládeže pronajali od 1. února 1946 od občana Pichrta Josefa ulice Dr. E. Beneše čp. 178 – dvě místnosti. Mládež koná v těchto místnostech svoje schůze, besídky a pod.

Jest to opatření velmi vhodné, neb hoši a dívky mají ušlechtilou zábavu a není třeba uchylovati se do hostinců nebo za nepříznivého počasí běhati ulicemi.

Jarní práce v polích.

Krásné jarní počasí umožňuje zemědělcům v polích přípravné práce pro jarní setbu a sázení bramborů.

Pole ladem.

Následkem vystěhování se některých zemědělců, zůstalo pro letošní rok mnoho polí nezoráno a opuštěno. Špatné a méně výnosné pozemky budou postupně zalesňovány.

Objednávka sadbových bramborů.

Jednotný svaz českých zemědělců, místní sdružení v Lužné, objednal z Havlíčkova Brodu od společnosti „Sativa" sadbové brambory.

Objednány byly dva druhy brambor a sice:

1. „Ackersegen"
2. „Flora" original.

Dva vagony objednaných bramborů kryly plně spotřebu zemědělců, kteří sadbové semeno požadovali.

Došel však ještě třetí vagon těchto bramborů, o které nebyl již zájem. Zbytek 47 q bramborů byl u zemědělců uskladněn.

Duben 1946.

Počátkem dubna jest velmi krásné počasí, v noci šedé mrazíky. Přes den dosahuje teplota ve stínu až 26° C, což se rovná teplotě parných letních měsíců.

Odvod branců ročníku 1924

Branci ročníku 1924 dostavili se k odvodní komisi v Rakovníku. Z 18 branců bylo 16 uznáno schopnými k vojenské službě.

Branci šli k odvodu s hudbou a zpět rovněž s hudbou ve spořádaném útvaru. Večer konána byla v hostinci u Konopášků rekrutská taneční zábava za slabé účasti.

Sbírka pro Slezské děti.

V první polovině dubna provedena byla veřejná sbírka pod heslem „Zachraňte Slezské dítě."

Sbírka jest určena pro děti ve Slezsku a to v krajích nejvíce postižených válkou. Utvořeny byly dvojice místních občanů, kteří obětavě navštívili občanstvo v celé obci i na samotách. Výsledek sbírky jest _____ Kčs.

Sjednocení tělovýchovy.

Velmi četně navštívena byla valná hromada tělocvičné jednoty Sokol, která se konala dne 11. dubna 1946 v hostinci u Polívků.

Na této valné hromadě byly přítomny tělovýchovné korporace: Dělnická tělocvičná jednota, Jednota proletářské tělovýchovy, Sparta a Junák.

Na programu valné hromady Sokola bylo jako (hlab) hlavní bod sjednocení tělovýchovy.

Sjednocení bylo jednohlasně provedeno.

Stav	členstva	D.T.J.	40 čl.
–"–	–"–	J.P.T.	100 –"–
–"–	–"–	Sparty	45 –"–
–"–	–"–	Junáka	20 –"–

Po sjednocení tělovýchovy zapěna byla sokolská píseň „Spějme dál"...!

Filmování na katastru naší obce.

V sobotu dne 6. a v neděli dne 7. dubna 1946 bylo u hájovny ve Skelné huti velmi živo.

Pražská filmová společnost natáčela různé výjevy pro film „Nezbedný bakalář." Mnoho lidí k této nezvyklé podívané trpělivě přihlíželo.

Filmování se dělo za účasti místních i rakovnických občanů, zvláště mládeže. Majitelé hovězího dobytka přivedli k filmování své krávy a povozníci koně.

Náměty pro film „Nezbedný bakalář" jsou brány z knihy Zikmunda Vintra „Rakovnické obrázky".

Počasí pro filmování bylo krásné.

Třešně kvetou.

Již v první polovině dubna kvetou třešně následkem teplých dní. V noci jsou dosud šedé mrazíky a přes den jest teplejí.

Slabé mrazíky nemají vlivu na odkvět třešní.

Kukačka.

Letošním rokem se ozvala kukačka již 9. dubna, to jest o 14 dní dříve než jiná léta.

Svým radostným „kuku" do krásného jarního rána povzbuzuje a činí veselejším nastávající nový den.

Stará přísloví a pranostiky vypráví o kukačce mnoho zajímavostí ku př., že počítá léta tomu, kdo se táže jak bude dlouho živ, že předvídá déšť voláním „kukuku" t. j. „potoky". Stará píseň o kukačce praví, že kukačka o vánocích nikdy nekuká....!

Velikonoce 1946.

Velikonoce připadly letos na 21.–22. duben. V tyto dny bylo počasí velmi krásné. Ráno obvyklé šedé mrazíky.

V hostinci u Konopásků byl 21. dubna odpoledne koncert rozhlasového Stloukalova souboru z Prahy. Návštěva na koncertu byla průměrná. Vstupné od 20–50 Kčs. – Večer pak byla taneční zábava při níž účinkovala tatáž hudba co odpoledne koncertovala. Vstupné při taneční zábavě bylo 30 Kčs.

Návštěvníci s hudbou odpoledne i večer plně byli spokojeni.

Biografická představení po oba velikonční dny byla rovněž slušně navštívena.

Květen 1946.

Po prvé po šesti létech oslaven byl svátek Práce ve svobodné republice v plném rozsahu. Politické strany uspořádaly vlastní oslavy.

Strana českých socialistů a sociálních demokratů neuspořádaly průvody s hudbou, nýbrž příslušníci těchto stran šli do Rakovníka v hloučcích nebo jednotlivě.

Komunistická strana Československa v Lužné uspořádala mohutný průvod s hudbou. Seřadiště bylo na Masarykově náměstí u obecního úřadu.

V Rakovníku byly projevy všech stran vyslechnuty se zájmem. Dlužno připomenouti, že projevy všech stran byly slušné a nebylo žádných politických nesrovnalostí.

Na všech táborech bylo (důrazně) připomenuto, a zdůrazňováno, abychom si draze vykoupené svobody vážili, pro rozvoj a budování republiky pracovali.

Na velkém táboru lidu K.S.Č. před rakovnickou radnicí promluvil primátor hlavního města Prahy dr. Vacek.

Odhalení památníku padlému hrdinovi Arnoštu Mikšovi.

Prvního května v odpoledních hodinách odhalen byl památník padlému hrdinovi poručíku Arnoštu Mikšovi v lesích u Požáru blíže Městečka u Křivoklátu.

Poručík Arnošt Mikeš jako parašutista bojoval proti německým okupantům. Při přestřelce byl zastřelen.

Pochází z blízkého Janova. Jeho nejbližší pozůstalí se zúčastnili této velké smuteční slavnosti, jakož i velký počet účastníků z blízka i dalekého okolí.

Poručík Arnošt Mikeš hrdinně bojoval za osvobození naší republiky a národa od Němců. Ač osamocen, sám svedl nerovný avšak hrdinný boj, při kterém padl dne 1. května 1942 v lese, kde mu byl památník odhalen.

První výročí povstání českého lidu proti okupantům.

5. květen jest výroční dnem, kdy český národ povstal proti svým utlačovatelům.

V tento den zahájena byla slavnost velkým průvodem a hudbou obcí. Průvodu se zúčastnilo žactvo místní obecné a měšťanské školy v národních krojích, všechny korporace a občanstvo.

Na Masarykově náměstí uspořádán byl velký tábor lidu, ku kterému promluvil předseda místního národního výboru František Pešta. Za sjednocení tělovýchovné učinil projev starosta Sokola František Brož a ředitel školy Karel Kratochvíl.

Po ukončení projevů zahrány byly čsl. státní

hymny a hymna ruská.

Večer pak konána v hostinci u Konopásků za velké účasti občanstva slavnost na počest poprvených a umučených obětí nacismu. Připomenuto bylo občanstvu, že mnoho našich občanů pracovalo illegálně proti okupantům.

V předvečer těchto oslav zapáleny byly na návrších v blízkosti obce ohně. Na Masarykově náměstí zapálený řecké ohně. Tato bryzna za umučené oběti války ukončena byla štafetovým během místního junáka.

9. květen - výroční. Den vítězství.

Na tento den uspořádán byl opět mohutný průvod obcí a projev na Masarykově náměstí, na kterém promluvil za místní osvětovou komisi ředitel školy Karel Kratochvíl.

Průvod zpestřila mládež v národních krojích, a zemědělská mládež, hoši i děvčata na koních.

Při oslavě Dne vítězství vyhrávala místní hudba. Domy ozdobeny byly státními vlajkami. Okna příbytků vyzdobena byla malými praporky a obrazy presidenta Osvoboditele T.G. Masaryka, presidenta Budovatele Dr. E. Beneše a maršála J. Stalina.

Odpoledne mnoho občanstva se zúčastnilo znovuposvěcení a odhalení pomníku T.G. Masaryka.

Pomník T.G. Masaryka byl s nacisty sejmut a přetěsnut v půli. Určen byl pro zbrojní účele.

Obě díly pomníku byly však několika vlastenci poschovávány a tak byl pomník T.G. Masaryka před nacisty uchráněn.

Pomník Masarykův jest dílo akademického sochaře Fojtíka, jemuž za živa stál T.G. Masaryk modelem.

Letec akrobat.

Dne 7. května přiletěl nad naší obec česko-slovenský letec, který v malé výšce provedl několik smělých akrobatických výkonů.

Na výkony letce-akrobata přihlíželo mnoho diváků ve vsi i pracující na polích.

Den matek.

V předvečer svátku matek dne 11. května v sobotu dne o 7. hod. večer uspořádalo žactvo místní školy ku poctě maminek slavnostní akademi za velmi četné účasti. Čistý výnos věnován ve prospěch Ochrany matek a kojenců a pro školní pomůcky.

Dne 12. května v neděli o hlavním Dni matek, děti, odrostlá mládež i starší pocházely své maminky různými dary, nejvíce vším květinami.

Na hřbitov bylo tento den přineseno zemřelým maminkám mnoho květin.

Přípravy k volbám do národního shromáždění.

Blíží se den 26. května, kdy se konají volby do ústavodárného národního shromáždění.

V obci se předvolební ruch projevuje vylepo-váním plakátů od strany čsl. socialistů, sociálních demokratů a komunistů.

Strana lidová v obci měla vylepeno plakátů nejméně. Agitace pro volby vedena byla všemi čtyřmi stranami velmi slušně. Nebze zazna-menati žádných výstřelků v době předvolební.

Staročeské máje.

V neděli dne 19. května 1946 uspořádala mládež sjednocené šelovýchovy staročeské máje. V předvečer byly postaveny malé břízové májky před obydlí děvčat.

Velká máj postavena před hostincem u Konopásků a na Masarykově náměstí. U velké máje zatančeny byly české národní tance. Malebný byl průvod obcí. Mládež byla v národních krojích a v průvodu nesena malá věncem a pentlemi ozdobená máj.

Odpoledne se tančilo v hostinci u Konopásků, večer pak též u Polívků. Účast v obou hostincích večer velká, odpoledne u Konopásků slabší.

Volby do ústavodárného národního shromáždění.

V neděli dne 26. května 1946 konány byly volby do ústavodárného národního shromáždění.

Po čtrnáct dní vedena byla slušná před-volební agitace všemi čtyřmi stranami.

Čísla jednotlivých kandidátek:

1. Komunistická strana Československa.
2. Československá strana lidová.
3. Československá strana sociálně demokratická.
4. Československá strana českých socialistů.

Celkem odvolilo 1237 voličů a obdrželi hlasů:

1. Komunisté	721	= % 57·96
2. Lidovci	104	= % 8·41
3. Soc. dem.	178	= % 14·39
4. Čeští socialisté	236	= % 19·08
Prázdné lístky odevzdány	2	= % 0·16

Tím ~~tím~~ zakončeny první volby do ústavodárného národního shromáždění v osvobo-zené československé republice.

Narozeniny pana presidenta Dr. E. Beneše.

Dne 28. května 1946 dožil se pan president Dr. E. Beneš svých 62 letých narozenin.

V tento významný den byly vyvěšeny státní vlajky na veřejných budovách a soukromých domech.

V hostinci u Konopáských uspořádán byl oslavný večer, kde účinkovala hlavně školní mládež.

Ředitel místní školy pan Karel Kratochvíl před zahájením oslavného večera promluvil o životě pana presidenta a o jeho velké práci, kterou pro svůj národ a Československou republiku vykonal.

Červen 1946.

Červen počíná vydatným drobným deštěm, kterého již bylo velmi potřeba neb v květnu téměř nepršelo. Květnové sucho činilo zemědělcům mnoho starostí s úrodou.

Krupobití.

Dne 7. června t.r. po parném dnu přihnala se od severozápadu bouře se zhoubným krupobitím.

V katastru naší obce napadla síla krup, které velikostí se rovnaly vlašskému ořechu.

Obilí místy bylo k zemi přiklučeno, klasy přervány. Burgán, mák a hrách jsou postiženy nejvíce. Ovocné stromoví bylo rovněž poklučeno, ale jest naděje, že krupobití na ovocném stromoví nenačinilo tolik škody. Brambory, které nejsou dosud ve větším růstu, pohromy neutrpěly. Bouře, průtrž mračen a krupobití trvalo pouhých 15 minut.

Za tuto krátkou dobu spadlo mnoho vody.

Tišný potok vystoupil z břehů a louky při potoce byly zavodněny. Krupobití a průtrž mračen působilo nejvíce na severozápadě katastru naší obce. V jižní části obce a katastru bylo krupobití a průtrž mračen v nepatrném rozsahu.

Svátky svatodušní.

Svatodušní svátky letos připadly na neděli 9. a pondělí 10. června. V neděli dopoledne bylo deštivo, odpoledne parno, rovněž v pondělí svatodušní bylo parno. Mnozí zemědělci po oba svátky pracovali v poli a započato se sečením luk.

Zábavních podniků o svatodušních svátcích nebylo, pouze biografická představení, za to však v okolních obcích bylo zábavy dostatek.

Na „Cikánce" v Hlavačově pořádal rakovnický spolek „Palacký" výlet, v závodní restauraci v Šamotu byla taneční zábava, u „Kapličky" blíže Všetat byla tradiční pouť, v Lánech hasičské slavnosti.

Na všech těchto podnicích se občanstvo vyšší obce podílelo svojí účastí. Nejpočetnější výprava byla do Lidic na národní pouť a do Lán na slavnosti hasičstva.

Sbírka pro četnou rodinu.

Vdova Polívková Marie, Žižkova ulice čp. 337, mající 9 nezaopatřených dítek a úmrtím svého manžela ocitla se v krajní bídě.

Proto přikročeno k veřejné sbírce po obci a občanstvo vyzváno, aby kdo může, přispěl jakýmkoliv způsobem. Byla vybrána slušná částka na penězích a jiných darech.

Občanská svépomoc.

Chalupníku Aloisi Tupému z Komenského ul. č.p. 208, uhynula kráva. Jmenovaný jest horníkem a krávu měl jen jednu. Jednotný svaz českých zemědělců uspořádal veřejnou sbírku ve prospěch postiženého a tak mu bylo umožněno opatřiti sobě krávu jinou.

Jest to vzorný příklad občanské pomoci a porozumění pro spoluobčana, který se ocitl v neštěstí.

Senosečí.

Letos započato se sečením luk v prvém týdnu červnovém. Žádalo se, že bude letos následkem předchozího sucha brzo po sklizni sena, ale 12.–13. června dostavily se vydatné deště a bouřka.

Sklizeň sena zemědělce nespokojila. Sucho zavinilo malý vzrůst trávin, které pozdními dešti přestárly. Hlavní období sušení sena přišlo do vytrvalých dešťů, které sklizeň sena zpomalily.

Úhory.

Následkem zdecestování několika zemědělců do pohraničí, zůstalo mnoho neobdělaných pozemků ležeti ladem. Jsou to pozemky méně hodnotné a vzdálené.

Úhory poskytují dostatek trávy pro dobytek drobných chovatelů.

Srážka vlaků.

Dne 17. června v pondělí o 15 30 hod. odpoledne došlo ve stanici Rakovník ke srážce osobního vlaku, který najel na osobní soupravu.

Celkem při této srážce bylo 5 mrtvých a 14 raněných, z nichž 4 velmi těžce. Všechna zranění byly dopravena do kladenské nemocnice. Jako příčina tohoto neštěstí se uvádí nesprávné postavení výhybky.

Celý případ jest předmětem přísného vyšetřování a zjištění viníků.

Volba presidenta republiky.

19. červen byl slavným dnem, neb byl zvolen poslaneckou sněmovnou opětně presidentem čsl. republiky Dr. E. Beneš.

V tento den vyvěšeny byly na veřejných a soukromých budovách státní vlajky československé.

Volba byla jednotná, t.j. všichni poslanci všech čtyř stávajících politických stran volili bez rozdílu ať Češi nebo Slováci Dr. E. Beneše.

Občanstvo toto rozhodnutí přijalo s nadšením u vědomí, že osud naší Československé republiky jest v rukou nejlepších.

Rané brambory, třešně a zelenina.

Rané brambory přišly do prodeje v posledním týdnu červnovém a prodávaly se 1kg za 4.- Kčs.

Třešně se z počátku prodávaly za 40.- Kčs, později za 15.- Kčs 1kg. – Tři zahradních jahod bylo dostatek a prodávány byly za 25.- Kčs později za 18.- Kčs 1kg. – Zelenina jest poměrně levnější.

Raný karfiol stojí až 15.- Kčs, hlávkový salát 3 Kčs jedna hlávka, později 1 Kčs a –.60 hal.

Rané zelí 4 Kčs 1kg, kapusta 9.20 Kčs 1kg, kedlubny 1.– — 1.50 Kčs za 1 kus, rozpukané –.50 hal. Svazek karotky 3.– Kčs, pařeništní okurky 12.– Kčs za 1kg, angrešt 10.50 Kčs 1kg, meruňky 18.70 Kčs 1kg.

Červenec 1946.

Počátkem července jsou velká vedra dosahující až +40° C.

Oslava M. J. Husa.

V předvečer oslavy M. J. Husa shromáždilo se členstvo, dorostenci a žactvo sjednocené tělovýchovy na Sokolském hřišti odkud uspořádán byl průvod na Masarykovo náměstí, kde bylo vzpomenuto památky kostnického mučedníka M. J. Husa.

Bylo připomenuto občanstvu, kterak za těžkých podmínek se rodila naše samostatnost od dávného středověku až po naše časy. Národ náš bojoval a zvítězil. Na nás žijících jest, abychom si těžce vydobyté svobody uhájili.

Po projevu uspořádán byl velký lampionový průvod „ku křížku" nad hřbitovem, kde na neobdělaném poli zapálena byla hranice. Zapěna píseň „Hranice vzplála".

Občanstvo setrvalo u velkého ohně ve vzpomínkách na všechny naše národní mučedníky. Po dohoření ohně se občanstvo pomalu vracelo ku svým domovům a mládež využila krásného letního večera k delší večerní vycházce.

6. července se nepracovalo, jen na nejnutnějších místech.

V Lišanech bylo připraveno divadlo v přírodě „Pasekáři", které však pro vytrvalý, drobný déšť nemohlo býti uskutečněno. Odloženo bylo na dobu pozdější.

Komunistická strana připravila výlet

k Čistému rybníku, ale pro nepříznivé počasí se nekonal.

Místo výletu uspořádána byla lidová veselice v sále hostince u Konopásků za (četné) četné účasti občanstva.

Nový předseda Místního národního výboru.

Po květnových volbách do národního shromáždění, dle kterých byly voleny i místní národní výbory, zvolen byl předsedou M.N.V. Šíma Rudolf, Stalinova ulice čp. 248.

Jmenovaný byl po léta členem obecního zástupitelstva za stranu komunistickou až do té doby, kdy vládním nařízením t. zv. Druhé republiky ze dne 23. prosince 1938 byli komunističtí zástupci zbaveni funkcí ve všech složkách obecního zřízení.

Po osvobození naší republiky od okupantů, občan Šíma Rudolf znovu se ujal činnosti jako komunální pracovník a posléze jako předseda Místního národního výboru.

Svých po léta nabytých zkušeností v politice komunální uplatňuje pro rozkvět a blaho naší obce.

Neděle dne 14. července 1946.

Tato neděle se nad očekávání vydařila. Krásná letní pohoda umožnila lišanským sehráti divadelní hru „Pasekáři".

Divadlo v přírodě navštívilo mnoho občanstva z naší obce.

U Čistého rybníka uskutečněn výlet, který pořádala strana komunistická.

Oba podniky byly velmi slušně navštíveny a navštěvníci byli spokojeni.

Polehlé obilí.

Dlouhodobé deště posledních dní způsobily značné polehnutí obilí. Nejvíce polehla žita a ovsy zejména v těžkých půdách.

Žně.

Letos započaly žně v našem kraji již před polovinou měsíce července. Ozimé ječmeny kosí se současně se žitem.

Žita jsou dlouhá, klasy značně zrnem obtěžkané. Jest oprávněná naděje na bohatou sklizeň obilovin a ostatních zemědělských plodin.

Pouť.

Magdalénská pouť připadala na den 29. července. Již v pátek a sobotu sjíždějí se občané zejména z pohraničí ke svým známým.

Po vsi byla obvyklá promenáda místních i přespolních občanů.

Obvyklé poutové zábavní podniky rozestavěné na Masarykově náměstí u kostela, byly zpestřeny zvláštním elektrickým kolotočem zvaným „obluda z Loch Ness".

Do nejnušnější zábavy spustil se krátký, ale průtrž déšť, takže obecenstvo bylo nuceno vyhledati přístřeší v hostinci nebo v nejbližších domech.

V hostinci u Polívků konána byla taneční zábava již odpoledne za slabé účasti. Tuto zábavu pořádal Výbor pro postavení kulturního domu v Lužné.

Večer pak jest taneční zábava též u Konopásků. Večerní účast při taneční zábavě jest v obou hostincích obstojná. Pivo jest dostatek ovšem slabé jakosti.

V odpoledních hodinách při zábavních podnicích bylo občanstvo vzrušeno tím, že jedna návštěvnice z Ližan zraněna byla motvicí. Byla ihned odvezena domů.

Večer k 9½ hod. strhla se bouře s průtrží mračen. V krátkosti přišlo mnoho vody, která zvláště na svahovjch polích nadělala mnoho škody.

O pouti též byl odpoledne sehrán fotbalový zápas místní Sparty proti S.K. železničářům z Chomútova. Zápas hrán s výsledkem 5:3 pro Sparta Lužnou.

Ovoce a zelenina.

Poslední dobou dovezeno na trh dostatek zeleniny a ovoce. Švestky se prodávají 1kg za 16 Kčs, letní jablka za 16 Kčs, hrušky za 8 Kčs.

Zeleniny jest též dostatek. Okurky se prodávají 5 Kčs za 1kg.

Srpen 1946

Žně.

Počasí pro žňové práce jest příznivé. V první polovině srpna jest již obilí všechno posečeno a provádí se výmlat po usedlostech i na volném místě.

Mlátící souprava domkáře a malorolníků provádí výmlat drobným zemědělcům.

Z míst kde letošní krupobití částečně poškodilo obilí jest sklizeň slabší, jinak v celku jest sklizeň dobrá, zvláště žita dobře sypala.

Na jařiny nemělo krupobití vlivu, neb náš kraj byl postižen krupobitím 7. června, kdy jařiny nebyly ještě v plném vzrůstu jako tomu jest u žita a pšenice.

Chmel.

Jako ženě, též i česání chmele bylo letošního roku uspíšeno. Jiná léta se chmel počíná česati po 20. srpnu, letos však již 15. srpna.

Chmel jest hojný a místních česáčů dosti. Od nabrbané míry (věrtele) se platí 6·50 Kčs.

Letošního roku nebyl chmel ve větším měřítku napaden perenosporou jako tomu jiná léta bývá.

Jdeme-li v době chmelové kampaně po Masarykově náměstí, cítíme příjemnou, ale silnou vůni chmele, který se v usedlostech suší. V pozdních hodinách odpoledních vidíme česáče s ručními vozíky naplněné chmelinou, nebo níže s obrovskou vicholí chmeliny dopravovati domů. Chmelina jest výborné zelené krmivo pro hovězí i drobný dobytek.

Někteří chovatelé drobného zvířectva chmelinu suší na zimu.

Velká úroda ovoce a zeleniny.

Již po více roků neurodilo se tolik ovoce a zeleniny jako roku letošního.

Velká úroda ovoce a zeleniny činí mnoho potíže, neb není možno pro potíže dopravní ovoce a zeleninu vyexpedovati do vzdálenějších míst, hlavně měst.

Konsumenti mohou nakoupiti ovoce ale libosti a za cenu velmi levnou.

Hrušky se prodávají 1 kg. za 4-6 Kčs, jablka za 5-10 Kčs, švestky za 5-8 Kčs. V jiných místech jest ovoce ještě levnější.

1 kg okurek prodává se za 2 Kčs.

Následkem nebývalé úrody ovoce a zeleniny zlepšuje se zásobování. Ovoce a brambory jsou volné.

Sklizeň otavy.

Téměř současně s česáním chmele sečou se otavy. Otava jest nízká a sklizeň střední.

Koncem srpna jest již po sklizni otavy a sotva se poslední kupa otavy odváží, již vidíme na lukách popásati se dobytek.

Září 1946

Mimořádná úroda ovoce.

Jak již uvedeno na předchozí stránce, jest letošní úroda ovoce nebývalá. V září se prodávají hrušky za 4-7 Kčs 1 kg., jablka 5-9 Kčs, švestky 5-6 Kčs.

Do šamotové továrny se dováží ovoce ještě levnější. Auto okurek bylo pro tamní dětinčtvo dovezeno úplně zdarma.

Bělení a úprava našich chaloupek.

V čase předposvícenském dávají se chaloupky do pořádku. Občané bílejí a opravují svá obydlí uvnitř i zvenčí. Naše obec tak získává na vzhledu.

Promítání filmu „Nezbedný bakalář."

Ve dnech 17. - 18. - 19. září promítán byl v bio Sokol u Polívků český film „Nezbedný bakalář" od Jiřího Windra.

Tento film byl z části natočen na katastru naší obce u hajovny ve Skelné huti.

Zájem o tento film byl velký, neb představení po všechny dny byla velmi slušně navštěvována.

Posvícení:

Letošní posvícení slaveno bylo 22. a 23. září. Počasí po oba dny posvícenské bylo krásné.

Přišlo mnoho návštěvníků z Rakovníka i okolních obcí. Na Masarykově náměstí u kostela byl pouze jeden kolotoč, houpačky a střelnice, též několik krámků s hračkami a cukrovím bylo obléháno dětmi.

Loňského roku o posvícení cukrovinky prodávány nebyly, ale letos jest jich dostatek.

Obvyklá promenáda obcí byla slabší než léta minulá což dlužno přičísti pohybu obyvatelstva do potravičů.

Taneční zábavy u Konopáských a Polívků byly velmi slušně navštíveny.

V pondělí o „pěknou hodinu" občanstvo dle starých zvyklostí navštívilo své zemřelé příbuzné a známé na místním hřbitově.

O 10. hod. dopoledne zahrála hudba ve škole u desek padlých. Po zahrání hymen se občanstvo s hudbou ubíralo do hostinců, kde se tančilo do 12. hod. polední. Odpoledne se tančilo znovu až do 6.ti hod. večerní. Po 6.ti hod. seřazen byl velký průvod obcí z obou hospod kde se tančilo.

Průvod z hostince od Konopásků prošel s hudbou dolní částí obce, průvod z hostince od Polívků a z menších hostinců prošel rovněž s hudbou Masarykovým náměstím. V průvodu neseny slunečnice a rozžehnuté svíčky. Pochodováno bylo v 6 až 8mi stupech a to tak, že jeden osmistup v pochodu šel do leva, druhý do prava. Zpíváno a veselí nebralo konce.

Večer pak taneční zábavy znovu až do 2. hod. v noci. Hudba, jásot a zpět zněl dlouho do nočních hodin.

Jest to již vžitá a po našich předcích převzatá tradice a proto místní pořádkové orgány nad nějakým menším přestupkem přimhouří oči.

Čítárna a půjčování knih z obecní knihovny.

Při biografickém představení v sobotu 28. září t. r. bylo oznámeno občanstvu, že se dnem 6. října budou půjčovati knihy z obecní knihovny.

Knihy, které nelze půjčovati domů, mohou se čísti v čítárně při obecní knihovně.

Řídící učitel Souček, předseda Místního národního výboru Rudolf Šíma a Čermák Jiří krátce promluvili o významu dobré české knihy, která byla nejlepším přítelem našeho lidu v čase nesvobody.

Dobrovolní pracovníci při válcování silnice.

Ve dnech 28.-29. září byla válcována okresní silnice od Lišan k Lužné. Bylo zapotřebí mnoho pracovních sil k rozházení štěrku. Mnoho občanů se přihlásilo zdarma k práci a tak mohlo býti úspěšně zválcováno část okresní silnice na katastru naší obce.

Sklizeň bramborů.

V posledním týdnu v září bylo započato se sklizní brambor. Úroda bramborů jest letos velmi uspokojivá. Krásné podzimní počasí umožňuje zemědělcům bohatou úrodu bramborů dostati za sucha domů.

Sklizeň druhé otavy.

Příznivé počasí umožnilo některým zemědělcům sklízeti druhou otavu, což jest velmi vzácným zjevem.

Úroda hub.

V letních měsících rostlo málo hub. Teprve na podzim v srpnu, září a ještě v říjnu rostlo tolik hub, že mohl každý zásobiti se množstvím hub na zimu.

Mnoho lidí z Prahy a ze vzdálených míst přicházelo do našich lesů sbírati houby.

Říjen 1946.

Sběr starých textilií a papíru.

V době od 1.–16. října provádí žactvo místní školy sběr textilií a papíru. Staré hadry a papír jsou cennou surovinou, proto sběr jest nutný.

Zrušení letního času.

Na 7. října o 3. hod. ráno posunuty jsou ručičky hodin zpět o 1 hodinu. Tím se letní čas ruší a nastává čas normální.

Velká úroda bramborů.

Tolik bramborů se již po několik roků neurodilo jako letos, takže zemědělci je prodávají občanům v libovolném množství.

Počasí pro sklizeň bramborů bylo nádherné, až 4.-5.-6. října bylo deštivé počasí, které sklizeň poněkud zdrželo.

Velmi byli spokojeni ti zemědělci, kteří měli sadbové brambory z Havlíčkova Brodu, kterých bylo letošního jara objednáno větší množství.

Následkem velmi dobré úrody bramborů, lepší se i veřejné zásobování potravinami.

Též byl pro vzrůst bramborů velmi příznivý rok pokud se povětrnosti týče.

Cena bramborů jest 60-70 Kčs za 1 q.

Stálý výbor Národní fronty.

Na základě přípisu Okresního národního výboru svolal předseda M.N.V. Šíma Rudolf důvěrníky všech místních politických stran za účelem ustavení stálého výboru Národní fronty.

Členy Stálého výboru Národní fronty jsou:
Za stranu komunistickou Mžourek František,
-"- -"- národně sociální Řeha Josef,
-"- -"- lidovou Malecký Josef,
-"- -"- sociálně demokratickou Kredec František.

Předsedou Národní fronty jest nynější předseda Místního národního výboru Šíma Rudolf.

Účel Národní fronty jest věnovati veškeré úsilí k udržení dobyté svobody, hospodářského zřízení a zabezpečení našeho státu.

Jest nutné posilovati jednotu pracujících vrstev Čechů a Slováků, aby tak byl zdárně proveden dvouletý plán Gottwaldovy vlády, což bude ku prospěchu československého státu a obou našich národů.

Národní směna.

V neděli 27. října 1946 jest Národní směna. Pracuje se normálně v celé Československé republice, v továrnách, dolech, v zemědělství a ostatním pracovním odvětví.

Jest to úvod do dvouletého budovatelského plánu, který pochopením všech pracujících zaručuje úspěch dvouletky.

Mrazy v říjnu.

Dne 24. - 25. - 26. - 27. října byly tuhé mrazy, které dosahovaly až 15° C pod nulou.

Předčasná zima zaskočila zemědělce při nejpilnějších polních pracích. Dosud není vše zaseto. Okrmná řepa, namnoze i brambory jsou ještě v zemi.

Ke konci měsíce října nastává opět oteplení, ale současně deštivé počasí.

Práce v polích jest zdržována. Někteří zemědělci sejí i v deštivém počasí.

Přiznání majetku za účelem dávky.

O 15. říjnu jsou prodávány v trafikách blankety za účelem přiznání k dani z přírůstku.

Mnoho občanů nevědělo si rady s tak složitým tiskopisem, proto této práce se někteří občané dobrovolně ujali a lidem přiznání k dani vyplňovali.

Do 20ti tisíc Kčs vkladu ve starých penězích se vyplňoval tiskopis I., přes 20000 Kčs vkladu se vyplňoval tiskopis II.

Od berní správy v Rakovníku byli přítomni dva úředníci, kteří vyplněné tiskopisy opravovali a přijímali.

Též byla za tím účelem konána přednáška v hostinci u Polívků za velké účasti občanstva.

Oslavy 28. Října 1946.

V předvečer 28. Října o 7. hod. večerní uspořádala Sjednocená tělovýchova Sokol srax mládeže a ostatních příslušníků před hostincem u Konopásků, odkud byl ~~byl~~ odchod na Višňovku.

Zapálena byla kvanice na oslavu přípravy, které jsou tímto zahájeny pro příští XI. všesokolský slet v Praze.

Starosta Sokola František Brož promluvil o významu a důležitosti zahájených přípravy Sletových.

Kulturní referent Karel Augusta z nádraží Kvíčná-Rišany promluvil povšechně výstižným referátem, který byl přítomnými se zájmem vyslechnut.

Projevu u ohně nad Višňovkou zúčastnilo se mnoho občanstva, zejména mládeže. Vypalovány byly světelné rakety. Byl velmi tmavý večer. V dálce okolí bylo viděti rovněž velké ohně a vypalování světelných raket.

Tato večerní oslava byla velmi zdařilá.

Pošmurný byl den 28. Října. Občanstvo se shromáždilo na hřišti Sparty, odkud vyšel velký průvod na Masarykovo náměstí. Předseda Místního národního výboru Šíma Rudolf zahájil projev. Zástupci politických stran přinesli své referáty z nichž bylo patrné odhodlání k dosažení splnění dvouletý budovatelský plán naší republiky.

Školní pěvecký sbor doplněný z řad občanstva přednesl píseň „Rodné hrázky".

Občan Josef Krupička jménem občanstva složil slib do rukou předsedy M.N.V. Rudolfa Šímy, že ze všech sil všichni budeme pracovati pro zdar dvouletky.

Listopad 1946.

Úprava obecní louky na kluziště.

V neděli dne 3. listopadu pracovali členové a členky Sparty a Sjednocené tělovýchovy na úpravě obecní louky v Komenského ulici na kluziště pro zimní sporty, zejména lední hockey.

Obecní rybník v místě nevyhovuje pro zimní sporty, proto vedoucí činitelé Sparty a Sjednocené tělovýchovy požádali Místní národní výbor o pronájem zmíněné obecní louky v Komenského ulici. Jejich žádosti bylo vyhověno a proto ihned započato s přeměnou louky na kluziště.

Oslava 29. výročí Ruské revoluce.

Výročí 29. roků Ruské revoluce oslaveno bylo ve čtvrtek dne 7. listopadu o 7. hod. večer v místnosti u Konopásků.

Oslavný večer byl pořadán Svazem české mládeže. V pořadu byly recitace, básně a zpěv.

Pořad byl zpestřen hudebními vložkami hudební školy Jos. Langra.

Účast občanstva slušná.

Výlov Čistého rybníka.

Dne 6. listopadu vyloven byl Čistý rybník. Výlov bohatý nebyl, za to však kapři velcí a asi 15 zdatných štik. Čistý rybník jest pronajat toho času čet. Strážmistru Machovi a obecnímu tajemníku Humlovi V.

Při výlovu rybníka přihlíželo mnoho občanstva, nejvíce ovšem dětí.

Prodej svršků po Němcích.

V sobotu dne 9. listopadu prodávány byly svršky po Němcích Kejzlarovi a Rožánkovi. Dražba byla veřejná. Prodáváno bylo různé prádlo a rozmanitosti. Zájem občanstva o veřejnou dražbu byl velký.

Zavalení štoly na dole Lužná.

V druhém týdnu listopadovém zavalena byla štola na dole Lužná. Bylo nutno odstraniti mnoho materiálu, čímž těžba uhlí byla po několik dní omezena.

Neštěstí na dole Koh-i-nor v Lomu u Mostu.

Dne 14. listopadu vzrušeno bylo naše občanstvo zprávou o velkém neštěstí na dole Koh-i-nor v severočeském hnědouhelném revíru v Lomu u Mostu.

Výbuchem v hloubce 400 pod zemí přišlo o život 52 horníků.

Pohřeb nešťastných horníků konán byl dne 19. listopadu v Lomu u Mostu. Jako hrdinům práce vystrojen byl pohřeb státní. V tento den byly v celé republice vyvěšeny smuteční prapory, nebo státní vlajky na půl žerdě.

Zaměstnanci keramických závodů nár. podnik v Rakovníku, v den pohřbu pracovali o 1 hod. déle pro pozůstalé po zahynulých hornících.

17. listopad.

Smutný listopad. Ještě smutnější jest však vzpomínka na studenty-mučedníky, kteří dne 17. listopadu 1939 zastřeleni byli německými okupanty v Praze.

Na veřejných budovách vyvěšeny byly státní vlajky.

Oslava 50. narozenin Klementa Gottwalda.

Ve čtvrtek dne 21. listopadu konán byl oslavný večer na počest 50. narozenin předsedy vlády Klementa Gottwalda.

Za tím účelem připraven byl Svazem české mládeže pořad, který byl v hostinci u Konopásků ku spokojenosti četných návštěvníků proveden.

Jugoslávský národní svátek.

Jugoslávský národní svátek připadl na pátek 29. listopadu. Na veřejných budovách vyvěšeny byly státní vlajky. Rozhlasem bylo občanstvu umožněno poslechnouti slavnostní relace vysílané z jugoslávské koleje v Praze.

V Šamotové továrně, kde jest zaměstnáno 27 jugoslávských učňů, uspořádán byl oslavný večer, kterého se zúčastnili i někteří místní občané.

Zvýšení stupňovitosti piva.

Od poloviny listopadu jest vystavováno pivo 7° místo dosavadních 3° stupňů.

Zvýšením stupňovitosti piva jest zřejmé, že poválečné poměry se pomalu, ale jistě lepší.

Milovníci dobrého piva toto opatření s radostí uvítali.

Povětrnost v listopadu.

Téměř po celý listopad bylo teplé a vlídné počasí. Teplota dosahovala až 20° nad nulou, což se může rovnati k letním měsícům.

Zemědělci připravují pole pro jarní práce a mnozí ještě sejí žito a pšenici.

Koncem listopadu se značně ochladilo a dostavují se šedé mrazy.

Mírné větry rozmetávají spadlé listí se stromů a lavičky ~~na~~ pod kaštany na Masarykově náměstí zůstávají přes den i večer opuštěny.

Na lukách vidíme dosud pásti se krávy a kozy. Rovněž sta husí se bělají na lukách. Děti rozdmychávají ohníčky, na chmelnicích namnoze se dosud spalují chmelové pruty.

Večery jsou již velmi tmavé. Za tmavých večerů jsou viděti plápolající světélka na místním hřbitově. Jsou to světélka od svátků Všech svatých a Dušiček, které tam příbuzní svých zemřelých rozžehují.

Prosinec 1946.

Zavedení zimního času v republice Č.S.R.

V noci na 1. prosince o 3. hod. k ránu posunuty jsou ručičky hodin zpět na druhou hodinu a tím se zavádí zimní čas.

Opatření jest učiněno z úsporných důvodů, zejména úspora elektrické energie.

Úmrtí význačného novináře našeho kraje.

Dne 3. prosince zemřel v Kladně redaktor Nových proudů a novinář Josef Sýkora. Dlouhá léta působil v Rakovníku, kde před první světovou válkou působil jako redaktor Rakovnického obzoru. Naši staří občané se na něho velmi dobře pamatují. Byl nejen dobrým učitelem dětnictva, ale též spisovatelem a básníkem. Jeho román „Dobyvatelé" byl kritikou velmi příznivě přijat. Z jeho dramatických děl se v naší obci hrála divadelní hra „Rozvaliny".

Převezen byl z Kladna do Rakovníka, kde jest též na tamějším hřbitově pohřben.

Kuřivo pro ženy a drahé cigarety.

Na 21.–22. přídělové období byly vydány poukazy na odběr cigaret též pro ženy, které mohou odebrati 30 cigaret na 1 měsíc.

Naše venkovské ženy nekouří, ale svůj příděl věnují mužům a známým.

Vesměs jsou v trafikách požadovány cigarety zvané „Partyzánky", které jsou nejlevnější a prodávají se za 1.– Kčs 1 kus.

Americké cigarety se pro jejich drahotu velmi málo kupují, neb stojí 1 kus 3·50 Kčs. Staří kuřáci odebírají tabák dýmkový, který stojí 1 balíček à 50 gramů asi 10 Kčs.

Doutníky a jiné kuřivo jest dosud v nepatrném množství v prodeji.

Zásobovací období 21.–22.

Pro 21.–22. zásobovací období vydány jsou potravinové lístky pro dva měsíce najednou.

Zajímavý nedostatek jablek a jiného ovoce.

Letošního roku se urodilo tolik ovoce, že byly vážné obavy, aby pokud se nestačí konservovati, nepodlehlo hnilobě.

Před vánoci se však projevuje citelný nedostatek zvláště jablek. Jablka letní mohla býti včas konsumována, ale zimní druhy staly se předmětem spekulace nesvědomitých obchodníků.

Aby bylo zabráněno spekulaci, rozhodly orgány ministerstva výživy, že bude ovoce opět na příděly.

Tímto opatření občanstvo přijalo s uspokojením.

Na vánoce jest přidělováno ½ kg jablek na osobu.

Nedostatek textilií.

Nedostatek prádla a jiných textilií jest stále citelnější.

Do nedávna se již mohlo koupiti některé druhy oblečení a látek, ale před vánoci vše zmizelo jak se říká „pod pultky." Stávají se případy, že ani na body nebyly oděvy a textilie koupiti.

Velkoobchodům a obchodům vůbec bylo nařízeno, že veškeré sklady látek a textilií musí býti dány ještě před vánoci do prodeje.

Tímto opatřením není příliš znatelný příliv zboží do prodeje.

Mnoho sněhu. První velký mráz.

V noci na 13. prosince napadala slabá vrstva sněhu. Po celý den hustě padal, též i druhý den.

Síla sněhu jest nad 20 cm. Země není dosud dostatečně umrzlá, proto byly obavy, že v lesích budou polomy. Lehký větřík však sníh se stromů rozprášil.

Obloha se vyjasnila a počíná vydatně mrznouti. Na neděli 15. prosince byl velký mráz 24° C pod nulou. Zima přišla náhle. Ještě 12. prosince bylo teplé a blátivé počasí.

Hockeyový zápas.

Na nově zřízeném kluzišti na obecní louce v Komenského ulici sehrán byl první hockeyový zápas místní Sparty proti hockeyovému klubu z Rakovníka.

Hráno v neděli 15. prosince za četné účasti diváků, kteří za velké zimy trpělivě sledovali průběh zápasu.

Výsledek byl rozhodnut 10:1 pro Sparu Lužnou.

Ruch předvánoční.

Částečné zlepšení poválečných poměrů projevuje se na předvánočních trzích. Jest možné koupiti obuv volně bez poukazu, ovšem jen s gumovou podešví. Též některé druhy textilního zboží se volně nakupují.

V řeznických krámech jest toho času masa a masových konserv dostatek. Též v jiných obchodech jest možné koupiti mnoho věcí, které dosud nebyly k dostání.

Opatření proti šmelinářům.

Pro ochranu spotřebitelů bylo učiněno ze strany státních úřadů opatření proti šmelinářům.

Zdražovatelé zboží a různí šmelináři budou stíháni a potrestáni. Ve zvláště těžkých případech jest stanoven trest smrti.

Vánoce 1946.

Letošní vánoční svátky jsou pod sněhem.

Silná vrstva sněhu drží od 13. prosince. Prudké mrazy ustaly a jest mírná zima. Teplota kolísá přes den 1–4° C nad nulou a večer (v noci) až 8° C pod nulou.

Dne 25. prosince vidíme na rybníce i lukách mnoho mládeže bruslit. Na svazích a kopcích jest též živo. Tam se sáňkuje a někteří hoši též lyžují.

Večer promítán v místním biografu český film „Kříž u potoka" od Karoliny Světlé. Návštěva velká.

Dne 26. prosince jest slabá obleva, ale sníh v odpoledních hodinách připadával.

Dopoledne místní hasičský sbor se svojí motorovou stříkačkou zavodňoval kluziště, zřízené na louce v Komenského ulici.

Odpoledne konal se pohřeb místní občanky Anny Alterové, z Komenského ulice čp. 241. Pohřbu se zúčastnilo mnoho občanstva.

Včer sehráno biografické představení „Londýská ulička", za velmi četné účasti.

Letošní vánoce byly ne ještě zcela uspokojivé, ale z větší části radostnější nežli za doby okupace, neb bylo možno nakoupiti více obvyklých vánočních dárků.

Silvestr 1946.

Sníh drží od 13. prosince a po prudkých mrazech jest nyní mírná zima 4—8 kupňů C.

Na ukončenou roku byla pořádána v hostinci u Konopásků Silvestrovská zábava za velké účasti starých i mladých občanů.

U Polívků (nájemce Pokorný) sehráno biografické představení za četné účasti. Po představení většina návštěvníků zůstala u Pokorných na vepřových hodech.

Zábava byla družná a Sousedská.

Při různých zábavách holduje se příliš alkoholu. Někteří občané zmoženi jsouce alkoholem, kazí zábavu jiným. Celkem však Silvestrovské zábavy minuly hladně.

Zpětný pohled na rok 1946.

Pokud se týče povětrnosti, byl tento rok v našem kraji celkem dobový. Jaro bylo suché, později častější a vydatné deště.

Dne 7. června postihlo krupobití část katastru naší obce. Ozimy byly značně poškozeny, jařiny vyvázly bez pohromy.

Úroda byla průměrná, v části katastru postiženého krupobitím však slabší. Senosečí oproti roku loňskému rovněž slabší, otava zaznamenává sklizeň větší nežli seno.

Borůvek se vrodilo dosti, rovněž houby počaly růst ve větším množství až v srpnu a září.

Ovoce, zejména švestek a hrušek byla úroda nadprůměrná. Letních i zimních jablek bylo rovněž hojnost, ale v zimních měsících se projevil nedostatek, takže jablka byla opět na příděl.

Moda.

Letošního roku moda nezaznamenala téměř žádných změn, jelikož látky a různé textilie nejsou dosud zcela uvolněny. Mnoho mladých dívek i starších žen nosí dlouhé kalhoty jako muži.

Moda mužská nemá vůbec změn.

Nejstarší občanka v Lužné.

V naší obci jest nejstarší občankou paní Anna Vlčková, narozena 12. dubna 1852. Zmíněná paní dožila se letos 94 roků.

Mzdy a platy.

Celkem letošního roku nastalo znatelné zlepšení mezd a platů, ale pro vysoké ceny životních potřeb toto zlepšení jest nevyhovující. Dělnictvo prosí volá po nové úpravě.

Dospělý dělník v průmyslu má za jednu odpracovanou hodinu 8·90 — 10·50 Kčs, v pracích úkolových možno vydělati 15—20 Kčs za 1 hod.

Mladiství dělníci mají 5·60 — 6·50 Kčs za jednu odpracovanou hodinu v pracích denních. Úkolové práce jsou pro mladistvé dělníky příznivější, neb si mohou vydělati 10 — 15 Kčs na jednu hodinu odpracovanou v úkole.

V zemědělství jsou mzdy až o 20% menší nežli v průmyslu.

Horníci, jako nejdůležitější pracovní odvětví, jsou rovněž nedostatečně placeni, a jsou již činěny přípravy pro novou úpravu platovou v hornictví.

ROK 1947.

Nový rok 1947.

Sněhová vrstva asi 15 cm pokrývá náš kraj. Mírný mráz 7° C, mírná zima.

Sparta Lužná sehrála hockeyový zápas s mužstvem H.O. Pecínov s výsledkem 4:1 pro Lužnou, a s mužstvem hockeyového odboru Smečno 7:2 pro Lužnou.

Letošní zima oproti loňské, umožnila Spartě Lužná sehráti více zápasů na nově upraveném kluzišti.

Sparta Lužná pořídila rozhlasový tlampač v ceně 12.000 Kčs, takže hockeyové zápasy doprovázeny jsou reprodukovanou hudbou.

Kruté mrazy.

Po novém roce dostavují se kruté mrazy o síle 24° pod nulou.

Dvouletka.

Dvouletý plán, který byl loňského roku slavnostně přijat, se počíná uskutečňovati.

V den 2. ledna bylo osazenstvu všech národních podniků oznámeno, že Dvouletka, kterou právě dnes počínáme uskutečňovati, musí býti zdárně provedena. V mnoha místech se šlo do práce hudbou. Dělnictvo jest si vědomo, že jedině splněním dvouletého plánu bude zajištěn lepší zítřek pro celý náš národ.

Lidé, práce se štítící jsou odkazováni úřadům práce za účelem pracovního nasazení.

Rovněž nemilosrdný boj jest vyhlášen černému obchodu a šmeknářům, kteří pracující lid vykořisťují tím, že spekulují se zbožím, které mnohdy činností těchto lidí není ani na trhu volném.

Ples sboru dobrovolných hasičů v Lužné.

V sobotu dne 4. ledna 1947 konán byl ples sboru dobrovolných hasičů v Lužné. Tančilo se u Konopásků i Polívků. U Polívků byla návštěva průměrná u Konopásků slabá.

Obleva.

V druhém týdnu lednovém mrazy polevily a nastává značné oteplení. Silná vrstva sněhu téměř ve dvou dnech zmizela a nastává náledí, které si však nevyžádalo žádných obětí.

Ples horníků.

Rakovnická hudba vyhrávala v sobotu dne 18. ledna v hostinci u Konopásků na plese našich horníků z dolu Lužná.

Aby nebyl hostinec u Konopásků návštěvníky přeplněn, pořádán byl tento ples i v hostinci u Polívků. Účast v obou hostincích průměrná.

Vstupné na plesech jest obvyklé 25.- Kčs, začátek o 7. hod. večer.

Domácí porážky vepřů.

Zemědělci do 1 ha pozemků a nezemědělci mohou prováděti domácí porážky pouze od váhy 90 kg. Nižší váha není přípustná.

K žádosti o povolení porážky jest nutno opatřiti za 90 Kčs kolek a mimo to 20 Kčs na žádost a poplatek.

Celkem stojí povolení porážky vepře o 90 kg živé váhy 164.- Kčs. – Sádla se z takovéto porážky odevzdá do sběrny 3½ kg. Sádlo musí býti škvařené a čisté.

Zemědělci přes 1 ha mohou odporážeti vepře paušálně od 125 kg živé váhy při menším poplatku za povolení.

Mrazy.

V posledním týdnu lednovém bylo několik větších mrazů o síle 18° C pod nulou.

K. Mejstřík
1./VII. 1949

Pracovní povinnost.

Pro rok 1947 jest v naší obci zavedena pracovní povinnost mužů od 16 — 65 roků. Odpracováno býti musí nejméně 16 hod. ve prospěch obce.

Kdo neodpracuje stanovený počet hodin, jest povinen zaplatiti za každou neodpracovanou hodinu à 12·50 Kčs.

Toto opatření jest zavedeno v rámci dvouletého plánu v němž jest projektována výdlažba silnice okresní vedoucí přes naší obec.

Místní národní výbor na pracovní povinnosti mužů od 16-65 roků se usnesl ve schůzi M.N.V. dne 17. ledna.

Ples sportovců.

V sobotu dne 25. ledna 1947 uspořádala S.K. Sparta Lužná maškarní ples, na ráz: „Sportujeme v zimě, v létě."

Dekorace byla malovaná na papíře a účastníkům plesu se velmi líbila.

Hockeyový zápas.

V neděli dne 26. ledna sehrán byl hockeyový zápas místního hockeyového Sparty s Kamennými Žehrovicemi. Výsledek byl 30:2 pro Lužnou.

Luženští přátelé zimního sportu s jásotem uvítali tak jisté vítězství svého hockeyového klubu.

Požár.

Na Belšánce v bývalé elektrárně vypukl dne 27. ledna (v pondělí) požár, který byl obyvateli Belšánky po velké námaze uhašen. Hasičský sbor naší obce se k požáru nedostavil. Škoda se odhaduje na 1,000.000 Kčs.

Únor 1947.

Šibřinky místního Sokola.

Dne 1. února pořádány byly místní spojenou tělovýchovnou jednotou Sokol „Šibřinky" u Polívků.

Návštěva na plese byla velká. Účinkovala hudba Hornofova z Krupé.

Velký počet pěkných masek ples zpestřil.

Ples strany komunistické.

Dne 8. února konán byl ples strany komunistické u Konopásků za velké účasti občanstva.

Práce ve dvouletce.

Od nového roku takřka denně v rozhlase i novinách se dovídáme, že jest v mnoha závodech práce splněna dle plánu a ještě zvýšena.

Na dole Lužná překročili horníci plán a zvýšili těžbu o 25%.

Sněhové spousty.

V první polovině února na starý sníh připadla vrstva nová, takže bylo nutno sněhovým pluhem sníh na silnicích odhrnouti.

Rozhlasem jsou hlášena vlaková zpoždění.

Občanstvo jest vyzváno, aby dobrovolně pomáhalo při odklizování sněhu.

Masopustní úlevy.

Letos připadal konec masopustu t.j. masopustní úlevy na den 18. února. Sněhu jest dosud velmi mnoho, ale dnešním oteplováním nástává pozvolna obleva.

V odpoledních hodinách sbíhali se mladší i starší občané před statkem u Mohlů na Masarykově náměstí čp. 23 odkud vyjelo pár koní zapřažených do sání na nichž byla velká klec. V klecí uzavřena byla koza. U klece stojí muž, troubí a vyvolává jak to bývá u kočujících společností. Kolem sání pobíhali za masky oděni muži a s pytlema rozháněli dotírající kluky. Na maškary bylo házeno sněhovými koulemi.

Skupinu maškar doprovázel zástup lidí obojího pohlaví starých i mladých, zejména však dětí.

Večer byla maškarní merenda u Konopásků i Polívků. U Konopásků účinkovala hudba z Rakovníka, u Polívků tančeno při hudbě reprodukované.

Vstupné 25.- Kčs, při hudbě reprodukované 10.- Kčs.

Staří občané rádi vidí, že stará masopustní tradice se udržuje.

Zrušení zimního času:

Ze soboty na neděli 23. února o 2. hod. v noci posunuty ručičky hodin ze 2 – na 3. hod. t.j. o 1 hod. ku předu a tím se ruší zimní čas, který byl předmětem mnoha diskusí.

Obleva:

Dnem 22. února počala obleva. Silná vrstva sněhu taje pozvolna, takže nehrozí nebezpečí závěrů.

Občané jsou rozhlasem vyzváni, aby sledovali tání sněhu a v případě velkých přívalů vod aby učiněna byla opatření a zabráněno škodám, které by mohly vzniknouti.

Utvořen z řad občanstva pohotovostní oddíl, který se sborem hasičů jest pro všechny možnosti připraven.

Posluchači rozhlasu:

V sobotu 22. a v neděli 23. února větší část občanstva věnovala se poslechu rozhlasu. V tyto dni byl vysílán průběh hockeyového zápasu v Praze, kde bylo bojováno o mistrovství světa.

V sobotu 22. února byli posluchači zklamáni neb naše národní mužstvo podlehlo Švédům 2:1.

Za to v neděli 23. února byli posluchači a sportovci nadšeni skvělým vítězstvím našeho národního mužstva nad Američany 6:1.

Velké sněhové závěje:

V pátek 28. února a v sobotu 1. března byl silný vítr, který zavál sněhem silnice a pěšiny.

V neděli 2. března svolání byli občané, aby utvořením pracovních čet umožnili provoz na všech nejvíce používaných cestách a pěšinách.

Na tuto výzvu dostavilo se 55 osob. Sníh byl z větší části odházen.

Březen 1947.

Pomocné čety na dole Lužná:

Dne 1.–2. března dostavili se pražští dobrovolníci (studenti) na důl Lužná, aby pomohli v těžení uhlí. Byli vřele uvítáni a pohoštěni.

Neštěstí na dole Lužná:

V pondělí dne 3. března událo se na dole Lužná neštěstí při němž zraněni byli místní občané Kýhos Václav a Vodrážka Antonín.

Kýhos Václav utrpěl zranění na hlavě a prsou a zůstal v domácím ošetřování.

Vodrážka Ant. měl pohmožděnou nohu a musel býti dopraven do rakovnické nemocnice.

Příčina neštěstí: vodítka těžních klecí namrzají a jelikož nebyly 8 hod. v pohybu, byly obaleny ledem.

Lano se uvolňovalo pohybem osazenstva a

škubem spadla klec dolů, zatím co druhá vyletěla vzhůru a tím bylo zaviněno neštěstí.

Poucha těžního stroje byla vážná, neb těžení uhlí bylo na dva dni přerušeno.

Noční mrazy a obleva:

V noci v prvém týdnu březnovém dostavují se mrazy o síle až −12° C. Tání sněhu je zpomaleno.

Oslavy 97. narození presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka:

V pátek dne 7. března bylo rozhlasem i tiskem vzpomenuto 97. narození presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka na všech školách. V tento den byly vyvěšeny státní vlajky na veřejných i soukromých budovách.

Dvouletka na dole Lužná:

Dne 2. ledna nastupuje osazenstvo dolu Lužná k zahájení dvouletého plánu. Do konce ledna má osazenstvo dle plánu vytěžiti 3200 tun uhlí. Však již 26. ledna jest plán splněn na 100% vyfáráním noční směny. Dne 31. ledna dovezeno 4060 tun uhlí což představuje splnění plánu za leden na 126·87%.

Osazenstvo dolu Lužná se tímto výkonem řadí na první místo v soutěži všech malo i velkodolů celého kladenského revíru. Úspěch v lednu jest signálem pro splnění plánu i v únoru. Snaha osazenstva jest udržeti si prvenství v soutěži splněním plánu za únor na 147·10%.

Úspěch v lednu jest pokladem, že i v dalších měsících bude plán splněn.

Rozhlas o československo-polském přátelství:

Naše veřejnost s velkým nadšením vyslechla zprávu o srdečném přijetí československé delegace polskými vládními činiteli.

Československá delegace přijela do Varšavy za účelem podepsání smlouvy o přátelství a spojenectví s Polskem.

Obleva:

Dne 14. března nastala konečně obleva. Vál teplý jižní vítr a sníh, který od 13. prosince minulého roku ležel, nyní velmi rychle taje. Spolu teče mnoho vody, která zaplavila louky. V obci teklo též mnoho vody v ulicích, takže místy nebylo možno přecházeti.

Též z jiných měst a venkova se hlásí velké záplavy z rozvodněné Berounky a Vltavy. Dobřichovice, Modřany, Chuchle, Kralupy i Praha jsou ohroženy ledovými spoustami, které vojsko odstřeluje.

Odvody branců:

Lužeňští branci dostavili se k odvodu do Rakovníka dne 25. března t. r. Byli to branci ročníku 1924.

Celkem se dostavilo k odvodní komisi z naší obce 22 branců, z nichž byl pouze jeden propuštěn a ostatní byli odvedeni.

Do Rakovníka šli branci slavnostně a u pomníku presidenta T. G. Masaryka hudba zahrála státní hymny a položena krásná kytice.

Večer byla konána taneční zábava v hostinci u Konopáčků za slabší účasti.

Krásné, jarní počasí:

V posledním týdnu březnovém bylo velmi krásné počasí. V polích, kde není mokro, se orá a seje.

Zavoněly první fialky, rozkvetly měřenky a modré podléstky. Zpěv skřivánků, kosů a jiných ptačích pěvců činí jarní pohodu krásnější.

Duben 1947.

Prvního dubna po celý den bylo krásné a teplé počasí. V polích není možno dosud pracovati pro značné vlhko. Tento den započato se snižováním cen některých životních potřeb jako masa, masných výrobků, tuků a vajec. Současně překročeno se snížením cen pracovní obuvi a oblečků.

První jarní bouře:

Dne 2. dubna v odpoledních hodinách přihnala se od západu silná bouře s drobným deštěm. Blesk udeřil dvakráte v blízkosti šamotové továrny.

Velikonoce:

Letošní velikonoční svátky připadly na 6.–7. dubna. V neděli velikonoční promítán v místním biografu český film „Hrdinové mlčí". Jest to film ze života českého lidu v době okupace.

Sparta Lužná uspořádala letos první fotbalový zápas proti S. K. Bráhonice. Hráno 5:1 pro Lužnou.

Počasí tento den bylo podmračné, spíše chladné.

Pondělí velikonoční 7. dubna byl prohlášen za pracovní den. Bylo mnoho námitek proti tomuto rozhodnutí. Práce byla z větší části nastoupena a ti co nepracovali, promeškané hodiny odpracovali v týdnu po velikonocích.

Pracující však hovořili o tom, aby na příště velikonoční pondělí zůstal dnem těchto krásných jarních svátků.

Večer promítán byl opět film „Hrdinové mlčí."

Počasí o pondělí velikonoční bylo větrné a s deštovými přeháňkami.

Polní práce:

Teprve v druhém týdnu dubnovém bylo možno započíti s jarními polními pracemi.

Přes den jest krásné a slunné počasí, v noci pak slabé mrazíky, které prozatím škody na ovocném stromoví neudělají, neb stromy dosud v květu nejsou.

Pomocné práce v lese:

Svaz české mládeže uspořádal v neděli dne 13. dubna pracovní brigádu pro polesí Lužná. Dostavilo se 50 příslušníků Svazu české mládeže, hoši i dívky.

Pracováno bylo od 7–12 hod. poledne.

Čin mládeže jest chvályhodný, neb správa státních lesů potřebuje větší počet pracovních sil pro práce zalesňovací.

Mimo to pracuje 50 žen po 10 dní 6 hod. denně rovněž na zalesňovacích pracech.

Zabit při autonehodě:

Dne 11. dubna jel místní občan František Šimek se svými společníky z Karlových Varů autem do Prahy. U Hostivic řidič auta nebyl schopen auto zvládnouti a tím zaviněno neštěstí při němž přišli dva mladí lidé o život. František Šimek byl ihned mrtev. Dva další společníci byli vážně zraněni z nichž jeden zranění podlehl. V autě sedící žena utrpěla pouze slabé odřeniny.

Občan Šimek zaměstnán byl v Karlových Varech. Stár byl 27 roků. Byl známým sportovcem rohovníkem.

Letní čas:

Ze soboty na neděli 20. dubna posunuty ručičky hodin o 1 hod. ku předu a to z druhé hodiny na třetí a tím počíná letní čas.

Povětrnost:

Již 14 dní trvá krásné jarní počasí. Opožděné jarní práce jdou proto rychle ku předu.

Kukačka:

Letošním rokem následkem velkého vlhka bylo vše zpožděné. Žalky, sněženky, jiva, ano i jarní trávníček pro malá housátka, vše bylo nejméně o 14 dní zpožděno. Kukačka se též opozdila a ozvala se se svým radostným „kuku, kuku až 23. dubna kdesi u Vozenské skály.

Šamotová továrna:

Dne 23. dubna zahájen byl provoz na nově zapálené tunelové peci č. 1. — Tento den shromáždilo se osazenstvo továrny, aby vyslechlo předsedu Ústřední rady odborů poslance Antonína Zápotockého.

Tunelová pec č. 1 byla slavnostním způsobem zapálena a dána do provozu. V oddělení obkladaček jest to již čtvrtá tunelová pec a v oddělení dlaždic jest prozatím v provozu jedna tunelová pec.

Při této slavnosti účinkovala závodní hudba.

Povětrnost ku konci dubna:

Silné větry, noční mrazy a chladno vzbuzují vážné obavy, aby nebyla ohrožena letošní úroda.

Rovněž deště a tepla jest potřeba pro vzrůst obilovin, krav a ostatního rostlinstva.

I. Květen 1947

Oslavy svátku práce:

V předvečer I. května promítán byl v místním biografu barevný, výpravný ruský film

„I. Máj 1946 v Moskvě,"

za velké účasti občanstva.

I. květen připadl na čtvrtek a tento den bylo sice slunečno, ale velmi chladno a silný vítr.

O 6. hod. ráno procházela obcí hudba rakovnická a hrála budíček.

K 8. hod. ranní nastal v obci čilý ruch. Pracující lid se chystal k odchodu do Rakovníka k májovým oslavám.

Strana komunistická měla sraz o 7½ hod. na Masarykově náměstí, kde seřazen velký průvod v čele se stální vlajkou, rudými prapory a hudbou.

Strana sociálně demokratická shromáždila své příslušníky v ulici Dr. E. Beneše, odkud vyšel slabý průvod bez hudby do Rakovníka.

Strana českých socialistů průvod neuspořádala a její příslušníci dostavili se do Rakovníka jednotlivě.

Průběh oslav svátku práce byl v Rakovníku velmi obřadný, bez rušivých příhod. Projevy na táborech všech stran Národní fronty vyzněly pro mír, klidnou a úspěšnou spolupráci všech stran a pro silnou demokratickou republiku, ve které nesmí býti utlačovaných.

Večer konána v hostinci u Konopásků taneční zábava a v místním biografu znovu byl promítán ruský film „I. Máj v Moskvě 1946."

Sparta Lužná dorost schrála s dorostem T. J. Lišany fotbalový zápas, který dopadl v neprospěch Luženských.

Květnové oslavy národní revoluce a Den vítězství:

V naší obci byly oslavy národní revoluce a Dne vítězství uspořádány následovně:

V sobotu večer dne 3. května shromáždilo se občanstvo před budovou místního národního výboru, odkud uspořádán byl průvod ke bříšku nad Čekalvodou. Zapálena hranice a předseda místního národního výboru Rudolf Šípa ve svém proslovu připomenul význam oslav národní revoluce. Jest třeba stále připomínati, pravil předseda Šípa, co obětí a strádání musel český národ vybrpěti, nežli byli Němci spojeneckými vojsky a hlavně Rudou armádou přemoženi.

Po proslovu byly zapěny čsl. státní hymny a hymna ruská.

Večer dne 4. května uspořádán byl v hostinci u Konopásků slavnostní večer na oslavu druhého výročí povstání českého lidu proti německým okupantům.

Též tuto neděli o 12. hod. poledni vyvěšeny státní vlajky na veřejných i soukromých budovách. Na budově místního národního výboru umístněno bylo rozhlasové zařízení a občanstvem vyslechnuto bylo vysílání z Prahy ohledně revolučních oslav.

Den Vítězství:

Na den 9. května vyvěšeny byly opět státní vlajky, přes to, že Den Vítězství byl v zájmu Dvouletky přeložen na neděli 11. května.

V neděli 11. května kolem 10. hod. dopolední byl uspořádán na fotbalovém hřišti velký průvod v němž pochodovali občané bez ohledu na politickou příslušnost.

Včele průvodu neseny československá, ruská a jugoslávská vlajka. Za československou vlajkou šla skupina děvčat v národních krojích, pak hudba, za hudbou jugoslávská vlajka za níž pochodovalo 27 jugoslávských chlapců, učňů v rakovnických keramických závodech. Malebný průvod prošel ulicí Komenského, Havlíčkovou, Stalinovou, ul. Dr. E. Beneše na Masarykovo náměstí, kde byl uspořádán velkolepý projev pro mír a sbratření všech slovanských národů. Řečníci všech stran národní fronty shodně mluvili k shromáždění, abychom těžce získané svobody si vážili, byli svorni a pocitivě pracovali pro Dvouletku.

Tuto neděli jest současně Den matek. Za tím účelem místní měšťanská a národní škola uspořádala Dětskou besídku v hostinci u Konopásků.

Též byl sehrán fotbalový zápas S.K. Srby proti Spartě Lužná. Výsledek zápasu byl 7:3 pro Lužnou.

Povětrnost v první polovině května:

Od počátku května nepršelo. Jsou vážné obavy, že nebude co nejdříve pršet, bude úroda ohrožena.

Teprve 15. května byl drobný déšť, který v krátkých přeslávkách trval po celý den. Nastalo slabé osvěžení rostlinstva.

Stavba okresní silnice:

V pondělí dne 12. května t. r. svolána byla místním národním výborem v hostinci u Polívků schůze všeho občanstva. Zástupce okresu sdělil přítomným, že bude započato se stavbou okresní silnice vedoucí přes naší obec.

Stavbu silnice provede okres rakovnický proto, že stav silnice jest neudržitelný. Jest potřeba mnoho pracovních sil ze řad občanstva.

Zástupce okresu vyzval přítomné, aby se přihlásili pro silniční práce. Se stavbou silnice započato bylo dne 12. května t. r. od nádraží Lužná-Lišany.

Přihlášení mohou odpracovati libovolný počet hodin. Na silnici pracují i ženy.

Plat za jednu odpracovanou hodinu jest pro muže 12.- a pro ženy 10.- Kčs.

Pracovní síly hlásí se nejen z naší obce, nýbrž i z nádraží Lužná-Lišany a Lišan.

President Dr. Edvard Beneš v Rakovníku:

Rakovník prožíval v neděli dne 18. května radostný den. Zástupy lidí z místa i okolí hrnuly se od časných hodin ranních na rakovnické náměstí. O 9.30 hod. za zvuků fanfár z Libuše vyjížděl pan president se svojí chotí a průvodem do Rakovníka.

Velké shromáždění lidu voláním a máváním praporky zdravilo svého presidenta.

Město bylo bohatě vyzdobeno státními vlajkami.

Po slavnostním uvítání promluvil pan president k shromáždění před rakovnickou radnicí.

V Rakovníku se zdržel 30 minut a pak odjel se svojí chotí a průvodem do rodných Kožlan.

Cestou kudy pan president projížděl, byl obyvatelstvem srdečně zdráven.

Z naší obce přišlo pana presidenta pozdravit mnoho občanstva.

Staročeské máje:

V noci ze 17. na 18. května mladí hoši stavěli svobodným děvčatům „májky" (břízky).

V neděli odpoledne všechny májky byly hudební kapelou obcházány a každé děvče postěné májkou, muselo si zatančiti pod zvláštní, československými sluhami zdobenou májkou, která nesena byla v průvodu. Hoši a dívky oděni byli v národních krojích. Na Masarykově náměstí byla velká máj (zdobený smrk) a kolem břízky zdobené stuhami v národních barvách. Sehrána byla malá scéna znázorňující pořádání staročeských májí.

Tančena byla česká národní beseda. Účast při průvodu obcí i večer na májovém věnečku byla velká. Starší občané chválili mládež, že nezapomíná na staré zvyklosti a spíše bylo krásné zvyky po svých předcích obnovuje.

Deště:

Po několik týdnů nepršelo až teprve v druhé polovině května se dostavily časté deště s menšími bouřkami. Vše v přírodě osvěžilo, ale růst bravin a obilovin jest pomalý.

Svátky svatodušní:

O svátky svatodušní nebylo v naší obci žádných podniků. Mládež se zúčastnila staročeských májí v Lišanech a starší občané buď seděli v hospodě při pivě, nebo byli na vycházce.

Večer byla velká účast na biografickém představení v místní biografu.

V pondělí svatodušní se pracovalo v Šanovce, jinak v jiných závodech byl pracovní klid.

Tento den není uznaným svátkem proto kde se nepracovalo, byl pohrazen jiným pracovním dnem.

Oslava narozenin p. presidenta Dr. E. Beneše.

Dne 28. května ku poctě 63. letých narozenin pana presidenta Dr. E. Beneše vyvěšeny byly v naší obci státní vlajky na veřejných i soukromých budovách.

Rozhlasem i tiskem bylo národu znovu připomenuto ohromné úsilí a nesmrtelných zásluh, kterých pan president získal pro náš národ v době největší poroby.

Večer byl uspořádán místním národním výborem v hostinci u Polívků společná oslava na počest narozenin pana presidenta Dr. E. Beneše.

Likvidace zemědělských spolků:

Dne 23. května na schůzi místního strojního družstva provedena byla likvidace zemědělských spolků a sice: místní skupina Svazu domkářů a malorolníků a jednoty českých zemědělců.

Převod pro strojní družstvo v Lužné:
Likvidující skupina domkářů a malorolníků převádí na hotovosti 65.958·80 Kčs. včetně vázaného vkladu.

Stroje: 1 mlátící souprava se samovazačem,
2 sečí stroje
1 jetelový sečí stroj
1 válec
1 brodovník a jiný drobný inventář.

Likvidující skupina jednoty českých zemědělců pro strojní družstvo převádí ond hotovosti 1932·90 Kčs včetně vázaného vkladu.

Stroje: 2 sečí stroje
2 jetelové sečí stroje
1 fukar
1 válec.

Členové obou těchto spolků uznali, že lze úspěšněji pracovati ve sloučení. Dobrou spolkovou prací se místní skupina domkářů a malorolníků dopracovala dobrých výsledků zakoupením nákladných hospodářských strojů a k převodu do strojního družstva zbývá ještě sličný obnos 65.958·80 Kčs.

Myslivecký spolek:

Místní občané utvořili myslivecký spolek, jemuž dali jméno „Hlavačov." Naše obec má velkou katastrální rozlohu, proto myslivecký spolek „Hlavačov" má velké možnosti pro svoje členy.

Zvěře toho času není mnoho. Převládají divocí králíci, zajíců jest málo, též koroptev jest vzácností. Bažanti letošního roku zaznamenávají vzestup.

Několik kusů srnců navštěvuje pole a jetelinu. Velkou škodu tropí divocí vepři, kteří přebíhají ze státních do selských lesů a pak do polí.

Červen 1947

Počasí:

V prvém týdnu červnovém jsou velká vedra dosahující přes +30° C. Jest již velké sucho. Dne 6. června se zvrátně ochladilo a ne dlouho pršelo.

První třešně:

Místní obchodník Jos. Dráždík svým autem dovezl dostatek třešní, které byly prodávány 1 kg za 22.- Kčs.

Jelikož jest to jedno z prvních ovoce, které bylo možno získati, bylo brzy rozprodáno.

Senoseč:

Již v prvém týdnu v červnu vidíme některé louky posekány. Hlavní senoseč nastala 14.–15. června, kdy většina luk byla již posečena. Upalné deštivé překážky znemožňovaly odvoz sena.

Sklizeň sena byla uspokojující.

Třetí národní pouť do Lidic:

Třetí národní pouť do Lidic byla 15. června v neděli, které se zúčastnilo mnoho občanstva z naší obce.

Za přítomnosti členů vlády byl položen základní kámen pro výstavbu nových Lidic. Při pokládání základního kamene pronášeno bylo heslo: „Lidice budou žít!"

Lidice byly před pěti léty 10. června 1942 Němci vyvražděny a srovnány se zemí.

Tropická vedra:

V prostředním týdnu v červnu byla velká vedra dosahující přes + 36° C, v noci + 16°. To nepatrném dešti jest opět velké sucho.

30. června se přihnala bouře s krátkým deštěm. Toto neděli bylo únorné vedro. Kdo mohl, šel k „Pánoji" rybníku, nebo vyhledával stín v lese u rybníka.

Cukrář Hejnal dovezl pro ochlazení návštěvníků rybníka a jeho zeleného okolí dostatek zmrzliny, kterou v krátké době rozprodal.

Bouře rozhnala návštěvníky rybníka jen ty, kteří se tam zdrželi do pozdních hodin odpoledních. O 19. hod. večer bylo již opět po bouřce.

Červenec 1947.

30. výročí bitvy u Zborova:

Místní osvětová komise za součinnosti všech politických stran uspořádala oslavu 30. letého výročí bitvy u Zborova.

Oslava byla konána dne 1. července v místní škole. Přednášel legionář Karel Augusta. Pravil, že českoslovenští legie v letech 1914—18 dokázaly světu na všech frontách, že český národ se svými slovenskými bratry se germanisovat, nedá.

Účast občanstva byla slušná a přednáška legionáře Karla Augusty vyslechnuta byla se zájmem.

Oslavy Husovy:

Den 5. července jest svátek Cyrila a Metoděje a jest to svátek státem uznaný.

V předvečer 6. července byla uspořádána oslava M. J. Husa na Masarykově náměstí za slabé účasti občanstva. Slabý déšť před oslavou byl příčinou toho, že se občanstvo nedostavilo ve větším množství.

Dlužno připomenouti, že u Konopásků byla taneční zábava a u Polívků biografické předvádění, což byl také vážný důvod proč se občanstvo k oslavě nedostavilo.

Dne 5.—6. července bylo též mnoho jiných podniků, na kterých občanstvo zejména mládež brala účast.

V Řevnicově odhalen pomník pana. Hlaváčkovi, v Praze sjezd Baráčníků, na Vrákově slavnost legionářů.

Úroda borůvek:

Letošního roku jest velká úroda borůvek (černých jahod). Naše hospodyňky borůvky zavařují pro zimní období.

Výlet na nádraží Lužná-Lišany.

Komunistická strana Československa v Lužné, uspořádala v neděli dne 13. července výlet na nádraží Lužná-Lišany.

To 1. hod. odpoledne vyšel průvod s hudbou. Mnoho občanstva šlo na nádraží mimo průvod. Počasí bylo krásné. Tarná neděle přilákala na výlet mládež i dospělé z místa i okolí.

Ve stínné zahradě hotelu „Lebeda" koncertovala hudba Hejlova z Rakovníka. O veselou zábavu se starali dva starodávní policisté, kteří nepokojné i pokojné občany zatýkali a odváděli do Zaslavy. Zatčený občan se musel vykoupiti, aby mohl býti propuštěn na svobodu.

Tanec a družná zábava trvala do pozdních hodin odpoledních, kdy se účastníci výletu za veselé nálady rozcházeli.

Žně:

Letošního roku byly žně započaty již 12. července. Krásné letní počasí a velká vedra umožňují rychlý postup žňových prací. Výmlat obilí jest prováděn od 28. července. Mlátící souprava umístněna jest v horní části Masarykova náměstí.

Vojáci na dole Lužná:

V hostinci Václava Pochmana, Masarykovo nám. č. 134 ubytováno jest 25 vojínů, kteří pracují na dole Lužná.

Důl Lužná má nedostatek pracovních sil, proto byli povoláni vojíni, kteří pracují k úplné spokojenosti.

Bouře:

Po parných dnech přihnala se v sobotu 26. července v odpoledních velká bouře s prudkým deštěm a vichřicí. Bouře se opakovala po půl hodině.

Prudká voda místy nadělala škody. Mocným vichrem poraženy byly tři chmelnice.

Pouť magdalénská:

Letošní pouť, která připadla na neděli dne 27. července se nadmíru vydařila. Krásné počasí přilákalo do naší obce mnoho přespolních návštěvníků.

Hostince byly žíznivými návštěvníky přeplněny, neb byla mimořádně parná neděle.

Obvyklé zábavní podniky měly své stanoviště na Masarykově náměstí jako obvykle u kostela.

Lidé pozvolna procházeli obcí. Promenující občanstvo ruší množství projíždějících aut a jiných motorových vozidel.

Taneční zábava konána byla pouze v hostinci u Konopásků za velké účasti mládeže i starších občanů. Zábava v hostinci u Konopásků byla znepříjemněna tím, že soused Pospíšil v čís. 149 ve večerních hodinách pracoval zúmyslně shnojůvkou, která nepříjemně páchla a otevřenými okny byla též vstříknuta do sálu.

Mezi účastníky zábavy jednání souseda Pospíšila vyvolalo pobouření, takže mnoho tančících dostavilo se před domek souseda Pospíšila, který však počítal s odvetou za nepříjemnost, kterou způsobil mícháním hnojůvky a důkladně se uzamknul.

Byl povolán předseda místního národního výboru Rudolf Šíma a Stráž národní bezpečnosti a žádáno o zakročení proti rušiteli zábavy.

O této pouti odhaleny byly pamětní desky místním občanům Gustavu Pichrtovi v ulici Dr. E. Beneše na domku čp. 178, a Václavu Čečrdlovi, na Masarykově náměstí dům čp. 26.

Jmenovaní občané padli jako legionáři na daleké Rusi.

Deska na domku čp. 178 zasazená na paměť padlého legionáře Gustava Pichrta nese tento nápis:

Hrdinně padl,
aby národ svobodně žil.
Gustav Pichrt,
střelec 1. pluku Ruských legií,
narozen 21./II. 1894 – padl 2./VII. 1917
za svobodu čsl. národa
v boji u Zborova.

Deska na domku čp. 26 zasazená na paměť padlého legionáře Václava Čečrdleho nese tento nápis:

Svoboda nad život,
Václav Čečrdle,
střelec 1. pluku Ruských legií,
narozen 19./IX. 1890 – hrdinně padl 26./VI. 1918
za svobodu čsl. národa
v boji u Buzuluku.

Odhalení desek provedla Odbočka přátel legionářů. Za tím účelem uspořádán byl velký průvod obcí.

Průvodu se zúčastnili mimo legionářů místních, též legionáři z Rakovníka a okolí. Na Masarykově náměstí promluvil legionář profesor Krt z Rakovníka.

Slavnost zahájil místopředseda Odbočky přátel legionářů František Hudec, který též promluvil při odhalení desky Gustavu Pichrtovi.

Při odhalení desky Václavu Čečrdlemu promluvil rolník Josef Malecký. Po odhalení desek odebral se průvod na místní hřbitov, kde byly položeny kytice na hroby zemřelých legionářů Václava Kejli, Jar. Humla, Ant. Pavlíčka, Frant. Kubra, Pražáka a Šůty.

Po příchodu ze hřbitova položeny byly kytice u desek padlých občanů za první světové války 1914–1918.

Státními hymnami byla slavnost ukončena.

Čistý výtěžek z této slavnosti 2000 Kčs věnován byl na stavbu kulturního domu v Lužné.

Pěstování tabáku v domácích zahrádkách:

V poslední době jest konána kontrola důchodkovým úřadem u zahrádkářů, kteří pěstovali, nebo dosud pěstují tabák. Pěstování tabáku v domácích zahrádkách jest nyní zakázáno. Dovoleno pěstovati pouze tři keře tabáku.

U koho jest zjištěno, že na své zahrádce pěstuje tabák, jest mu udělena velká peněžitá pokuta. Čsl. tabáková režie jest velkým zdrojem pro státní pokladnu, proto jest učiněno toto opatření.

Pokládání cementových rour:

V jámě za budovou místního národního výboru jsou pokládány cementové roury (skruže), které jsou ihned smetím a odpady ze dvorů zasypávány.

Zasypáním rour a tím i jámy získán bude velký kus místa před budovou místního národního výboru.

Občanstvo má možnost skládati popel a jiné smetí do této jámy, která bude tímto způsobem pozvolna zasypána.

Srpen 1947.

Velká vedra a žňové práce:

Srpen začíná nesnesitelnými vedry. Teplota dosahuje +30 – 35° C.

Lidé pracující v polích na žních, jsou osmahlí jako Indiáni. Na pole se nosí pivo nebo octem okyselená voda. Slunce neúprosně pálí. Mnoho lidí, zvláště mládež nalézá osvěžení v Čistém („Pánojc") rybníce.

Žňové práce následkem velkých veder pokračují velmi rychle. Provádí se výmlat obilí již v prvém týdnu srpnovém.

Požár:

V neděli dne 3. srpna kolem páté hodiny odpolední vypukl požár ve stodole povozníka Františka Kronycha, Masarykovo náměstí čp. 338.

Ve stodole se právě prováděl výmlat obilí, proto se soudí, že požár vznikl od elektrického vedení, neb při mlácení se projevovaly menší poruchy. Povoz s obilím a mlátící souprava byla včas ze stodoly odstraněna, přesto však mlátička byla trochu poškozena.

Byla parná neděle. Občanstvo zaměstnáno bylo na polích a velká část pracujích odpočívala buď doma nebo u Čistého rybníka. Když zazněla hasičská povelka, lidé rychle spěchali k místu neštěstí.

Místní sbor hasičů za přispění hasičského sboru z Rakovníka brzo oheň uhasil. Povozníku Kronychovi františku shořela střecha stodoly a všechna sláma. Škoda jest z části kryta pojištěním.

Trvající vedra:

Jest 18. srpna. Úmorná vedra trvají. Teplota kolísá mezi +30–35° C. Žně již jsou ukončeny. Rolníci orají přes velké sucho strniště. Za koňmi se v poli práší jako na silnici.

Česání chmele:

S česáním chmele se začalo již 18. srpna. Přes velké sucho jest chmel dosti dobrý. Od natrhané míry (věrtele) se platí 6·50 Kčs. Česáčů chmele jest v naší obci dostatek.

Jakost chmele jest výborná.

V roce 1947 zavedeno bylo na katastru naší obce 901 kopa a nově vysázeno 168 kop. Sklizeno letos celkem 114 žoků chmele. Cena za 50 kg chmele suchého byla nejnižší 4350 Kčs a nejvyšší 4850 Kčs.

Pro rok 1948 jest celkem vysázeno 1069 kop chmele.

Otava:

Louky byly posečeny od 15–20. srpna. Velmi brzo byla otava usušena a sklizena. Přes velké sucho byla otava dosti hojná.

Zájezd do Prahy:

Na festivál demokratické mládeže v Praze odjelo několik desítek občanstva z naší obce, zejména mládeže.

Současně se zúčastnilo 23 občanů a občanek jubilejních oslav 50 roků časopisu Práva Lidu.

Přípravy k oslavám 30. výročí Ruské revoluce:

V pátek 22. srpna konána v hostinci u Polívků schůze Místního národního výboru za účasti zástupců všech místních korporací.

K 30. výročí Ruské revoluce byla podepsána členy Místního národního výboru pozdravná listina. Rovněž zástupci místních korporací ověřili svým podpisem a razítkem svoji účast.

Úprava svodu vody:

V sobotu 23. srpna započato s úpravou kanalisace v Havlíčkově ulici. Jsou vyjmuty staré cementové roury, které byly zaneseny pískem a hlínou.

Výkopávky, vyjmutí i znovupoložení a výměnu rour provádí občanstvo na výzvu místního národního výboru dobrovolně a zdarma.

Práci potažitou poskytl občan Gebhart Jaroslav se svým potahem.

Počasí ku konci srpna:

Následkem slabého ochlazení vedra značně polevila. Ku konci srpna jest podmračné počasí. Katastrofální sucho dosud trvá. Spolí již vše sklizeno, chmel dočesán. Nepatrné přeprškу již nic nenapraví. Brambory jsou velmi chudé, neboť vláhu pro vzrůst potřebnou nedostaly.

Dožínky a dočesná:

Dne 30. srpna uspořádala Sparta Lužná dožínkovou zábavu v hostinci u Konopásků za plné účasti zejména mládeže.

Září 1947.

Katastrofální sucho:

Ohromná vedra jsou i počátkem září. Teprve v druhém týdnu přibývá oblačnosti a jsou místní přepršky. Dne 9 září po poledni byl prudký avšak krátký déšť.

Krmivo, o píci a stelivo:

Velkým suchem nevzrostly jetele ani vojtěšky. Je suchou píci se šetří pro zimní období. Chovatelé dobytka opatřují stelivo ve státních lesích sečením staré hrabanky. Dobytek se vyhání na chudou pastvu.

Drobní chovatelé se vzdávají chovu, nebo chov drobného zvířectva omezují na počet nejmenší.

Snížení dávek chleba a bílého pečiva:

Ministerstvo výživy a jiné státní úřady upozorňují obyvatelstvo, aby bylo velmi šetřeno zvláště chlebovinami i s ostatními plodinami, neb katastrofální sucha nepostihlo pouze náš stát, ale i země v ostatní Evropě.

Možnosti opatřování obilí z jiných států jsou velmi malé, pro bylo přikročeno ku snížení dávek chleba a bílého pečiva.

A zase vedra:

Po krátkém ochlazení nastala opět velká vedra, ku příkladu dne 14. září zaznamenáno + 32° C.

Desáté výročí smrti presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka:

V předvečer desátého výročí úmrtí presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka promluvil do rozhlasu pan president Dr. Edvard Beneš.

Toto smutné jubileum bylo na školách školní mládeží připomenuto. Jiných oslav v naší obci nebylo.

Ovoce:

Třebaže jest sucho katastrofální jakého není pamětníka, urodilo se jablek a hrušek v dostatečném množství, švestek jest úroda velmi slabá.

Jablka se prodávají za 5–10 Kčs, hrušky 5–10 Kčs, Švestky se dovážejí a stojí 8–12 Kčs ~~za~~ 1 kg. Jablka italská a jugoslávská se prodávají 1 kg za 15.– Kčs.

Ovoce se odevzdává do sběren a odtud pak do obchodů.

Požáry:

Ohromná vedra a velká sucha jsou příčinou četných požárů. V blízkosti katastru naší obce byly v týdnu dva požáry. Dne 18. září hořelo na statku v Lišanech. V sobotu dne 20. září byl velký požár lesa u Řevničovského nádraží. K oběma požárům byly rozhlasem volány hasičské sbory v obcích při karlovarské silnici.

K těmto požárům dostavil se místní hasičský sbor se svojí motorovou stříkačkou.

Požár v Lišanech byl brzo zdolán. Lesní požár u Řevničova byl uhasen až druhého dne. Požárem blíže Řevničova zničeno bylo na 30 ha lesa.

Posvícení:

O posvícení v neděli dne 21. září bylo v obci neveselo. Nebylo ani kočovných zábavních podniků, pouze u několika kramářských bud tísnily se hloučky dětí.

Mnoho občanstva zúčastnilo se běleckého dne v Rakovníku.

Na večer sehrán byl fotbalový zápas Sparta Lužná proti fotbalovému klubu Řevničova s výsledkem 3:1 pro Lužnou.

Večer konány taneční zábavy u Konopásků a Polívků, kde byla zábava ve prospěch postavení kulturního Domu. Zábavy byly velmi četně navštíveny a tím ožil posvícenský ruch.

O příští hodinu v pondělí 22. září dopoledne byla uspořádána pietní vzpomínka k uctění padlých občanů naší obce v obou světových válkách. Hroby zemřelých byly ozdobeny květinami a po oba posvícenské dny byl hřbitov hojně domácími lidmi navštěvován. Nad místní hřbitov neopomenou se podívati o posvícení hosté, kteří se ku svým příbuzným sjeli na návštěvu.

Včer o příští hodinu po 6.té hod. uspořádán byl tradiční průvod se psí boudou a slunečními, kterého se zúčastnili mladí i starší občané. Průvod s hudbou prošel všemi ulicemi za zpěvu a jásavého volání: „Čí je posvícení?" načež se na to odpovídá: „naše!"

O posvícení po oba dny byla spolkem místních zahrádkářů uspořádána výstavka různého ovoce. Výstavka ovoce instalována (zřízena) byla v místní škole a byla obecenstvem hojně navštívena.

Povětrnost.

Ku konci měsíce září se značně ochladilo a bylo oblačno a chvílkové přepršky.

Rukování nováčků.

Na rozloučenou s místními rekruty, kteří nukují 1. října (ročník 1925) uspořádána byla v hostinci u Konopásků taneční zábava (na rozloučenou).

Říjen 1947.

Povětrnost: Říjen se hlásí šedými mrazíky, které jsou dosti silné – až -5° C. Přes den jest dosti velká teplota až +24° C.

Zrušení letního času: Ze soboty na neděli dne 5. října zrušen letní čas a ručičky hodin posunuty o 3. hod. na druhou hodinu ráno l. č. o 1 hod. zpět a tím okamžikem nastává čas normální (středoevropský).

Polní práce prodzimní: Velmi suché, ale krásné počasí umožňuje sklizeň brambor. V písčitých půdách jest úroda brambor velmi slabá, v těžších půdách o málo lepší. Brambory jsou vesměs drobné.

Přes suché počasí zemědělci sejí obilí s nadějí, že se přec jen dostaví déšť a zaseté obilí zamokne.

Příděl brambor: Jest neúroda brambor. Zásobování obyvatelstva jest ohroženo pro nepředvídané katastrofální sucho. Brambory jsou na lístky a pro normálního spotřebitele stanoveno 75 kg od října do dubna na osobu pro města a samozásobitele. Pro ostatní spotřebitele stanoveno 50 kg na totéž období.

Brambory do průměru 3 cm mohou se skrmovati dobytkem, ale větší se již skrmovati nesmí.

Staří pamětníci nepamatují tak slabou úrodu brambor jak jest tomu letos.

Mrazy v říjnu: Ku konci měsíce října jsou dosti silné mrazy, takže se děti pokoušejí na zamrzlém rybníce.

V polích se dosud pilně pracuje. Dříve zaseté obilí vychází sice, ale nestejně.

Národní směna: V neděli 26. října se pracovalo normálně v továrnách, dolech i v zemědělství. Výdělek z této směny neobdrží zaměstnanci, nýbrž bude odveden na znovuzřízení Staroměstské radnice v Praze, kterou okupace rozbité Němci. Mimo to obdrží Ústřední rada odborů 15% z této směny.

Pracováno bylo do 14. hodin odpoledne. Po ukončení směny v šamotové

továrně odebralo se osazenstvo se závodní hudbou a mohutným průvodem do Rakovníka, kde shromážděno bylo dělnictvo ostatních rakovnických závodů na náměstí před radnicí, kde již stála rakovnická vojenská posádka a různé korporace.

O 15. hod. odpol. dostavil se do Rakovníka ministr národní obrany armádní generál Ludvík Svoboda, který k velkému shromáždění promluvil. Řeč ministra národní obrany byla se zájmem vyslechnuta.

Po projevu následovala defilé vojska před ministrem národní obrany generálem Svobodou.

Přes velmi chladné počasí účastníci shromáždění setrvali až do ukončení této slavnosti.

Oslava 28. října v naší obci: V pondělí dne 27. října 1947 o 19. hod. v hostinci u Polívků konána byla oslava 29. výročí samostatnosti naší Československé republiky. Tento oslavný večer pořádán byl místní osvětovou komisí a zahájil jej předseda místního národního výboru Rudolf Šíma.

Předseda místní osvětové komise Jiří Čermák zmínil se o prvém i druhém zahraničním odboji, zhodnotil práci obou našich presidentů T. G. Masaryka a Dr. E. Beneše.

Po proslovu předsedy místní osvětové komise předčítalo žactvo obecné a měšťanské školy několik vhodných sborových recitací. Nejmenší žáci přednášeli básně.

Na ukončení oslavného večera promluvil činovník místní Sokolské jednoty Karel Augusta z nádraží Lužná-Lišany. Upozorňuje na velké nebezpečí, které nám dosud hrozí se strany bývalého již poraženého Německa. Pravil, že musíme býti hodni obětí, které položily své životy za osvobození naší vlasti. Nesmíme dopustit, aby se opakovalo opět nesmírné utrpení, které národ náš musel od německých okupantů vytrpěti.

Po zapění státních hymen byl slavný večer ukončen.

Snížení dávek chleba a jiných potravin: Se zřetelem na současné zásoby obilí a jiných plodin, které následkem katastrofálního sucha jsou velmi slabé, bylo vydáno vládní usnesení, jímž se snižují dávky chleba a jiných potravin.

Dětem do 6 let se snižuje dosavadní dávka chleba ze 6000 gramů na 5000 gr.

Dětem od 6–12 let snižují se dávky z 10.000 gr. na 8000 gr. chlebovin. Mladitstvým od 12–20 let snižují se dávky chlebovin z 12.000 gramů na 10.500 gr. Dospělým na 8.500 gr. (dříve bylo 10.500 gr.) — všem na jeden měsíc.
Dávka bramborů se snižuje z 8 na 6 kg. měsíčně. Dávka 50 kg musí vystačit až do května 1948.

Aby mohl býti zaručen příděl čerstvých vajec spotřebitelům též na vánoce, snižuje se dávka na listopad z dosavadních 12 na 8 vajec pro děti do 6ti let, dětem od 6–12 let z 8 na 6 vajec a spotřebitelům nad 12 let ze 4 na 2 vejce.
Dávka cukru stanoví se pro všechny spotřebitele z 1500 gramů na 1200 gramů měsíčně.

Maso, mléko a sůl zůstávají beze změny. Dávka sádla se snižuje ze 160 gr. na 120 gr. na 1 měsíc.

Nové tyto dávky platí již od prvního listopadu.

Listopad 1947

1. listopad: První listopad jest státem uznaný svátek. Připadl letos na sobotu.
Většinou se však v průmyslu i zemědělství pracovalo ovšem se 100% příplatkem.

Památka mrtvých: V den všech svatých mnoho občanstva navštívilo hroby svých zemřelých na místním hřbitově. Zdobeny jsou hroby umělými i rostlými květinami.
U hřbitovních vrat školní mládež vybírá od návštěvníků hřbitova dobrovolný příspěvek ve prospěch sociální pomoci.

Památka mrtvých 2. listopad: Památka mrtvých připadla letos na neděli 2. listopadu.
Místní hřbitov jest dnes zvláště navštěvován mnoha lidmi z naší obce. Přišli lidé i ze vzdálených míst vzdáti poctu svým zemřelým příbuzným.

Hon v revíru obce Lužné: V neděli dne 2. listopadu pořádala hon myslivecká společnost „Hlavačov".
Střelců bylo 20 a zastřeleno 21 zajíců a 2 divocí králíci.

Posluchači rozhlasu: Do 1. listopadu jest v naší obci celkem 340 radiokoncesí. Rozhlasový poplatek činí 75.- Kčs čtvrtletně.

Oslava 30. výročí Velké Ruské revoluce: Dne 6. listopadu v předvečer oslavy 30. výročí Velké Ruské revoluce konán byl slavnostní večer, který zahájil předseda místní osvětové komise Jiří Čermák. Promluvili zástupci všech stran Národní fronty.
Též recitační pásmo od počátku Ruské revoluce až do ukončení druhé světové války bylo dobře nastudováno. Za vedení předsedy místní osvětové komise Jiřím Čermákem bylo toto pásmo předvedeno přítomným občanům k úplné spokojenosti.
Bohužel, občanstvo se k tak významné oslavě jako jest výročí 30. Ruské revoluce, nedostavilo v uspokojivém počtu.
Zástupcům všech politických stran poděkoval za jejich projevy předseda Místního národního výboru Rudolf Šíma.

Úraz na dole Belšánka (Lužná): Dne 1. listopadu utrpěl úraz na dole Lužná horník Václav Pergler–Havlíčkova ulice čp. 210. — Odvezen byl k ošetřování do Rakovnické nemocnice.

Povětrnost v listopadu: Počasí jest podmračné, tepleji a časté dešťové přeháňky.

Stav obilí: Pro značné sucho bylo vesměs obilí zaseto do vyschlé půdy, proto se dosud nikde na území naší obce obilí nezelená.
Listopadovými přepršky obilí místy vzešlo. Obilí, které bylo brzo zaseto, nebylo vzešlé, a zemědělci byli nuceni v mnoha případech toto zaorati.
Ještě v druhé polovině listopadu někteří zemědělci sejí. Jest vlhké, teplé počasí a proto jest naděje, že pozdě zaseté obilí brzo vzejde.

Traktory v Lužné: Obci se podařilo získati na určitou dobu dva traktory k orání. Pozemky ať soukromé, obecní či farské jsou orány.
Zemědělci, kteří z jara budou vysazovati nové chmelnice, nechávají si pozemky k tomuto účelu orati do hloubky. Též se orá mnoho úhorů.

První sníh: Dne 17. listopadu mezi 7.–8. hod. večer začal padati hustě sníh, který ještě druhý den místy zůstal ležeti. První slabší mrazy byly 18. a 19. listopadu. Tento den v odpoledních hodinách počal sníh opět padati až do pozdních hodin večerních.

Sněhová pokrývka o síle asi 5 cm rázem změnila náš kraj, který do napadnutí prvního sněhu byl stále pod dojmem katastrofálního sucha.

Příděly mléka: Následkem nedostatku krmiv značně poklesla dodávka mléka do sběren. Jest ohrožen příděl pro děti a nemocné.

V důsledku toho jsou ze zásobování mlékem vyjmuty osoby 20–55 leté.

Do rozhlasu promluvila choť pana presidenta paní Hana Benešová, která ve svém proslovu vyzvala všechny zemědělce, aby zvýšili dodávku mléka, neb jest ohroženo zdraví našich dětí.

Vážný úraz horníka: Na státním dole „Belšánka" byl zraněn při zabezpečovacích pracech horník Alois Tupý. Utrpěl vážný úraz do hlavy. Byl ihned odvezen do rakovnické nemocnice, kde zůstal v ošetřování.

Horník Alois Tupý jest pracovitým a snaživým občanem. Bydlí v ulici Komenského čp. 209.

Úraz se stal dne 28. listopadu 1947.

Neštěstí na ulici: Jednoho listopadového dne zůstala otevřena vrátka ve dvorku koláře Jindřicha Hoška čp. 76. –

Ze dvorka vyběhla svině, která byla ze chléva puštěna k proběhnutí. Právě přijíždějící auto dolu Lužná svini přejelo.

Majitel této svině utrpěl značnou škodu, byl však za to osvobozen od dodávky sádla. Maso ze svině bylo též z části použito:

Konec listopadu: Poslední den listopadový padal sníh s deštěm. Sníh pozvolna roztál a zůstalo bláto.

Prosinec 1947.

Beseda s občanstvem: Dne 11. prosince uspořádala místní osvětová komise besedu s občanstvem. Beseda byla konána v hostinci u Polívků o 19. hod. večer. Účast občanstva byla velmi slabá.

Týden české knihy: V době od 7.–14. prosince probíhá celostátní akce „Týden české knihy". V naší obci jest výstavka knih uspořádána v místní škole.

Výstavka knih nebyla však občanstvem uspokojivě navštívena.

Sběr starého papíru: Během tohoto měsíce jest prováděn mimořádný sběr starého odpadového papíru. Sběr provádí žactvo škol, Sokol a Svaz české mládeže.

Vánoční výpomoc pracujícím: Do 20. prosince jest vyplácena všem pracujícím vánoční výpomoc v závodech průmyslových, dolech a státních podnicích.

Do ženaté zaměstnance jest vyplácen obnos 1500·– Kčs a na každé nezaopatřené dítě 300·– Kčs, u svobodných 1200·– Kčs a níže.

Dělnictvo dostává vánoční výpomoc těsně před vánoci, takže není možné zejména v nynější době obstarati nejnutnější vánoční nákupy.

Nouze o textilní zboží: V přítomné době projevuje se důkladný nedostatek látek a textilií vůbec.

Obchody, kde vydávají textilní zboží, jsou od časných hodin ranních obléhány zvláště ženami. Fronty jsou velké a lidé u obchodů promeškají mnoho hodin a nákup jest celkem nepatrný.

Aby byl umožněn nákup pracujícím, vydávají se v závodech potvrzení, která opravňuje k přednostnímu nákupu.

Besídka školní mládeže: Veselou besídku uspořádalo žactvo místních škol v hostinci u Konopásků.

Besídka byla konána v neděli dne 14. prosince, odpoledne. Účast občanstva velká. Čistý výtěžek věnován jest na školní pomůcky.

Sníh: Sníh napadal o síle as 20 cm ve dnech 18.–19. prosince. Neměl však dlouhého trvání a již 22. prosince mocným větrem a deštěm mizí. Zůstalo náledí, které si však nevyžádalo obětí, neb ulice a cesty byly včas pískem posypány.

Nedostatek různého zboží na vánočním trhu:

Letošní předvánoční trh na různé zboží jest velmi chudý. Nouze o textilní zboží dosud trvá. Hračkami a vánočními ozdobami jsou krámy přeplněny.

Ryby pro vánoční stůl sice jsou, ale jen v Rakovnicku. Kdo vánoční rybku chce, musí si pro ni do Rakovníka.

Vánoce 1947.

Vánoce jsou mnohem chudší nežli jiná léta. Jalo sklízeč jest zpustošena letošní neúrodou a katastrofálním suchem, což má nesporně vliv i na průmyslová a jiná odvětví, která zásobují vánoční trh. Ani počasí nebylo vánoční. Sníh, který před vánocemi napadal, rozmál, takže vánoce jsou úplně bez sněhu a zůstalo blátо.

Silný vítr cesty vysušil. Mládež nemůže bruslit, neb rybník ani kluziště nezamrzlo.

Ukončení roku 1947.

V Konopišti uspořádán byl veselý silvestrovský večer, za velké účasti starých i mladých návštěvníků.

V biografu u Slávků byla rovněž slušná návštěva. Po skončeném biografickém představení zůstalo mnoho návštěvníků v hostinci a uspořádána též silvestrovská zábava při stolcích.

Z obou silvestrovských zábav přicházeli návštěvníci domů vesměs až k ránu.

Dodatky pro rok 1947.

Stavba okresní silnice.

V jarních měsících započato s přestavbou okresní silnice od nádraží Lužná–Líšany přes obec Lužnou. Práce postupují dosti rychle. Zaměstnání jsou pensisté, ženy a mimo to mnoho občanů účastněno se po svém zaměstnání rovněž prací na přestavbě okresní silnice. Navezeno mnoho hostek kamenných, kterými se, bude silnice přes obec dlážděti.

Místním národním výborem bylo stanoveno, aby každý občan odpracoval zdarma 16 hodin.

Úmrtí a narození v r. 1947.

Obchody a živnosti v roku 1947:

Koloniálních obchodů jest 6, z toho 2 prodejny konsumního družstva „Budoucnost“ a současně i pekařství a mlékárna.

2 živnosti truhlářské,
1 „ kovářské,
2 „ obuvnické,
3 „ holičské, z toho 1 na nádraží.
1 „ kožešnická,
1 „ cukrářství,
7 „ hostinských, z toho 2 na nádraží v Hostinci „Cikánka“ v Hlavačově,
1 „ řeznická,
1 „ drogerie,
1 „ textilním zbožím,
2 „ povozničské,
1 „ klempířská,
1 „ cementářská,
2 „ krejčovské,
1 „ dámské krejčovství,
4 „ různické, z toho 1 na nádraží,

Spolky v r. 1947.

1. Rodičovské sdružení,
2. Spolek pro chov čistokrevného domácího drobného zvířectva,
3. Tělocvičná jednota „Sokol“,
4. Fotbalový klub „Sparta“,
5. Komunistická strana Československa,
6. Čsl. strana národně socialistická,
7. Čsl. strana sociálně demokratická,
8. Čsl. strana lidová,
9. Sbor dobrovolných hasičů,
10. Spolek zahrádkářů,
11. Všeobecná dobročinná obec „Záchranný kruh“ Louňek“,
12. Nově ustavená myslivecká společnost „Hlavačov“.

Letošním rokem čítá naše obec celkem 415 čísel. Čísel popisných:

Stavby a přestavby:

Nové stavby nebyly letos podnikány pro nedostatek stavebních hmot.
Provedeny pouze přestavby domů čp. 188 a čp. 346.

Móda v r. 1947.

Pro citelný nedostatek látek všech druhů a textilií nezaznamenává móda valných změn. Muži zejména mladší nosí hrubé blůzy vzor vojínů anglosaské armády. Tyto blůzy jsou převážně barvy olivově zelené, tmavě a šedrozelené. Nosí se v letním i zimním období.

Ženy a mladší ženy oblékají v létě krátké halenky (šortky) nebo krátké sukně. V období zimním nosí dlouhé kalhoty jako muži. Kloboučky dámské jsou v různých barvách, avšak převládají kloboučky s malou kulatou střechou. Též se všeobecně nosí kulaté čepice padělky.

Obuv se nosí v létě lehká, opánky nebo sandály, v zimě pak vysoké boty nebo válenky.

Oděvy se různě kombinují ze dvou různých látek.

Účes mladých děvčat a žen nezaznamenává rovněž valných změn.

Obecní knihovna: V roce 1946/47 čítá obecní knihovna svazků:
zábavných
poučných
dětských

Výpůjček 1086 čtenářů 68

V r. 1947 zakoupeno 66 svazků knih v ceně 5396·– Kčs.

Za vazbu knih vydáno 3233 Kčs. Převázáno a svazáno 120 svazků.

Autoři: celkem 689 autorů zábavných knih, z toho původních českých autorů 298 cizých 391.

Vydání za papír pro balení knih 777 Kčs. Různá vydání 1064·40 Kčs.

Celkový život v obci: Období jarní.

Záhy z jara zahrádkáři ošetřují a postřihují stromy, zyjí své zahrádky a sází zeleninu a jiné plodiny. V polích též vše ožije. Zemědělci mají v polích velmi mnoho práce.

O nedělích chodí mladí i staří do lesů na vycházku. Se zálibou vyhledávají se první jarní kvítky sasanek, fialek, bledulí a jiných květinek.

V hostincích vysedávají jen sousedé, kteří při pivě rozmlouvají o hospodářství a různých problémech týkajících se denního života.

Velikonoční svátky jsou ve znamení největší jarní nálady, barvení velikonočních vajíček, šlehání mladých dívek a žen „pamihodnu" t.j. z vrbových prutů upletenou metlou.

Jarními čili svatodušními svátky jest konec (konec) kouzelnému a večně mladému jaru a nastává období letní.

Hřejivé letní slunce vyláká vše ven do přírody, ať pracovitého zemědělce, dělníka průmyslového, nebo pensisty a výměnkáře, všichni mají rádi sluneční paprsky až do osmahnutí.

Naše mládež nalézá osvěžení v jediném koupališti „Pánoje" rybníce, nebo jde na toulky do blízského i vzdálenějšího okolí. Vcelku mají všichni občané naší obce v době letní tvrdý život. Jest to starost o drobná hospodářství, dobytek a shánění píce. Jiní v době letní jezdí do lesa na dříví pro zimní období. Někdy se v létě dostavují velké bouře a deště. To jest opět starost o ten tvrdý život, jak dostati obilí, píci a jiné plodiny za sucha domů.

Z němi ukončujeme léto, též česáním chmele.

Již jest posvícení za dveřmi říkají naše hospodinky. Krmením husí, opravou a bílením stavení jest zřejmé, že doba posvícení jest tu.

A bývá velmi veselé, tradiční, což jest zřejmé z předchozích statí o našem posvícení. Záhy po posvícení dostavují se šedé mrazíky. Z polí se sklízí brambory, seje se ozimé obilí, pase se na lukách dobytek a dostavují se podzimní mlhy.

Listí žloutne a opadává. O nedělní vycházce nejeden stárnoucí občan nebo občanka rádi chodí nebo šoupají nohou po spadlém listí. Pozastaví se, v duchu zavzpomíná na vše, na prchlé mládí, na veselý či smutný běh svého života. Lavičky pod kaštany na Masarykově náměstí osiřely. Chladný vítr a podzimní přepršky zahání veškerý život do chalup, přístřeší a doupat.

Zelená osení, zoraná pole a černé lesy kolem Lužné, jednoho dne v počátku prosince byly zasypány běloučkou vrstvou načechraného sněhu. Rázem se změnila tvářnost naší obce i přírody. Dostavují se mrazy, sníh připadává.

Mládež vyhledává místo pro sáňkování.

Bruslí se na kluzišti v Tomenského ulici i na rybníce, nebo se hrají hockeyové zápasy.

Nastává doba předvánoční, doba vepřových hodů a jiných zimních radostí. To chalupách a ve statcích se „dere" peří což jest též vžitá tradice. V tuto dobu se mládež i ti dospělí rádi pobaví, požertují ano i zazpívají. Na ukončení draní peří slaví se ojediněle „doderná." To se připraví jemné pečivo a různé zákusky a zapíjí čajem s rumem nebo koňákem.

To bývá ve vytopených světničkách zvláště veselo. Vánoční stromečky jsou radostí malých dětí i dospělých. Vždyť dospělým vánoce připomínají jejich mládí a průběh celého jejich života.

O vánocích se snaží rodiče učiniti dětem radost opatřením dárků, rovněž děti svým rodičům dárkem projevují svoji lásku k nim.

Silvestr bývá veselý. Kabaret a tanec, dobrá nálada a zpěv. To Silvestru se konají přípravy pro různé plesy ať občanské nebo maskované. A tak léta prchají v radostech i smutku, v práci i doma.

Jak splnily Luženské doly první rok dvouletky:

Důl Lužná: První rok dvouletky jest splněn dle uvedených čísel:

těžba v tunách:
plánovaná: 51.907 tun
docílená: 52.837 -"- což činí 101·8 %.

Výkon na hlavu a směnu:
důl: 1602 tun
povrch: 1036 -"-

Stav osazenstva:
dělníků: 204
gážistů: 18

Průměrná mzda dělníků:
v úkole: 28·69 Kčs
v časové mzdě: 17·69 -"-

Počet všech odpracovaných směn:
důl 32.980
povrch 17.991
celkem 50.971 - z toho nedělních směn 3059.

V měsíci září 1947 v důsledku adaptace a rekonstrukce třídírny byl těžební plán splněn pouze na 79·4%. Rovněž tak v měsíci listopadu při stavbě těžného stroje a sesílení těžné věže splněn plán pouze na 78·2%.

Pro zdárné splnění druhého roku dvouletky jest ta skutečnost, že musí býti nalezeno další ložisko uhlí. V přítomné době jest situace velmi nejasná pokud se týká sledných prací ve směru severozápadním.

Ve východním poli, kde uhlí jest nalezeno, vyžádá si příprava k prozkoumání tohoto ložiska a schopnost těžby delší doby a i většího nákladu.

Důl Belšánka:

těžba v tunách: plánovaná: 3682 tun
docílena: 3854·8 -"-
což jest 104·7%

Výkon na hlavu a směnu:
důl: 1588 tun
povrch: 1288 -"-

Stav osazenstva:
dělníků: 20
gážistů: 2

Průměrná hodinová mzda:
v úkole 28·25 Kčs.
v časové mzdě 16·88 -"-

Počet všech odpracovaných směn:
důl: 2426 směn
povrch: 564 -"-
celkem 2990 směn. z toho nedělních směn 183.

Na dole Belšánka nenastaly v uvedeném údobí žádné poruchy, které by brzdily plnění dvouletého plánu.

Historie dolu Belšánka od 15. března 1939:

Historie dolu Belšánka od 15/III. 1939.

V roce 1939 kdy vtrhli Němci do Čech a naše lidé z pohraničí prchali do vnitrozemí před násilím a sprostotou Němců, čeští inženýři a technici na tehdejším ministerstvu veřejných prací vedoucí činitele německých úřadů přesvědčili, že v okolí Lužné jsou dosud bohatá ložiska kamenného uhlí.

Bylo přikročeno k realisování toho, o čem vládní rada Hegner a technický rada Špachman Němce informoval.

Protože uhlí, krev života všeho průmyslu, zejména pro válku, Němci potřebovali, okamžitě nařídili zkoumání půdy sondováním a vrty přirozeně s výsledky někdy zkreslenými.

Založen byl důl jemuž dáno jméno „Dominik" po bývalém protektorátním ministru veřejných prací Dominiku Čiperovi.

Hloubení dolu bylo započato dne 26. listopadu 1939.

Sociální postavení dělnictva v prvních létech války bylo krajně neutěšené, neboť bylo nuceno pracovati za 18–20 K za směnu.

K částečné úhradě hubených mezd, bylo uhlí východně od dolu těženo sondou. Doprava na povrch děla se rumpálem – lidskou silou.

První vozy z dolu, jehož hloubka byla celkem 39 m včetně žumpy, vytěženy byly 6. Května 1940.

Přes veškeré sociální nedostatky žilo tu dělnictvo spokojeno zejména proto, že žilo tu jakoby v závětří, v lesích, chráněno před slídivými zraky Gestapáků.

V roce 1940 však přece jen byli zatčeni z dolu pro ilegální činnost dva horníci, Brož Frant. a Suchý Josef.

Brož František se vrátil z koncentračního tábora za dva roky 17./V. 1942.

Suchý Josef byl nacisty umučen.

Když důl v roce 1941–42 přicházel částečně do provozu a stav dělnictva se pohyboval kolem 40 lidí, již tehdy slabými výkony dokazovalo svůj odpor a nenávist vůči okupantům.

Tak jako vždy a všude, i zde našli se jedinci, kteří měli kladný postoj k dané situaci. Snažili se seč jejich síly stačily, aby nakopali uhlí co nejvíce, zatím co převážná většina dokazovala vedení podniku, že výkony za žádných okolností nelze zvýšiti.

Skutečnost dokazuje, že v roce 1944, tedy v největším rozmachu výroby, byl za celé okupace nejvyšší výkon 6·5 q uhlí na hlavu a den.

Jediný tento rok za svého života vykazoval důl „Dominik" aktivitu 200.000 K, zatím co od svého zrození až do květnové revoluce byl pasivním.

I vedení závodu (Ing. Peřina) prováděl záměrnou sabotáž, aniž by bylo nezasvěceným toho postřehnouti.

Heslo „vozy a zase vozy" platilo pouze na papíře. Jinak tomu bylo před důvěryhodnými horníky, zakopané oleje, olovo a uklízené kolejnice, to vše se papírově rychle spotřebovalo, aby až přijde nová doba, byly dány do provozu.

Uhlí nejhorší jakosti bylo dodáváno zbrojovkám a nejednou byly vedeny stížnosti těmito odběrateli na špatnou jakost uhlí. Za to však drobní odběratelé byli s uhlím z dolu Dominik velmi spokojeni.

Tak plynul život dolu a jeho současníků až do roku 1944. Počátkem roku 1945 projevila se pasivní resistence všeho dělnictva jak dokazuje uvedená tabulka:

měsíc:	počet dělníků:	výkon na hlavu a směnu:
leden:	86	4·70 q uhlí
únor:	97	6·30 –"–
březen:	94	5·63 –"–
duben:	100	5·12 –"–

Dne 2. května 1945 vzrušen byl kraj příchodem armády generála Vlasova, která získala si důvěry našeho obyvatelstva, přestože nebylo široké veřejnosti známo její poslání, ale zastřelení dvou ozbrojených Němců na nádraží Lužná-Lišany a přímé pronásledování německého vojska a četnictva těmito Vlasovci utvrdilo v našem lidu víru, že dny našich „ochránců" a jejich vlády jsou sečteny.

Dne 3.–4. května 1945 Vlasovci odchází směrem ku Praze a nastává v kraji tajemné ticho, jakoby před bouří. Za této situace nastupuje dělnictvo v den 5. května svojí směnu, netušíc, že tento den se stane historickým mezníkem v dějinách našeho národa.

O půl deváté hodině ranní přichází na nádvoří šachty naši známí partyzáni z našich lesů Valerián a Vasil, kteří skoro rok skrývali se tu v lesích a zásypaných štolách. Přichází, aby nám oznámili, že nejtěžší chvíle (přichází) se blíží a vzkazují všem upřímné díky kdož jim pomáhali.

Odchází na svá místa s kamarádským „zdař bůh". Po jejich odchodu projíždí kolem osobní auto s bílou vlajkou. Nebylo možné okamžitě poznati jeho pasažéry. Později bylo zjištěno, že to je sám velitel partyzánů z křivoklátských lesů. O 11. hod. přijíždí nákladní vůz s bílou vlajkou. Zastavuje a posádka auta hlásí: zastavte práci - jděte a bojujte proti Němcům.

Telefonicky jest voláno do dolu: „Horníci ven, je konec války, konec utrpení." Po vyfárání horníků volal rozhlas: „Pomozte nám, S.A. a S.S. nás vraždí. – Voláme všechny věrné Čechy na pomoc k budově rozhlasu, zde se střílí naše lidi. Nervy nás všech jsou napjaty, vše úzkostlivě očekává okamžiků příštích. Však vítězí rozvaha a klid.

Horníci jdou do svých domovů a jen ti, jichž jest nezbytně třeba k udržení dolu, zůstávají na svých místech. Důl jest na neurčito zastaven.

Po příjezdu slavné Rudé armády 9. května se důl dává opět do provozu. Oddíly Rudé armády měly svá stanoviště v blízkosti dolu.

Již 11. května sešlo se 45 horníků a dělníků, aby zvolili mezi sebou Revoluční odborovou radu. Jednomyslně zvoleni byli Brož Frant., Švarc Jos., Tupý Alois. Nikdo netušil, že Švarc Josef byl za okupace udavačem, který za svojí činnost proti českým lidem si odpykal zasloužený trest.

Nová volba předsedy a závodní rady byla 26. července 1945, do níž jednomyslně zvoleni byli:

Šíma Antonín předseda
Brož František místopředseda
Tupý Alois jednatel
Balšánek Raimond za úřednictvo.

Těžba uhlí se opět zvyšuje, přesto, že stav osazenstva klesl na 56%:

měsíc:	stav dělníků:	výkon na hlavu a směnu:
květen	100	3·45
červen	50	3·80
červenec	55	7·19
srpen	56	6·59
září	52	8·04
říjen	45	8·23

Dlužno připomenouti, že důl „Dominik" v říjnu jest přejmenován opět na důl „Belšánka".

Pro stálý nedostatek pracovních sil vyhověno žádosti o přidělení zajatců z internačního tábora. Dnem 22./XII. 1945 nastupuje 14 mladých němců a 2 němky do dolu na práci.

Po zklamání jehož se Němci dočkali vírou ve svého „vůdce", s chutí zapojili se do práce a nebylo třeba jich hlídati.

Počátkem roku 1946 zahajuje důl svojí těžbu s počtem 44 kmenovými dělníky, třemi brigádníky a 16 příslušníky německé národnosti.

Po revoluci nebylo možno opatřiti těžný stroj, proto se rozhodla závodní rada a závodní správa pomoci si sama.

Přes všechny potíže i poznámky techniků, že bude to „Horymírův vrátek", byl tento sestaven a 2. května 1946 dán do provozu a svým výkonem překvapil i své budovatele. Po provedení hlavního překopu zaraženy jsou sledné a rozrážkové chodby.

Uhlí jest zde nejlepší jakosti a pro vyrubání tohoto pilíře jest tu předpoklad, že život dolu při stavu 50ti zaměstnanců bude o 7–8 měsíců prodloužen.

1948.

K 28. Říjnu 1948 vypsána byla celostátní soutěž zemědělských novin o nejlepší obecní kroniku. V této soutěži získala obec Lužná II. cenu a to krásné maňáskové divadlo, které bylo naší obci zástupci zemědělských novin předáno na slavnostní schůzi Místního národního výboru dne 15. dubna 49.

Soutěžním rokem jest rok 1948. Kronikářem jest Laun Antonín.

Na odchodnou roku 1947.

Se starým rokem rozloučili se jdou mladí i starší. Děje se tak v hostincích, kinech a jiných podnicích.

V naší obci hostince a kino byly velmi četně navštíveny. Pořady jsou pestré a zábavné. Nebylo ještě vzpomenuto co se ve starém roce vykonalo, nebo ještě mohlo se vykonati. Starý rok odchází za nesčetnými starými roky a jen někdy vracíme se k uplynulým rokům z důvodů nezbytné potřeby buď historické nebo povšechné.

Zaměstnance v hornictví, na drahách v průmyslu a jiných odvětví, které povahou svého zaměstnání silvestrovská noc a příchod nového roku zastihla ve svém povolání, v této době zvláště vzpomínáme jako věrné a oddané pracovníky pro blaho všech.

Příchod nového roku:

Údery na cimbál, kytaru nebo jiný nástroj jsou přesně odpočítávány hodiny. Po 24té hodině navzájem si přejeme. Šťastný a veselý nový rok!" V této výzvě mnohé chvíli shasnuda byla na několik vteřin osvětla, aby tak nebylo viděti na mnohé upřímné přání. šťastného a veselého roku nového."

Přestupný rok 1948 připadl na středu a počal mírnými mrazíky o −4° C. Počasí jest skoro jarní, bez sněhu. Teprve 2. ledna napadl sníh o síle 5 cm, který však druhý den roztál a zůstalo blato.

Silný vítr:

V noci na den 13. ledna zuřil ohromný vítr, který mimo škody v selských a státních lesích porušil elektrické vedení. Porucha byla odstraněna až na druhý den v hodinách dopoledních.

Plesy v lednu:

Dne 3. ledna v sobotu pořádali místní horníci svůj ples v hostinci u Konopásků za velké účasti starých i mladých návštěvníků.

Sbor dobrovolných hasičů v Lužné pořádal ples dne 10. ledna rovněž za velké účasti.

Komunistická strana Československa uspořádala všedělnický ples v sobotu dne 17. ledna za mimořádně velké účasti všech pracujících. Sál byl vkusně dekorován obrazy, které znázorňovaly různá pracovní odvětví. Obrazy maloval místní

občan Jaroslav Hajflex, keramický malíř.

Místní Sparta (fotbalisté) měla karneval za velké účasti masek, zvláště děvčat. V přítomné době není dosud možné pořídit nákladné plesové šaty, proto byl tak velký nával masek.

Sokolské šibřinky měly svůj ples 31. ledna rovněž za velké účasti hlavně mládeže.

Všechny plesy konány byly v hostinci u Konopásků. Začátek vždy o 19. hod. večer. Vstupné obvykle 25.– Kčs.

Krádež: Jest velmi smutným zjevem, že místnímu pracovišťnímu provozníku vzácen byl jedné lednové noci pytel pšenice. Krádež byla zpozorována tím, že myši prohryzaly pytel a pšenice byla krousena až k obydlí pachatele.

Polní práce v lednu: Mírná zima a teplé počasí umožňuje zemědělcům oráti a připravovati pole pro jarní práce.

Rozmary letošní zimy: V lednu kvetla jíva a břízy měly jehnědy. Na výslunní se objevil pozděl.

Únor jest též bez sněhu a denní přeprušky tvoří bezedné bláto. Přeprušky a bláto.

Vlastenecko-dobročinná obec baráčníků „Loužek" pořádala ples dne 7. února v hostinci u Konopásků za slabé účasti občanstva. Plesy v únoru:

Masopustní úterý připadá na den 10. února. V odpoledních hodinách několik mladíků přestrojených za medvěde a jiné masky, procházelo obcí a za nimi houfy dětí i dospělých. Večer pak rej masek uspořádala organisace svazu české mládeže. Účast byla slabá. Masopustní úterý:

Dne 14. února pořádán byl ples zaměstnanců keramických závodů v závodní restauraci v Šamotové továrně za velké účasti místních i okolních návštěvníků.

Není hezké ruší-li zábavu někteří podnapilí návštěvníci jako tomu bylo o plese v Šamotové továrně.

Počasí jest teplé a příznivé pro polní práce. Jako v lednu tak i v únoru zemědělci pracují v poli. Teplé dni v únoru:

Obilí, které v podzimku málo vyšlo, jest nyní zplna vzešlé a pěkně zelené.

Teplota jest přes den +5–10° C, v noci +0–2° C.

Kočující zápasníci:

Dne 12. února v sále kina u Bílků uspořádali čtyři cestující zápasníci řecko-římské zápasy. Zápaseno bylo též ve volném stylu. Přítomnost obecenstva pro pořadatele zápasů byla méně uspokojivá.

Průzkum na bývalém hradišti Hlavačově:

Dva mladí hoši Štěpek Milan, čp. 349 a Šíma Vladislav čp. 348 se dohodli, že učiní pokusné výkopy na místě, kde před staletími stával hrad Hlavačov (kolem r. 1300). Po svém zaměstnání šli na tuto zajímavou práci, která však neměla kladného výsledku. Kopáno do hloubky 3 m a nalezeny byly v hloubce 1 m pouze kusy opuky, která se v našem kraji nikde nevyskytuje. Jest to důkaz, že opukové kameny byly ku stavbě hradu dováženy z blízkého pohoří Žbánu.

Hoši buď nezdarem nebo únavou zanechali další průzkumné práce. Důkladnými prokopávkami by však mohla být historie základního hradu Hlavačova lépe objasněna. V dějinách jest o tomto hradu velmi málo psáno.

Mráz a sníh:

Dne 15. února byl mráz -5° C. Ráno počal padati sníh a v malých přestávkách padal po celý den až do druhého dne. Sněhu jest vrstva až 20 cm. Ostrý severák tvoří velké závěje. – 23. února sníh připadl znovu.

Generální stávka:

Dnem 24. února byla na celém území Československa vyhlášena jednohodinová generální stávka jako protest proti vzmáhající se reakci. Klid byl všude zachován. Při stávkových shromážděních rozhlasem byla vyslechnuta řeč generálního tajemníka Ústřední rady odborů V. Erbana a podána zpráva z celostátního sjezdu závodních rad, který se konal v neděli 22. února v Praze.

Oslava založení Rudé armády:

Ve dnech 21.–22. února byly vyvěšeny vlajky československé a ruské na oslavu 30ti letého založení Rudé Armády.

V hostinci u Konopásků konána byla přednáška o tomto významném dni.

Vyvěšení vlajek:

V době od 26.–27. února jsou opět vyvěšeny státní vlajky na veřejných budovách i soukromých domech na důkaz, že po pohnutých dobách jest ustavena nová vláda potvrzená presidentem Dr. E. Benešem a v čele s ministerským předsedou Klementem Gottwaldem.

Nastalo všeobecné uklidnění. Nejdy reakce byly rázným zakročením sjednoceného lidu znemožněny.

Akční výbory:

Při místních národních výborech, politických stranách a různých veřejných korporacích zřízeny byly akční výbory, které mají za účel vyřaditi z veřejného života ty osoby, které nevyhovují podmínkám pro stávající nově uspořádané poměry, nebo jinak se provinily.

Členové akčního výboru:

Šíma Antonín, předseda - Lužná 348.
Mžourek Fran. čp. 100
Vlček Jos. -"- 146
Krob Karel -"- 329
Čermák Jiří -"- 373
Hlaváček Jar. -"- 109
Náprstek Fran. -"- 194
Špička Václav -"- 10
Vyskočil Fran. -"- 176
Šajner Jos. -"- 201
Lužný Fran. -"- 274
Bečková Marie -"- 64
Kovaříková Růž. -"- 263
Malý Karel -"- 16
Jebhart Jar. -"- 187
Ryšavý Václav -"- 256
Svoboda Fran. -"- 212
Šulc Ant. -"- 164

Umrtí:

Dne 23. února zemřel ve věku 74 roků místní občan Augustin Procházka. Zesnulý byl zejména mezi mládeží velmi oblíben neb jí byl dobrým přítelem a rádcem.

Březen 1948.

Počátkem března únorový sníh zmizel a teplý větřík vysušuje cesty.

Oslava vítězství čsl. zahraniční armády u Sokolova:

Na oslavu vítězství československé zahraniční armády u Sokolova a Bachmače vyvěšeny jsou státní vlajky na veřejných i soukromých budovách v době od 5. – 10. března. V této době národ československý vzpomíná též 98. výročí narození presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka.

Vojenské cvičení:

Dne 5. března bylo v okolí naší obce konáno vojenské cvičení rakovnické posádky, o které měla nemalý zájem naše mládež.

Tragický skon ministra zahraničí Dr. h. c. Jana Masaryka:

Ve středu dne 10. března 1948 v hodinách dopoledních roznesla se po všech místech naší vlasti velmi smutná zpráva.

Rozhlasem bylo stručně oznámeno, že čsl. (zahraniční) ministr zahraničí dr. h. c. Jan Masaryk skočil z okna svého bytu v Černínském paláci a byl ihned mrtev.

Tiskem i rozhlasem zhodnocena byla jeho velká práce v zahraničním odboji pro naší republiku. Velká účast na pohřbu svědčila o tom, jak byl zesnulý ministr národem milován. Pohřben jest u svých rodičů T. G. a Charloty Masarykových na lánském hřbitově. Pohřeb se konal v sobotu 13. března.

Směna vítězství: V neděli dne 21. března pracováno bylo ve všech průmyslových odvětví normálně od 6–14 hod.

Závodní směna vítězství zaznamenala velkých úspěchů. Z mnoha závodů a podniků došlých byly rozhlasem vyhlášeny výsledky směny vítězství.

První jarní den: První jarní den 21. března jest opravdu jarním, neb slunce po celý den hřálo a teplota dosáhla + 14° C.

Z úlů vylétají včelky a v polích se již pilně pracuje.

Velikonoce 1948: Velikonoční svátky připadly letos na 28.–29. března. Nádherné počasí o svátky vylákalo mnoho občanstva do blízkých lesů na procházku jarní přírodou.

V hostinci u Konopásků sehrál dramatický odbor K. S. C. po oba velikonoční dny divadelní hru „Dobrý šáša." Hra měla velký úspěch.

Biografická představení byla však méně navštívená.

Sparta Lužná sehrála fotbalový zápas.

Zemědělci o velikonocích pilně pracovali v polích.

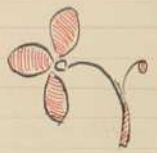

Duben se hlásí teplým počasím, které umožňuje provádění jarní práce. Jařiny jsou již **Duben 1948.**
vesměs zasety a sází se brambory.
Zemědělci si přejí déšť, kterého jest velmi potřeba.

Divocí vepři: V poslední době přebíhají ze státních lesů do polí divocí vepři, kteří nakopí mnoho škody v polích zvláště v bramborách. Nejvíce škody jest v polích u Brůdku a Čtského rybníka. V selských lesích (lesích) jest země rovněž rozryta.
Členové místního loveckého spolku dosáhali na divoké vepře hon. Byl postřelen jeden vepř a další se prozatím neobjevují.

Závodní rozhlas: V Rakovnických keramických závodech zřízen byl počátkem dubna závodní rozhlas téměř do všech oddělení. Ráno hudbou jsou zaměstnanci voláni do práce a na ukončení práce hraje opět hudba. Též jsou vysílány různé zprávy týkající se závodu.
Zřízení závodního rozhlasu bylo všemi zaměstnanci radostně uvítáno, zejména Lužeňskými, kteří nemajíce obecního rozhlasu, mají alespoň potěšení z rozhlasu závodního.

Kukačka: Letošního roku se kukačka ozvala již 16. dubna. Dle starých pranostik kukačka kuká tehdy, napase-li se na jarním obilí.
Vejdou-li jařiny později, ozve se kukačka též později.

Zavedení letního času: Ze soboty na neděli dne 18. dubna jsou ručičky hodin o 1 hod. ku předu. Tím máme opět letní čas, který při práci a sportu velmi rychle prchá.

Pracovní brigáda: V neděli dne 18. dubna místní občané dobrovolně a bezplatně pracovali na odstranění zděných chlévků u občana Jos. Černého č.p. 53. – Odstraněním chlévků získán jest přímý svod vody z Havlíčkovy ulice rovně do potoka. Dřívější svod vody byl lomen, proto při velkém přívalu vody byla zálopa před domky čp. 66, 69, 50, 53 a 76 jelikož starý svod nestačil vodu pobírati.
Též někteří občané pracovali na stavbě okresní silnice, která se již provádí přímo v obci.

Lesní požár: V neděli odpoledne dne 18. dubna vypukl oheň od lokomotivy vlaku projíždějícího na trati mezi stanicemi Lužná–Lišany–Řevničov. Počasí bylo suché a větrné, proto zdolání ohně bylo obtížnější. Vzácným zákrokem není škoda na lesním porostu velká.

Nové židle pro mateřskou školku: Místní školní rada zakoupila pro mateřskou školku 32 malých židlí. Cena jedné židle jest 170 Kčs včetně dovozného.

Vyvěšení státních vlajek na počest bulharské vládní delegace: Na počest zájezdu bulharské vládní delegace do Československa, v čele s ministerským předsedou Jiřím Dimitrovem, byly vyvěšeny na veřejných a státních budovách státní vlajky.

Vládní delegace bulharská navštívila Prahu a Brno, kde byla slavnostně uvítána. Kudy projížděla, všude byla provolávána sláva demokratickému Bulharsku.

Raná zelenina: Nejvyšší úřad cenový v Praze stanovil s platností od 29. dubna 1948 tyto nové přeskolské ceny:

Salát	o váze 80 gr.	za 100 kusů	300 Kčs.
-"-	o váze 60 gr.	za 100 -"-	200 -"-.
Ředkvičky		za 100 -"-	20 -"-.
Špenát		za 100 kg.	650 -"-.

První jarní bouře: Nad naším krajem snesla se první jarní bouře dne 30. dubna mezi 18.—19. hodinou večer. Bouři doprovázel silný vítr s prudkým lijavcem. Místy padaly kroupy, ale v malém množství. Po bouřce ještě v malých přestávkách pršelo.

Deště bylo již velmi potřeba, neb skoro po celý duben nepršelo, byly noční mrazíky a přes den velmi chladno. Ke konci dubna se značně oteplilo.

Květen 1948. Hlavní májové oslavy: Letošní I. květen byl velmi významný a historický, neb byl oslaven jednotně celým národem.

V naší obci májové oslavy probíhaly následovně:

Ráno o 6. té hod. budíček. Hudební kapela procházela obcí a vyhrávala slavnostní pochody. Po 7. hod. na Masarykově náměstí shromáždili se příslušníci všech sdružujících politických stran i občané bez politické příslušnosti.

Průvod do Rakovníka byl velmi početný. Při nákladní autu místních majitelů byla vkusně alegoricky vyzdobena, jakož i vozy povozníků, na nichž vezeny byly děti oblečené v národních krojích. Po celý den vlály vlajky na veřejných budovách i soukromých domech.

Oslava 1. května v Rakovníku byla velkolepá. Odhadováno jest na 10.000 účastníků májových oslav z města i z okolních vesnic.

Mohutné oslavy 1. května jsou hlášeny ze všech krajů republiky a byly konány pod dojmem sjednocujícího vítězství pracujícího lidu nad reakcí.

Večer byla konána májová taneční zábava za účasti mladých i starých. Hostinec u Zonpásků sotva stačil pojmouti velký počet návštěvníků.

Změna v zásobování masem: Spotřebitelé do 20ti let obdrží v květnu místo 200 gramů masa 4 vajíčka.

V poslední době bylo z Jugoslavie dovezeno větší množství vajec.

Raná zelenina: Spotřebitelské ceny rané zeleniny jsou bylo:

hlávkový salát	o váze 80 gramů	4·30 Kčs
-"- -"-	o váze 60 gramů	2·90 -"-
Svazek ředkvičky	o 10ti kusech	3·90 -"-

Brouk kůrovec: Nadřízené úřady oznamují občím, aby se co nejsvědomitěji stromy ošetřovaly, neb v našem kraji se vyskytl brouk kůrovec, který zhoubně ničí naše krásné ~~sady~~ lesy.

Bouřky v květnu: Bouřky v květnu jsou časté, ale s nepatrným deštěm. Rostlinstvo však má vlahy dosti. Jest zřejmé, že letošní žně budou mnohem příznivější nežli roku loňského, kdy bylo katastrofální sucho.

Vše se krásně zelená, takže jest nadějí i na dobrou úrodu píce nin.

Pohled do májové přírody:

Květen začal velmi slibně neb po suchém dubnu vydatně prší a jest teplo. Ovocné stromoví kolem Lužné jest plné květů. Třešně odkvetly již v dubnu. Jest naděje na dobrou úrodu.

Louky jsou krásně zelené a plné lučních květin. Blatouchy, řeřichy luční, pryskyřník a jiná luční kvítka milující vlhko, rostou po obou březích Čistého potoka, sasanky, pampelišky a chudobky rostou (po obou) na suchých lukách a v Líšnicích blíže nádraží Lužná-Lišany.

Sněženky jsou u nás již velmi vzácné, zřídka rostou na lukách za Čistým rybníkem. Ještě před nedávnem rostly v uspokojivém množství, lidé však je dobývali i s hlízou a přesazovali je do svých zahrádek. Sněženky rostou v březnu někdy i pod sněhem.

Naše lesy též změnily barvu a staré buky na Merklovce, v Kotlinách, Vrchové a kolem Belšánky se již pěkně zelenají. Bílé břízy se rovněž (odě) okrášlily vonným listím. Březové háje na Vrchové, v Radlici a Staré Oboře jsou již dokonale připraveny pro májové toulky zvláště mladých lidí.

Stojíme-li na vrchu Višňovce, vidíme pěkný pohled na dobře obdělaná pole, zelenající se obilí a rozsáhlé louky kolem Čistého potoka, které rozkvetly květy tisícery....

O nedělích i ve všední dny mladí i staří po své práci rádi nalézají osvěžení v blízkých lesích. Nyní jest možno navštěvovati i lesy státní, kam byl vstup dříve zakázán.

V polích i lesích na katastru naší obce jest toho času dosti zvěře, zvláště divocí králíci, zajíci a bažanti. Poslední dobou objevují se též koroptve, které po několik let nebylo viděti. Několik statných srnek často vidíme v polích u Brůdku, které z lesů přichází na pastvu do polí.

Divoká prasata jsou v katastru naší obce sice vzácným zjevem, ale poslední dobou jsou postrachem zemědělců, neb rozryjí často pole osázená brambory a natropí tak mnoho škody.

A májové sluníčko svítí a hřeje nad naší milou Lužnou a jejím okolím.....

Třetí výročí našeho osvobození:

Dne 5. května 1948 počínají oslavy třetího výročí osvobození Československé republiky od německých okupantů. Na veřejných i soukromých budovách jsou vyvěšeny státní vlajky.

V neděli dne 9. května konána byla oslava na Masarykově náměstí, kde vzpomenuto bylo všeho, čeho bylo po dobu okupace národu našemu od Němců snášeti. Národ trpěl až do té doby, kdy slavná Rudá armáda Němce z naší vlasti vypudila. Vzpomenuto bylo též, že je tomu dne 9. května tři roky co vstoupily první oddíly Rudé armády do naší obce.

V rámci oslav sehrán byl na hřišti Sparty fotbalový zápas Sparta Lužná proti S. K. Nové Strašecí. Zápas sehrán byl 5:3 pro Lužnou.

Práce komunikační:

Upraven svod vody z Havlíčkovy ulice a to přímým směrem přes část zahrádky Ant. Stise čp. 50., dále po dvorku Jos. Černého čp. 53. — za tím účelem položeno přes 80 cementových rour. Svod vody jest prováděn obcí a občané dobrovolně a zdarma pro obec pracují.

Přestavba okresní silnice vedoucí přes naší obec:

Loňského roku započato bylo se stavbou a přestavbou okresní silnice u nádraží Lužná-Lišany. Letošním rokem pokročily práce tak, že přestavba se provádí již přímo v obci. Občané po svém zaměstnání zůčastňují se ještě na přestavbě silnice.

Vedle mužů pracují i ženy. Nejvytrvalejším dělníkem na silnici jest Bedřich Hornof, ul. Dr. E. Beneše čp. 349, který po svém zaměstnání denně jde pracovat na silnici.

Mnoho občanů odpracovalo nejméně 16 hod. zdarma. Za 1 odpracovanou hodinu se platí 10 Kčs pro ženy a 12 Kčs pro muže.

Sebevražda:

Ve čtvrtek o svátku Božího Těla dne 27. května, oběsil se ve svém bytě v domku čp. 75 ulice Dr. E. Beneše místní občan Josef Ledvinka, lesní dělník a malozemědělec. Stár byl 67 roků.

Byl pracovitým dělníkem a svého malozemědělského hospodářství si hleděl.

Jako příčina sebevraždy prý jest neplnění dodávkových povinností, za což byl též pokutován. Trest si bral příliš k srdci až se mu život stal utrpením. Účast občanstva na jeho pohřbu byla velká.

Ochotnické divadlo:

Do naší obce zavítal umělecký soubor z Prahy, který uspořádal dvě divadelní představení ve dnech 13.—14. května.

První den nebyla účast obecenstva uspokojivá. Druhý den však stoupl zájem o toto divadlo a sál hostince u Konopásků nestačil pojmouti všechny návštěvníky.

Divadelní soubor vlastní svoje auta, bohatě vybavený inventář. Pořad her byl pečlivě připraven a naše občanstvo bylo s výkony účinkujících hereců velmi spokojeno.

Svátky svatodušní a den matek:

Svátky svatodušní připadly na 16.—17. května. Počasí bylo o neděli svatodušní velmi krásné, v pondělí však bylo pod mraky a neurčito.

Dne 16. května slaven byl Den matek. V předvečer svátku matek uspořádána byla školní mládeží dětská besídka, která měla všestranný úspěch.

Na Den matek měli okolní zahradníci květiny vyprodány, neb matky byly ponejvíce podarovány květinami.

O svátky svatodušní mimo biografických představení nebylo jiných podniků. Mnoho občanstva z naší obce zúčastnilo se Slovanské zemědělské výstavy v Praze.

Volby do Ústavodárného národního shromáždění:

Za největšího klidu konaly se v neděli dne 30. května 1948 volby do Ústavodárného národního shromáždění. Volební místnost byla v budově školy.

Ve voličských seznamech zapsáno bylo 1360 voličů, z toho jest 684 mužů a 676 žen. Volební právo nastává po dovršení 18 roků do 15. ledna t.r. Do 70 roků jest účast k volbám povinná. Kdo se bez řádného odůvodnění k volbě nedostaví, může býti pokutován do 10.000 Kčs, nebo do 1 měsíce vězení. Nevolí osoby, které byly dočasně nebo trvale zbaveny volebního práva.

Voličům byla doručena kandidátka sjednocené národní fronty, kde jsou zástupci všech stávajících politických stran.

Obrozená národní fronta zbavena byla všech členů, kteří s postupem Národní fronty nesouhlasí. Pro bylo voliče jest počítáno s bílým lístkem.

Nebylo důvodu prováděti volební agitaci, pouze jest voličům v tisku a rozhlase vysvětlován význam voleb.

Vyhlášen jest boj proti bílým lístkům.

Výsledky voleb v naší obci jsou tyto:

Kandidátka Obrozené národní fronty získala 1206 hlasů, bílé lístky byly 2.

Nevolilo buď úmrtím, stářím nebo jiným odůvodněním 152 osoby.

Ale těchto voleb jsou upraveny též místní národní výbory a tím volby do obcí odpadají. Volby jsou velmi nákladné, proto tímto opatřením jest pro hospodářství státu značná úspora.

Celkové výsledky voleb v celé republice československé:

Počet všech zapsaných voličů	7,998.035 osob.
Osoby vyloučené pro překážku §55 =	65.796 -"- 0·8%
Počet voličů oprávněných k hlasování	7,932.239 -"-
Volby se nezúčastnilo	512.986 -"-
Počet odevzdaných hlasů	7,419.255 -"-
Z toho neplatných -"-	220.487 ... 3%
Platných hlasů	7,198.766 -"-
Z toho pro kandidátní listinu národní fronty	6,424.734 -"- 89·2%
Prázdných lístků (bílých)	774.032 10·8%

Národní shromáždění, které jest těmito volbami zvoleno, bude prováděti v parlamentě ústavu danou čsl. parlamentu dne 9. května t. r.

O volební neděli od časných hodin ranních drobně pršelo až do 10. hod. dopoledne.

Výměna ječmene za kukuřici: Ministerstvo zemědělství a výživy obrací se na zemědělce, aby dodali pivovarům ječmen mimo povinnou dodávku. Náhradou za ječmen obdrží kukuřici a rozdíl bude doplacen v penězích, neb kukuřice jest levnější.

Výkup ječmene pokračuje v našem kraji uspokojivě. Nedodáním ječmene bylo by vaření piva značně omezeno.

Osevní plán a živočišná výroba pro rok 1948.

a.) Plodiny a pícniny:

Pšenice	65 ha
Žito	120 -"-
Ječmen	60 -"-
Oves a směsi	50 -"-
Luštěniny na zrno	25 -"-
Brambory	80 -"-
Mák	0·25 ha
Hořčice na vyrování	1·- -"-
Krmné okopaniny	21·- -"-
Chmel	20 -"-
Polní pícniny	103·01 ha.

b.) živočišná výroba:

Skot celkem	334 kusů
Z toho krav	160 -"-
prasat celkem	363 -"-
prasnic	37 -"-
Slepic nosnic	2087 -"-

Konec května: Poslední den v květnu jest podmračný, teplý a příjemný. Mírný větřík z odkvétajících stromů odnáší drobné částečky kvítků k zemi. Šeřík voní. Ptactvo pěje a vzduchem se mihotá.

Červen: Měsíc červen se hlásí chladným a vlhkým počasím. Převážně oblačno.

Neděle dne 6. června: Naše obec v neděli 6. června byla téměř vylidněna. Mnoho příslušníků Sokola se zúčastnilo župního sletu v Kladně.

Vlastenecko-dobročinná obec Baráčníků „Loužek", zúčastnila se oslav Baráčníků v Rakovníku.

Mimo to mládež podniká výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí. Teprve k večeru jest v obci opět obvyklý ruch. Počasí pro všechny tyto podniky bylo velmi příznivé.

Ceny zeleniny a raných třešní: Nejvyšší cenový úřad v Praze s platností od 4. června t. r. stanovil tyto nové pěstitelské ceny zeleniny a raných třešní:

Cibule zelená za 100 kg		350 Kčs.
Kapusta rychlená o váze hlávky 40 dkg	1 kus	8 -"-
Karotka rychlená 1 svazek o 10 kusech		4·50 -"-
Květák rychlený I. velikost	1 kus	18·- -"-
-"- -"- II. -"-	1 kus	10·- -"-
-"- polévkový	1 -"-	2·- -"-
Okurky rychlené	1 kg	22·- -"-
Rajská jablíčka	1 -"-	30·- -"-
Rychlené zelí o váze hlávky 60 dkg	1 kus	9·- -"-
Rané třešně jakostní třída A za 100 kg		900·- -"-
-"- -"- -"- -"- B za 100 kg		720·- -"-

Ceny spotřebitelské:

Cibule zelená za 1 kg		5·60 Kčs.
Kapusta rychlená o váze hlávky 40 dkg	1 kus	11·50 -"-
Karotka -"- 1 svazek o 10 kusech		6·50 Kčs.
Květák rychlený I. velikost	za 1 kus	25·80 -"-
-"- -"- II. -"-	za 1 -"-	14·40 -"-
-"- polévkový	za 1 -"-	3·10 -"-
Rychlené okurky za 1 kg		31·60 -"-
Rajská jablíčka za 1 kg		42·80 -"-
Rychlené zelí o váze 60 dkg	za 1 kus	12·- -"-
Rané třešně jakostní třída A 1 kg		13·60 -"-
-"- -"- -"- -"- B 1 kg		11·- -"-

Též byl dovezen holandský květák, který se prodává 1 kus za 23·- Kčs.

Abdikace pr. presidenta Dr. E. Beneše:

Dne 7. června 1948 o 7. hod. večer bylo rozhlasem oznámeno, že pan president Dr. E. Beneš se vzdal presidentského úřadu.

Vládě čsl. republiky zaslal oznámení tohoto znění:

Pane předsedo vlády,
dne 4. května t.r. oznámil jsem Vám svůj definitivní úmysl resignovati na presidentskou funkci. Prodiskutovali jsme tehdy toto mé rozhodnutí v souvislosti s problémy celkové politické situace; sdělil jsem Vám též, že také lékaři mi doporučují, abych vzal ohled na svůj dnešní zdravotní stav.

Odvolávaje se na tento náš rozhovor, prosím Vás, abyste oznámil Národnímu shromáždění mé rozhodnutí a požádal je, aby vzalo laskavě na vědomí moji resignaci na odpovědný úřad, jímž mne jednomyslnou volbou dne 19. června 1946 pocítilo. Děkuji mu za jeho důvěru, děkuji za důvěru a lásku lidu, která mi byla vždy nesmírnou posilou a kterou jsem se snažil nezklamat.

Přeji všem drahým spoluobčanům, jejich odpovědným zástupcům a jejich vládě, aby republika zůstala ušetřena všech pohrom, aby všichni žili a pracovali v snášelivosti, lásce a odpuštění, svobody přáli a svobody svědomitě užívali.

Věřím v dobrého genia našeho lidu a věřím v krásnou budoucnost naší drahé republiky.

Váš dr. Edvard Beneš, v.r.

Občanstvo přijímá tuto zprávu se smutkem v srdcích. Přáním všech Čechů a Slováků jest, aby pan president Dr. E. Beneš nám byl dlouho a zdráv zachován. Jeho práce pro naše národy a republiku v první a druhé světové válce zůstane navždy v historii Čechů a Slováků zapsána.

Jako žák a spolupracovník presidenta Osvoboditele Dr. T. G. Masaryka byl dne 18. prosince 1935 zvolen presidentem republiky. Dne 5. října 1938 vzdal se svého vysokého úřadu a v osudových chvílích republiky odjel za hranice do Anglie, Ameriky a Ruska, aby úspěšně mohl hájiti zájmy československé republiky proti německým okupantům.

Sokolský slet župy rakovnické.

V neděli dne 13. června byl župní slet župy rakovnické v Rakovníku, který se velmi dobře zdařil. Krásné počasí umožnilo i jednotám ze vzdálených míst zúčastniti se veřejného vystoupení, které jest přípravou pro letošní XI. všesokolský slet v Praze.

Na 10.000 diváků zaplnilo hřiště, aby shlédlo úspěšnou práci všech odborů tělocvičných pro zdar XI. všesokolského sletu.

Hostinec č.p. 177

Hostinec č.p. 177 v ulici dr. E. Beneše, který do roku 1938 patřil starousedlé rodině Václava Kováře, zakoupil od Hradečného Rudolf Pokorný a Vrzáček, kteří hostinec přestavěli během léta letošního roku.

Volba nového presidenta Č.S.R.:

V pondělí dne 14. června zvolen byl na hradě pražském ve Vladislavském sále presidentem Československé republiky dosavadní ministerský předseda Klement Gottwald.

Na veřejných i soukromých budovách vlají státní vlajky. V závodech byla různá místa slavnostně vyzdobena. Ve školách byly uspořádány proslovy před žactvem.

Osazenstva průmyslových závodů a jiných odvětví, zúčastnila se po práci velkolepých oslav ku poctě zvolení Klementa Gottwalda presidentem.

Občanstvo vyslechlo u svých přijímačů průběh volby a zejména pak proslov nově zvoleného presidenta.

Likvidace Družstva pro postavení kulturního domu v Lužné:

Dne 25. června svolána byla valná hromada Družstva pro postavení kulturního domu v Lužné. Účelem valné hromady jest zlikvidování výše uvedeného družstva.

K valné hromadě vydány byly pozvánky tohoto znění:

Pozvání
na valnou hromadu konanou dne 24. června 1948 večer v kině „Sokol“ o 8. hod. večerní.

Jednání:
1. Čtení zápisu z minulé valné hromady.
2. Účetní uzávěrka za rok 1947. Zpráva dozorčí rady a udělení absolutoria představenstvu.
3. Likvidace Družstva. Ustanovení likvidátorů a usnesení o jmění Družstva.
4. Různé.

Nesejde-li se včas dostatečné množství členů, sejde se za hodinu nová valná hromada, která bude míti platnost usnášení při jakémkoliv počtu přítomných.

Senoseč:

Krásné a parné počasí umožnilo pokosení a usušení sena v krátké době od 10. – 20. června. Sklizeň sena jest průměrná.

Povětrnost v červnu 1948:

Od počátku června nepršelo a bylo sucho. Po dvacátém červnu se dostavilo několik vydatných dešťů spojených s menšími bouřkami.

Vše ožilo a jest naděje na lepší úrodu nežli roku loňského.

Slet sokolského žactva a dorostu v Praze:

V sobotu dne 19. a v neděli dne 20. června konáno (v pra) v Praze na Strahovském stadionu v rámci XI. Všesokolského sletu veřejné vystoupení žactva a dorostu.

Z naší obce zúčastnilo se tohoto vystoupení též několik žáků a žáček dorostenců a dorostenek.

Slet dorostu byl o týden později, t. j. 27. června. Ti, kdož nebyli přímo účastníky sletu, naslouchali u svých přijímačů a tak mohli vyslechnouti doma průběh sletových oslav, které byly velmi zdařilé.

Pokusný vrt:

V květnu a červnu t. r. bylo započato s pokusným vrtem na okraji lesa na Čihadlech. Pole na němž se pokusný vrt provádí, patří k zádušním pozemkům.

Pokusnou vrtbu provádí důl Lužná.

Sloučení N.S.Č. se soc. dem. stranou:

V neděli dne 27. června 1948 bylo v pražské Lucerně provedeno sloučení Komunistické strany Československa se stranou sociálně demokratickou.

Za tímž účelem svolána byla schůze na den 29. června v místnosti biografu za účasti členstva obou jmenovaných stran, kde bylo sloučení rovněž provedeno.

Posledního června zanikl následkem sloučení nejstarší dělnický deník „Právo lidu" a ve velkém rozsahu vychází deník „Rudé Právo", kterého denně do naší obce dochází několik set výtisků.

Červenec 1948.

Měsíc červenec počíná podmračným počasím a deštovými přeháňkami.

Neděle dne 4. července:

Někteří občané pracovali dopole dne dobrovolně na silnici vedoucí přes naší obec. Dělnictvo Šamotové továrny, které nepracovalo na presidentské směně v neděli dne 27. června, pracovalo tuto neděli t. j. 4. července.

Naše obec jest tuto neděli téměř vylidněna. Mnoho občanstva včetně příslušníků tělocvičné jednoty „Sokol" zúčastnilo se zájezdu do Prahy na XI. všesokolský slet.

Mezistátní fotbalový zápas v Rakovníku:

V Rakovníku sehrán byl fotbalový zápas s M. T. K. Budapest. Zápas byl hrán 3:2 pro Rakovník. O tento mezistátní zápas byl velký zájem. Rakovnické mužstvo zaslouženě zvítězilo nad výborným mužstvem M. T. K. Budapest.

Oslavy M. J. Husa v naší obci:

V předvečer oslav M. J. Husa uspořádán byl slavnostní prostor v hostinci u Polívků v místnosti biografu. Promluvil ředitel školy Karel Kratochvíl.

Večer byla zapálena hranice u křížku v Čekalvodě, kde byl uspořádán lampionový průvod a zapěny čsl. státní hymny a „Hranice vzplála".

6. července: XI. všesokolský slet v Praze:

V Praze vyvrcholují sokolské slavnosti XI. všesokolského sletu. Naše obec byla na sokolském sletě velmi četně zastoupena cvičími školy i hosty. Občané, kteří nebyli na XI. všesokolském sletě přítomni, poslouchali průběh sletových slavností doma u radiopřijímačů.

Ohromný, několik hodin trvající průvod Prahou, byl zvláště pozorně a s nadšením poslouchán. Ti, kdož se zúčastnili všech slavnostních dnů sletových, přinesli sobě nezapomenutelný dojem z krásných sokolských dnů prožitých v Praze na Strahovském stadiopu. Počasí bylo po všechny sletové dny pošmurné a deštivé, ale nevadilo ani cvičícímu Sokolstvu ani ohromnému počtu návštěvníků.

XI. všesokolský slet se zdařil dokonale a byla to událost v tomto historickém roce významu světového. Sletu se zúčastnili hosté ze Sovětského svazu, Ameriky, Jugoslavie a jiných států.

8. července zakončen byl Slavný slet vystoupením jednotek československé armády.

Počasí v červenci:

Prvé dva týdny v červenci bylo chladné a deštivé počasí. Obilí a brambory dostaly dostatečnou vláhu, takže úroda jest pro letošní rok zajištěna.

Rovněž pícniny jsou posledními dešti značně zlepšeny.

Velká úroda černých jahod (borůvek) a hub:

Úroda černých jahod jest letos nadprůměrná. Jest to značný přínos do našich kuchyní, neb zásobování potravinami všeho druhu jest dosud nedostatečné.

Rovněž v druhém týdnu červencovém po vydatném dešti počaly růsti houby, takže selské i státní lesy se houbaři jen hemžily.

Loňského roku následkem katastrofálního sucha houby vůbec nerostly.

Postup prací na okresní silnici:

Na okresní silnici vedoucí přes naší obec, pracuje se normálně. Mnoho občanů mužů i žen po svém hlavním zaměstnání ještě několik hodin denně pracují na silnici.

Mimo toho se pracuje na různých úsecích v obci a to takové práce, které bezprostředně se stavbou silnice souvisejí jako: svod vody, rovnání terénu a jiné.

Povinně má každý občan od 16-65 roků odpracovati 16 hod. zdarma.

Zásobování obyvatelstva: Loňské katastrofální sucho má za následek omezené zásobování obyvatelstva potravinami. Chleba a mouky jsou příděly nepatrně zmenšeny. Rovněž maso a tuky jsou intensivněji obhospodařovány.

Zásobování obyvatelstva bylo by mnohem svízelnější, nebýt vydatných dodávek obilí ze Sovětského Ruska, které nám celkem dodalo 600.000 tun obilí.

Rané brambory a zelenina: Dostatečné zásobování obyvatelstva ranými bramborami, pomohlo zmírniti celkovou svízelnou situaci zásobovací.

Brambory se přidělují na lístky a příděl jest stanoven na 1 osobu a měsíc 8 kg. Cena za 1 kg jest 3–4 Kčs v drobném prodeji.

Rovněž dochází na trh více zeleniny všech druhů.

Rajská jablka stojí 20.– Kčs za 1 kg.
Zelí 8.– „ – „ –
Mrkev 8.– „ – „ –
Květák 4 – 10 Kčs (dle velikosti).

Varietní představení: Ve dnech 16. – 18. července uspořádal kouzelník Vilman se svojí společností v hostinci u Konopásků 3 představení.

Svými pěknými výkony velmi dobře pobavil četné návštěvníky.

Pouť magdalénská: Letošní pouť magdalénská připadla na neděli dne 25. července. Krásná letní neděle přilákala do naší obce mnoho návštěvníků z okolních obcí.

Zábavní podniky byly letos značně omezené, přesto však byly malými i dospělými návštěvníky oblékány.

Nejvíce pozornosti se těšil variétní podnik, kde byla zábava nejzajímavější. Předváděna byla ukázka hypnotického spánku na zvířatech i lidech.

Velmi zručným způsobem předvedena byla ukázka, kterak za starých časů přinášeny byly různým bohům oběti, což bylo znázorněno tím, že jedné ženě zdánlivě uříznuta byla hlava a položena na obětní stůl. Návštěvníci vskutku viděli ženu bez hlavy. Tyto poutové atrakce byly zajímavé a občanstvo se tak neobvykle pobavilo. Proudy lidí procházelo obcí. Večer konána poutová taneční zábava u Konopásků a Polívků za velké účasti mladých i starých návštěvníků.

Úmrtí: Uprostřed poutového veselí došla v odpoledních hodinách smutná zpráva o úmrtí místního občana Antonína Kozáka, bytem v ulici kapitána Jaroše čp. 301. Zesnulý byl dobrým a humorným občanem.

Jako hudebník jel na kole do Pavlíkova hráti na taneční zábavu. Nedojel však. Klesl mrtev v Rakovníku raněn jsa mrtvicí. Stár byl 49 roků. Dlouhá léta pracoval v Šamotové továrně.

Velmi parné dny a žňové práce: Předposlední a poslední týden v červenci dostavují se velká vedra dosahující až +35° C. Do poloviny měsíce bylo chladné a deštivé počasí.

Žně letos byly započaty 20. července. Koncem července vlivem parných dnů vše takřka najednou zraje a proto žita a ječmeny jsou již posečeny a dochází na ostatní obilí.

Sousedská pomoc: V době žní při úmorném vedru možno s radostí pozorovati vzájemnou pro pomoc při žňových pracech. Lidé na polích osmahlí, upocení a upracovaní zajišťují národu chléb.

Zemědělci jsou s letošní úrodou spokojeni, neb oproti loňskému suchému roku sklízí mnohem více obilí a ostatních plodin.

Výmlat obilí: S výmlatem obilí započato 30. července po usedlostech u rolníků, kteří mají vlastní mlátící soupravu. Mláceno též drobným zemědělcům.

Družstevní mlátička postavena byla na horní části Masarykova náměstí dne 1. srpna. Obilí jest velmi suché následkem velkých veder.

Obilí, ať žito, pšenice nebo ječmen a oves sype ku spokojenosti zemědělců.

Elektrické osvětlení: Po dobu okupace t. j. od roku 1939 až do 1. srpna 1948 nebyly v naší obci ulice osvětlovány jednak, že bylo nařízené zatemnění v době okupace, a též byl odebrán elektrický drát pro válečné účely.

Teprve 1. srpna 1948 bylo znovu elektrické veřejné osvětlení zřízeno, což občanstvo přijalo s uspokojením.

Večerní divadlo na návsi: V neděli dne 8. srpna o 9. hod. večer sehráno bylo místními ochotníky divadelní představení na Masarykově náměstí před statkem Václava Pechmana čp. 74.

Provedena byla hra od Kaise – Týneckého „V turistické chatě." Pro osvětlení byly zřízeny elektrické (osvětlení) reflektory.

Divadlo výpravou i (osvětlením) provedením uspokojilo četné obecenstvo, které odměnilo účinkující hlučným potleskem.

Čistý výnos z divadla věnován byl obecní veřejné knihovně.

Stanovení osevního plánu na rok 1949: Zemský národní výbor prostřednictvím Okresních národních výborů upozorňuje obce, aby ihned stanovily osevní plán pro rok 1949.

V naší obci byl osevní plán stanoven takto:

Pšenice	65 ha
žito	120 -"-
ječmen	60 -"-
směs ječmene a ovsa	50 -"-
luštěniny na zrno	25 -"-
brambory	80 -"-
mák	0·25 -"-
hořčice na vyrání	1 -"-
krmné okopaniny	21 -"-

chmel	20 ha
polní píceniny	103·01 -"-
celkem orné půdy	546·26 ha.

Přestavby: Přestaven byl domek čp. 175 v Komenského ulici, majitel Karel Hinkal. Současně přistavěny stáj a kůlna.

Dům čp. 2 na Masarykově náměstí náležející rolníku Frant. Sluchlému, byl též opraven.

K domku čp. 182 v Komenského ulici přistavěna pavlač. Majitelem domku jest Brož František, horník.

Přestaven a znovuzřízen hostinec čp. 177 v ulici Dr. E. Beneše. Dlouhodobým majitelem tohoto hostince byl Václav Kovář, po něm jeho syn Josef Kovář. Hostinec zakoupil a přestavbu provádí Vrzáček a Pokorný.

Mletí a samozásobitelské dávky: Dnem 1. srpna 1948 pozbývá platnost vyhláška ministerstva výživy ze dne 27. října 1947, podle které mohli zemědělci semlýti jen v tom mlýně, který si předem sami zvolili. Ale nového výnosu mohou mlýti ve mlýně kterémkoliv, ovšem jen mlýny, které nejsou úředně zapečetěny.

Samozásobitelská dávka od 1. srpna t. r. stanovena jest tak, že samozásobitelé mohou semlýti 21 kg obilí na osobu a měsíc.

Pro úsporu papíru zůstávají staré mlecí knížky pro záznam semletého obilí v platnosti.

Žně a povětrnost: Krásné počasí koncem července a v prvém týdnu srpnovém umožnilo z větší části obilí svézti do stodol a k mlátičkám.

V druhém týdnu srpnovém nastává ochlazení a přepršky. Pro brambory, krmnou řepu a píceniny jest deště velmi potřeba.

Vydatné deště se dostavily ve dnech 13. — 14. srpna. Dosud jest část obilí na polích a přeháňkové počasí svoz obilí zdržuje.

Nedostatek skleněných lahví na zavařování ovoce: V poslední době jest velká poptávka po skleněných lahvi na zavařování ovoce. Ovoce jest letos dostatek, zvlášť švestek a hrušek. Marmelády a jiné ovocné výrobky jsou dosud v množství velmi omezeném, proto naše hospodyňky zavářejí více ovoce.

Větší poptávka po skleněných lahvi na zavařování ovoce jest proto odůvodněna.

Chmel: S česáním chmele bylo letos započato již 18. srpna (Vlček Stanislav). Ostatní rolníci česali až 24. srpna. Chmel jest drobný, jakosti dobré.

Česačů chmele jest v naší obci dostatek. Od načesané míry (věrtele) se platí 5·70 Kčs.

Poslední chmelnice sbržena byla v neděli dne 29. srpna.

V okrese rakovnickém vyskytla se Mandelinka bramborová: jako v jiných místech v Čechách mandelinka bramborová. Učiněna opatření, aby mohla býti úspěšně hubena. Zemědělci jsou poučeni, kterak mandelinku bramborovou ničiti. Školní mládež a organisace Junáka spolupomáhají při těchto akcích.

V území naší obce jest výskyt tohoto škůdce nepatrný, ale sousední obec Lišany hlásí výskyt mandelinky ve větším rozsahu.

Myslivecké spolky jsou upozorněny, aby koroptve, kterých je málo, nebyly prozatím odstřelovány, neb mandelinku hubí.

Ceny ovoce a zeleniny: Nejvyšším úřadem cenovým v Praze, stanoveny jsou bylo nové ceny ovoce a zeleniny: (Ceny jsou platné od 28. srpna t.r.)

Ceny: (Ceny jsou platné od 28. srpna t.r.)

Pěstitelské ceny:

za 100 kg.	Celerová nať	150·— Kčs.
	Melouny cukrové	800·— —·—
	—·— vodové	400·— —·—
	Paprikové lusky	800·— —·—
	Rajská jablíčka	350·— —·—
	Padané hrušky	150·— —·—

Spotřebitelské ceny:

za 1 kg.	Celerová nať	2·90 Kčs.
	Melouny cukrové	12·30 —·—
	—·— vodové	6·70 —·—
	Paprikové lusky	13·— —·—
	Rajská jablíčka	5·70 —·—

Švestky 1 kg 11·— kčs, hrušky 1 kg 11· kčs.
Brambory nové, polorané 2·50— 3·— Kč.

Vyvěšení státních vlajek:

Ku poctě slovenského národního povstání vyvěšeny byly na veřejných a státních budovách československé státní vlajky od 29. srpna do 1. září.

Dožínky a dočesná:

Místo jiných zábav na ukončení žní a dočesání chmele bylo uspořádáno na Masarykově náměstí divadelní představení „Ležetínský kovář."

Divadlo pohostinně sehrál ochotnický spolek ze Lence. Účast občanstva byla slušná. Výkony účinkujících byly velmi dobré a odměněny potleskem.

Letos je tomu 100 roků co byla zrušena robota, proto toto představení bylo k tomuto účelu sehráno.

Čistý výtěžek z divadla připadl veřejné obecní knihovně.

Bývalý hostinec „u Kováře" přestavěn:

V srpnu a září byly ukončeny opravné práce bývalého hostince čp. 177 „u Kováře", který loňského roku koupil Moravan Vrkáček.

Důl Belšánka likvidován:

Ku dni 31. srpna likvidován a definitivně uzavřen Důl Belšánka.

Na dole Belšánka se těžilo kamenné uhlí již před 60-ti léty. Těžení bylo na několik desítek let přerušeno až v první světové válce bylo opět obnoveno a v menších přestávkách pracováno na dole Belšánka do 31. srpna 1948. - Velku ve dvouletém plánu splněn plán k 31. srpnu 1948 na 117%.

Poslední stav dělnictva byl 28. Budovy přebírá národní podnik „Státní lesy a statky" v Lužné, kde zřízen bude státní ovčínec.

Tím uzavírá se historie dolu Belšánka.

Důl Lužná:

Na dole Lužná zahájen dvouletý plán počtem 180 zaměstnanců.

Stanovený plán dvouletky byl splněn již ku dni 22. srpna 1948.

Ku konci roku splněn plán na 119% a neprojevil se vyšší proto, že v listopadu a prosinci byly činěny přípravy pro nástup do pětiletky.

Úmrtí presidenta republiky Dr. E. Beneše:

V pátek dne 3. září 1948 o 18.45 hod. náš národ československý dovídá se rozhlasem, že zemřel ve svém sídle v Sezimově Ústí pan president republiky dr. Edvard Beneš.

Vláda republiky ve svém mimořádném zasedání stanovila národní smutek v době od 3. — 10. září a zároveň stanoven byl státní pohřeb na pátek dne 10. září 1948.

Pohřeb bude konán z pantheonu Národního musea v Praze.

Československá republika prožívá dny nejhlubšího smutku. Na státních, veřejných i soukromých budovách vyvěšeny jsou státní vlajky na půl žerdě, které budou až do dne pohřbu do 20. hod. večerní vyvěšeny.

Čsl. rozhlas vysílá relace ze života presidenta dr. E. Beneše, a ku poctě zesnulého hraje ode dne úmrtí do ukončení pohřbu smuteční a vážná hudba.

Veškeré zábavní podniky jsou zrušeny. V kinech hrají jen vážné filmy.

Poslední cesta dr. E. Beneše Prahou:

Ve dnech 6. — 7. září vystavena byla rakev s ostatními pozůstatky presidenta dr. E. Beneše na vrchu Vítkově v Památníku odboje.

Dne 8. září ve středu konán byl z pantheonu Národního musea smuteční průvod Prahou, poslední to cesta presidenta Dr. E. Beneše.

Národ se přišel rozloučiti se svým presidentem. Přeplněné vlaky a jiné dopravní prostředky přivážely do Prahy tisíce a tisíce plosných lidí, Čechů a Slováků, kteří přišli se smutkem v srdcích shlédnouti aspoň rakev se zemřelým presidentem Dr. E. Benešem.

Z naší obce rovněž mnoho občanstva se zúčastnilo smutečního průvodu Prahou.

Z Prahy v pozdních hodinách večerních převezena byla rakev se zemřelým presidentem do jeho sídla v Sezimově Ústí.

Pohřeb se konal dne 10. září 1948 v Sezimově Ústí v zahradě jeho vily do prosté rodinné hrobky.

Národ hodnotí velkou práci presidenta Beneše, kterou pro svůj národ vykonal.

Uskladnění a dodávky bramborů:

Občanstvo jest vyzváno, aby se na zimní měsíce uskladnilo brambory. Na pět měsíců jest stanovena dávka 50 kg bramborů na jednu osobu.

Zemědělci v prvé polovině září obdrželi od místního národního výboru rozpis dodávek bramborů. Z 1 ha brambory osázené plochy se pro veřejné zásobování odevzdá 39 q bramborů.

Drobní zemědělci mohou podati odvolání o snížení dodávek.

Zvýšení dávek potravin:

Vláda oznámila československé veřejnosti, že s platností od 1. září 1948 zvyšují se dávky mouky o 2½ kg na osobu a měsíc. Rovněž umělé tuky se zvyšují o 10 dkg na osobu. Dávka bramborů jest stanovena na 10 kg na jeden měsíc a osobu.

Nové dávky jsou jen pro námezdně pracující. Pracujícím lidem s radostí uvítal zvýšení dávek potravin. Mimo to od 1. listopadu se zvýší dávka cukru o 300 gramů, t. j. z dosavadních 1200 gramů na 1500 gramů.

Posvícení:

Letošní posvícení připadlo na 19. a 20. září. Mnoho občanstva místního i přespolního procházelo obcí. Počasí bylo velmi krásné.

Na Masarykově náměstí mimo dětského kolotoče, střelnice a několika hračkářských krámů prováděl smělou akrobacii na 35 m vysokém složáru Jos. Kaiser z Loun. Občanstvo obdivovalo prvotřídní výkony akrobatě. Svými výkony upoutala 9ti letá dcerka Kaiserova na vysuté hrazdě. Rovněž pod složárem na podiu byly prováděny pěkné varietní výkony. Účast na odpoledním předvádění byla slušná, večer pak slabá.

V hostincích u Konopásků a Špičků byly taneční zábavy za velmi slušné účasti. V hostinci u Václava Fochmana byla slotová zábava při hudbě.

V pondělí o „pěknou hodinku" uspořádán byl hradební průvod obcí. V průvodě neseny byly ve velkém množství slunečnice, podzimní květiny a prázdná psí bouda.

Posvícení se celkem vydařilo.

Úroda ovoce:

Velká úroda jest hlavně švestek, které se prodávají za 6–12·50 Kčs za 1 kg. Mnozí občané švestky suší doma i ve Vachtlově sušárně za vše.

Slušná úroda jest též jablek a hrušek. Jablka se prodávají 1 kg za 8–13–15 Kčs, hrušky za 8–12 Kčs.

Dobývání brambor:

Krásné podzimní počasí umožňuje sklizeň bramborů, kterých jest letos úroda velmi slušná oproti loňskému suchému roku.

Pasení dobytka:

Záhy po sklizni otavy, stáda koz a krav pasou se na lukách.

Podzimní ohníčky při pasení dobytka zvyšují krásu letošního podzimku.

Taneční zábava na rozloučenou s branci:

Dne 30. září uspořádali místní branci taneční zábavu v hostinci u Konopásků za slabé účasti mládeže.

Jest zvykem z dřívějších dob konati taneční zábavy na rozloučenou s odvedenými branci.

Krásný podzimek:

Práce v polích za teplého a slunečního počasí jde rychle ku předu.

Dým podzimních ohňů zahaluje naši obec. Jest to podzimní idylka, která se rok co rok opakuje.

Říjen 1948. Zrušení letního času:

Letní čas byl zrušen dne 3. října. V noci ze soboty na neděli posunuty byly ručičky hodin o jednu hodinu zpět a tím nastává opět normální čas.

Požár:

Dne 7. října v odpoledních hodinách vypukl požár v blízkosti dřevěných obytných budov na nádraží Lužná-Lišany. Shořela kůlna a plot. Včasným zákrokem hasičských sborů byl požár uhasen. Hrající si děti z neopatrnosti zavinily vznik požáru.

Vypuštění Obecního (Čistého) rybníka:

Nájemci Obecního (Čistého) rybníka zjistili, že větším rozmnožením štik hubena je rybí násada, proto rybník vypustili.

Po odstranění štik byla rybí násada obnovena.

14. říjen:

Dne 14. října konána byla v místnosti biografu přednáška o 14. říjnu. V rozhlase a tisku bylo o tomto významném dnu psáno a mluveno. Tehdy dělnictvo rakousko-uherskou monarchií ujarmené zaujalo rozhodný postoj proti svým staletým utiskovatelům.

Zahájení provozu v hostinci u Vrzáčků:

V nově zřízeném hostinci u Vrzáčků (dříve Václav Kovář) zahájen byl provoz dne 17. října 1948. Při zahájení provozu hrála hudba a tančilo se.

Nově zřízený hostinec přizpůsoben jest moderním požadavkům návštěvníků.

Prověřování členstva v K.S.Č.

Během měsíce října bylo prováděno prověřování členstva v komunistické straně Československa. Prověřováni jsou členové, kteří ve straně komunistické jsou již delší dobu i členové nově přistoupivší. Toto opatření se provádí z těch důvodů, aby ve straně nebyly živly reakční a státu nepřátelské.

Činnost kulturní v říjnu:

V sobotu dne 23. října sehráno bylo v hostinci u Konopásků divadelní představení „Princezna Pampeliška".

V neděli dne 24. října sehrána byla hra od ruského spisovatele Azbukova „Daleká cesta", drama z ruské revoluce.

Obě představení sehrál rakovnický divadelní spolek „Tyl".

Účast občanstva průměrná.

Výtěžek z obou představení věnován jest obecní veřejné knihovně.

Pracovní brigáda mládeže:

Organisace Svazu Československé mládeže uspořádala pracovní brigádu v neděli dne 24. října.

Pracováno bylo na okresní silnici vedoucí přes naší obec. Účast mládeže na pracovní brigádě byla slušná.

30. roků Č.S.R. oslava 28. října:

Na oslavu 30ti letého trvání republiky československé uspořádán byl velký průvod s hudbou ze hřiště Sparty na Masarykovo náměstí, kde byl, za četné účasti občanstva projev o tomto významném dni.

Tělovýchovné korporace uspořádaly v rámci oslav běh na 2000 — 3000 m.

Večer tělocvičná jednota Sokol sehrála divadelní hru „Barikády" v hostinci u Konopásků. Hra měla velký úspěch a účast občanstva velmi slušná.

V předvečer oslavy 28. října promítán byl v místním biografu film „Kamenný květek".

Film jest ruské výroby, barevný a velmi se obecenstvu líbil.

Rozhlasem byl vysílán průběh oslav 28. října v Praze a projev presidenta Gottwalda.

Přes deštivé počasí zúčastnilo se oslav mnoho občanstva.

Obrna vepřů:

Mnozí chovatelé vepřů byli nuceni předčasně provésti domácí porážku vepřů.

V posledních měsících se vyskytla ve větším měřítku obrna vepřů, což má za následek předčasné porážky. Jest to škoda jak pro chovatele, tak i pro veřejné zásobování.

Suchý podzimek:

Téměř po celý měsíc září a říjen nepršelo. Jest sucho. Polní práce jsou vesměs hotové.

Drobný déšť se dostavil v posledních dnech říjnových. Ozimy jsou přes suché počasí v dobrém stavu. Posledními dešťovými přeháňkami nastalo značné zlepšení.

Splnění kontingentů:

Ku dni 31. října splněny dodávky v naší obci následovně:

Chlebové obilí	= předpis	1407 q	- dodáno 1267·27 q	= 90·06%
Ječmen	— " —	160 q	— " — 71·59 q	= 44·74%
Krmné obilí	— " —	70 q	— " — 59·75 q	= 85·35%
Olejniny	— " —	—	— " — 29·15	

Moření osiva:

Vládním nařízením č. 132/42 Sb. z. a n. ukládá se všem zemědělcům, aby osivo určené k setí bylo mořeno úředně povolenými mořidly.

Nedodržování tohoto nařízení jest trestné.

Stav tažných zvířat v naší obci: Pro zvládnutí veškerých zemědělských prací v naší obci jest toho času v selských usedlostech a u malozemědělců 46 koní, 2 voli a 172 krav.

Výměra rolí a ostatních pozemků na území naší obce:

Celková výměra rolí 543 — ha, (hektarů)
zahrady 15 — -"-
louky 50 — -"-
pastviny 10 — -"- + chmelnice 20 ha
celkem 638 — ha.

z tohoto počtu vlastní členové Strojního družstva:
rolí 140 — ha
zahrady 5·20 -"-
chmelnice 2·50 -"-
louky 12·50 -"-
pastviny 2 — -"-
celkem 162·20 ha.

Území naší obce jest ve výšce 384 m nad mořem.

Chmelařství: Stav chmele: Letošního roku bylo ve starých chmelnicích zavedeno 1030 kop.
Nově vysázeno 173 kop.
Sklizeno bylo celkem 87 žoků chmele o úhrnné váze 150 centů chmelních = 50 kg.
Placeno průměrně 4800·- Kčs za 1 chmelní cent (dle jakosti).
Sklizeň chmele proti loňskému roku jest o 27 žoků menší.
Perenospora nebyla. Postřikem chmele bylo zamezeno množení se jiných chmelových škůdců.

Listopad 1948: Schůze zemědělců:

Na den 2. listopadu svolána byla v nově zřízením hostinci u Vrzáčků veřejná schůze zemědělců spolu s místním národním výborem.
Mimo jiných otázek jednáno bylo o zcelování pozemků. Mnoho zemědělců neprojevilo zájem o zcelování.
Účastníkům schůze bylo oznámeno, že v domácích porážkách letošního roku budou pronikavé změny. Zemědělcům, kteří nesplnili dodávkovou povinnost, nebudou domácí porážky povolovány.
Změna jest i v dodávkách škvařeného sádla: Držitelé vepřů rozděleni jsou do 4 skupin:

Skupina:

A1 +	B1	Sádla:
od 41 kg —	60 kg	2 kg
-"- 61 -"-	70 -"-	3 -"-
-"- 71 -"-	100 -"-	4·50 -"-
-"- 101 -"-	119 -"-	5 -"-
-"- 120 -"-	paušál.	5·50 -"-

Skupina:

A2 +	B2		Sádla:
120 kg	paušál	—	8 kg
od 121 -"-	do 130	—	9 -"-

Oslava 31 let Ruské revoluce:

Na počest 31. letého trvání SSSR (Sovětského svazu) uspořádal Svaz české mládeže v hostinci u Konopásků oslavný večer. Sborové recitace a zpěvy, byly vzorně provedeny. Po zdařilém vystoupení mládeže sehrál místní Sokol divadelní hru. Barikády, která byla rovněž ku spokojenosti občanstva provedena.
Účast na tomto oslavném večeru byla průměrná.

Oslava 52 tých narozenin presidenta republiky Klementa Gottwalda:

V neděli dne 21. listopadu konal místní národní výbor Slavnostní schůzi ku poctě 52 narozenin presidenta republiky Klementa Gottwalda, ~~na~~ které se zúčastnilo četné občanstvo.
Předseda M.N.V. Rudolf Šíma ve svém proslovu zhodnotil velkou práci presidenta Klementa Gottwalda, kterou vykonal pro naši republiku a její lid.
Z vděčnosti na návrh místního národního výboru bylo uděleno panu presidentu republiky čestné občanství obce Lužné. Návrh byl jednomyslně přijat za velkého potlesku přítomných občanů.

V den narozenin pana presidenta Klementa Gottwalda vyvěšeny byly na veřejných i soukromých budovách státní vlajky. V závodech, školách a jiných pracovních odvětví mluveno bylo o velkém díle našeho presidenta.

Úmrtí: Dne 22. listopadu zemřel místní občan Hégr Václav hornik na odpočinku.
Jmenovaný byl po dlouhá léta hrobníkem a příslušníkem starousedlé rodiny Hégrů, kteří v naší obci více jak dvě století pohřbívali.
Následkem po zemřelém hrobníku Václavu Hégrovi jest jeho syn Václav Hégr, Stalinova ul. č. 275, kde bydlel i zesnulý hrobník Václav Hégr.
Nynější hrobník i jeho předchůdci vzorně vedou záznamy o zemřelých občanech a jejich hrobech.

Osev žita: Do konce druhé dekády měsíce listopadu bylo na zakovnicku hlášeno jenom 35% zorané půdy. Plán osevu žita splněn byl na zakovnicku na 88%, u pšenice na 87%.
Zemědělci byli znovu upozorněni na zákonná opatření, dle nichž mají užíti všech prostředků, především volných traktorů i jiných zemědělských strojů k tomu, aby dokončili orbu a předepsanou setbu včas ještě teď na podzim.

Mrazy: Ke konci listopadu dostavily se mrazy o síle až — 11° C. Rybník vobec zamrzl tak, že v neděli 28. listopadu mládež po celou neděli bruslila a měla zábavu na ledě.

Výstavka knih: V dlouhých zimních večerech jest zájem o knihy zábavné i poučné. za tím účelem uspořádána byla knihovní radou spolu s epdau osvětovou vánoční výstavka knih.
Výstavka knih se konala ve dnech 27.-28. listopadu v budově školy. Knihy bylo možno též koupiti za ceny nadvýšené.
Návštěva výstavky nebyla uspokojivá.

Prosinec 1948

Počátkem prosince jsou šedé mrazy o síle až -10° C. V druhém týdnu jest vlhko a deštové přeháňky.

Vánoční balíčková akce:

Dnem 13. prosince prodávány jsou vánoční balíčky, které jsou trojího druhu.
Balíček č. 1 obsahuje 1 dkg rumu, 1 kg cukru, 2 dkg čaje, 10 dkg hroznek a ¼ kg. sušenek. Cena tohoto balíčku jest 600 kčs.
Balíček č. 2 obsahuje ½ litru rumu, 2 kg hladké mouky, 1 kg cukru, sáček cukrbinek proti kašli, ¼ kg sušenek, 20 dkg rýže, 20 dkg čočky 2 dkg čaje, 10 dkg hroznek, ¼ kg másla, 2 citrony, ½ kg jablek.
Cena balíčku č. 2 jest rovněž 600 kčs.
Balíček č. 3. jest totožný jako č. 2., ale neobsahuje rum a cena jeho jest 400.— kčs.
Balíčků jest dosti a možno si zakoupiti i více balíčků. Poukazinové lístky není třeba.
Podle návrhu ministra vnitřního obchodu F. Krajčíra schválila vláda uspořádání vánoční balíčkové akce v níž bez bodové úhrady prodávání se různé textilní a kožené zboží. Akce jest prováděna v menším rozsahu a jest určena především pro průmyslové závody.
Balíčky obsahují: punčochy, ponožky, rukavice, pletené zboží všeho druhu, prádlo, šály, kapesníky, aktovky, kabelky a t. d.

Cena balíčků určených pro muže se pohybuje mezi 580— 1050 kčs, pro ženy 350.— — 956.- kčs, cena dětských balíčků stanovena jest 420.— —900.—
Toto opatření k svátkům vánočním bylo veškerým obyvatelstvem přijato velmi radostně.

Besídka školní mládeže:

V neděli dne 19. prosince uspořádalo žactvo mateřské, národní a střední školy v hostinci u Konopásků Dětskou besídku, která se po stránce technické i finanční vydařila.
Výdělek z celo besídky připadl na školní pomůcky.

Vánoce 1948: Na Štědrý den v pátek dne 24. prosince napadl slabý poprašek sněhu a byl mírný 5°C mráz.

O vánoční neděli dne 25. prosince promítán byl v místním biografu film „Bláznivá holka". V hostinci u Konopásků knihovní rada sehrála divadelní hru „Noc v Hlubokém".

Hra měla úspěch a hrána byla po oba vánoční dny.

Hockeyový odbor Sparty Lužná uspořádal v sobotu 25. prosince zájezd do Slaného.

O letošních vánocích zemřely dvě osoby: Humlová františka vdova čp. 194 a rolník Truksa Josef čp. 6.

Počasí o vánocích bylo mrazivé a bez sněhu, jen místy nepatrný poprašek.

Vánoce byly zpestřeny balíčkovou akcí ministerstva výživy a vnitřního obchodu.

Silvestr 1948: Veselý Silvestr byl uspořádán v hostinci u Konopásků za velké účasti občanstva.

Stolová zábava byla též v hostinci u Vrzáčků a po biografu u Špičků, kde se účastníci zdrželi až do hodin ranních.

Loučení se starým rokem bylo veselé.

Zpětný pohled a dodatky pro rok 1948: Kulturní činnost v naší obci propaguje místní osvětová komise. Tělocvičná jednota Sokol, Komunistická strana a Svaz české mládeže mají značný podíl na kulturní činnosti pokud se týče přednášek, divadel a pod.

O veřejnou obecní knihovnu se stará svědomitě knihovník Štěpán Růžička.

Knihovna obce Lužné jest jednou z nejlepších na okrese rakovnickém.

Hudbě zejména hře na housle vyučuje Josef Langr z Rakovníka a Štěpán Růžička.

Několik hochů chodí učiti se hudbě na různé nástroje do Rakovníka.

Hudební kapela toho času v naší obci není.

Tělocvičná jednota „Sokol": Tělocvičná jednota „Sokol" v roce 1945-1948 měla 96 členů a 44 členek. Během této doby přestěhovalo se a vystoupilo 24 členů a 4 členové byli vyloučeni po sletových událostech.

Po sletu se přihlásilo 46 členů a členek.

Po stránce hospodářské: V naší obci jest v činnosti strojní družstvo, které vlastní 1 mlátící soupravu, šrotovník, 3 secí stroje, 1 vál, 2 jetelové secí stroje, 1 fukar a různé jiné potřeby pro zemědělství.

Výtvarné umění: Místní občan František Svoboda, bytem v ulici Dr. E. Beneše čp. 212 jest berním úředníkem.

Mimo svého hlavního zaměstnání větší část volného času věnuje umění výtvarnému.

Pro šamotovou továrnu vytvořil řadu modelů jako: Lesník, Rokoko, Hanák a Hanačka, fotbalista, Tančící pár a jiné.

Všechny vyrobené keramické sošky jdou velmi dobře na odbyt.

Též občan Frant. Svoboda jest dobrým houslistou i malířem. V občanském životě jest skromným občanem.

Zahrádky při okresní silnici: Obcí se provádí přestavba okresní silnice. Za tím účelem bylo nutné odstraniti okrasné zahrádky u domků čp. 67, 75, 108, 118, 146, 149, 161, 190, 191, 194, 321, 166, 176, t.j. vše v ulici Dr. E. Beneše.

V ulici Tyršově odstraněny zahrádky u domků čp. 264, 240, 261.

Sklizeň zemědělských produktů: Kontingenty: Luštěnin bylo letos velmi málo.

Žita byla na slámu sice slabá, ale sypala ku spokojenosti. Sklizeň pšenice uspokojivá. Ječmen a oves zaznamenávají sklizeň střední.

Pícniny: Seno a otavy průměrné, vojtěšky dobré, jetele velmi chudé.

Úroda bramborů nadprůměrná.

Veškerá úroda byla sousedskou svépomocí včas sklizena.

Kontingenty až na malé výjimky byly v čas odevzdávány. Pouze 4 případy byly trestány pro nesplnění dodávek. Nebyly však kvalifikovány co těžké.

Narození v r. 1948: V roce 1948 narozeno bylo 31 dětí. Z tohoto počtu jest 13 hochů a 18 dívek.

Úmrtí v r. 1948: V tomto roce zemřelo celkem 23 osoby, mužů 11, žen rovněž 11 a 1 dítě.

Obchody a živnosti v naší obci v r. 1948: Smíšené obchody „Budoucnost" 2 prodejny, 3 obchody soukromé, řezníci 3, hostince v obci 4 – na nádraží Lužná-Lišany 2, 1 mlékárna, 2 obchody zeleninou a ovocem, 1 drogerie, 1 kovář, 2 truhláři, 2 holiči, 1 kolář, 1 cukrář, 1 krejčí, 1 prodejna obuvi „Jas" (závod Baťa), 1 soukromý obuvník, 1 výroba cementového zboží, 1 klempíř, 1 smíšené zboží a papírnictví.

Na nádraží Lužná-Lišany jest velmi dobře prosperující pila (A. Strougal), na Belšánce destilace dřeva (výroba surového octa a různé chemické výrobky).

V obci jest lékař Sergjej Ugnivěnko, 1 porodní asistentka.

Školství: 1 mateřská školka, 5tř. lidní škola národní a škola střední.

Dále jest v obci pošta, na nádraží Lužná Lišany „Erupliva".

Klonící se kostelní věž: Po celý rok 1948 pozorujeme, že kostelní věž místního kostela se značně kloní k východu. Místní národní výbor učinil dotaz na Patronátním úřadě v Křivoklátě který však neučinil žádné opatření, aby věž kostela byla opravena.

Zdivo kostela jest na některých místech, značně rozpukané. Jest pozorováno na velké množství hlavně nákladních aut, které kolem kostela denně projíždí.

OKRESNÍ NÁRODNÍ VÝBOR V RAKOVNÍKU Odbor pro školství, osvětu a umění

26/11. 50

Rok 1949.

Nový rok 1949.

Po úspěšném zakončení právě uplynulého roku, vstupujeme do roku nového, v němž nás očekává mnohem více zodpovědnosti ve všech pracovních odvětvích.

Tímto rokem jdeme do období první Pětiletky v níž rozvineme všechny tvůrčí síly, aby pětiletý plán byl úspěšně splněn.

Nový rok připadl na sobotu. Počasí suché a bez sněhu. Mrazy o síle -5—10° C zhoubně působí na obilí, které v podzimku slabě vzešlo.

O nový rok sehrál místní hockeyový odbor přátelský zápas proti hockeyovému klubu z Lán, který Luženské četě zdolal v poměru 15:3 pro Lány. Hráno na louce v Komenského ulici, kde jest obecní louka zavodněna a upravena na kluziště. Účast byla velká.

Nová úprava v zásobování textilem a obuví:

Počínaje 6. lednem nastává nová úprava v zásobování textilem a obuví. Novou úpravou nastává částečné uvolnění trhu. Jest nyní možné volně koupiti textil i obuv. Ceny na volném trhu jsou mnohem vyšší oproti cenám ve váza ném hospodářství. Toto opatření nastalo proto, aby vzhledem k přebytečné kupní síle, nahromaděné u zbytků kapitalistických vrstev nebylo možné zboží na volném trhu zkoupiti a pak s ním spekulovati.

Šatenky s dosavadní bodovou hodnotou jsou vydávány pouze pracujícím s výjimkou živnostníků a zemědělců od 5 ha výše, kteří šatenky nedostanou.

Každý pracující musí při vydávání šatenky předložiti potvrzení o tom, že jest zaměstnán.

Výnosu z volného trhu bude použito pro investice pětiletky.

Dvojí ceny benzínu:

Pro pohonné látky zavádějí se dvojí či spíše trojí ceny. Jest to jednak benzín pro nákladní auta a autobusy, který se bude prodávati za dosavadní cenu t.j. za 12·— Kčs za 1 libr. Pro všechna osobní auta jest benzín o 50% dražší.

Je to proto, aby se s benzínem více šetřilo a nebylo zbytečných jízd.

Aby se nemohlo jezditi na levný benzín v osobních autech, bude zbarven.

Konečně třetí cena benzínu jest 1 libr za 60 Kčs. V tomto případě se cestování autem vůbec již nevyplácí.

Náledí:

Dne 7.—8. ledna následkem drobného deště, spíše mlhy, utvořilo se nebezpečné náledí. Cesty byly posypány pískem nebo popelem. Bylo několik drobných úrazů.

Vyhotovení voličských seznamů v naší obci:

V době od 1.—13. ledna byly sestaveny a opraveny stálé voličské seznamy.

V seznamech jest zaneseno:

I. volební obvod 550 voličů,
z toho jest 278 mužů
272 žen

II. volební obvod jest 707 voličů,
z toho jest 338 mužů
369 žen.

Celkem v naší obci včetně samot jest zaneseno v obou volebních obvodech 1257 voličů od 18. roků výše.

Z toho jest 616 mužů
641 žen.

Veřejná schůze občanstva:

Dne 13. ledna konána byla v místnosti Kina veřejná schůze občanstva. Program schůze: „Cenová politika". Referoval zástupce K.S.Č. Přítomným byla objasněna dnešní cenová politika. Účast byla velká.

Obrna vepřů: V naší obci jakož i po celém okrese rakovnickém řádí obrna vepřů. Jsou časté předčasné porážky. Onemocnělá prasata jsou převážena na jatka do Rakovníka.

Po vyjmutí míchy jsou dávána do veřejného zásobování.

Povětrnost v lednu: Slabá vrstva sněhu napadla 14.–15. ledna. Sníh však brzo zmizel a zůstalo bláto. Dostavují se teplé dni. Teplota dosahuje + 10° C. Dne 21. ledna někteří rolníci orali.

Země nebyla mnoho umrzlá, proto několik teplých dní umožnilo některým rolníkům pracovati v polích.

25ti leté výročí smrti V. I. Lenina: Ku poctě 25ti letého úmrtí V. I. Lenina uspořádala místní org. K. S. Č. vzpomínkovou slavnost. Provedeny byly sborové recitace.

Vhodným proslovem zhodnoceno bylo nesmrtelné dílo V. I. Lenina pro socialismus a pracující celého světa.

Vzpomínková slavnost byla uspořádána v místnosti biografu dne 20. ledna 1949 o 8. hod. večer.

Tiskopisy pro nové občanské legitimace: Od 20. ledna vydávány jsou na Místním národním výboru tiskopisy pro obdržení nových občanských legitimací.

Tiskopisy musí býti přesně vyplněny hůlkovým písmem nebo psacím strojem. Rovněž musí býti k tiskopisu přiloženy 2 podobenky o velikosti 5½ × 6 cm.

Plesy v lednu: Ples horníků s K. S. Č. konán byl v sobotu dne 15. ledna 1949 v hostinci u Konopásků. Návštěva normální.

Sokolské šibřinky se konaly v sobotu dne 22. ledna 1949 za střední účasti zvláště mládeže. Masek bylo oproti loňskému roku mnohem méně.

Ples sportovců (Sparta) konán byl v sobotu dne 29. ledna 1949 rovněž za střední účasti a malého počtu masek.

Aeroklub Rakovník zve na ples: V sobotu dne 29. ledna 1949 dopoledne letělo velmi nízko letadlo rakovnického aeroklubu nad naší obcí.

Po několika smělých akrobatických výkonech letadlo shodilo udivenému občanstvu pozvánky na I. ples, který aeroklub koná v Rakovníku v neděli dne 30. ledna 1949 v Národním domě.

Mrazy a sníh: V posledním týdnu lednovém dostavují se o síle až 15° — mrazy.

Dne 31. ledna 1949 napadl sníh o síle 10 cm. Je to první sníh letošní zimy, který umrzl a utvořil pěknou, bílou zimu.

Únor 1949. Únor počíná se sněhem a slabými mrazy.

Okres Rakovník po nové úpravě: Po novém seskupení okresů má nyní okres Rakovník 66 obcí s 34.470 obyvateli.

Jsou to obce: + 7/75

Bránov	Skryje	Krakovec	Pavlíkov
Velká Buková	Sýkořice	Zhoř	Petrovice
Hracholusky	Týřovice	Krupá	Příčina
Hřebečníky	Újezd n/Z.	Krušovice	Žďárek
Kalubice	Újezdec	Lhota p. Ž.	Přílepy
Křivoklát	Karlova Ves	Lišany	Rakovník
Lašovice	Zbečno	Lubná	Rousinov
Městečko	Hostokryje	Lužná	Nová Ves
Nezabudice	Hředle	Malinová	Senec
Novosedly	Hvozd	Milostín	Senomaty
Račice	Chlum	Povlčín	Skupá
Roztoky	Chrášťany	Modřejovice	Slabec
Ryšín	Nový Dvůr	Mutějovice	Svinařov
Nový Dům	Kněževes	Nesuchyně	Svojetín
Pustověty	Kostelík	Nouzov	Janov
Skřivaň	Krakov	Olešná	Šanov
Tytry	Veclov	Zavidov	Kolešovice
Panoší Újezd	Všetaty	Hořesedly	Heřmanov

Pšovlky
Řeřichy
Václavy.

Některé z uvedených obcí sloučeny jsou v obec jednu.

Obec Lužná jest po Rakovníku největší obcí na okrese Rakovnickém. Čítá 1753 obyvatelů v r. 1949, rozloha katastru obce Lužné jest 2958 ha.

Ze všech obcí na okrese Rakovnickém má největší počet hektarů rozlohy. Samotné město Rakovník má pouze 1845 ha rozlohy katastru.

Nově ustavené Okresní Nár. výbory:

Prvním únorem zahájily činnost nově ustavené Okresní národní výbory.

K zahájení předcházela Slavnostní schůze.

Předsedou Okresního národního výboru jest Karel Turek.

Nové občanské průkazy:

Nové občanské průkazy na Rakovnicku jsou občanstvu vydávány v hostinci u Vrzáčků v prvé polovině února 1949 v Lužné.

Neštěstí na dole Doubrava na Ostravsku:

V sobotu dne 12. února vzrušeno bylo obyvatelstvo našeho státu zprávou o velkém neštěstí na dole Doubrava na Ostravsku.

Nastal v dole výbuch při němž zahynulo 24 horníků. Pět z těchto zahynulých horníků spěchalo svým kamarádům pomoci, ale nalezli v rozbouřených podzemních živlech rovněž smrt.

Krásný to vzor obětavosti pro své spoludělníky, kteří jsouce v nebezpečí života, své životy obětovali.

Občanstvo přijímalo tuto zprávu se smutkem v srdcích, neb tito hrdinové práce nasadili své životy pro blaho nás všech.

Jsou to horníci:

Jan Bilík	Alois Krejčí	Hildegard Urbánek
František Bijok	Antonín Kluz	
František Bystroň	Josef Návrat	
Rudolf Dzuman	Arnošt Paloncy	
František Fojtík	Bohumil Poledník	
Josef Chajtra	Karel Rychter	
Arnošt Jasník	Viktor Sosna	
Josef Kajzar	Bruno Skuta	
Emanuel Konkolský	František Švarc.	

Zahynuvší mužstvo záchranné čety:

Antonín Fluksa, František Kunčický, Vilém Hudeček, Ing. Alex Kanczucki, Josef Musial.

Horníci na dole Lužná odpracovali směnu ve prospěch rodin nešťastných horníků.

Povětrnost v únoru:

Z počátku února napadla slabá vrstva sněhu a byly mrazy až -12 °C.

V druhé polovině měsíce nastalo značné oteplení s nepatrnými přeháňkami.

Teplé počasí trvalo do konce února. Včelky vlivem teplého a slunečného počasí vylétají z úlů a ve skupinkách se zdržují v místech kde slunce hřeje.

Cigareta Morava se zlatým náústkem:

V trafice Josefa Zaspala koupil sobě místní občan Václav Šíma cigarety značky „Morava". Při rozbalení krabičky byl velmi příjemně překvapen, neboť v něm nalezl cigaretu Moravu se zlatým náústkem a proto možno mluviti o šťastné náhodě proto, že těchto cigaret jest v prodeji velmi málo.

Každý nálezce cigarety Moravy se zlatým náústkem a kuponem obdrží motocykl.

Proto i náš občan Šíma Václav v několika dnech zaměnil zlatou Moravu za motocykl, na kterém s velkou radostí přijel domů.

Únorové vítězství pracujícího lidu nad reakcí:

Ve dnech 25.-27. února oslaveno bylo první výročí vítězství dělnictva nad reakcí. V Rakovníku uspořádány byly oslavy ve větším rozsahu.

V naší obci byl oslavný večer ve čtvrtek dne 24. února v místnosti kina. V neděli dne 27. února dopoledne byla závěrečná oslava rovněž v místnosti kina za četné účasti občanstva.

Na veřejných budovách na počest únorového vítězství vyvěšeny čsl. státní a Ruské vlajky.

Celostátní soutěž kronikářů:

Loňského roku byla vypsána zemědělskými novinami celostátní soutěž kronikářů, pod heslem: „Hledáme vzornou obecní kroniku." – Soutěž byla prodloužena do 31. ledna t. r. – Dne 27. února byl výsledek soutěže vyhlášen v zemědělských novinách. Naše obec v této soutěži vyšla velmi slušně, neb (~~v této soutěži~~) získala II. cenu.

Jest to krásné maňáškové divadlo. Níže vylepen jest výstřižek novin zemědělských ze dne 14. dubna čtvrtek 1949.
Výstřižek znázorňuje maňáškové divadlo a označení výhry.

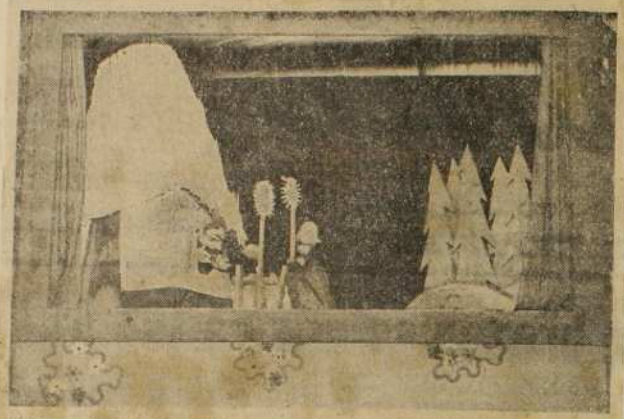

Druhou cenu v naší soutěži „Hledáme vzornou obecní kroniku" získala obec Lužná na Rakovnicku. Kronikář Ant. Laun, zaměstnanec Keramických závodů, dopomohl pečlivým vedením kroniky své obci k maňáskovému divadlu, jež způsobí jistě hodně radosti malým i velkým v Lužné.

Další výstřižek zemědělských novin ze dne 10. května úterý 1949.

Dělník-kronikář získal v soutěži obecních kronik II. cenu

Lužná -š-. — Druhou cenu soutěže ZN o nejlepší kroniku obce vyhrálo obec Lužná na Rakovnicku. V pátek večer se tu konala slavnostní schůze MNV, rady MNV, rozšířené o předsedu místního sdružení JSČZ, předsedu AV NF, Sokola a j. Na ni zástupci vydavatelství Zemědělských novin předali do rukou představitelů obce druhou cenu soutěže, překrásné maňáskové divadlo.

Obec Lužná je převážně dělnickou obcí. Do té o obce tedy přišla druhá cena Zemědělských novin o nejlepší kroniku. Zcela právem, neboť tak, jak kroniku obce vede místní kronikář, zaměstnanec keramických závodů Ant. Laun, pečlivě, pilně, svědomitě, to zaslouží pochvalu. Rozpovídal se na schůzi o své zamilované práci — o kronice obce. Ujal se jejího vedení v r. 1938, když před ním funkci zastával místní učitel. Nevěnoval kronice však dost péče a tak nový kronikář Laun musel celý rok za něho dodělávat. V kronice se neomezuje jen na popis událostí, ale srovnává život obce s životem ve státě, i s událostmi světovými. Velmi poutavě vyprávěl o tom co také do kroniky vepsal po předchozím studiu obsáhlého materiálu. Že prvním povstáním sedláků u nás před bílou horou bylo povstání na Křivoklátsku, v němž rolníci z Lužné hráli nemalou úlohu. V kronice se též velmi podrobně zabývá místními názvy a dokládá jejich vznik z historických pramenů, popisuje tam však i naši stravu, oblékání, atd. Právě tak se podrobně zabývá i přejmenováními jednotlivých jmen občanů v obci, vyskytují-li se několikrá. Kronika v obci byla založena v r. 1836 a nyní již musí mít novou knihu.

Kronikáři Launovi velmi pomáhá jednak MNV v čele s předsedou R. Šimou, jednak i místní letopisecká komise, která před zápisem událostí, které zpracuje kronikář, údaje ještě prozkoumá odborně. Tím se dosáhne pravdivosti i historická přesnost všech zápisů.

Když se v obci rozneslo, že získala v soutěži Zemědělských novin druhou cenu, náhle stoupl zájem o místní kroniku. První se hlásil místní velmi silný SČM, který ji bude pročítat v úzkých kroužcích, hlásí se však i místní střední škola a řada občanů, kteří se chějí zahloubat do dějin své obce. Všichni občané mají velikou radost z ceny. Jsou tu vyspělí divadelníci, kteří se těší, co všechno s loutkami maňáskového divadla budou dětem předvádět.

Na konec ještě o samo něm kronikáři Launovi. Je mu 53 roků a jeho největší radostí je pracovat pro svou rodnou obec. Okupace jej v kronikářské práci poněkud zdržela. Musel ukrýt řadu poznámek před Němci. Jednoduše je zakopal a na to místo postavil psí boudu i se psem. Je to opravdu uvědomělý občan, který, až potřebný, věnoval letošní odměnu za kronikářskou práci místní knihovně. Má také svůj dar republice. Do konce roku 1949 chce zcela zpracovat kroniku obecních událostí za rok 1947 a 1948. Největší radost měl, a to také nejraději do kroniky zapisoval, když Rudá armáda osvobodila obec. Dal prý si na tom mimořádně záležet, aby všechny následující generace si dovedly vážit osvobozeneckého díla Rudé armády.

Březen počíná sněhovými vánicemi a mrazy až —15° C. **Březen 1949.**

Dne 6. března konána byla Komunistickou stranou Československa slavnostní schůze, kde byl zvolen nový výbor. *Slavnostní schůze K.S.C.*
Předsedou společného výboru zvolen byl Zima Václav. — Předseda místního národního výboru, Šíma Rudolf podal stručnou zprávu o hospodaření obce v roce 1948.
Starým a zasloužilým členům K.S.C. odevzdány byly vkusné plakety V.I. Lenina.

Dne 7. března 1949 uplynulo 99 roků od narození T.G. Masaryka. Všichni občané vyvěsili státní vlajky a obrazy. *99té narozeniny T.G. Masaryka:*

V sobotu dne 12. března 1949 pořádán byl ples Rodičovského sdružení při místní národní a újezdní škole. *I. ples rodičovského sdružení při místní a národní a újezdní škole:*
Účast na tomto plese byla tak veliká, že sál hostince u Konopášků sotva stačil pojmouti všechny návštěvníky.
Výtěžek z plesu byl věnován na zřízení vodovodu v místní škole.
značnou měrou přispěl k finančnímu úspěchu buffet, do kterého občané zdarma darovali mouku, vejce, máslo a jiné věci.
Rád zaznamenávám, že pochopení občanstva pro naši školu jest veliké.

Počátkem března jsou vánice, mrazy a severní, studený vítr. Později nastává lepší počasí a (lepší) deštové přeháňky. *Povětrnost v první polovině března:*
Ku konci měsíce byly noční mrazy o síle —5— 8° C.

Ministerstvem zdravotnictví jest nařízeno povinné očkování mládeže od 1—20 roků. *Očkování proti tuberkulose:*
Očkování předcházela zdravotní přednáška Mudr. Ugnivěnka dne 18. března, o 19. hod. večer v místnosti místního biografu.
Povinné očkování proti tuberkulose jest rozděleno na 3 dní a sice: 21. — 24. — 28. března. Očkování jest prováděno ve škole. Rodiče, kteří nepošlou své děti k povinnému očkování, vystavují se soudnímu stíhání.

Odvody branců: V sobotu dne 19. března 1949 dostavili se Lužeňští branci ročníků 1927–1928 do Rakovníka k odvodní komisi.

Branců se dostavilo k odvodní komisi celkem 31 z nichž odvedeno bylo 17 mladíků.

Uspořádán byl průvod s hudbou do Rakovníka, což jest zvykem již po mnoho let.

Večer byla taneční zábava v hostinci u Konopásků za obstojné účasti zejména mládeže.

Jelikož byl též svátek Josefů a Josefek, bylo toto zdrcadlská zábava zapojena též do zábavy Josefské.

Dětské divadelní představení: V neděli dne 20. března sehráno bylo divadelní představení odborem žactva při dramatickém odboru K.S.C. v Lužné.

„Ukradený vynález."

Hráno v hostinci u Konopásků za četné účasti občanstva.

Malí herci překvapili návštěvníky velmi dobrým provedením hry.

Zahájení jarních polních prací: Teplé a slunečné počasí umožnilo zemědělcům zahájiti jarní polní práce.

Posledním sněhem a deštěm jest země navlhlá, ne však dostatečně.

Zemědělci orají a někteří již seji jařiny. Začíná v polích být rušněji. Jarní slunce mile hřeje, skřivánci se vznášejí nad pilnými zemědělci a svým neúnavným zpěvem velebí jejich tvrdou práci, která bude v příštích letech usnadněna tím, že práce v polích bude prováděna ve větším měřítku traktory a jinými hospodářskými stroji.

Brigádníci na dole Lužná: Na dole Lužná pracuje 25 dlouhodobých brigádníků vesměs z Prahy.

Ubytováni jsou v hostinci Václava Pochmana na Masarykově náměstí.

V sobotu dne 26. března uspořádali u Vrzáčků přátelský večer, který měl mimořádný úspěch. Účinkovala hudba z Prahy.

Povětrnost: V posledním týdnu v březnu jest velmi krásné počasí. Z rána jsou sice slabé mrazíky o síle až –3° C, za to přes den teplota stoupla až na + 18° C.

Duben 1949: Duben počíná krásným počasím, ráno slabými mrazy –1–3° C. Teplota byla pozorována na +20° C po poledni, o 18 hod. večer jest již pouze +8° C.

Svatba a svatební zvyky: V sobotu dne 2. dubna t. r. po 12. hod. poledni byl velký shluk lidí v ulici Dr. E. Beneše a na okraji ulice Stalinovy. Přes ulici byl natažen provaz ozdobený červenými stuhami.

Připravena byla též bouda o velikosti malého dětského. Několik desítek lidí, zvláště žen trpělivě očekávalo auto s nevěstou, ženichem a ostatními svatebčany.

To se dnešního dne vdává dcera hostinské Boženy Konopáskové – Jiřina Konopásková.

Auto byla zastavena a provedeny svatební proslovy a přípitky. Těsně před hostincem u Konopásků bylo auto se ženichem a nevěstou zastaveno opět a to dětským povelem. Následují opět proslovy a přípitky na zdraví novomanželů.

Členové místního myslivecého spolku vystřelili několik oslavných ran z loveckých pušek. Tento starý zvyk se o svatbách dosud zachovává.

Život ovrzel: Bývalý místní občan Václav Varyš, který pochází z domku čp. 149 v ulici Dr. E. Beneše byl dlouho nemocen. Naděje na uzdravení nebyla žádná, proto se rozhodl život svůj ukončiti.

Jmenovaný své utrpení ukončil tím, že se v sobotu dne 2. dubna ve svém bytě v Rakovníku oběsil. Stář byl 51 roků a od 14 let pracoval v šamotové továrně.

V Rakovníku bydlel po mnoho roků, ale na jeho přání byl pohřben na hřbitově v Lužné dne 5. dubna 1949.

Za světovým mírem: Ve čtvrtek dne 14. dubna (zelený čtvrtek) o 20. hod. večer konán byl v místnosti kina u Polívků veřejný projev pro zachování míru.

Účast na projevu byla velká a přítomní občané na mírovém projevu žádají, aby mír byl zajištěn.

II. cena krásné maňáskové divadlo v Lužné:

Dne 15. dubna o Velký pátek 1949 doveženo bylo do naší obce zástupci Zemědělských novin krásné maňáskové divadlo jako II. cena v celostátní soutěži ve vedení obecních pamětních knih.

Maňáskové divadlo obci získal místní kronikář Antonín Zaun. Za tím účelem byla svolána mimořádná schůze místního národního výboru, kde po proslovech a reportážích redaktorů Zemědělských novin bylo maňáskové divadlo naší obci předáno.

Z neopatrnosti zapálil les:

V dubnu pracovali lesní dělníci při kopání jamek (kvadrátů) pro sázení lesních stromků. Jeden z nich si zapaloval cigaretu, hořící sirku odhodil aniž by zpozoroval, že se vznítila stará tráva. Oheň zachvátil 2½ ha lesního porostu. Bylo málo lidí na zdolání ohně. Po volání o pomoc dostavilo se 29 žáků pokračovací školy v Rakovníku.

Silný větřík umožnil rozšíření ohně a hasení bylo značně ztíženo. Po delší době byl oheň uhasen. Nepatrný dělník pokutován byl peněžitou pokutou 3000—Kč (třitisíce).

Pohřeb dělníka Jos. Kratiny:

V neděli dne 3. dubna 1949 konán byl pohřeb zesnulého dělníka Josefa Kratiny ze Žižkovy ulice čp. 405. — Jmenovaný pracoval po mnoho let v Šamotové továrně. Byl vzorným dělníkem a občanem.

Stár byl 51 roků.

Při pohřebním průvodu stala se menší nehoda. Pohřební auto na němž vezena byla rakev se zemřelým občanem Josefem Kratinou bylo nutno na ¼ hod. zastaviti, neb praskla pneumatika u kola.

Po výměně kola bylo v pohřebním průvodu pokračováno.

První jarní bouřka:

Krásná jarní pohoda umožnila práce v políčk. Téměř měsíc však nepřešlo, až teprve 6. dubna o 16. hod. odp. (4 hod. odpoledne) přihnala se prudká bouře. Hřmělo na prázdné lesy, proto bude ještě zima, jak praví stará pranostika.

Tato bouřka s půlhodinovým vydatným deštěm jest letošního roku první. Vydatný déšť blahodárně zapůsobil na jarní obilniny a ozimy.

Dvě minuty ticha:

O Bílou sobotu dne 16. dubna 1949 bylo v celé československé republice — dvě minuty ticha.

Sirény továren se dvě minuty před 12. hod. poledním rozezvučely. Nastal klid práce a vše se na 2 minuty zastavilo. Vzpomínáno bylo na všechny oběti první i druhé světové války.

Československý lid dvěma minutami ticha manifestoval (dvěma minutami ticha) svojí vůli uhájit světový mír.

Úmrtí:

Jaroslav Adamec 59letý, velmi pracovitý dělník zemřel o Bílou sobotu dne 16. dubna 1949.

Malý smuteční lístek oznamoval, že zemřel dělník, který během svého života vykonal velký kus práce.

Tak odcházejí a v zapomenutí přijdou dobří a pracovití lidé, kteří nebyli životem bičováni.

Kukačko nekukej:

Kukačko nekukej....., tak zní text Kmochovy lidové písně. Ozvala se kukačka dne 17. dubna o velikonoční neděli.

Velikonoce 1949.

V neděli Velikonoční bylo velmi krásně, obloha čistá a jasná. Teplota 20° C (nad nulou).

Zábav žádných nebylo pouze představení v místním biografu. Mladí lidé konali delší vycházky mimo naší obec. Mnoho občanstva vyšlo si na vycházku do krásné jarní přírody. Někteří zemědělci pracovali v políčk.

Pondělí Velikonoční připadlo na 18. dubna. Opět velmi krásný den, horko a mírný větřík. Pracováno v políčk. Ti kdož nepracovali, konali vycházky a někteří odvážlci se též koupali v Čistém („Jánoje") rybníce.

Za Belšánkou směr ku Třem Stolům vznikl požár, který zničil 5 ha lesního porostu. Rovněž u Křevníčova vznikl požár, ale v menším rozsahu. Požáru u Belšánky zúčastnil se místní hasičský sbor.

O pondělí Velikonočním v hodinách dopoledních chodily děti po koledě, zpívajíce:

„Červená, červená vajíčka,
snáší je slepička,
hledá je, sbírá je hospodyňka.
Až je nasbírá te tak mi také dále
červené vajíčko malované;
a na tom vajíčku, napíšte slovíčko,
ať se mé srdíčko zaraduje."

Původ této pomlázkové koledy není znám, neb v našem kraji je zpívána z paměti.

O pondělí Velikonoční chodili dospělí hoši vyšlehat „pamihodou" děvčata, která hochům za vyšlehání darovala barevná a pomalovaná vajíčka.

Kvetoucí třešně: Letošního roku rozkvetly třešně již 17. dubna a to velmi bohatě. Jest naděje na bohatou úrodu třešní.

Mladý život zhasl: Za chladného nedělního rána dne 24. dubna o 6. hod. vyšel ze svého domova na Jánské v Rakovníku keramických závodů sedmnáctiletý hoch Oldřich Tavlíček do továrny na nutnou opravu lanovky. V modrém pracovním oděvu a svižným krokem procházel zadní branou továrny. Se svými spoluzaměstnanci pracoval dvě hodinky. Náhle byl zasažen padajícím dílem lanovky do hlavy a téměř pozbyl vědomí, z něhož se již nevzbral.

Jako zámečnický učeň byl velmi nadaný a rozumný. Hudba byla jeho zvláštní zálibou. Jeho housle a chromatická harmonika utichly. Nad lesy šamotky kukuřice kukala a drobné ptactvo prozpěvovalo jakoby nešťastnému hochu na rozloučenou....

Jeho pohřeb se konal v úterý 26. dubna za velké účasti spoluzaměstnanců šamotky a ostatní veřejnosti. Po dobu pohřbu byl vytrvalý, drobný déšť.

Další mrtvý hoch: V pondělí 25. dubna zemřel po dlouhé trvající nemoci Miloslav Říha ul. Dr. Ed. Beneše čp. 364. - Byl tichým a rozumným. Absolvoval průmyslovou školu. Stář byl 15 roků.

Pohřben byl ve středu dne 27. dubna za velké účasti občanstva. Po pohřbu hudba vyhrávala do pochodu družičkám a mládencům což jest již starým zvykem.

Pracovní brigáda ČSČ: V neděli dne 24. dubna dopoledne pracovali členové a členky komunistické strany Československa - místní organisace - na silnici. Pracovní brigády zúčastnilo se na 50 mužů i žen.

Oslavy 1. května: Již 14 dní jsou konány pečlivé přípravy pro úspěšné uspořádání májových oslav.

V předvečer májových oslav připravován byl Svazem české mládeže táborový oheň na fotbalovém hřišti na Okrádě. Nemohl však býti uskutečněn pro deštivé počasí.

1. květen 1949.

Do vlhkého a podmračného rána o 6. hod. zaznělo hudba - budíček. Hudební kapela procházela obcí a vyhrávala veselé pochody. To byl občanstvu budíčkem, oznamován příchod 1. května.

Po 7. hod. ranní shromáždovalo se občanstvo na Masarykově náměstí u budovy místního národního výboru.

Před 8 hod. ranní vyšel z náší obce mohutný průvod na májové oslavy do Rakovníka.

Oslavy v Rakovníku byly velkolepé. Armáda, Svaz české mládeže, příslušníci K.S.C., hasičstvo, sokolstvo a ostatní složky pracujících utvořily velký a malebný průvod, který byl zpestřen alegorickými vozy nebo sadky.

Přes 10.000 účastníků manifestace vyslechlo slavnostní projevy, které vyzněly pro mír, socialismus a demokracii.

Po návratu z májových oslav nebylo v Lužné jiných podniků, neb počasí bylo chladné a deštivé. Večer byl uspořádán v hostinci u Konopásků májový veneček za slabé účasti návštěvníků.

Počasí v květnu: V právě týdnu květnovém dosahuje teplota +30° C. - Dne 6. května k večeru trvání bouře se slabými přeháňkami.

Úmrtí: V úterý dne 3. května zemřel místní občan Josef Ryska, Masarykovo náměstí čp. 35. - Zesnulý byl po dlouhá léta výkonným hudebníkem a členem známé kapely Josefa a Jaroslava Červeného.

V šamotové továrně pracoval přes 40 roků. Mimo práce v továrně obhospodařoval též asi 2 ha pozemků.

Byl veselé povahy. Svým mladším spolupracovníkům i hudebníkům byl upřímným a dobrým poradcem.

Stav ozimů a jařin: Žita jsou velmi dobrá, pšenice průměrná. Jařiny dobře vzešly. Jarní polní práce jsou již ukončené, neb po dobu těchto prací bylo krásné počasí.

Čtyři roky od osvobození Č.S.R. od německých okupantů: Pátý květen nám připomíná čtvrté výročí povstání českého lidu proti německým okupantům. Tiskem i rozhlasem jest toto významné datum československé veřejnosti zřejmě připomínáno.

9. květen jest dnem vítězství.

Jest tomu již čtyři roky, co slavná Rudá armáda ukončila utrpení našeho lidu a Němce z československé republiky vyhnala.

Jest tomu již čtyři roky, kdy oddíly Rudé armády stanuly v naší Lužné a jejím okolí.

Byly to slavné dny. Na pobyt Rudé armády v naší obci občanstvo v těchto dnech zvláště vzpomíná.

Od 5. — 10. května jsou vyvěšeny čsl. státní a ruské vlajky na počest slavného osvobození.

V rámci oslav sehrál zábavní výbor K.S.Č. v neděli dne 8. května v hostinci u Konopásků divadelní hru: „Princ s rudou hvězdou na čele." Hra pojednává o německém barbarství a vítězství nad ním.

Odhalení pomníku vojínu Rudé armády: V neděli dne 15. května 1949 o 10. hod. dopolední uspořádán byl K.S.Č. velký průvod občanstva, který se ubíral na místní hřbitov.

Průvod zahájil předseda místního národního výboru Rudolf Šíma. Při průvodu Václava Špičky byl pomník odhalen.

Ve svém projevu Václav Špička vzpomněl, kterak tragicky usnulý rudoarmějec spěchal na rozkaz Stalinův s Rudou armádou na pomoc Praze a československému národu.

Ředitel národní školy Jos. Součtek promluvil o vzniku Rudé armády až po její zásahnutí do boje s Němci za osvobození naší republiky.

Tisíce padlých rudoarmějců položili životy své za osvobození naší vlasti.

Příslušníci svazu české mládeže Zdeněk Hedvábný a Jindra Levová přednesli vhodné básně, v nichž děkuje celý národ československý Rudé armádě a generalissimu J.V. Stalinovi za své osvobození.

Na ukončení tělo slavnosti zapěny hymny československé a ruská.

Zesnulý rudoarmějec se jmenoval:

Tichonovič.

Před zahájením tělo slavnosti uspořádán byl svazem české mládeže. Běh vítězství.

Bouřky v květnu: V druhé polovině května jsou časté bouřky a vydatné deště.

Ve dnech 18.-19.-20. května byly vždy v hodinách odpoledních silné bouřky s prudkými dešti. Zejména silná bouřka a prudký déšť dne 20. května byl zhoubný a přinesl mnoho škody. Brambory byly z řádků vyplaveny, louka na Otvadě pod vodou, obilí místy polehlo. Čistý potok se rozvodnil do značné šířky. V menším množství padaly též kroupy, které však nenadělaly žádných škod. Ozimce v polích byla místy odplavena.

V neděli dne 22. května od časných hodin ranních pršelo nepřetržitě do 12. hod. polední. Vláha jest velmi značná.

Houby v květnu: Po vydatných deštích a teplých dnech a nocích počaly růsti houby. Kůrovnáče a hřibky, nalezeny byly již v dostatečném množství.

Divadlo: Dramatický odbor zaměstnanců zbrojovky Brno, národní podnik — závod Rakovník, sehrál v sobotu dne 21. května 1949 v hostinci u „Konopásků" o 8. hod. večer (20 hod.) divadelní hru „Nikdy" hra o 3 jednáních z doby okupace. Účast návštěvníků byla velmi slušná.

Divadelní hra byla provedena pod záštitou Společných ozbrojených sil K.S.Č. v Lužné a měla krásný úspěch.

Úmrtí: U věku 72 roků zemřel dne 20. května 1949 farář církve československé v. v. Josef Hlaváček.

Zesnulý farář byl zakladatelem a prvním farářem církve československé v kapli Husově Sboru na nádraží Lužná-Lišany.

Pohřeb žehem konal se v Praze dne 25. května 1949.

IX. Sjezd K.S.Č. v Praze 25.-29. května 1949: V předvečer IX. Sjezdu K.S.Č. v Praze byly vyzdobeny v naší obci veřejné budovy jako místní národní výbor, obchod a škola. Obrazy presidenta republiky Klementa Gottwalda, státní vlajky, hudební prapory K.S.Č., vše bylo řádně uspořádáno. Do šeru večerního mládežové večera vynášely se do výše vypalované ruské rakety v místě nad Vršovkou i v okolí.

V Rakovníku sehráno slavnostní představení „Prodaná nevěsta", kterého se zúčastnilo mnoho občanstva z naší obce.

Veřejnost tiskem a rozhlasem se dovídá o velkolepých přípravách sjezdových. Průběh sjezdu byl rovněž vysílán rozhlasem a občanstvo buď doma nebo přímo v zaměstnání naslouchalo sjezdovým zprávám.

Sjezdu se osobně zúčastnil president republiky Klement Gottwald, který též promluvil k národu.

Na počest IX. sjezdu K.S.Č. uspořádán byl v sobotu o 7½ hod. na Masarykově náměstí před budovou místního národního výboru veřejný projev, na kterém promluvil předseda akčního výboru Špička Václav a kulturní referent K.S.Č. Souček Josef, ředitel národní školy v Lužné.

Za vzornou práci odměna:

V Rakovnických keramických závodech národní podnik v Rakovníku, shromážděno bylo osazenstvo dne 27. května. Před shromážděnými zaměstnanci byli za vzornou a obětavou práci odměněni někteří zaměstnanci hodnotnými cenami. Ceny byly tyto:

pro muže: – I. cena radiopřijímač,
II. –"– pánské kolo,
III. –"– keramická vása.

pro ženy: – I. cena elektrická pračka,
II. –"– dámské kolo,
III. –"– keramická vása.

Pro zaměstnance ve vyšších službách byly rovněž tři ceny, ale v penězích.

I. – II. – III. cena pro ženy obdržely dělnice z naší obce a sice:

I. cena elektrickou pračku získává dělnice Jirušová Františka.

II. cena dámské kolo získává dělnice Josefa Valentová.

III. cena keramickou vásu získává dělnice Božena Cédlová.

III. cenu pro muže keramickou vásu získává dělník Václav Ryšavý.

III. cenu pro zaměstnance ve vyšších službách obdržel Rudolf Kronych.

Je potěšitelné, že téměř všechny ceny obdrželi zaměstnanci z naší obce.

Vloupání:

V noci na 26. května vloupali se neznámí pachatelé do místnosti Svazu české mládeže v domě čp. 178 u Jos. Pichrta, ulice Dr. E. Beneše.

Odcizen byl obnos 300.– Kčs a příspěvkové známky. Případ vyšetřuje místní Sbor národní bezpečnosti (S.N.B).

Stav dobytka na Rakovnicku v roce 1949:

Za první čtvrtletí letošního roku se na Rakovnicku zvýšil stav hovězího a vepřového dobytka.

K 1. lednu bylo v okrese chováno 11.548 vepřů a 14.215 kusů hovězího dobytka. – Podle statistiky k 1. dubnu se stav vepřového dobytka zvýšil na 13.203 kusů a hovězího dobytka na 15.441 kusů. Nejvyšší přírůstky vykazují státní statky.

Lesní brigády:

Do lesů v obvodu ředitelství státních lesů v Lužné nastupují stále další brigádníci z řad mládeže, příslušníků Svazu české mládeže i zaměstnanců některých závodů. Do lesních brigád se také zařazují pilně soudružky z místních organisací K.S.Č.

Nové ceny zeleniny:

Nejvyšší úřad cenový stanovil s platností od 25. dubna t.r. až do další úpravy nové pěstitelské a spotřebitelské ceny zeleniny.

Pěstitelské ceny jsou tyto:
Chřest podle označení za 1 kg 20·–, 25·–, 30·– Kčs, chřestové zlomky 15·– a chřestové hlavičky 30·– Kčs. – Kedlubny s natí za 100 kusů 600·– Kčs. Okurky rychlené za 1 kg 45·– Kčs. – Pažitka řezaná za 1 kg svazků 12·– Kčs. – Petržel „rychlička" za 1 kg 15·– Kčs. – Ředkvičky za 100 kusů 350·– Kčs. – Špenát za 100 kg 400·– Kčs.

Spotřebitelské ceny jsou tyto:
Chřest podle označení za 1 kg 28·20 Kčs, 35·– Kčs, a 41·90 Kčs, – chřestové zlomky 21·30 Kčs, a chřestové hlavičky 41·90 Kčs. – Kedlubny s natí za 1 kus 8·40 Kčs. Okurky rychlené za 1 kg 62·50 Kčs. – Pažitka řezaná za 1 kg svazků 17·20 Kčs. – Petržel „rychlička" za 1 kg 21·30 Kčs. – Ředkvičky" za 1 svazek o 10 kusech 4·30 Kčs. – Hlávkový salát o nejmenší váze hlávky 80 gr., za 1 kg kus 5·– Kčs, – Špenát za 1 kg 61·20 kg.

Ceny ostatních druhů zeleniny se nemění.

Červen:

Prvního června ve středu mezi 19.–20. hodinou večerní přihnala se ~~se~~ od jihovýchodu prudká bouře, která trvala téměř hodinu. Spadlo mnoho vody. Obilí zvláště v těžkých půdách polehlo. Deště jsou velmi časté. Voda místy odplavila ornici z polí.

Větších škod prozatím nebylo. V pozdních hodinách večerních se bouře opakovala, ale v menším rozsahu.

Zlevnění cen na volném trhu:

Vláda republiky učinila důležité rozhodnutí, jímž se snižují ceny na volném trhu, podle jednotlivých druhů o 10–50 % a to od 1. června t. r.

Uvolnění 70 bodů na nákup těžké konfekce a obuvi bylo radostně spotřebiteli uvítáno.

Na uvolněné body možno koupiti zimníky, kalhoty, kabáty, pláště, župany a jiné zboží. Pamatováno jest též na konfekci dětskou od 2–6 let.

Železniční neštěstí:

Železniční neštěstí stalo se dne 4. června kolem 6. té hod. ranní na trati Lužná-Lišany — Milostín.

Všichni zaměstnanci šli přímo v koleji, aniž by pozorovali, že mimo vlaku od Lužné-Lišan přijížděla po druhé koleji od Milostína lokomotiva bez vlakové soupravy vozové. – Přejeto bylo vlakem 5 železničních zaměstnanců a šestá osoba zemřela druhý den v Rakovnické nemocnici, tedy 6 mrtvých dělníků.

Případ byl komisemi vyšetřen a vzbudil i v naší obci velký rozruch.

Jedná se vesměs o živitele rodin.

Fotbalový zápas:

Po delší přestávce sehrán byl opět fotbalový zápas v neděli dne 5. června.

Sparta Lužná hostovala na svém hřišti Sokol Pecínov.

Sparta Lužná lehce zvítězila proti Sokolu Pecínov 20: 9.

Slavnost obce baráčníků Hlavačov: Obec baráčníků Hlavačov na oslavu 15. letého trvání uspořádala slavnost na nádraží Lužná-Lišany v restauraci u Kovaříků.

Slavnosti zúčastnilo se několik obcí baráčnických a velkýc počet občanstva. Počasí bylo střídavě oblačné, spíše chladné, ale slavnost se ku spokojenosti všech vydařila.

Parna: Ve dnech 7.–8. června jsou vedra + 26–28° C.

Kronikář ze Skřivaně: Václav Knot 72 letý kronikář z obce Skřivaň navštívil kronikáře v Lužné a přinesl s sebou kroniku obce Skřivaň. Jeho zájem o kronikářskou práci v jeho věku jest příznačný. – Byly porovnány obě kroniky, skřivaňská i luženská.

Zájezdy školní mládeže: Ředitelství střední školy v Lužné, uspořádalo se svým žactvem zájezd do Vysokých Tater na Slovensku a Krkonoš.

Ředitelství školy národní 3.–5. stupeň podniklo se svým žactvem na Bezděz a k Máchovu jezeru.

Doprava žactva na Bezděz a k Máchovu jezeru byla provedena dvěma autokary. – Výlety konány byly v době od 1.–8. června.

Úmrtí: Dne 7. června 1949 zemřel místní občan Čeněk Vlček, ul. Dr. E. Beneše čp. 146. – Zesnulý byl po mnoho roků dozorcem v Keramických závodech n.p. v Rakovníku. Celkem byl v Šamotce zaměstnán 49 roků. Byl rozvážným a moudrým občanem. – Pohřben byl 9. června za četné účasti občanstva.

Nad hrobem promluvil ředitel národní školy Jos. Souček. – Práci jeho v Šamotce zhodnotil podnikový ředitel Jan Macák.

Bouře: Blesk udeřil: Mezi 17.–18. hod. večer dne 9. června přihnala se od jihovýchodu, jak se u nás říká „od vody" silná bouře doprovázená silným lijavcem.

Blesk udeřil do chléva v usedlosti čp. 62 na Masarykově náměstí a nájemci Jos. Čiberovi zabito bylo odrostlé kůzle. – Déšť trval ½ hodiny.

Ještě v pozdních hodinách večerních na obloze západní z temných mraků šlehaly blesky a hřmělo.

Větších škod tato bouřka nenadělala.

Válcování a úprava okresní silnice: V červnu jest válcována a upravována okresní silnice vedoucí přes naší obec. Mnoho občanů po svém zaměstnání zúčastňuje se ještě pomocných prací na silnici. Též ženy výdatně pomáhají.

Plat jest stanoven pro muže 12.— Kčs. a pro ženy 10.— Kčs. za jednu odpracovanou hodinu.

Zákaz výroby zmrzliny: Ze zdravotních důvodů bylo zakázáno vyrábětí zmrzlinu. Překročení zákazu bude ve veřejném zájmu přísně stíháno.

Dobrý nápad prospěl dolu Lužná: Podávání zlepšovacích návrhů se na našich závodech již tak rozvinulo, že jsou zakládány kluby dělnických zlepšovatelů. Pro každého zaměstnance jest cíl, může-li z titulu svého zlepšovacího návrhu býti členem klubu a prospívat tak svému závodu záslužnou prací k dosažení lepšího hospodaření. Někdy stačí k tomu, aby zaměstnanec prospěl svému závodu, jenom malý, ale dobrý nápad.

Na příklad uvádím zaměstnance dolu Lužná Františka Korda, který dobrým nápadem ušetří svému závodu značnou částku peněz za pomocný materiál. Frant. Korda při své práci u těžní věže vytahuje ze starého dříví, které je poskládáno na povrch, pražcové skobky a narovnává je. Za půl roku jich vytáhal a narovnal 86 kg. což značí slušnou částku uspořených peněz, času a materiálu při výrobě nových, za což byl představiteli závodu pochválen.

Ceny za sklizňové práce zemědělskými stroji: Nejvyšší úřad cenový vyhlásil v Úředním listě č. 93 z 11. června ceny za některé sklizňové práce prováděné zemědělskými mechanisačními prostředky.

Za posečení 1 ha žací lištou na traktor smí býti požadováno nejvýše 260.— Kčs

Za práci samovazačem, seče-li se se všech stran, činí sazba 380.— Kčs, jinak 500.— Kčs za 1 ha.

Posečení 1 ha žací mlátičkou stojí 1.300.— Kčs. V těchto cenách zahrnuta je obsluha, spotřeba pohonných hmot a mazadel, doprava strojů na pracoviště a zpět a broušení kos. Mlácení do cen započítáno není. Poskytne-li hospodář obsluze plnou stravu a nocleh, odpočítává se za den a obsluhu 40.— Kčs.

Za samotnou stravu, nebo nocleh se odpočítává po 20.— Kčs. Zemědělcům do 20 ha se splněným výrobním a dodávkovým plánem poskytnou státní strojní stanice 10 procent slevy a členům jednotných zemědělských družstev za stejných podmínek slevu 20 procent.

Velmi deštivé počasí v červnu: Od počátku června téměř každý den prší a jsou bouřky. Louky jsou místy vodou zaplaveny.

Pole jsou vodou značně nasáklá. Obilí následkem častých dešťů místy polehlo.

Senoseč: V druhém týdnu červnovém se začly kositi louky, ale pro deštivé počasí nelze pokračovati v dalším kosení a sušení až se počasí zlepší.

Vojěšky jsou již vesměs posečeny a uloženy na dřevěných stojanech (obecně se říká „lojtry").

Ceny zeleniny v červnu: Nejvyšší cenový úřad v Praze stanovil nové přeštitelské ceny platné od 10. června.

Přeštitelské ceny:

Hrachové lusky za 100 kg	500.— Kčs.
Kapusta 100 kusů za	600.— Kčs.
Kedlubny za 100 kusů bílé	120.— Kčs.
—"— —"— modré	140.— —.
Květák za 1 kus 0 velikost	14.— Kčs.
—"— —"— I. —"—	10.— —.
—"— —"— II. —"—	6.— —.
—"— polévkový 1 kus za	2.— —.
Okurky za 1 kg	25.— —.
Rajská jablka za 1 kg	25.— —.
Zelí 100 kusů	600.— —.

Spotřebitelské ceny: (platné od 12. června).

Hrachové lusky za 1 kg	8·10 Kčs,
Kapusta 1 kus	9·20 —.,
Kedlubny bílé 1 kus	1·90 —.
—"— modré 1 kus	2·20 —.
Květák za 1 kus 0 velikost	21·20 —.
—"— —"— I. —"—	15·30 —.
—"— —"— II. —"—	9·30 —.
—"— polévkový 1 kus	3·20 —.
Okurky za 1 kg	37·70 —.
Rajská jablka za 1 kg	37·70 —.
Zelí za 1 kus	9·30 —.

Dodávkové smlouvy: Na rakovnickém okrese bylo podepsáno celkem 4668 dodávkových smluv se zemědělci.

Po žních letošního roku bude dodáno zemědělci na našem okrese 4480 tun pšenice, 4898 tun žita, 2022 tun ječmene, 94 tun olejnin, 255 tun ovsa, 2009 tun pozdních brambor a 5440 tun brambor průmyslových. Dále podle dodávkových smluv bude dodáno 3282 tun cukrovky, 112 tun luštěnin, 1268 tun chmele, 14.286 q hovězího dobytka,

8867 q vepřového dobytka, 555.233 hl mléka, 3,934.249 vajec, a 24.389 kg hus a kachen.

Kromě toho bude jako osivo dodáno 134 tun pšenice, 34 tun žita, 148 tun ječmene, 84 tun ovsa, 48 tun luštěnin a 3 tuny olejnin.

Bude dodáno též 355 tun slámy, a 167 tun sena.

Sebevražda: V sobotu dne 18. června v odpoledních hodinách skočila v sebevražedném úmyslu do studny v domku čp. 226 ve Stalinově ulici Marie Burešová roz. Jirmanová, stáří 45 roků. Ze studny byla vytažena již mrtva. Původ sebevraždy není přesně znám.

Marie Burešová pracovala po mnoho roků v Šamotové továrně, kde byla svědomitou dělnicí.

Pohřeb konal se v úterý dne 21. června za velké účasti občanstva a spolu zaměstnanců.

Fotbalový zápas: Po přestávce přistoupila opět Sparta Lužná (Sokol) k zahájení fotbalových zápasů.

V neděli dne 19. června sehrán byl přátelský zápas se Sokolem Nové Strašecí 2:15 pro Lužnou.

Slavnost v bydnu dětské radosti: V neděli 19. června uspořádána byla Svazem české mládeže Slavnost v bydnu dětské radosti.

Slavnost byla konána v zahradě hotelu „Lebeda" na nádraží Lužná-Lišany za deštivého a chladného počasí.

Účast byla vlivem nepříznivého počasí velmi slabá.

Tělocvičné slavnosti Sokolstva v Rakovníku:

V Rakovníku dne 19. června v neděli pořádána byla sokolská slavnost, která se pro nepříznivé počasí nevydařila.

Naše obec byla se svým žactvem a ostatními příslušníky Sokola velmi málo zastoupena.

Zájezd do Hřenska:

Komunistická strana Československa uspořádala v neděli 19. června zájezd do Hřenska u Rodmotel. Zájezdu se zúčastnilo 25 osob a (zájezd) za tím účelem zjednán byl autobus pro dopravu účastníků zájezdu, kterým bylo umožněno shlédnouti krásný kraj naší vlasti.

Sklizeň sena:

Ve dnech 28.—29. června nepršelo. Přesto, že počasí nebylo vlídné, seno se rychle sváželo domů, neb potom pršelo opět.

Koncem června jest již seno sklizeno až na nepatrné výjimky. Pro deštivé počasí nebylo možné včas sklizeň sena provésti.

Smrtelný úraz na dole Lužná:

Ve čtvrtek dne 30. června 1949 pracoval na odpolední směně pod zemí horník Josef Vlček č.p. 166 ulice Dr. E. Beneše, ženatý a otec dvou nezaopatřených dítek. Toho času bydlel v Lišanech.

Při výkonu těžké hornické práce byl usmrcen.

Osazenstvo dolu Lužná usneslo se jednomyslně odpracovati jednu směnu pro rodinu zesnulého. Krásný čin osazenstva dolu Lužná byl veřejností uznáván.

Pohřbu se zúčastnilo mnoho občanstva z místa i Lišan a zvláště spolupracovníci a kamarádi zesnulého.

Červenec 1949:

Prvého července v odpoledních hodinách byl dlouhotrvající déšť. Časté dešťě jsou již nežádoucí neb jest již velmi mokro.

Úmrtí Jiřího Dimitrova:

V sobotu dne 2. července zemřel v sanatoriu Barvicha poblíže Moskvy Jiřího Dimitrov v S.S.S.R. bulharský ministerský předseda Jiří Dimitrov.

Zesnulý Jiří Dimitrov ještě loňského roku navštívil 27. dubna Prahu a jiná města v Č.S.R. kde byl nadšeně uvítán.

Oslavy M.J. Husi:

Letošního roku připadl svátek M.J. Husi na úterý dne 6. července.

Státem byly upraveny svátky tak, aby pracující měli tři dni volna.

3. července jest neděle. Svátek M.J. Husi, který připadá na úterý, jest přeložen na pondělí.

V úterý o den M.J. Husi se normálně pracuje, ale za neúplné účasti pracujících.

V naší obci se letošního roku oslava M.J. Husa nekonala. Byla sice na Masarykově náměstí postavena tribuna, ale pro drobný déšť se účastníci rozešli. ~~oslava nekonala~~ Ani nebyla zapálena hranice jak domu každoročně bývá.

Třešně:

Letošního roku jest třešní málo. Místní obchodníci ovocem a zeleninou dováží třešně auty ze vzdálenějších míst republiky.

Třešně se prodávají od 10—20 Kčs. za 1 kg.

Lovecká společnost „Hlavačov“:

Lovecká společnost „Hlavačov“ obec Lužná vyvíjí zdárnou činnost ve prospěch obce.

Členové této společnosti vysázeli 122 ary lesa, zřídili napajedla pro zvěř, obdělali 25 arů pole, brízou osázeli 50 arů poremků.

Starají se o přesnou dodávku zvěřiny a provádějí jest sběr kožek naší lovné zvěře.

V dalším zalesňování lovecká společnost bude pokračovati příštím rokem.

Houby a borůvky:

Hub roste letos dosti, ale černých jahod (borůvek) jest letos slabá úroda, rovněž červených jahod jest málo.

Vedra:

V druhém týdnu červencovém byla parna dosahující až +32 C. Též jsou časté bouřky a deštové přeháňky. Ku konci července jsou opět vedra až +36 C.

Ustavující schůze J.Z.D.:

Jednotné zemědělské družstvo pořádalo v sobotu dne 16. července o 20 hod. večer u Konopásků ustavující slavnostní schůzi.

Při této slavnostní schůzi recitoval recitační sbor Svazu české mládeže.

Magdalénská pouť:

Letos připadala magdalénská pouť na neděli dne 24. července 1949.

Již ve středu před poutí dojíždělo do obce různé kočovné podniky, kterých se o letošní pouti sjelo tolik, že nebylo možné jejich umístnění.

V prostranství Masarykova náměstí nad kostelem ustábořil se velký cirkus „Jadran“, který v pátek, sobotu a neděli svým dobrým pořadem uspokojil četné návštěvníky.

Kolotoče byly čtyři, střelnic šest mimo jiných drobných stánků. Stánků s perníkovým zbožím a cukrovinkami bylo pět. Krásné počasí po celou neděli přilákalo do naší obce mnoho návštěvníků přespolních zejména z Rakovníka a blízského okolí.

Velký zájem byl o stánky se sklářským zbožím, hlásně do práce českých skláren.

V hostinci u Poláků se tančilo již odpoledne, večer pak u Konopásků i Poláků. Účast byla velká.

V restauraci u Vrzáčků rovněž vyhrávala hudba mnoha hostům.

Celkem se tradiční pouť v naší obci vydařila v každém směru.

V pondělí a úterý všechny kočovné podniky z obce odcestovaly.

Nové brambory:

Nové brambory jsou ve volném prodeji a v množství dostatečném. Prodávají se 1 kg za 4 — 4·50 Kčs. Nové brambory jsou pro všechny spotřebitele zajištěny.

Žně:

V katastru naší obce bylo započato s kosením žita a ozimých ječmenů dne 25. července. Žně byly později zdrženy následkem velkého vlhka. - Počasí jest nyní ustálené, proto žně pokračují rychle.

Jako jiná léta tak i letos o žni si zemědělci vzájemně pomáhají.

Od slunce osmahlí mužové i ženy radostně zdolávají nával žňových prací.

V hostincích jest dostatek piva, které o žních jde dvojnásob na odbyt, neb se nosí též na pole.

Ku konci července jsou již žita i ječmeny posečeny.

Jednotné rolnické družstvo zakoupilo dva samovazače, kterými jest žnová práce velmi usnadněna.

zajištění výživy národa:

Aby letošní dobrá úroda mohla býti úspěšně sklizena, pracují proto všichni lidé dobré vůle a vědomí, že rychlou pomocí při sklizni obilí pomáhají zajistit výživu pro celý národ.

Patronát nad J.Z.D. v Lužné.

Patronát nad jednotným zemědělským družstvem převzala firma Rakovnické keramické závody nár. podnik v Rakovníku.

Mlátící souprava byla na náklad patronátní firmy důkladně opravena přímo v závodě továrními zámečníky.

Opravená mlátící souprava při výmlatu neměla poruch.

Srpen 1949:

Měsíc srpen počíná velkými vedry. Teplota denní dosahuje až +30°C, noční teplota +12—16° C.

Postup žní v srpnu, výmlat obilí:

V prvém týdnu srpnovém vidíme již většinu obilí posečenu.

Provádí se výmlat obilí od 2. srpna na Masarykově náměstí družstevní mlátičkou.

Rovněž zemědělci, kteří vlastní mlátičí soupravu, provádí výmlat drobným zemědělcům.

Úmrtí nejstarší občanky v Lužné:

V sobotu dne 6. srpna 1949 zemřela paní Anna Vlčková ul. Dr. E. Beneše čp. 73. — Zesnulá se dožila věku 97 roků a byla nejstarší občankou v Lužné a snad i na Rakovnickém okrese.

Byla vdovou po Franc. Vlčkovi, obchodníku smíšeným zbožím, Obchod byl uzavřen v r. 1926.

Paní Anna Vlčková narodila se dne 12. dubna 1852 a zemřela jak již uvedeno dne 6. srpna 1949.

Žňová neděle 7. srpna:

V neděli dne 7. srpna jest +30° C. Od rána hučí v obci mlátící stroje, zemědělci svážejí obilí a vše jest ve znamení nejpilnějších žňových prací.

Mimo polní práce o tuto parnou neděli jest Čistý („Pánoje") rybník přeplněn zvláště mládeží, která v chladivé vodě hledá osvěžení a na hrázi rybníka se slunní.

Povětrnost v srpnu:

Převládá parné a suché počasí, které bylo několikráte přerušeno nepatrnými přeháňkami.

Ku konci měsíce se dostavují časté bouřky spruďkými dešti.

29. srpna byla velká bouřka kolem 18. hod. večer. Prudký, půl hodiny trvající déšť nadělal mnoho škody.

Průvaly vod zaplavily louky a místy byla odplavena tráva s posečených luk. Pole na svazích byly rovněž prudkou vodou poškozena neb byla odplavena hlína a keře i s brambory.

Bylo zjištěno, že během 30 minut napršelo 50 m/m vody na 1 m².

Voda vnikla do stodoly Ant. Najberta v ulici Dr. E. Beneše čp. 105.

Zavolána byla hasičská pohotovost a voda motorovou stříkačkou musela býti vyčerpána.

To bylo bouřce drobný déšť trval do pozdních hodin večerních.

Postup žňových prací:

Koncem srpna vidíme již pole prázdná, vše svezeno. Vymlat obilí na volném místě na Masarykově náměstí ukončen a provádí se po usedlostech.

Obilí vesměs velmi dobře sypalo ku spokojenosti zemědělců.

Chmel:

Naše chmelnice ožily česáči již 26. srpna. V tento den počali někteří pěstitelé chmel česati.

V pondělí dne 30. srpna jest již česání chmele v plném proudu. Chmel jest velmi drobný a postižen částečně perenosporou. Následkem srpnových veder a nočního chladna chmel málo vzrostl. Od jednoho natrhaného věrtele se letos platí 6·50 Kčs.

Někteří česáči z naší obce odjeli na chmel do pohraničí.

Září:

Září počíná častými přeprišky.

Povětrnost:

Dne 2. září zaznamenána byla velká bouřka s delším deštěm. Z rána jsou mlhy, přes den teplota +22-24° C.

Vzhled naší obce a kraje v září:

Díváme-li se po polnostech na katastru naší obce, zjišťujeme, že obilí jest všechno již sklizeno, strniska se orají a příroda dostává vzhled podzimní.

Chmel jest též z větší části sklizen. ~~a poslední chmelnice se dodělávají.~~

Procházíme-li zejména ve večerních hodinách obcí, vidíme místní česáče ~~ve večerních hodinách~~ již za tmy vraceti se z chmelnic. Domů se přinese chmelina buď v nůši nebo ručním vozíkem.

Jest to výborné ~~výborné~~ krmivo pro dobytek.

Z komínů sušáren vychází hustý dým a po vsi jest cítit příjemná, ale silná vůně chmele, který se na některých sušárnach suší.

Výročí úmrtí presidenta Dr. E. Beneše.

Dne 3. září bylo tomu rok co zemřel president československé republiky Dr. E. Beneš.

Vzpomínkových oslav v naší obci nebylo. Někteří občané uctili památku zesnulého presidenta tím, že za okna svých příbytků vyložili jeho obraz.

Zájezdo do Českých Budějovic:

Místní K.S.Č. uspořádala dne 10. září zájezd do Českých Budějovic.

Plně obsazený autobus vyjel v sobotu odpoledne. V neděli v hodinách večerních se účastníci zájezdu vrátili domů.

Pracujícím jest častými zájezdy umožněno shlédnouti vzdálenější kraje naší vlasti.

Oprava silnice v úseku Žužná-Rudp:

Oprava a přestavba silnice vedoucí z Rakovníka na Rudu. Spracemi bylo započato počátkem dubna a jest prováděna ve větším rozsahu.

Silnice jest v tomto úseku pro veškerou dopravu uzavřena.

Den horníků:

Dne 11. září byl dnem horníků v celé československé republice.

V Kladně byla uspořádána velká slavnost horníků, kterou navštívili též horníci z Žužné.

Slavnosti horníků byly vysílány rozhlasem. K tomuto dni vydány byly velké plakáty, které hlásají:

„Jsem hlavní – kdo je víc?"

Letadlem byly nad naší obcí shazovány slosovací lístky pro slavnosti horníků v Kladně, na které bylo možné vyhrát cenné věci.

Červenka a obrna vepřů:

Letošního roku nejen v naší obci, ale v celém okrese řádí červenka a obrna vepřů.

Mnoho chovatelů bylo nuceno předčasně vepře vyporazit nebo odvézti do Rakovníka na jatka.

Posvícení v Žužné:

Již dlouho před posvícením bylo možno pozorovati, kterak občané dávají své domky do pořádku. Bílí a opravují se domky uvnitř i venku.

V sobotu těsně před posvícením se nametá kolem chalup a též i celá ulice jest řádně zametena.

Posvícení připadlo letos na 18.–19. září. Počasí v neděli 18. září bylo velmi krásné. Promenáda obcí byla slabší oproti roku loňskému, rovněž

zábavních podniků bylo méně.

V neděli večer uspořádána byla v hostinci u Konopásků posvícenská taneční zábava, kterou pořádala K.S.Č. v Žužné.

Rovněž v hostinci u Polívků a Pochmanů byly četně navštívené taneční zábavy.

Ve všech taneční místnostech byly zábavy velmi slušné.

Tradiční „pěkná hodinka."

V pondělí dne 19. září 1949 jest „pěkná hodinka." Po celý den bylo podmračné počasí. Po taneční zábavách se déle spalo. O 9. hod. dopoledne uspořádán byl průvod s hudbou na místní hřbitov.

U desek padlých položena byla kytice, učiněn krátký proslov a hudba zahrála státní hymny.

Po proslovu odebral se průvod do hostinců u Konopásků a Polívků. Je starou zvyklostí, že od 10–12 hod. dopoledne se tančí zdarma. Tato zvyklost byla však v hostinci u Polívků porušena, proto účastníci zábav se vesměs odebrali do hostince u Konopásků, kde tato zvyklost byla zachována.

Odpoledne občanstvo se opět zúčastnilo taneční zábav. U Konopásků návštěva byla velká, u Polívků velmi slabá, u Pochmanů průměrná. V hostincích byly rozžehnuty svíce a vzpomínáno jest na mrtvé spoluobčany. V hostinci u Vrzáčků po oba posvícenské dny byla posvícenská (taneční) stolová zábava za slušné účasti.

Tradiční ráz posvícenský byl v každém směru dodržen.

O 18. hod. večer vypraven byl malebný a mohutný průvod „špekovou", z hostince u Konopásků. V průvodu nesena prázdná psí bouda zvaná „Ořechová ložnice." Rozumějte obydlí

psa, který se případně jmenoval Čeček. Za nosítkami se psí boudou majestátně vykračoval místní občan Antonín Žáček. Měl bílou zástěru, v pravé ruce řeznickou sekyru a v levé slunečnici.-

Ostatní účastníci průvodu šli za hudbou před níž v osobním autě vezen byl veselý občan, který ač hudebníkem není, dával hudebníkům tempo, všem jen žertovně.

Osmistupy starých a mladých občanů obojího pohlaví sbíraly se zleva do prava a zase opáčně v mohutném proudu za velkého jásotu hrnuly po ulicích naší obce.

Les slunečnic nesených v průvodu, průvod velmi zpestřoval.

Květy pozdního léta, astry, jiřiny a jiné, neseny v kyticích rovněž v průvodu.

Večer se tančilo znovu do 2. hod. v noci u Konopásků a Pochmanů. U Polívků byla zábava ukončena již o 9½ hod. večer pro velmi slabou účast. Posvícení bylo vskutku veselé a družné, tradiční a hlavně slušné.

Ještě o samotném Ant. Žáčkovi.

Jest to urostlý a tlustý muž. Stár je 38 roků. Váží 157 kg a pěšky mnoho nechodí, jezdí na kole.

Psí porážky provádí jen případ od případu. Pracuje v Šamotové továrně, kde též byděl od r. 1947.

Svým vystupováním jest velmi žertovný a proto pro zpestření průvodu jako „psí řezník" byl snadno získán.

Veselým průvodem a taneční zábavou o pěknou hodinu bylo slavné posvícení ukončeno.

Polní hraboši:

Letošního roku vyskytlo se mnoho polních hrabošů, takže muselo býti nařízeno hubení těchto škůdců.

Majitelé pozemků obdrželi otrávenou pšenici, která byla na polích nasypána do myších děr. Výsledek byl uspokojující. Někteří zemědělci však této výzvy neuposlechli.

Houby:

V tomto měsíci roste tolik hub, že vidíme denně houbaře s plnými koši hřibů, křemenáčů, kolodějů a jiných druhů. Již několik roků v tak velkém množství houby nerostly. Do našich lesů dojíždí houbaři též ze vzdálených míst.

Říjen: Krásný podzimek, krásné dnové v prvém i druhém týdnu říjnovém.

Sklizeň brambor: Vyorávání brambor jest v plném proudu. Úroda jest průměrná, místy však slabší.

Dovoz živých koroptví: Místní myslivecký spolek „Hlavačov" dovezl ve vhodných klecích 50 párů koroptví za účelem jich chovu v revíru lužeňském. Koroptve byly na různých místech revíru vypuštěny v týž den o 16 hod. odpoledne.

Zvýšením chovu koroptví bude částečně zabráněno množení se mandelinky bramborové.

Rozmary podzimu: Vlétošním podzimu nacházíme rostlinky červených jahod v plném květu. U hájovny blíže nádraží Lužná-Lišany viděli jsme mladou jabloň s ojedinělými krásnými květy.

Volný chléb, mouka a pečivo: Po deseti létech nastává značné zlepšení v zásobování potravinami. Od 1. října jest chléb, pečivo a mouka volně bez lístků. Obyvatelé našeho státu toto rozhodnutí vlády uvítali s největší radostí. Chléb jest lepší jakosti a nezdražen. Prodává se jako dříve 1 kg za 5- Kčs.

Bílé pečivo zaznamenává nepatrné zdražení. Spotřebitelské ceny platné od 1. října t.r. jsou tyto:

Pšeničná mouka hrubá	1 kg	13.- Kčs.
-"- -"- hladká	-"-	7.50 -"-
-"- krupice	-"-	13.50 -"-
Kroupy č. 10	-"-	7.- -"-
-"- č. 7 a krupky	-"-	7.50 -"-
-"- č. 3	-"-	8.- -"-
Perličky	-"-	10.- -"-
Ovesné vločky	-"-	11.- -"-

Pečivo:

Žemle o váze 46 gr.		60 hal.
-"- -"- 92 gr.		1.20 Kčs.
Rohlíky, housky a pod. o váze 46 gr.		70 hal.
-"- -"- -"- 92 gr.		1.30 Kčs.
Makarony	1 kg	19.- Kčs.
Polévkové nudle v závitcích a noky	1 kg	18.60 Kčs.
Ostatní těstoviny	1 kg	17.60 -"-
Kukuřice žlutá velkozrnná	1 q	400.- -"-

Tato cena bude od 1. října t.r. platit také pro dováženou kukuřici s výjimkou kukuřice uvolněné pro drobný prodej, kde bude státi 600.- Kčs za 100 kg.

Též na volném trhu jsou nové druhy zboží.

Máslo na volném trhu prodává se za 360.- Kčs za 1 kg. (dříve 400.- Kčs).

Cukr stojí nyní 160.- Kčs. 1 kg. dříve 250.- Kčs. za 1 kg.

Masové konservy: hovězí 150.- Kčs. dříve 200.- Kčs., vepřové 170.- Kčs. dříve 300.- Kčs. vše za 1 kg.

Mýdlo jádrové stojí 1kg 200·– Kčs. dříve 300·– Kčs.

Toaletní mýdlo 500 Kčs 1kg dříve 700·– Kčs. za 1kg.

Margarin volný 180·– Kčs za 1kg.
Med 280·– „ – za 1kg.
Volné maso:
Čerstvé hovězí, svíčková a roštěná bez kostí 200 – Kčs za 1kg.
zadní bez kostí 190 – „ – za 1kg.
– „ – s kostí 160 – „ – za 1kg.
přední s kostí 150 – „ – za 1kg.
čerstvé (syrové) vepřové (krkovice, pečeně, vykoštěná plec – 250·– Kčs za 1kg.

Jedna z podzimních neděli:

Podzimní neděle. Celý den mlhavo a pod mraky. Smutno nastává v té luženské přírodě. Lidé o dopoledních hodinách pracují buď doma nebo na polích. Odpoledne mnozí občané konají krátké vycházky do smutné přírody. Navštěvovány jsou nejvíce selské lesy, Radlice, Čistý rybník a nádraží Lužná – Lišany. – Listí zloutne a padá.

V našich lesích jest i podzim krásný. Odpoledne vidíme, kterak zemědělci pracují v polích, nehledíc na nedělní klid. Sejí, orají, okrajuje se řepa (burgán) a jiné práce.

Ti, co jdou vycházkou do lesů, nasbírají ještě dosti hub.

Toto jest popis neděle ze dne 9. října 1949.

Polní práce:

Krásné podzimní počasí v říjnu umožnilo sklizeň brambor a krmné řepy. Rovněž ku konci října jest již vše zaseto.

Oslava 28. Října:

Jelikož den Osvobození 28. Října připadl na pátek, byl proto přeložen na pondělí dne 31. října. Jsou tudíž tři sváteční dni za sebou jdoucí.

28. Října se normálně pracovalo. Po ukončení práce bylo uspořádáno slavnostní shromáždění v závodech, kde bylo promluveno o významu 28. Října. Bylo účastníkům shromážděno zdůrazněno, že nebýt 7. listopadu 1917, nebylo by 28. Října 1918.

Při slavnostním shromáždění byli odměněni ti zaměstnanci, kteří nepřetržitě pracují 25 roků v závodě.

Jubilanti obdrželi za 25 roků nepřetržité práce jubilejní dar 3000·– Kčs.

Ti, co pracují nepřetržitě v závodě 40 roků, obdrželi jubilejní dar 6000·– Kčs. Při té příležitosti hrála v Šamotce vojenská hudba.

V rámci oslav 28. Října sehrána byla v neděli dne 30. října divadelní hra: „Na dosah ruky". Hráno v hostinci u Konopásků za slušné účasti.

V Rakovníku byla slavnostní přísaha vojínů-nováčků za účasti závodních milic, různých korporací a četného občanstva. Mnoho občanstva naší obce se rovněž této slavnosti zúčastnilo. Počasí tuto neděli bylo chladné a v dopoledních hodinách hustě padal sníh, který však brzo roztál.

31. říjen: Tento den jest náhradním svátkem za den 28. Října. Jest to den pracovního klidu. Pracuje se jen na nejnutnějších pracích. Zemědělci pracují však normálně, orou a připravují pole pro jarní práce.

Poslední den říjnový jest krásný, dopoledne pod mraky, odpoledne se vyjasnilo. Celkem chladno.

Doškový domek č. 5.: Ku konci října t. r. rozbourán byl dřevěný a doškový domek čp. 5.

Domek stál po několik století. Při bourání zjištěno, že silné dřevěné stěny jsou dosti zachovalé. Nynějším majitelem jest rodina Sajnerova, která domek přestavuje na zděný s tvrdou krytinou.

Se stavbou bylo započato 28. Října t. r. Domek po několik desetiletí patřil rodině Ledvinkově. (Ledvinka obuvník).

Dle staršího pojmenování se v tomto domku „u Kejků říkávalo.

Listopad 1949:

První listopad jest dnem pracovního klidu, svátek Všech svatých.

Na místním hřbitově jest toho dne živo. Pozůstalí svým zemřelým upravují a zdobí hroby. Pokládají se věnce, květiny umělé i pozdní listopadky (chrysantémy).

Oblastní divadlo:

Dne 1. listopadu sehrálo oblastní divadlo ze Slatiného v hostinci u Konopásků divadelní hru „Než lípy rozkvetly." Návštěva byla slušná. Místní národní výbor učinil předem opatření, aby na tento zájezd nebylo příliš doplaceno z obecní pokladny. Vstupenky na toto představení prodávaly se dům od domu, aby tak byl aspoň finanční úspěch zajištěn.

Schůze M.N.V. s akčním výborem národní fronty:

Ve středu dne 2. listopadu konána byla slavnostní schůze místního národního výboru spolu s akčním výborem národní fronty.

Na této slavnostní schůzi vzpomenuto bylo 32. výročí Velké říjnové revoluce.

Přítomnými účastníky schůze zapěny byly hymny československé a sovětská. Školní mládež za řízení ředitele národní školy Josefa Součka provedla několik zdařilých recitací.

Při té příležitosti podepsána byla členy místního národního výboru a ostatními přítomnými zdravice k 70. letým narozeninám J.V. Stalina.

Předseda M.N.V. Rudolf Šíma přečetl přítomným text podpisové zdravice.

V rámci oslav 32. výročí Velké říjnové revoluce uspořádáno bylo několik přednášek o J.V. Stalinovi, Velké říjnové revoluci a o životě v Sovětském svazu.

7. listopad: V pondělí dne 7. listopadu po ukončení práce o 14. hod. odpol. sešla se osazenstva všech továren a závodů z Rakovníka a okolí na Rakovnickém náměstí, kde byl učiněn projev k 32. výročí Velké říjnové revoluce.

Zaměstnanectvo průmyslu, dolů, zemědělství a jiných odvětví nastoupilo k tomuto shromáždění v mohutných a uspořádaných proudech.

Počátkem listopadu dostavilo se Povětrnost: několik silnějších mrazů o stle až −10 C°.

V neděli dne 6. listopadu o 6. hod. Maňáskové sehrál loutkařský odbor při M.N.V. divadlo: v hostinci u Konopásků zahajovací představení s maňáskovým divadlem, získaným v celostátní soutěži o nejlepší kroniku. Účast dětí i dospělých byla slušná.

Páté výročí hrdinné smrti národního hrdiny Jana Šverma oslaveno bylo dne 10. listopadu smuteční vzpomínkou. Rozhlas k V. výročí hrdinné smrti Jana Šverma:

Národní hrdina Jan Šverma padl v boji proti Němcům. Smrt nalezl v Nízkých Tatrách pod horou Chabencem na Slovensku.

Fronty u obchodů:

V Jasu (Baťa) byla dne 17. t. m. velká fronta na různou obuv, punožky a různé zboží. Již o 14. hod. odpoledne tvořil se hloučeček kupujících, hlavně žen. Hlouček se zvětšoval a večer o 18. hod. bylo ještě mnoho čekajících před obchodem.

Další fronta v týž den byla u obchodu „Tep", obchod textilním zbožím v bývalém pekařství V. Beneše čp. 334.

Zboží v obou obchodech bylo zdražено tím, že nebyla úředně schválena cena a též zboží nebylo značkováno.

Ovocnářství v naší obci:

Pro místní zahrádkáře a pěstitele ovocného stromoví obstarává různé druhy ovocných stromů, zákrsků, polokmenů a keřů místní občan Truksa Franc. Ul. kapitána Jaroše čp. 242.

Cena 1 stromku rybízu, nebo angreštu stojí 25.- Kčs. Ovocné stromy zákrsky, polokmen nebo vysokokmen prodává se za 50.- Kčs jeden kus.

Poslední dobou vysázeno bylo na území naší obce několik zahrad.

Občan Konopásek Ludvík čp. 56 Masarykovo náměstí t. č. zaměstnán v Praze, zakoupil v r. 1942 pozemek „Babylon" (Babí-lom ?) od vdovy Dulanové čp. 29.

Jest to vrch blíže obce za ulicí Komenského (za Ohradou). Výměra zakoupeného pozemku jest 68 arů 77 m². Pozemek byl celý zarostlý vřesem.

Občan Konopásek Ludvík namáhavou, ale trpělivou prací postupně od cesty upravil líchy. V roce 1947-1948 vysázel 42 stromků - třešní a švestek. Na zadní polovinu vysázel 1000 bříz.

Družstevní prádelna:

Na Mlíčnicích u chmelnic sváží se během listopadu cihly, písek a jiný stavební materiál pro stavbu družstevní prádelny. Stavbu provádí Jednotné zemědělské družstvo (J. Z. D.).

Rozhovor s ovčákem:

Je smutné nedělní odpoledne v listopadu. Jdu vycházkou kolem Čisteho rybníka, lesní správy a zdi.

Proboženou zdí zahlédl jsem velké stádo pasoucích se ovcí na lejkovce. Ovce se pásly i na lesních kulturách. Starý ovčák se psem stádo hlídá. Na dotaz kolik jest ve stádě ovcí, odpovídá, že 300 kusů vesměs mladých.

Dopraveno bylo z Holanáska celkem 900 ovcí. Na území naší obce bylo přiděleno 300 ovcí, které se pasou ve státních lesích.

Ovčák jest slovenské národnosti, pobírá služného 4500 Kčs měsíčně. Byt má u lesní správy. Ovce jsou ustajeny rovněž u lesní správy ve zděných obrách.

Jest to v naší obci nezvyklý zjev. Lidé, jsoucí na vycházce, s radostí se pozastavují u pasoucího se stáda oveček. Rolničky ovcí vesele cinkaly do smutného nedělního odpoledne. (Znamenáno v neděli 20. listopadu ~~1951~~ 1949

Výstavka knih: V neděli dne 27. listopadu 1949 byla uspořádána v místní škole výstavka knih, která byla občanstvem slušně navštívena.

Byly kupovány knihy jako dárky k Vánocům.

Úmrtí: V sobotu 26. listopadu zemřel místní občan Hošek Vojtěch, mistr kolářský ve věku 79 roků. Jako kolář pracoval ještě několik dní před smrtí.

Pohřeb se konal 28. listopadu v ~~úterý~~ pondělí za četné účasti občanstva.

Rozruch v obci: Do tmavého podvečera 25. listopadu v pátek kolem 17. hod. večer slyšeti bylo výkřik v domě soukromnice Konopáskové Marie, Masarykovo náměstí čp. 56.

Snacha jmenované soukromnice v hořečce a v podvědomí zranila svojí tchýni v obličeji. Občané na volání přispěchali ku pomoci. Zraněnou ošetřil místní lékař a její snacha i s děckem odvezena byla do Rakovnické nemocnice.

Prosinec 1949: Dnem 1. prosince zlepšuje se zásobování textilem.

Ministr vnitřního obchodu František Krajčír oznámil v rozhlase zprávu, týkající předvanočního obchodu.

Od 1. prosince snižují se ceny radiopřijímačů až o 40%, rovněž zlevněna jsou jízdní kola, toaletní a jádrová mýdla, duše a pláště na jízdní kola.

V oboru potravinářském přichází na trh do volných prodejen masa nedělená šunka na kosti, uzený bůček, rolovaná ramínka a domácí jemně uzený špek.

Také tuků jest výběr, neboť se zavádí předvánoční prodej jedlého oleje a také přeškvařeného sádla.

Pro vánoční stůl jsou určena ještě další zlepšení. V prodeji jest před vánocemi čokoláda na vaření, mléčná čokoláda a hrabice s kondensovaným mlékem.

Do prodeje přichází i rýže.

Ministr Krajčír též v rozhlase oznámil, že se pro příští rok připravují nové šatenky se zvláštní výhodou.

Od 1. prosince až do Vánoc možno kupovati textilie i obuv na body i ve volných prodejnách, při čemž se na každý bod odpočítává z ceny 15.– Kčs. Odevzdati možno nejvýše 50 bodů.

Povětrnost v prosinci: Převládá podmračné počasí, které jest střídáno slabými mrazy a sněhovými přeháňkami. Sníh dosud není. Je bláto a časté ranní mlhy.

Zemědělci pokud počasí dovoluje, pracují v polích.

Předvánoční nákupy: Pokud se do obchodů „Jas" nebo „Tep" dostane nějaké zboží, obuv nebo textil, tvoří se před těmito obchody fronty, a mnozí dlouho čekající přes dlouhé čekání zboží neobdrží. Za zbožím se jezdí do Kladna, Prahy (ano) a též do pohraničí.

Dětská besídka: Den 18. prosince byl pro naší školní mládež velmi slušný. Byla neděle a děti se připravovaly na uspořádání „Dětské besídky."

Při besídce účinkovaly děti národní i střední školy. Vše se dobře podařilo a děti, učitelé i čelní diváci byli spokojeni.

Čistý výtěžek z této besídky připadl škole.

Oslavy 70tých narozenin generalisima J.V. Stalina: V naší obci uspořádán byl na počest 70tých narozenin generalisima J.V. Stalina oslavný večer v místnosti kina dne 20. prosince o 19. hod. večer.

O Stalinovi a jeho velkém díle promluvil předseda akčního výboru Václav Špička a předseda místního národního výboru Rudolf Šíma.

Po proslovech promítán byl sovětský barevný film. Účast návštěvníků byla velká.

V den narozenin generalisima J.V. Stalina 21. prosince promluvil do rozhlasu president republiky Klement Gottwald.

Vydáno bylo slavnostní číslo Rudého práva.

Oslavy byly konány též v průmyslových závodech a ve školách.

Vánoce 1949: Vánoční svátky připadly letos na neděli 25. prosince.

Počasí bylo ještě o Štědrý den 24. prosince prošmurné a blátivé. Dne 25. prosince byl mráz o síle −7 °C. Ojíněné stromy vytvořily aspoň trochu vánoční náladu, avšak na druhý den vánoční bylo opět šero. Sníh dosud není.

Zábav o vánocích nebylo, jen místní biograf zaznamenal mimořádně velkou návštěvu.

Přesto, že počasí nebylo vánoční, v chalupách byla tichá rodinná vánoční radost z různých dárků a ozdobených vánočních stromků. Byly to vánoce radostnější oproti minulým létům.

V městech i na vesnicích zářily vánoční stromy republiky.

Pověrnost: Poslední dni v prosinci jsou teplé, bez sněhu. V polích se dosud orá.

Stavba prádelny: Příznivé počasí letošní zimy umožnilo jednotnému svazu zemědělců stavěti družstevní prádelnu, která již jest připravena pro krytinu. Obětavostí mnohých členů J.Z.D. práce na prádelně byly urychleny. Další práce uvnitř se provádí postupně.

Silvestr 1949: Na ukončenou roku 1949 uspořádala místní K.S.Č. veselý Silvestr v hostinci u Konopásků. Rovněž v hostinci u Vrzáčků bylo veselo. V obou hostincích byla slušná návštěva. Zábava byla všesměs družná a veselá.

Biografické představení nebylo mnoho navštíveno, neb občanstvo dalo přednost zábavám silvestrovským.

Dne 31. prosince o 18. hod. večerní promluvil do rozhlasu ministr vnitřního obchodu (Reg) Krajčír, který oznamoval další zlepšení na oděvním trhu. Uvolňuje se většina obuvi.

Rovněž na šatenkách jsou značné výhody. Pro novomanžele, kteří uzavírají sňatek po prvním lednu 1950, se vydává kmed. při sňatku dodatková šatenka s 519 body oprávňující k nákupu syrpkoviny, povlaků a prostěradel na dvě postele, nebo na místo toho prošívané přikrývky a to bez zvláštní žádosti. Rovněž na volném trhu jest sleva až o 50% na látkách pro muže i ženy. Tato sleva se vztahuje na zboží kusové též, neb možno s touto slevou koupiti i zboží ušité prádlo a oděv.

Úmrtí, narození v roce 1949:

V roce 1949 zemřelo celkem 37 osob. z toho mužů 21, žen 11, dětí (hochů) 5. Narození dětí v tomto roce nebylo možné zjistiti.

Dodatky pro rok 1949:

Průměrný katastrální výnos jest 16 q žita nebo pšenice.

Pokud se týče brambor jest průměr v prostředních půdách 80–90 q, v těžších půdách až 120 q na 1 ha.

Chmel:

V roce 1949 zavedeno bylo 1218 kop chmele a nově vysázeno 50 kop chmele.

V naší obci sklizeno bylo celkem 110 žoků t. j. 167 celních centů chmele.

Chmel byl výborné jakosti. Napaden byl v malém měřítku perenosporou. Cena nejnižší byla 4250 Kčs, nejvyšší 4800 Kčs za 1 q.

Módy:

V důsledku většího přísunu různých látek na textilní trh a zavedení volného prodeje textilu, možno zaznamenati zvláště u žen nové střihy šatů.

Ještě loňského roku byly sukénky krátké a letošní moda je prodloužila až po kolena.

Jako pokrývka hlavy jest kulatá čepice (baret) nebo malé kloboučky (spíše čepice).

Též se nosí šátky uvázané pod bradou, jak to dříve nosívaly naše maminky a babičky.

Účes jest tentýž jako roku minulého, totiž vlasy se natáčí na drátky a po vytažení drátku zůstávají vlasy nakadeřené (ruličky).

U mužů není v ošacování valných změn. Nosí se klobouky se širokými střechami. Mladí muži nosí baret ponejvíce tmavé barvy.

Čepice se štítky (kšilty) pozvolna mizí.

Muži mladí i starší chodí hladce vyholeni, jen malé jich ponechává krátce přistřižený knírek.

Hřbitov:

První přístavba místního hřbitova byla provedena v roce 1930. – První zemřelý občan, který byl na nově přistavěném hřbitově pohřben byl Vachtl Josef rolník čp. 44 – narozený v r. 1857 a zemřel 24/4. 1930.

Ženy na místa mužů:

Na výzvu úřadů, aby ženy se hlásily na služby a práce, které vykonávají muži, hlásí se dosti žen. Zvlášště vidíme mnoho žen konajících službu průvodčích vlaků, u pošty, různých úřadů a pod.

Uvolnění muži jsou zařazováni do těžkého průmyslu a hornictví.

Na dole Lužná pracuje též několik žen přímo v dole na pracech, které konali muži.

Doškové chaloupky: V naší obci jsou toho času tyto doškové chaloupky:

Čís. popisné 17 majitel rod. Vostrých. Chalupa jest t.č. neobydlena.
— " — 19 patřící Ant. Hornovi
— " — 21 Čechová Anna.
— " — 29 Bulantová Frant.
— " — 36 Pochman Antonín
— " — 37 Krabec František
— " — 52 Hedvábný František
— " — 54 Laun Stanislav
— " — 72 Suchá Barbora.
— " — 77 Šafář Antonín

Mimo uvedených doškových chalup jest ještě v obci několik dřevěných stodol s krytinou doškovou.

Krytina došková se čas od času opravuje. Doškové chaloupky i stodoly se slaměnou střechou stojí již po několik staletí.

Obchody a živnosti: (Soukromé). V obci jest toho času soukromých obchodů a živností:

Old. Skoupý čp. 153 pekařství a smíšený, obchod.
Em. Kronych čp. 212 obchod smíšený.
Mil. Hejnal čp. 188 cukrářství
Vlad. Vlček čp. 67. mlékárna a smíšený obchod.
Božena Knoblochová čp. 85 hokynářství
Jos. Hlobůček čp. 350 hokynářství
Jos. Stuchlík čp. 327 hokynářství
Jar. Elznic čp. 24 papírnictví
Jos Krebs čp. 287 řeznictví
Jan Vyskočil čp. 346 řeznictví
Ant. Krejčí čp. 395 řeznictví (řeznický krám).
Bož. Konopásková čp. 118 hostinec
J. Vrzáček čp. 177 hostinec
V. Pochman čp. 134 hostinec (v Šanhaji).
A. Brejcha čp. 263 drogerie

Na nádraží Lužná-Lišany jest hotel „Lebeda", nájemce Kuthan a (Ho) hostinec „u Kováříků", nájemce Zeman.

Prodejny konsumního družstva „Budoucnost" jsou v obci dvě.

Holiči jsou dva, Hlaváček Jar. a Štěrba Boh. Kovář jest v obci jeden, kolář žádný, neb oba koláři Jindřich Hošek a František Hošek vzdali se řemesla a pracují na dole Lužná.

Obuvník jest v obci jeden, který však pracuje též na dole Lužná — Vlček Rudolf Komenského ul čp. 124.

Tato kniha je celá znovu opsaná (prošpatný papír a vybledající inkoust.)

Začal jsem opisovat po chvilkách v r. 1957.

Opis jsem ukončil v neděli 8. února 1959.